

का?

इंग्रजी बोलता

येत नाही !

- जी. सिद्धार्थ

किंमत : २०० रु.

Two Hundred Only

Cell + 91 - 9423208723

❖
का ? इंग्रजी बोलता येत नाही
जी. सिद्धार्थ

❖
प्रकाशक
पंचशिला सिद्धार्थ गायकवाड
राहुल प्रकाशन
नागसेन नगर नांदेड ४३१ ६०५
मो. ९४२३२०८७२३

❖
© सर्वाधिकार
पंचशिला सिद्धार्थ गायकवाड
न्यायमूर्ती निवास,
सुभेदार कॉलनी, गणेश नगर, नांदेड.
मो. ९४२३२०८७२३, ९४२३२०८७२४
८६२३८०६६७१, ८६२३८०६६७२

❖
अक्षरजुळणी
वाघमारे धम्मदिप
प्रियंका कॉम्प्युटर, अँड प्रिंटिंग
Cell +91-8805374253
email: priyankacnp@gmail.com

❖
मुख्य वितरक
K.S. Book Distributors, Nanded.
Cell: # 09404666200
9850408741
8007512072

दुसरी आवृत्ती १५ ऑगस्ट २०१७

© सर्व हक्क लेखकाधिन सुरक्षीत

No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or means without the written permission of the WRITER. Any one doing so shall face penal action Under the jurisdiction of Nanded division

Price

200

नोट : हे पुस्तक घरपोच पोस्टाने मागवण्यासाठी प्रकाशनाकडे किंवा लेखकाकडे संपर्क साधावा. तसेच हे पुस्तक महाराष्ट्रात सर्वत्र उपलब्ध आहे.
धन्यवाद .....

प्रस्तावना

इंग्रजीची दैनंदिन उपयोगातील आज्ञार्थी वाक्ये, संभाषणासाठी पूरक अशी दोन हजार वाक्ये, चार हजार क्रियापद, संपूर्ण व्याकरण, अशी जवळपास २५,००० इंग्रजीच्या वाक्यरचना एवढ्या मोठ्या संख्येत श्री. सिध्दार्थ गायकवाड यांनी सिध्द करून समाजातील इंग्रजी शिकण्याची इच्छा असणाऱ्यांना मोठीच सोय करून दिलेली आहे. इंग्रजी बोलण्याबाबतचा आत्मविश्वास या वाक्यरचनांमुळे विद्यार्थी, शिक्षक आणि नागरिकांनाही प्राप्त होऊ शकेल, असा मला विश्वास आहे. मराठी मायबोली असलेल्यांना शिकवावयाच्या इंग्रजी पद्धती बाहेरून आयात करून चालणार नाही. गेली शंभर वर्षे महाराष्ट्रात असेच झाले आहे. सिध्दार्थ गायकवाड यांनी मराठी मनोभूमीला आवश्यक असलेली मराठी मातीतील एक नवी पद्धत या माध्यमातून साकार केली आहे. त्यामुळे या रचनेच्या मदतीने विद्यार्थी, शिक्षक आणि मराठी बोलणारा समाज चांगल्या प्रकारे इंग्रजी शिकू शकतो, आत्मविश्वासाने बोलू शकतो, याबद्दल मला संशय नाही.

ज्या मराठी माणसाला इंग्रजी आत्मसात करावयाची आहे. त्यांनी या पुस्तकाची अनेक पारायणे करावीत. त्यांच्यात आत्मविश्वास निर्माण करण्यासाठी हे पुस्तक समर्थ आहे. याचा मला विश्वास आहे. सर्व शाळांतून या पुस्तकाचे सामूहीक वाचन व्हावे आणि शाळांतून संभाषण कौशल्यासाठी पुरेसा सराव दिल्यास मराठी शाळांमधील इंग्रजीची अनावश्यक भीती नक्कीच कमी होईल. श्री. गायकवाड यांच्या प्रयत्नास मी शुभेच्छा देतो.

श्री. संजय राऊत

संचालक

संजय राऊत अकॅडमी

प्रिय विद्यार्थी, शिक्षक, शिक्षणप्रेमी सज्जन हो,

भारतात इंग्रजीचा अभ्यास सुरू झाल्यापासून आतापर्यंत इंग्रजी शिकविण्याच्या पद्धतीत वारंवार अनेक बदल करण्यात आले आहेत; पण इंग्रजीमध्ये वाक्यरचना वापरून आजपर्यंत शिकविलेले नाही. श्री गायकवाड सरांनी मराठी माणसाची मानसिकता, अकलन शक्ती, विद्यार्थ्यांमध्ये असलेले नून्यगंड, त्यांच्यामधील उणिवा, त्यांना हवे असलेले इंग्रजीचे ज्ञानरूपी खाद्य **का ? इंग्रजी बोलता येत नाही !** या पुस्तकाच्या माध्यमातून देत आहे. इंग्रजीचे बाजारात खूप क्लासेस व पुस्तके आहेत.; पण ते तुम्हांला Readymade वाक्ये शिकवितात. म्हणून ती लक्षात ठेवणे कठीण आहे. या पुस्तकाच्या साहाय्याने तुम्ही वाक्यरचना स्वतः निर्माण करू शकता. मग तुम्ही कसल्याही संभाषणाचा सामना करण्यास समर्थ असाल.

विद्यार्थी मित्रांनो ! वेगाने वाहणाऱ्या इंग्रजी भाषेच्या प्रवाहात केवळ किनाऱ्यावर थांबून चालत नाहीतर, तिच्या प्रवाहात स्वतःला झोकून देऊन आनंदितपणे पोहणेच आपल्या हिताचे ठरेल.

राजेंद्र जाधव.

तहसीलदार

उमरखेड, जि. यवतमाळ.

प्रस्तावना

विद्यार्थी मित्रांनो,

आजच्या या संगणक युगात इंग्रजी भाषेला प्रचंड प्रमाणात महत्व प्राप्त झालेले आहे. या धावत्या युगात मराठी माणूस मागे पडू नये म्हणून **का ? इंग्रजी बोलता येत नाही.** हे पुस्तक लिहण्याचे लेखकाने हाती घेतले आहे. पुढे चालून तुम्ही इंजीनिअरींग, मेडिकल, माहिती तंत्रज्ञान अशा अनेक क्षेत्रात यशस्वी होण्यासाठी इंग्रजीचे परिपूर्ण ज्ञान असणे आवश्यक आहे.

इंग्रजी फक्त लिहिता किंवा वाचता येणेच महत्वाचे नसुन इंग्रजी बोलताही येणे आजच्या काळाची गरज आहे. इंग्रजी अध्ययनासाठी विविध साहित्य उपलब्ध असले तरी ते विद्यार्थ्यांच्या आकलन शक्तीच्या बाहेर असते. त्यामुळेच इंग्रजीसाठी आवश्यक व निवडक माहिती **का ? इंग्रजी बोलता येत नाही.** या पुस्तकाच्या माध्यमातून लेखक आपल्यापर्यंत पोहोचवित आहे.

सर्व विद्यार्थी, शिक्षक व इंग्रजी शिकू इच्छणारे शिक्षणप्रेमी या पुस्तकाचा लाभ घेतील. गायकवाड सरांच्या या पुस्तकास मी मनपूर्वक शुभेच्छा देतो. त्यांच्या कडून असेच सतत लेखनकार्य घडत राहो अशी अपेक्षा व्यक्त करतो.

रविकुमार वाहूळे

संजय राऊत अहकंडमी

लेबर कॉलनी, नांदेड.

प्रकाशकाचे प्रेरणादायी विचार

विद्यार्थी मित्रांनो,

तुम्हाला तुमच्या जीवनात इंग्रजीचा खूप उपयोग करावा लागतो. तुमच्याजवळ इंग्रजीच्या अनुभवाच्या ज्ञानाची मिणमिणती पणती आहे. त्याचा प्रकाश अंधूक आहे, ज्यामुळे इंग्रजीसारख्या अफाट समुद्राच्या भोवऱ्यात तुम्ही अडकता व गुदमरता. त्यामुळे जीवनातील सुखकर प्रवासासाठी इंग्रजी रुपी ज्ञानाची आपणाला अत्यंत गरज आहे. कारण इंग्रजी विद्या ही वस्तुतः पाहता वाघणिच्या दूधासारखी आहे.

जो तिच्या दूधावर पोसला जाईल, तो कधीच दुबळा असू शकत नाही ? ``बकरीला बळी दिल्या जाते, वाघाला नव्हे.`` उत्साह धैर्य, स्वावलंबन इत्यादी उदात्त गुण ``का ? इंग्रजी बोलता येत नाही `` या पुस्तकाच्या अध्ययनातून तुम्हाला मिळतील व तसेच शैक्षणिक ग्रामरची भरपूर माहिती मिळेल.

सर्वसामान्य विद्यार्थ्याला स्पोकन क्लास लावणे परवडत नाही, म्हणून हे पुस्तक काढण्याचा संकल्प केला आहे. इंग्रजीचा अभ्यास कसा करावा ? हे माहीत नसल्यामुळे त्यांच्या अमूल्य वेळेचा, आरोग्याचा, धनाचा परिश्रमाचा व पर्यायाने जीवनाचा अपव्यय होत आहे.

विद्यार्थी मित्रांच्या उज्ज्वल भवितव्यासाठी हे पुस्तक निश्चितच उपयोगी पडेल, यात शंका नाही. हे पुस्तक वाचून विद्यार्थी आपला रथ यशोशिखरापर्यंत नेतील, अशी शुभेच्छा देतो.

प्रकाशक

RAHUL PUBLICATION, NANDED.

PREFACE

The book in your hand is a comprehensive study of spoken English. There is no such book in the market whether inside or outside Maharashtra.

I have included 25,000 structures In this book in this method language learning is considered as a formation of habit. As a habit is formed by repeating some work and constant drilling, In the same way a language can be easily learnt by practicing these structures. By creating actual situations, examples and observations, this new method makes the learning of English language easy and interesting. In order to make this new technique palatable to the students structures have been thoroughly explained in this book. In the old and traditional method of teaching and learning the English language, a great emphasis was laid on translation and memorization of grammatical rules. Too much stress on them caused a substantial hindrance in the mastery of the language. It made the subject dull and uninteresting. Hence this new method has been evolved. Structures are definite patterns of writing sentences.

All suggestions, comments and criticism are invited and welcomed. These will be embodied in the next edition and acknowledge in the pages of the book itself.

- By G. Siddharth.

थांबा...वाचा... वाचाल तर वाचाल.. आणि वाचवाल

सध्याच्या स्पर्धात्मक युगात युवकांना आत्मविश्वासाने पाऊल टाकण्यासाठी इंग्रजी भाषा अवगत असणे आवश्यक आहे.

इंग्रजीविषयी मराठी माणसाच्या मनात एक अनामिक भीती आहे. इंग्रजी बोलता येणे काळाची गरज आहे. इंग्रजी भाषा जगात सर्वत्र वापरली जाते. आजचा काळ हा संगणक युग म्हणून ओळखल्या जातो. २१ वे शतक हे विज्ञान युग म्हणून ओळखल्या जाते. इंग्रजीचे महत्त्व मूठभर लोकांनीच समजून घेऊन त्याचा फायदाही त्यांनीच घेतला. यातील एक प्रमुख कारण असे की, संगणकीय ज्ञान व जगातील जास्तीची माहिती ही इंग्रजी भाषेपुरती सीमित राहिल्याने आपल्या देशातील ७० टक्याहून अधिक जनतेला इंग्रजी भाषेच्या सामर्थ्याची व आपल्या विकासातील त्या इंग्रजी भाषेच्या महत्वाच्या भूमिकेची जाणीव झालेली नाही. त्यामुळे आर्थिक व सामाजिकदृष्ट्या वंचित असा समाज घटक तसेच ग्रामीण भाग हा मोठ्या नोकऱ्यापासून वंचित राहिला आहे. सर्व मोठ्या नोकऱ्या हे ज्यांना इंग्रजी समजते त्यांनी यशस्वीरीत्या मिळविल्या. काही लोक जाहीरपणे इंग्रजी द्वेष करून आपण मराठी प्रेमी असल्याचे दाखवतात. पण तेच लोक वैयक्तिकरीत्या मराठीचा द्वेष करतात व इंग्रजीवर प्रेम करतात.

कोणतेही नवे तंत्रज्ञान आपण रोखू शकत नाही, त्यांची गती पकडावीच लागते. कारण थांबला तो संपला, जगाच्या बदलेल्या स्वरूपात यशस्वी जीवन जगण्यासाठी येणाऱ्या आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी इंग्रजी भाषा शिकणे आवश्यक आहे.

इंग्रजी ही आज संगणकीय भाषा आणि आंतरराष्ट्रीय व्यवहाराची भाषा बनली आहे. आंतरराष्ट्रीय व्यवहारासाठी इंग्रजीचा वापर आता जास्त झाला आहे. इंग्रजी ही एक राष्ट्रीय भाषा आहे ती एक भाषिक गुलामगिरी आहे, या वैचारिकतेतून मुक्त झाले पाहिजे कारण आता इंग्रजी ही जगभराच्या जागरूक जनतेची भाषा झाली आहे.

याचे कारण आपल्या मागासलेपणाचे रक्षण करणे म्हणजे संस्कृतीचे रक्षण करणे नाही. जगातील मानवी समाजाकडून जीवनउपयोगी जे आहे ते घ्यावे लागणार आहे. **घडी गेली तर पिढी जाते.** अशी एक म्हण आहे.

जर ही घडी गेली तर आपली पिढी बरबाद होणार, इंग्रजी ज्ञानाची सुवर्णसंधी घेऊन आलेली घडी, तिचा उपयोग आपल्या उद्धारासाठी कसा करायचा हे तुम्हीच ठरवा.

संस्थाचालक, प्राचार्य, मुख्याध्यापक, शिक्षक, केंद्रप्रमुख, गणेश मंडळ, क्रीडामंडळ, महिला मंडळे, ज्येष्ठ नागरिक संघ, B.C.A., B.B.A., M.B.A., D.Ed., B.Ed. सर्व महाविद्यालयाच्या संस्थाचालकांनी माझ्या माझ्या मार्गदर्शन शिबिरांचे आयोजन करावे. मला ज्ञानदान करण्याची संधी द्यावी. माझ्या हाताच्या दहा बोटावर इंग्रजीच्या दहा हजार वाक्य रचना आहेत. त्या समाजाता रुजवण्यासाठी आपल्या परिने सहकार्य करावे. ही विनंती

कोणत्याही विषयाचा अभ्यास करतांना त्या संबंधीचे आपले सर्व पुर्वग्रह प्रथम पुसले पाहीजे आणि मनाची पाटी कोरी ठेऊन नविन विषय शिकवीला व शिकला पाहीजे तरच विषयाचे खरे ज्ञान होऊ शकते असे थोर शास्त्रज्ञ **आईनस्टाइन** म्हणतो. इंग्रजीचे ज्ञान वाघीनीच्या दुधाप्रमाने आहे जो कोणी हे ज्ञान प्राशन करेल तो लेचापेचा राहणार नाही. शेळीला बळी दिल्या जाते परंतु वाघाला नाही. हे खरेच आहे की जी भाषा माणसांच्या पोटाची व्यवस्था करू शकत नाही ती कालबाह्य होते .

अरे पुन्हा आयुष्यांच्या पेठवा मशाली .....

आजही गोर गरीबाची मुले इंग्रजी शिक्षणाच्या प्रवाहापासुन अतिशय दुर जात आहेत. अनेक मुले मुली आपले शिक्षण केवळ अज्ञान अर्थिक परिस्थिती व योग्य मार्गदर्शनाच्या अभावी शिक्षण सोडताना दिसत आहेत गरज आहे ती प्रामाणीक प्रयत्न सत्यात उतरणा-या विचारांचे आचरण करणा-या तेवढ्या जबरदस्त जाणिवेने राबवुन घेणा-या सज्ञान दुष्टी असलेल्या हाताची . देशात अनेक बालक तुमच्या या सहानुभुतीच्या वाटेने येणा-या मार्गदर्शक हाताची वाट पाहत आहेत.

इंग्रजी बोलता येत नाही कारण सर्व वाक्याचे प्रकारच मुळातच माहित तोंडपाठ नाहीत, म्हणून तुम्हाला इंग्रजी बोलता येत नाही. हे सर्व **१० हजार इंग्रजीचे वाक्याचे प्रकार** आपणास या पुस्तकातून शिकता येतात.

तुम्हाला इंग्रजी बोलता येत नाही ? मग कोणती भाषा तुम्हाला चांगल्या प्रकारे बोलता येते. तुमचे उत्तर असेल **‘मराठी’** किंवा तुमची मातृभाषा. तुम्ही **‘मराठी’** किंवा **‘मातृभाषा’** शिकताना आधी व्याकरण शिकलात की आधी बोलण शिकलात ? - तुम्ही अगोदर बोलायला शिकलात कारण तुम्हांला दैनंदिन उपयोगातील सर्व वाक्य माहित होते.

एखादी भाषा न येणं हे त्या भाषेबद्दल त्या व्यक्तीला योग्य मार्गदर्शन न मिळाल्यामुळे होऊ शकते योग्य मार्गदर्शनामुळे हा प्रश्न सुटू शकतो. खरं म्हणजे इंग्रजी ही अवघड भाषा नाही. लोकांनीच तिला घाबरून मोठी बनवून ठेवलीय. तेव्हा या भाषेला घाबरणं सोडा आणि ती भाषा शिका.

पुस्तक हे मस्तक असतं, घडवलेलं मस्तक कधी

नतमस्तक होत नसतं.

‘का ? इंग्रजी बोलता येत नाही’ हे पुस्तक मस्तक घडवणार पुस्तक आहे. बाजारात अनेक **‘English’** पुस्तके आहेत. पण हे पुस्तक समाजामधील नडलेली माणसे घडवण्याचं काम करेल.

मित्रांनो .....

एका वर्षाच पीक हवं असेल तर ज्वारी पेरा, अनेक दशकाचे पीक हवे असले तर झाड लावा, अनेक शतकाचे पीक हवे असेल तर माणसांना शिकवा या पुस्तकामुळे माणसे स्वप्रयत्नाने, स्वकष्टाने, इंग्रजी बोलण्यात पारंगत होतीलच, याची मला खात्री आहे.....

- जी. सिध्दार्थ

ENGLISH SPEAKING CLASSES

Branch-I Sanjay Raut Academy, Nanded.

Branch-II Nagsen Nangar, Nanded.

+91-9423208723, +91-9423208724

+91-8623806671, +91-8623806672

**लक्ष्य ओझल हो न, पाये कदम मिलाकर चल,
सफलता तेरे कदम चुमेगी, आज नहीं तो कल.**

गाव, शहर, तालुका, जिल्हाच्या ठिकाणी

ENGLISH LANGUAGE SCHOOL

To reach unreachable height....

- **जी. सिध्दार्थ** सरांच्या प्रेरणेतुन सु. बे. प्रतिष्ठान च्या वतीने सुरु करावयाच्या आहेत.

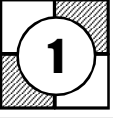

पाहीजेत :-	शिक्षक / शिक्षिका (Trainer)
पात्रता :-	पदवीधर, D.Ed., B.Ed. शिक्षक , मुख्याध्यापक ज्यांची इंग्रजी शिकण्याची व शिकवण्याची इच्छा आहे. असा कोणीही
मानधन :-	15,000
प्राधान्य :-	विनाअनुदानीत शाळा , सेवाभावी संस्था ,खाजगी शिकवणी संगणक शिकवणी वर्ग , स्वतःचे घर.
स्वरूप :-	(Full time / Part time) पुर्णवेळ /अर्धवेळ
संपर्क :-	प्रमोद नांदेडकर मो. 9767038770 अजय नांदेडकर मो. 9028198756

INDEX

01. Imperative sentences.	.. 13 to 55
02. A To Z Manners	.. 56 to 69
03. Languages	.. 70 to 79
04. Wh-Word	.. 80 to 81
05. 400 Sentences	.. 82 to 96
06. Important Pattern For English	.. 97 to 112
07. 1200 Sentences of Tense	.. 113 to 163
08. 4000 Verbs	.. 164 to 234
09. Sentences for Daily Talking	.. 235 to 254
10. How To Read	.. 255 to 257
11. Adverb	.. 258 to 271
12. Diary	.. 272 to 273
13. 500 Questions	.. 274 to 290
14. Prepositions	.. 291 to 293
15. To be/ To have Phrases	.. 294 to 299
16. Rhyming Words -1000	.. 300 to 304
17. Agreement of verb subjects	.. 305 to 308

18.	One word substitution	..	309 to 311
19.	Grammar	..	312 to 372
	<ul style="list-style-type: none"> ● Parts of Speech ● Number of Nouns ● Gender of Nouns ● Use as soon as ● Use Shall/ will going to ● Use otherwise / or ● I have no objection ● Use complex sentence ● Use Degree ● Use who , whose , where ● Use Not only..but also ● Use Neither ...nor, Either ..or ● Conditional sentences ● Unless if .... not ● Make Negative / Affirmative ● Make Polite ● Use Enough ● Special use of make ● Table of pronoun ● Clause ● Figure of Speech ● Exclamatory sentences ● Remove too ● Use so..that ● Use Article, while ● Pronouns ● Voice ● Kinds of sentences ● Collection of Nouns 		
20.	Writing skills	..	373 to 384
	<ul style="list-style-type: none"> ● Speech ● Proverb ● Words refering to groups 		

IMPERATIVE SENTENCES

का ? इंग्रजी बोलता येत नाही.

मित्रांनो, आज आपण सर्वजण मराठी बोलतो, पण जेव्हा आपण या पृथ्वीवर जन्म घेतला तेव्हा आपणाला मराठी येत होती का ? नाही, मग तुम्ही आणि आम्ही आपल्या आई कडून किंवा आपल्या नातेवाईकाकडून अनेक शब्द, वाक्य आपण ऐकतो नंतर बोलतो. मारवाडी समाजातील मुले मारवाडी भाषा बोलतात. घिसाडी लोक घिसाडी भाषा बोलतात, आदिवासी समाजातील मुले आदिवासी भाषा बोलतात, कारण माणूस वातावरणातून भाषा आत्मसात करत असतो. वरील उल्लेखलेल्या समाजातील अडाणी मुले सुद्धा भाषा चांगल्याप्रमाणे बोलू शकतात, संवाद, भाषण आणि संभाषण करू शकतात. कारण की दैनंदिन जीवनात जी वाक्य बोलावी लागतात ती वाक्य यांना आईकडून कुटुंबातून, मित्रांकडून व समाजातून मिळत असतात. आपली आजी-अजोबा जी अडाणी आहेत. त्यांनी चांगल्याप्रकारे मराठीतून संवाद साधतात. त्यांना व्याकरणाची भीती नाही, तसेच क्रियापद, विशेषण, सर्वनाम, शब्दयोगी अव्यय, उभयान्वयी अव्यय यांचे कार्य काय असते हे त्यांना माहित नाही. तरी पण ती माणसे आपल्या गरजा विचार आणि भावना प्रभावी पणे मांडतात.

आपण का इंग्रजी बोलत नाही ? कारण, आपल्याला दैनंदिन उपयोगाची इंग्रजी वाक्ये माहितच नाही म्हणून पुढील वाक्ये आत्मसात करा आणि इंग्रजी बोलण्याचा आनंद घ्या.

०१	आत या.	-	कम इन - Come in.
०२	हे घ्या.	-	टेक इट - Take it.
०३	तिकडे जा.	-	गो देअर - Go there.
०४	बसा.	-	बी सीटेड - Be seated.
०५	तयार व्हा.	-	गेट रेडी - Get ready.
०६	पुस्तक काढा.	-	टेक आऊट द बूक - Take out the book.
०७	पुस्तक उघडा.	-	ओपन द बूक - Open the book.
०८	मोठ्याने वाचा.	-	रिड लाऊडली - Read loudly.
०९	खिडकी बंद करा.	-	क्लोज द विंडो - Close the window.
१०	कडी लावा.	-	लॅच द डोअर - Latch the door.
११	चावी द्या.	-	गिव्ह द की - Give the key.
१२	परत या.	-	कम बॅक - Come back.
१३	त्याला विचारा.	-	आस्क हिम - Ask him.
१४	उठा.	-	गेट अप - Get up.
१५	त्यांना बोलवा.	-	कॉल देम - Call them.
१६	शांत बसा.	-	कीप क्वाईट - Keep quite.
१७	इथून जा.	-	गेट लॉस्ट - Get lost.
१८	खाली उतरा.	-	गेट डाऊन - Get down.
१९	बाहेर जा.	-	गेट आऊट - Get out.
२०	टी.व्ही. चालू करा.	-	स्विच ऑन द टी.व्ही. - Switch on the T.V.
२१	आवाज वाढवा.	-	इनक्रीज द व्हॉल्यूम - Increase the volume.
२२	जास्त वेग कमी करा.	-	रेड्यूस द स्पीड - Reduce the speed.
२३	पादत्राणे काढा.	-	टेक ऑफ युवर शूज - Take of your shoes.
२४	मला एक ग्लास पाणी द्या.	-	गिव्ह मी अ ग्लास ऑफ वॉटर - Give me a glass of water.
२५	त्याला कळवा.	-	कनव्हे हिम - Convey him.
२६	मला दाखवा.	-	शो मी - Show me.
२७	तिथे ठेवा.	-	कीप देअर - Keep there.
२८	माझ्या मागे या.	-	फालो मी - Follow me.
२९	पाणी भरा.	-	फिल द वॉटर - Fill the water.
३०	भांडे घासा.	-	क्लीन द व्हेसल - Clean the vessel.

३१	गॅस पेटवा.	- लाईट द गॅस ऑन - Light the gas on.
३२	गॅस कमी करुन ठेवा.	- पुट द गॅस सीम - Put the gas sim.
३३	मला जेवण्यासाठी काहीतरी द्या.-	गिव्ह मी सम थिंग टू ईट- Give me some thing to eat.
३४	झोपा.	- गो टु बेड - Go to bed.
३५	गाणे गा.	- सिंग अ सॉंग - Sing a song.
३६	मनातल्या मनात गा.	- हम युवर सेल्फ - Hum yourself.
३७	हे परिधान कर.	- पूट इट ऑन - Put it on.
३८	शर्टची गुंडी लाव.	- बटन अप युवर शर्ट - Button up your shirt.
३९	शर्टची गुंडी उघडा.	- अन बटण युवर शर्ट - Unbutton your shirt.
४०	मला मदत करा.	- हेल्प मी - Help me.
४१	एक मिनिट थांबा.	- वेट अ मिनिट - Wait a minute.
४२	बाजूला व्हा.	- गेट अ साईड - Get a side.
४३	दात घासा.	- ब्रश युवर टीथ - Brush your teeth.
४४	स्नान करा.	- टेक बाथ - Take bath.
४५	डोक्यावरुन स्नान करा.	- टेक हेड बाथ- Take headbath.
४६	माझ्या सोबत या.	- कम विथ मी - Come with me.
४७	माझ्या हातात टॉवेल द्या.	- हॅण्ड मी अ टॉवेल - Hand me a towel.
४८	बरोबरीने चला.	- कम अलॉंग - Come along.
४९	आत चला.	- गेट इन - Get in .
५०	फळा साफ करा.	- क्लीन द बोर्ड - Clean the board.
५१	झंझू बाम लावा.	- अप्लाय द झंझू बाम- Apply the zandu balm.
५२	माझी पाठ खाजवा.	- स्कॅच माय बॅक - Scratch my back.
५३	त्याला फेकून टाका.	- थ्रो इट - Throw it.
५४	पुढे जा.	- गो अहेड - Go ahead.
५५	तुझे काम तू कर.	- माईड युवर बिजनेस - Mind your business.
५६	त्याला सोडून टाका.	- लिव्ह इट - Leave it.
५७	राहू द्या.	- लेट इट बी - Let it be.
५८	दरवाजा वाजवा.	- नॉक द डोअर - Knock the door.
५९	साखर मिसळा.	- अॅड शूगर - Add sugar.
६०	पळून जा.	- रन ऑफ / बज ऑफ - Run off/buzz-off.

६१	निघून जा.	-	टेक ऑफ - Take off.
६२	मला बघा.	-	लुक अँट मी - Look at me.
६३	तिकडे बघा.	-	लुक देअर - Look there.
६४	त्या तिकडे पहा.	-	लुक ओव्हर देअर - Look over there.
६५	मी जसे सांगितले तसे.	-	डू अँज आय से - Do as I say.
	करा		
६६	स्वतः निश्चय करा.	-	डिसाईड युवर सेल्फ - Decide your self.
६७	त्याच्या विषयी विचार.	-	थिंक इट ओव्हर - Think it over.
	करा		
६८	माझे ऐका.	-	लिसन टू मी - Listen to me.
६९	शर्टची इन करा.	-	टुक युवर शर्ट - Tuck your shirt.
७०	फुल लावा.	-	टुक द फ्लॉवर - Tuck the flower.
७१	त्याच्याकडे जा.	-	गो टू हिम - Go to him.
७२	लक्षात ठेवा.	-	माईड इट - Mind it.
७३	चालु दे.	-	कॅरी ऑन - Carry on.
७४	त्याच्यासाठी शोधा.	-	सर्च फॉर दॅट - Search for that.
७५	माझी ओळख करुन द्या.	-	इंट्रोड्यूस मी - Introduce me.
७६	हे चांगले वाचा.	-	गो थ्रू धिस - Go through this.
७७	वर उचल.	-	पीक इट अप - Pick it up.
७८	खाली ठेव.	-	पुट डाऊन - Put down.
७९	स्वतःला सांभाळा.	-	कंट्रोल युवर सेल्फ - Control yourself.
८०	शांत हो.	-	कूल डाऊन - Cool down.
८१	डावीकडून सरळ जा.	-	गो लेफ्ट अहेड - Go left ahead.
८२	आत या.	-	कम इन - Come in.
८३	म्हणतच जा.	-	गो ऑन टेलिंग - Go on telling.
८४	इकडे ये.	-	कम हेअर - Come here.
८५	उभे रहा .	-	कीप स्टँडींग - Keep standing.
८६	आरामानं बस.	-	सीट अँट ईस - Sit at ease.
८७	विश्राम कर.	-	टेक रेस्ट - Take rest.
८८	आपल्या जागी परत जा.	-	गो बॅक ट युवर सीट - Go back to your seat.
८९	त्याला खात्री दे.	-	अँश्युअर हिम - Assure him.

९०	माझ्यावर विश्वास ठेव.	-	बिलिव्ह मी - Believe me.
९१	मला काहीतरी सांग.	-	टेल मी समथिंग - Tell me something.
९२	थांब.	-	स्टॉप - Stop.
९३	झोपी जा.	-	ले डाऊन - Lay down.
९४	शांत रहा.	-	कीप क्वाईट - Keep quite.
९५	खुर्ची ओढ.	-	ड्रॅग द चेअर - Drag the chair.
९६	जिथे आहेस तेथेच थांब.	-	स्टे व्हेअर यू आर - Stay where you are.
९७	हे धर.	-	होल्ड ईट - Hold it.
९८	हे तुझ्या सोबत ठेव.	-	कीप इट विथ यू - Keep it with you.
९९	चांगलं लक्षात ठेव.	-	रिमेंबर व्हेरीवेल - Remember very well.
१००	लवकर लग्न कर.	-	गेट मॅरीड सून - Get married soon.
१०१	याला पाण्यात बुडव.	-	सोक इट इन वॉटर - Soak it in water.
१०२	त्याला उठव.	-	वेक हिम अप - Wake him up.
१०३	माळ्यावर जा.	-	गो अप द बिल्डींग - Go up the building.
१०४	बसमध्ये चढ.	-	बोर्ड द बस - Board the bus.
१०५	डाव्या बाजूला फिरून जा.	-	टेक टर्न टु द लेफ्ट - Take turn to the left.
१०६	फोटोला हार घाल.	-	गार्ललँड द फोटो - Garland the photo.
१०७	इथं खिळा मार.	-	नेल डाऊन हेअर - Nail down here.
१०८	त्याची समजूत घाल.	-	इंड्यूस हिम - Induce him.
१०९	त्याला गप्प बसव.	-	कॉन्सोल हिम - Console him.
११०	वाट बघा.	-	कीप अप युवर पेशंस- Keep up your patience.
१११	तुझं राहणीमान बदल.	-	माईंड युवर वेज - Mind your ways.
११२	शाब्बास.	-	कीप इट अप - Keep it up.
११३	मी येईपर्यंत थांब.	-	वेट टिल आय कम - Wait till I come.
११४	पुन्हा प्रयत्न कर.	-	ट्राय अगेन - Try again.
११५	त्याला वर आण.	-	ब्रिंग हिम अप - Bring him up.
११६	काळजी घे.	-	टेक केअर - Take care.
११७	जरा लवकर जा.	-	गो अ बीट फास्टर - Go a bit faster.
११८	सांभाळून गाडी चालवं.	-	राईड केअरफुली - Ride carefully.
११९	हे सगळं घेऊन जा.	-	कॅरी ऑल दिज - Carry all these.
१२०	माझ्यासाठी प्रार्थना कर.	-	प्रे फॉर मी - Pray for me.

- १२१ माझ्यासाठी काम कर. - डू वन थिंग फॉर मी - **Do one thing for me.**
- १२२ याच्यात पेट्रोल भरुन आण. - गेट द पेट्रोल फिल्ड इन इट - **Get the petrol filled in it.**
- १२३ तुझ डोकं सांभाळ. - माईड युवर हेड देअर - **Mind your head there.**
- १२४ मला बसस्थानकावर सोड. - ड्रॉप मी अँट द बस स्टॉप - **Drop me at the bus stop.**
- १२५ मुद्दा सांग. - कम टु द पॉईंट - **Come to the point.**
- १२६ तोंड सांभाळ. - माईड युवर लॅंग्वेज - **Mind your language.**
- १२७ मला चहा दे. - ऑफर मी टी - **Offer me tea.**
- १२८ आरामानं बस. - फील कम्फरटेबल - **Feel comfortable.**
- १२९ याची चव घे. - टेस्ट इट - **Taste it.**
- १३० तुझे मत सांग. - टेल मी युवर ओपिनीयन - **Tell me your opinion.**
- १३१ लवकर ये. - कम सून - **Come soon.**
- १३२ तिथेच थांब. - स्टॉप देअर - **Stop there.**
- १३३ हे तुमच्या सोबत घेऊन जा. - टेक इट विथ यु - **Take it with you.**
- १३४ मला तेथे घेऊ न चल. - टेक मी देअर - **Take me there.**
- १३५ हे उद्या घेऊन ये. - ब्रिंग इट टूमारो - **Bring it tomorrow.**
- १३६ आमच्यासाठी चहा बनवा. - प्रिपेअर टी फॉर अस - **Prepare tea for us.**
- १३७ तुमची गाडी मोकळ्या जागेत ठेवा. - पार्क युवर व्हेइकल इन द ओपन एरिया - **Park your vehicle in the open area.**
- १३८ सत्य मार्गावर चला. - गो ऑन द पाथ ऑफ ट्रुथ - **Go on the path of truth.**
- १३९ संकटाला तोंड दे. - फेस द डिफिकल्टीज - **Face the difficulties**
- १४० आपली चूक सुधार. - चेक अप युवर मिस्टेक - **Check up your mistake.**
- १४१ तसेच धरुन ठेव. - होल्ड ऑन अ मोमेंट - **Hold on a moment.**
- १४२ जागीच रहा. - कीप अ वेक - **Keep a wake.**
- १४३ तुला काय करायचय ते कर. - डू व्हॉटएव्हर यू लाईक - **Do whatever you like.**
- १४४ तुम्ही गेल्यावर गेट बंद करा. - क्लोज द गेट आफ्टर यु - **Close the gate after you.**
- १४५ चला जाऊ या. - लेटस गो - **Let`s go.**
- १४६ याच्यात पाणी टाक. - पोअर वॉटर इन - **Pour water in.**
- १४७ घरासारखं समज. - फील अँट होम - **Feel at home.**

१४८ मला माहिती दे.	- ब्रिंग टु माय नोटीस - Bring to my notice.
१४९ कसही ठेवं.	- पूट इट रॅन्डमली - Put it randomly.
१५० मला साथ दे.	- स्टॅंड बाय मी - Stand by me.
१५१ पुढे पहा.	- लुक अहेड - Look ahead.
१५२ पुढे सरका.	- मुव्ह अहेड - Move ahead.
१५३ हे औषध घ्या.	- टेक धिस डोस - Take this dose.
१५४ हळू जा.	- गो स्लोली - Go slowly.
१५५ हळू चालवा.	- ड्राईव्ह स्लोली - Drive slowly.
१५६ मेनबत्ती विझवा.	- ब्लो आऊट द कॅंडल - Blow out the candle.
१५७ नळ बंद करा.	- टर्न ऑफ द टॅप - Turn off the tap.
१५८ नळ चालू करा.	- टर्न ऑन द टॅप - Turn on the tap.
१५९ त्याला आत पाठव.	- सेन्ड हिम इन - Send him in.
१६० लवकर परत या.	- कम बॅक सून् - Come back soon.
१६१ मला क्षमा करा.	- फरगीव्ह मी - Forgive me.
१६२ नरकात जा.	- गो टू हेल - Go to hell.
१६३ निघा.	- गो अवे - Go away.
१६४ कृपया बसा.	- टेक अ चेअर - Take a chair.
१६५ बसा.	- हॅव अ सीट - Have a seat.
१६६ रांगेत उभे रहा.	- स्टॅंड इन द क्यू - Stand in the queue.
१६७ ती सुरई माझ्याकडे द्या.	- पास मी द जग - Pass me the jug
१६८ माझी गाडी येथे आणा.	- ब्रिंग माय कार हिअर - Bring my car here.
१६९ तुझे जोडे घाल.	- पुट ऑन युवर शूज - Put on your shoes.
१७० ह्या शर्टांना इस्त्री करा.	- आयर्न दिज शर्ट - Iron these shirts.
१७१ फटाके लावा.	- सेट ऑफ द फायरक्रॉकर्स - Set off the firecrackers.
१७२ आग विझवा.	- पुट आऊट द फायर - Put out the fire.
१७३ पोलिसांना ताबडतोब फोन कर.	- फोन द पोलिस अॅट वन्स - Phone the police at once.
१७४ पहिल्या साक्षीदाराला बोलवा.	- कॉल द फस्ट विटनेस - Call the first witness.
१७५ ताबडतोब दंड भरा.	- पे द फाईन अॅट वन्स - Pay the fine at once.
१७६ झाडे लावा.	- प्लॅन्ट ट्रीज - Plant tress.

- १७७ काही कविता पाठ करा. - लर्न सम पोएम बाय हर्ट - **Learn some poems by heart.**
- १७८ तुझी कागदपत्रे आज - प्रेझेन्ट युवर पेपर्स टूडे - **Present your papers today**
सादर करा.
- १७९ तुझी बडबड बंद कर. - स्टॉप युवर प्रॅटल - **Stop your prattle.**
- १८० शिकत असतांनाच तुम्ही - अर्न व्हाईल यू लर्न - **Earn while you learn.**
कमाई करा.
- १८१ सरळ उभे रहा. - स्टॅंड इरेक्ट - **Stand erect.**
- १८२ दाराचे कुलूप काढा. - अनलॉक द डोर - **Unlock the door.**
- १८३ तुम्ही जे उपदेश करता - प्रॅक्टिस व्हाँट यू पर्च - **Practise what you preach.**
तो कृतीत आणा.
- १८४ आपल्या कुटुंबाचा - बी प्राऊड ऑफ युवर फॅमिली - **Be proud of your**
अभिमान बाळगा. **family .**
- १८५ आळशीपण सोड. - गीव्ह अप लेझीनेस - **Give up laziness.**
- १८६ मनात असेल ते - फील फ्री टु से एनीथिंग यू लाईक - **Feel free to say**
मोकळेपणाणे बोला. **anything you like.**
- १८७ बिल दे. - पे द बिल - **Pay the bill.**
- १८८ त्याला प्रदर्शन दाखवा. - शो हिम राऊंड द एक्झिबिशन - **Show him round**
the exhibition.
- १८९ ही चूक ताबडतोब दुरुस्त कर- रिक्टिफाय दिस मिसटेक अँट वन्स - **Rectify this**
mistake at once.
- १९० या कागदावर सही करा. - साईन दिज पेपर्स - **Sign these papers.**
- १९१ खिसेकापूपासून सावध रहा. - बिवेअर ऑफ पिक पॉकेट्स - **Beware of pick pockets.**
- १९२ डॉक्टरांना बोलावणे पाठव- सेन्ड फॉर द डॉक्टर्स - **Send for the doctors.**
- १९३ आपला परिसर स्वच्छ ठेवा.- कीप युवर सराव्डींग क्लीन- **Keep your surrounding**
clean.
- १९४ मला माझ्या मुलाखतीची - रिमाईड मी ऑफ माय इंटरव्ह्यू - **Remind me of my**
आठवण करा. **interview.**
- १९५ हे काम लवकर पूर्ण करा - फिनिश दिस जॉब सून् - **Finish this job soon.**
- १९६ मला उद्या भेटा. - मीट मी टूमारो - **Meet me tomorrow.**

- १९७ जगण्यासाठी खा. - इट टू लीव - **Eat to live.**
- १९८ नियमित सवय ठेव. - हॅव रेग्यूलर हॅबिट - **Have regular habit.**
- १९९ दररोज व्यायाम कर. - टेक एक्झरसाईज डेली - **Take exercise daily.**
- २०० दररोज तुझ्या कार्यालयात जा. - अटेन्ड युवर ऑफीस एव्हरीडे - **Attend your office everyday.**
- २०१ रोज आपला गृहपाठ कर. - डू युवर होम वर्क एव्हरीडे - **Do your home work everyday.**
- २०२ गरजूंना मदत कर. - हेल्प द निडी - **Help the needy.**
- २०३ स्वतःच्या कामावर लक्ष केंद्रित करा . - कॉन्सट्रेड ऑन युवर ओन वर्क **Concentrate on your own work .**
- २०४ बाळाकडे लक्ष दे. - टेक केअर ऑफ द बेबी - **Take care of the baby.**
- २०५ चांगल्या दिवसाची प्रतीक्षा करा. - होप्स फॉर गुड टाईम्स - **Hopes for good times.**
- २०६ मोठ्यांना मान दे. - रिस्पेक्ट टू युवर एल्डर्स - **Respect to your elders.**
- २०७ हे लिहून घे. - नोट धिस डाऊन - **Note this down.**
- २०८ मागाहून ये. - कम आफ्टरवर्डस् - **Come afterwords.**
- २०९ मुलाला झोपवा. - पुट द चार्ड्लड टु स्लीप बेड - **Put the child to sleep bed.**
- २१० माझ्या सोबत पाऊल मिसळून चाल. - किप प्लस विथ मी - **Keep place with me.**
- २११ त्याला शहर हिंडून दाखव. - टेक हिम राऊंड द सिटी - **Take him round the city.**
- २१२ स्वतःची वागणूक सुधारा. - माईंड यूवर वेज - **Mind your ways.**
- २१३ दोन संत्री पिळून द्या. - सक्वीज टू ऑरेंज - **Squeeze two orange.**
- २१४ गरम चहा हळूहळू पी. - सिप द टी स्लोली - **Sip the tea slowly.**
- २१५ नम्रतेने बोला. - टॉक पोलाईटली / बी पोलाईट - **Talk politely/Be polite.**
- २१६ मन लावून काम करा. - वर्क होल हट्रेडली - **Work whole heartedly.**
- २१७ हा कोट घालून बघा. - ट्राय धिस कोट ऑन - **Try this coat on.**
- २१८ व्यवस्थित झोपा. - स्लीप टाईट - **Sleep tight.**

- २१९ डोळे बंद करा. - क्लोज युवर आईज - **Close your eyes.**
- २२० चेंडू ठेवा . - पुट द बॉल - **Put the ball.**
- २२१ पुस्तके वेळेवर परत करा. - रिटर्न द बुक्स इन टाईम - **Return the books in time.**
- २२२ वाचन खोलीत संपूर्ण शांतता राखा. - ऑब्जर्व्ह सायलन्स इन द रीडिंग रूम - **Observe silence in the reading room .**
- २२३ मिठाईचा वापर कमी करा. - रिड्यूस कन्सेप्शन ऑफ स्वीट - **Reduce consumption of sweet.**
- २२४ आत येण्यापूर्वी बुट काढा. - रिमूव्ह यूवर शूज बिफोर इंटर - **Remove your shoes before enter.**
- २२५ हात धू. - वॉश यूवर हँड - **Wash your hand.**
- २२६ टॅक्सी भाड्याने घे. - हायर अ टॅक्सी - **Hire a taxi.**
- २२७ विस्तव पेटता ठेव. - किप द फायर ऑन - **Keep the fire on.**
- २२८ नाक शिंकर. - ब्लो युवर नोज - **Blow your nose.**
- २२९ सविस्तर पत्र लिहा. - राईट अ डिटेल लेटर - **Write a detail letter.**
- २३० वाईट सवयी सोडून द्या. - गीव्ह अप बॅड हॅबीट्स - **Give up bad habits.**
- २३१ अन्न नित चावून खा. - च्यू युवर फूड वेल - **Chew your food well.**
- २३२ शाईने लिहा. - राईट इन इंक - **Write in ink.**
- २३३ पाहण्याचा सत्कार करा. - अटेन्ड टू द गेस्ट - **Attend to the guest.**
- २३४ मायभूमीच्या सेवेत प्राण दे- सॅक्रिफाईस यूवर लाईफ फॉर द मदरलँड - **Sacrifice your life for the mother land.**
- २३५ रक्कम अंकात आणि अक्षरात लिहा. - राईट द अमाउन्ट इन फिगर अँड वर्ड्स - **Write the amount in figers & words.**
- २३६ स्वाक्षरीची तपासणी करा. - चेक द साईन - **Check the sign.**
- २३७ लिपिकाच्या हातात धनादेश द्या. - हँड ओव्हर द चेक टू द क्लर्क- **Hand over the cheque to the clerk.**
- २३८ तुमचे पास बुक द्या. - गीव्ह युवर पास बुक - **Give your pass book.**
- २३९ बिल्ला सुरक्षित ठेवा. - किप द टोकन सेफ - **Keep the token safe.**
- २४० पुस्तके चांगली हाताळा. - हँडल द बुक्स विथ केअर - **Handle the books with care.**

- २४१ सर्वांशी चांगले वागा. - बिहेव्ह प्रॉपरली विथ ऑल - **Behave properly with all.**
- २४२ तुमच्या सामानावर लक्ष ठेवा. - किप वॉच ऑन युवर लगेज- **Keep watch on your laugage.**
- २४३ पौष्टिक आहार घ्या. - टेक न्यूट्रिशस डाईट - **Take nutritious diet.**
- २४४ मला सांगण्यास परवानगी द्या. - अलाऊ मी टू से - **Allow me to say.**
- २४५ सरळ जा. - गो स्ट्रेट - **Go straight.**
- २४६ योग्य साफ करा. - क्लीन प्रॉपरली - **Clean properly.**
- २४७ तोंड सांभाळ. - होल्ड युवर टंग - **Hold your tongue.**
- २४८ जे आहे ते सांगा. - टेल इट लाईक इट इज - **Tell it like it is.**
- २४९ त्याला फोन करा. - गिव्ह हिम अ रिंग - **Give him a ring.**
- २५० मला एक पत्र पाठवा. - सेन्ड मी अ कार्ड - **Send me a card.**
- २५१ त्याला हाकलून द्या. - सेन्ड हिम अवे - **Send him away.**
- २५२ प्रश्नाचे उत्तर द्या. - आन्सर द क्वेश्चन - **Answer the question.**
- २५३ स्वच्छ कपडे घाला. - ड्रेस निटली - **Dress neatly.**
- २५४ चांगले कानसेन बनण्याचा सराव करा. - प्रॅक्टीस टु बी अ गूड लिसनर - **Practice to be a good listener.**
- २५५ पाणी वाचवा. - सेव्ह वॉटर - **Save water.**
- २५६ पाण्याचा गैरवापर टाळा. - अव्हाईड मीसयुज ऑफ वॉटर-**Avoide misuse of water.**
- २५७ स्वच्छ पाण्याने डोळे धुवा. - वॉश युवर आईज विथ क्लीन वॉटर - **Wash your eyes with clean water.**
- २५८ रहदारीचे साधे नियम पाळा - फॉलो सिंपल रुल्स ऑफ द रोड - **Follow simple rules of the road.**
- २५९ कार कमी वेगाने चालवा. - ड्राइव्ह अ कार लोवर स्पीड - **Drive a car lower speeds.**
- २६० फळा साफ करा. - वाईप द ब्लॅक बोर्ड - **Wipe the blackboard.**
- २६१ सभोवती फिरा. - टर्न अराऊंड - **Turn around.**
- २६२ डस्टर उचला. - पीक अप द डस्टर - **Pick up the duster.**
- २६३ टेबलाकडे चला. - वॉक टू द टेबल - **Walk to the table.**

- २६४ थोडे पाणी मिसळा. - अँड सम वॉटर टू इट - **Add some water to it.**
- २६५ मला वचन दया. - प्रॉमीस मी - **Promise me.**
- २६६ सर्व बायकांचा मान राखा. - रिसपेक्ट ऑल वूमन - **Respect all women.**
- २६७ महिलांना पूर्ण स्वतंत्र्य द्या. - गिव्ह कमप्लेट फ्रीडम टू वूमन - **Give complete freedom to women.**
- २६८ महिलांसाठी आरक्षण ठेवा. - किप रिझरवेशन फॉर वूमन - **Keep reservation for women.**
- २६९ पिण्याचे पाणी उकळा. - बॉईल ड्रिंकिंग वॉटर - **Boil drinking water.**
- २७० चांगल्या डॉक्टरांना भेटा. - कनसल्ट अ गुड डॉक्टर - **Consult a good Doctor.**
- २७१ सुचनांचे पालन करा. - फॉलो द इन्स्ट्रक्शन्स - **Follow the instructions.**
- २७२ तुमच्या वाहनांच्या वेगावर नियंत्रण ठेवा. - कंट्रोल द स्पीड ऑफ युवर व्हिकल - **Control the speed of your vehicle.**
- २७३ वस्तू संग्रहालयाला भेटण्याचा आनंद लुटा. - एनजॉय द व्हिजिट टू म्यूजियम - **Enjoy the visit to museum.**
- २७४ प्रश्नांचा खोलवर अभ्यास करा. - स्टडी द क्वेश्चन डिप्ली - **Study the question deeply.**
- २७५ कामाची उजळणी करा. - रिवाईज द वर्क - **Revise the work.**
- २७६ तुम्हाची स्वतःची भाषा वापरा. - यूज यूवर ओन लॅंग्वेज - **Use your own language**
- २७७ उतारा तपशीलवार तपासा. - एक्सामीन द पॅसेज डिटेल - **Examine the passage detail.**
- २७८ पाटी साफ करा. - क्लीन द स्लेट - **Clean the slate.**
- २७९ काकडी आणि टोमॅटो मला इकडे दे - पास मी द कुकूमबर अँड टोमॅटो - **Pass me the Cucumber and tomato.**
- २८० उकडलेले भाजीपाला खा. - इट बॉईल्ड व्हिजिटबल - **Eat boiled vegetable.**
- २८१ कांदे बारीक चिरा. - कट ऑनीयनस इनटू फाईन पिसेस - **Cut onions into fine pieces.**
- २८२ माझ्या वतीने क्षमा सांग. - बेग ऑपोलॉजीस ऑन माय बिहाफ - **Beg apologies on my behalf.**
- २८३ मला बोलण्यास परवानगी द्या. - अलाऊ मी टू से - **Allow me to say.**

- २८४ केस व्यवस्थीत विंचरा. - कॉब युवर हेअर प्रॉपरली - **Comb your hair properly.**
- २८५ तुम्हच्या आरोग्याची. - टेक गुड केअर ऑफ युवर हेल्थ - **Take good care of your health.**
- २८६ ते गुपीत ठेवा. - किप इट सीक्रेट - **Keep it secret.**
- २८७ त्याला दोनशे रूपये द्या. - गीव हिम टू हंड्रेड रूपीज - **Give him two hundred rupees.**
- २८८ प्रश्नाची उत्तर द्या. - अनसर द क्वेशन - **Answer the question.**
- २८९ माझ्या एक दिवशीय. - ग्रॅन्ड मी अ लिव्ह ऑफ अबसेन्स - **Grand me a leave of absence.**
- २९० मला हा धडा शिकवा. - टिच मी थिस लेसन - **Teach me this lesson.**
- २९१ तुम्हची अभ्यासाची योजना बदला - चेन्ज युवर प्लॅन ऑफ स्टडी - **Change your plan of study.**
- २९२ माझा सल्ला घ्या. - फॉलो माई अडवाईज - **Follow my advice.**
- २९३ ते कपाटावर ठेवा. - पूट इट ऑन द सेल्फ - **Put it on the self.**
- २९४ तुम्ही कसे वागता यावर लक्ष ठेवा. - माईन्ड हाऊ यू बिहेव - **Mind how you behave.**
- २९५ मेजवानीची व्यवस्था करा- - अरेंज द पार्टी - **-Arrange the party .**
- २९६ पैसे मोजा. - काउंट द मनी - **Count the money.**
- २९७ देवाची पूजा करा. - वरशिप द गॉड - **Worship the God.**
- २९८ माझ्यासाठी एक आसन. - रिझर्व्ह अ सीट फॉर मी- **Reserve a seat for me.**
- आरक्षण करा.
- २९९ क्रांती करा. - क्रियेट अ रेवोलेशन - **Create a revolution.**
- ३०० ते ब्रशने स्वच्छ करा. - क्लीन इट विथ अ ब्रश - **Clean it with a brush.**
- ३०१ मला रात्रीला भेट. - मीट मी टू नाईट - **Meet me to night.**
- ३०२ गेट उघडा . - ओपन द गेट - **Open the gate.**
- ३०३ तुम्ही काय केलेले आहे. - शो मी वाट यू हॅव डन - **Show me what you have done.**
- ते मला दाखवा.
- ३०४ ते मैदानामध्ये पूरा. - बुरी इट इन द ग्राउंड- **Bury it in the ground.**
- ३०५ टेबला खाली लप. - हाईड अंडर द टेबल - **Hide under the table.**
- ३०६ ते टोपली मध्ये फेका. - थ्रो इट इन द बासकेट - **Throw it in the basket.**
- ३०७ दिवा लावा . - लाईट अ लॅम्प - **Light a lamp.**

- ३०८ माझे डोके हळू दाबा. - प्रेस माय हेड जेन्टली - **Press my head gently.**
- ३०९ हिशोब व्यवस्थीत ठेवा . - किप द अकाऊंट क्लीअर - **Keep the account clear.**
- ३१० तुम्हाची कार एका . - बारो यूवर कार फॉर अ डे - **Borrow your car for a day.**
- ३११ त्या माणसाला क्षमा करा.- फॉरगीव्ह धिस मॅन - **Forgive this man.**
- ३१२ वेळेच्या वेळी परवान्याचे - रिन्यू युवर लायसन्स टाईम टू टाईम - **Renew your licence time to time.**
- ३१३ तुम्हचे शहर आदर्श बनवा.- मेक युवर सिटी आईडीयल-**Make your city ideal.**
- ३१४ खत आणि रासायनिक - युज मॅन्यूर अँड फरटीलाईजर्स - **Use manure and fertilizers.**
- ३१५ कपड्यामधून पाणी - रिन्ज द वॉटर आऊट ऑफ क्लॉथ - **Rinse the water out of clothes.**
- ३१६ सकाळी वर्तमानपत्र वाचा. - रीड न्यूजपेपर इन द मॉर्नींग - **Read newspaper in the morning .**
- ३१७ साक्षरता अभियानात - जॉईन लिटरसी प्रोग्राम- **Join literacy programme** सामील व्हा.
- ३१८ माझ्या सोबत वाचा. - रिड विथ मी - **Read with me.**
- ३१९ पुस्तके मोजा. - काऊंट द बूक्स - **Count the books.**
- ३२० उडी मारा आणि खाली बसा.- जम्प अँड सिट डाऊन - **Jump and sit down.**
- ३२१ चेंडू फेका. - थ्रो द बॉल - **Throw the ball.**
- ३२२ फळी ने चेंडूला फटका मारा - हिट द बॉल विथ द बॅट - **Hit the ball with the bat.**
- ३२३ ते आत लोटा . - पुश इट इन - **Push it in.**
- ३२४ आगपेटी रिकामी करा. - एम्प्टी द मॅच बॉक्स - **Empty the match box.**
- ३२५ ते बाहेर ओढा. - पुल इट आऊट- **Pull it out.**
- ३२६ तुमचा चेहरा धूवा. - वॉश युवर फेस - **Wash your face.**
- ३२७ तुमचे हात धुवा. - वॉश युवर हँड - **Wash your hand.**
- ३२८ तोंड साफ करा. - वाईप युवर माऊथ - **Wipe your mouth.**
- ३२९ केळीची साल काढ. - पिल अ बनाना - **Peel a bannana.**
- ३३० ते चमच्याने हलव. - स्टायर इट विथ द स्पून - **Stir it with the spoon.**
- ३३१ सैनिकांसारखे चला. - वाल्क लाइक अ सोल्जर - **Walk like a soldier.**

- ३३२ माश्यासारखे पोहा. - स्वीम लाईक अ फिश - **Swim like a fish.**
- ३३३ आगगाडी सारखी सिटी वाजवा. - व्हिस्टल लाईक अ ट्रेन - **Whistle like a train.**
- ३३४ कुत्र्यासारखे भुंका. - बार्क लाईक अ डॉग - **Bark like a dog.**
- ३३५ नवा प्लॉट खरेदी करा. - पर्चेस ए न्यू प्लॉट - **Purchase a new flat.**
- ३३६ मनापासून हसा. - लॉफ हार्टली - **Laugh heartly.**
- ३३७ माझे खाते बंद करून टाका. - क्लोज माय अकाऊंट - **Close my account.**
- ३३८ उरलेली रक्कम ऊसनी घ्या. - बॉरो द बॅलन्स - **Barrow the balance.**
- ३३९ तुझे विधान सिध्द कर. - प्रूव्ह युअर स्टेटमेन्ट - **Prove your statement.**
- ३४० त्याला इकडे बोलवा. - कॉल हिम हिअर - **Call him here.**
- ३४१ हा बावळटपणा थांबवा. - स्टॉप धिस नॉनसेन्स - **Stop this nonsense.**
- ३४२ सही करायला नकार द्या. - रिफ्यूज टू साईन - **Refuse to sign.**
- ३४३ ह्या अटी मान्य करा. - अग्री टू दिस टर्म्स - **Agree to these terms.**
- ३४४ तुमचा पूर्ण पत्ता लिहा. - राईट युअर फूल अॅड्रेस - **Write your full address.**
- ३४५ तुझे भविष्य जाणून घे. - नो युअर फ्यूचर - **Know your future.**
- ३४६ तुम्ही अनेकांचे ऐका. - गिव्ह द ईअर टू मेनी - **Give the ear to many.**
- ३४७ साधे पाणी प्या. - ड्रिंक प्लेन वॉटर - **Drink plain water.**
- ३४८ आशादायी गाणी गा. - सिंग सॉंग ऑफ होप - **Sing songs of hope.**
- ३४९ एक वर्तूळ काढा. - ड्रॉ ए सर्कल - **Draw a circle.**
- ३५० प्रत्येक गोष्ट नाकबूल कर - डिनाय एव्हरीथींग - **Deny everything.**
- ३५१ हे पैसे मोज. - काऊंट धिस मनी - **Count this money.**
- ३५२ ढकलत पुढे जा. - पूश अहेड - **Push ahead.**
- ३५३ त्या निबंधाला नाव द्या. - नेम द एसे - **Name the essay.**
- ३५४ वायुदलात दाखल व्हा. - जॉईन द एअरफोर्स - **Join the Air fource.**
- ३५५ तळाशी सही कर. - साईन अॅट द बॉटम - **Sign at the bottam,**
- ३५६ छात्र सेनामध्ये सामील व्हा. - जॉईन इन एन.सी.सी. - **Join in N.C.C.**
- ३५७ वडीलधाऱ्यांच्या आज्ञाचे पालन करा. - ऑबेय युवर येल्डर्स - **Obey your elders,**
- ३५८ आपल्या माता पिता आणि शिक्षकांचे आदर करा. - रिस्पेक्ट युवर टिचर्स अॅन्ड पॅरेन्ट्स - **Respect your teachers and parents.**

- ३५९ सत्य आणि अहिंसावर - बिलीव्ह इन टू अँड नॉन वायलेन्स - **Believe in true and non-violence.**
- ३६० अन्याया विरुद्ध - फाईट अगेन्स्ट इनजस्टिस - **Fight against injustice.**
लढा दया.
- ३६१ तुमच्या संस्कृतीवर - ट्रस्ट इन युवर कल्चर - **Trust in your culture.**
विश्वास ठेवा.
- ३६२ भविष्यासाठी काही - सेव्ह सम मनी फॉर द फ्यूचर - **Save some money for the future.**
पैसे गोळा करा.
- ३६३ वेळेवर जेवन घ्या . - टेक मिल्स ऑन टाईम - **Take meals on time.**
- ३६४ दररोज व्यायाम करा. - टेक एक्सरसाईज एव्हरीडे - **Take exercise everyday**
- ३६५ कमवा आणि शिका. - अर्न अँड लर्न - **Earn and learn.**
- ३६६ आपल्या अधिकारांचा - युझ युवर राइट्स - **Use your rights.**
वापर करा.
- ३६७ तुमच्या डोळ्यांनी - वॉच द वर्ल्ड विथ युवर आईस - **Watch the world with your eyes .**
जग पहा.
- ३६८ तेथे पोहचण्यासाठी - स्ट्राइव्ह टु रिच देअर - **Strive to reach these.**
झगडा.
- ३६९ तुमची लेखणी उसनी घ्या.- लेन्ड युवर पेन - **Lend your pen.**
- ३७० तुमच्या बाळाला आणा. - ब्रिंग युवर चाईल्ड - **Bring your child.**
- ३७१ तुमच्या नावाची नोंद करा.- रजिस्टर युवर नेम - **Register your name.**
- ३७२ दिव्याचे बटन बंद करा. - स्विच ऑफ द लाईट - **Switch off the light.**
- ३७३ नोंद करुन ठेवा. - किप ए रेकॉर्ड - **Keep a record.**
- ३७४ तुमचे वजन कमी करा. - रिड्यूस युवर वेट - **Reduce your weight.**
- ३७५ नळाकडे जा. - गो टू द टॅप - **Go to the tap.**
- ३७६ तुम्हचे हात आणि - वेट युवर हॅन्ड्स अँड फिट - **Wet your hands & feet.**
पाय भिजवा.
- ३७७ नळ बंद करा. - टर्न द टॅप ऑफ - **Turn the tap off.**
- ३७८ तुम्हा चेहरा घासा . - रब युवर फेस - **Rub your face.**
- ३७९ तुम्हा चेहरा धुवा. - वॉश युवर फेस - **Wash your face.**
- ३८० तुम्हच्या हाताना - सोप युवर हॅन्ड्स अँड फिट- **Soap your hands and feet.**
आणि पायांना साबन लावा.

- ३८१ स्वच्छ टॉवेल घ्या. - टेक अ क्लीन टॉवेल - **Take a clean towel.**
- ३८२ तुम्हचा चेहरा साफ करा. - वाईप् युवर फेस - **wipe your face.**
- ३८३ वाळण्यासाठी टॉवेल बाहेर टाका. - हँग ऑउट द टॉवेल टु ड्राय - **Hang out the towel to dry.**
- ३८४ तुमचे शहर स्वच्छ ठेवा. - किप युवर सिटी क्लीन - **Keep your city clean.**
- ३८५ मला नंतर बोलवा . - कॉल मी लेटर - **Call me later.**
- ३८६ हसत रहा. - किप स्माईलिंग - **Keep smiling.**
- ३८७ दरवाजा बंद करा. - शट द डोअर - **Shut the door.**
- ३८८ दरवाजा उघडा. - ओपन द डोअर - **Open the door.**
- ३८९ ताबडतोब जा . - गो अॅट वन्स - **Go at once.**
- ३९० बाहेर थांब . - वेट आऊट साईड - **Wait out side.**
- ३९१ या विषयाची चौकशी करा. - लुक इन टू द मॅटर - **Look into the matter.**
- ३९२ विचारण्यासाठी वाट पहा. - वेट टू बी आस्कड - **Wait to be asked.**
- ३९३ मुलाखत घेण्याच्या स्वागत करा. - ग्रीट द इंटीव्हिअर - **Greet the interviewer.**
- ३९४ सांस्कृतीक कार्य करा. - डू द अॅक्टिव्हिटी - **Do the activities.**
- ३९५ त्याला संदेश द्या. - गीव्ह हिम द मॅसेज - **Give them the massage.**
- ३९६ पत्र टाका . - पोस्ट द लेटर - **Post the letter.**
- ३९७ मला काही पैसे उसने द्या. - लेन्ड मी सम मनी - **Lend me some money.**
- ३९८ बेंच वर उभे रहा. - स्टँड अप ऑन द बेंच - **Stand up on the bench.**
- ३९९ ग्रंथालयातून पुस्तक आणा - ब्रिंग द बूक फॉर्म लायब्ररी - **Bring the book from library.**
- ४०० फाटका जवळ माझी. - वेट फॉर मी अॅट द गेट - **Wait for me at the gate.**
- ४०१ शत्रु वर प्रेम करा. - लव्ह युवर एनीमीज - **Love your enemies.**
- ४०२ तुमचा दृष्टीकोन बदला. - चेंज यूवर अँगल ऑफ व्हिजन - **Change your angle of vision.**
- ४०३ चित्रांना क्रमांक द्या. - नंबर द पिक्चर्स - **Number the pictures.**
- ४०४ एका पायावर उडी मारा. - जम्प ऑन वन लेग - **Jump on one leg.**

- ४०५ तुमचे राहणीमान सुधारा. - इनहान्स युवर डेली लिव्हिंग - **Enhance your daily living.**
- ४०६ जागतिक शांतता निर्माण करा. - क्रियेट वर्ल्ड पिस - **Create world piece.**
- ४०७ थकवा काढून टाका. - इलिमीनेट फाटिगुल - **Eliminate fatigul.**
- ४०८ तुमच्या मित्राचे वर्णन करा.- डिस्क्राईब युवर फ्रेंड - **Describe your friend.**
- ४०९ त्याच्यावर लक्ष ठेवा. - किप अ क्लोज वॉच ऑन हिम - **Keep a close watch on him.**
- ४१० संभाषण बंद करा. - क्लोज द डिस्कशन - **Close the discussion.**
- ४११ कार्य पध्दतीचे निरक्षण करा. - ऑबझर्व्ह द प्रोसीजर - **Observe the procedure.**
- ४१२ हे केक तुमच्यात वाटा. - डिक्वाईड धिस केक अमंग यू - **Divide this cake. among you.**
- ४१३ जवळ ये. - कम नियर - **Come near.**
- ४१४ आगी जवळ बस. - सिट नियर द फायर - **Sit near the fire.**
- ४१५ तुमचे नखे काढा. - पेयर युवर नेल्स - **Pare your nails.**
- ४१६ हे दूध घ्या. - टेक धिस मिल्क - **Take this milk.**
- ४१७ चेंडू फेका. - थ्रो द बॉल - **Throw the ball.**
- ४१८ सत्य बोला. - स्पीक ट्रुथ - **Speak truth.**
- ४१९ तुमची शाळा स्वच्छ ठेवा. - किप युवर स्कुल क्लीन - **Keep your school clean**
- ४२० ते सुंदर बनवा. - मेक इट ब्युटीफूल - **Make it beautiful.**
- ४२१ कचरा पेटीचा वापर करा.- युज द डस्ट बिन - **Use the dustbin.**
- ४२२ पाठ वाचा. - रीड द टेक्स्ट - **Read the text.**
- ४२३ स्वच्छ लिहा. - राईट निटली - **Write neatly.**
- ४२४ तुम्हची आकलन क्षमता तपासा. - चेक युवर अंडरस्टॅंडिंग - **Check your understanding.**
- ४२५ अधिक झाडे लावा. - प्लॅन्ट द मोर ट्रीज - **Plant the more trees.**
- ४२६ झाडे वाचवा. - सेव द ट्रीज - **Save the trees.**
- ४२७ बाजाराला जा. - गो टु द मार्केट - **Go to the market.**

- ४२८ माझा रेडिओ दुरुस्त करा - रिपेअर माय रेडीओ - **Repair my radio.**
- ४२९ बेरीज लवकर करा. - डू द सम क्वीकली - **Do the sum quickly.**
- ४३० चष्मा काढा. - प्लीज किप ऑफ द ग्लास - **Please keep off the glass**
- ४३१ लूना विकत घ्या. - बाय अ लूना - **Buy a luna.**
- ४३२ आपण काय करतो ते दुसऱ्यांना दाखवा. - शो ऑदर्स व्हॉट वर्क वि डू - **Show others what work we do.**
- ४३३ कविता पाठ करा . - रिसाईट द पोयम - **Recite the poem.**
- ४३४ खुन करा . - पुट अ मार्क - **Put a mark**
- ४३५ रिकामी अक्षरे भरा. - फिल द मिसिंग लेटर - **Fill the missing letters.**
- ४३६ शब्द जुळवा . - मॅच द वर्ड - **Match the word.**
- ४३७ वाक्य पुन्हा लिहा. - रिराईट द सेन्टन्स - **Rewrite the sentence.**
- ४३८ तुमच्या मुलींना शिक्षण द्या . - एज्युकेट युवर डॉटर - **Educate your daughter.**
- ४३९ पाले भाज्या खा. - इट लिफी व्हिजीटेबल्स - **Eat leafy vegetables.**
- ४४० त्यांना रोगापासून वाचवा. - सेव्ह देम फ्रॉम डिजीज - **Save them from diseases.**
- ४४१ शब्दाची यादी करा. - लिस्ट द वर्ड्स - **List the words.**
- ४४२ दूर जा. - गो अवे - **Go away.**
- ४४३ तुम्हची लेखनी ह्या रीतीने धरा. - होल्ड युवर पेन इन थिस वे - **Hold your pen in this way.**
- ४४४ हा कप त्या टेबलावर ठेवा. - पूट थिस कप ऑन दॅट टेबल - **Put this cup on that table.**
- ४४५ मला वाट दाखव. - शो मी द वे - **Show me the way.**
- ४४६ त्याला आज रात्री घरी भेटा. - सी हिम टू नाईट अॅट होम - **See him to night at home.**
- ४४७ उभे रहा आणि आपली पुस्तके उघडा. - स्टँड अप अँड ओपन युवर बुक्स - **Stand up and open your books.**
- ४४८ शिक्षक जे सांगतात ते ध्यानपूर्वक ऐका. - लिसन टू वाट द टिचर्स सेज - **Listen to what the teachers says.**
- ४४९ मोठ्याने बोलने बरे नाही. - टू स्पीक लाउडली इज नॉट गूड - **To speak loudly is not good.**
- ४५० शांतपणे रांग लावा. - क्यु अप क्व्वाईटली - **Queue up quietly.**

४५१	तुझा चेहरा दाखव.	-	शो युवर फेस - Show your face.
४५२	आता पळा.	-	रन नाऊ - Run now.
४५३	आत बसा.	-	सिट इनसाईड - Sit inside.
४५४	बाहेर थांबा .	-	स्टँड आउटसाईड - Stand outside.
४५५	दुर जा.	-	गो अवे - Go away.
४५६	ते दररोज करा.	-	डू इट डेली - Do it daily.
४५७	तुमचे अन्न हळू खा.	-	इट युवर फूड स्लोली - Eat your food slowly.
४५८	काळजी पुर्वक चाल.	-	वॉक केअरफूली - Walk carefully.
४५९	जोराने पळा.	-	रन फास्ट - Run fast.
४६०	ते वाचा .	-	रिड इट - Read it.
४६१	माझ्या बाजूला बस.	-	सिट बिसाईड मी - Sit beside me.
४६२	दरवाजाच्या मागे उभा रहा .	-	स्टँड बिहाईन्ड द डोर - Stand behind the door.
४६३	माझ्या कुत्र्याची काळजी घे.	-	लूक अफटर माय डॉग - Look after my dog.
४६४	पाच वाजेपर्यंत काम कर.-	-	वर्क टिल फाईव्ह - Work till five.
४६५	जर शक्य असेल तर मला पकड.	-	कॅच मी ईफ यु कॅन - Catch me if you can.
४६६	गप्प बस नाहीतर निघून जा.	-	किप क्वाइट ऑर गो अवे - Keep quiet or go away.
४६७	मी येईपर्यंत इथे वाट पहा.-	-	वेट हिअर टिल आय रिटर्न - Wait here till I return.
४६८	झाडाच्या शेंडयावर पहा -	-	लूक अॅट द टॉप ऑफ ट्रि - Look at the top of tree.
४६९	दंड द्या.	-	पे द फाईन - Pay the fine.
४७०	मला तुझे पाय दाखव.	-	शो मी युवर फीट - Show me your feet.
४७१	ही पेटी इथे ठेवा .	-	प्लेस थिस बॉक्स हिअर - Place this box here.
४७२	गाईचे दुध काढा.	-	मिल्क द काऊ - Milk the cow.
४७३	स्वच्छ कपडे घाला.	-	वेअर क्लीन क्लोथ - Wear the clean clothes.
४७४	वाळलेला लाकूड जाळा.-	-	बर्न थिस ड्राय वूड - Burn this dry wood.
४७५	तुमचे हाथ टॉवेल ने कोरडे करा.	-	ड्राय युवर हॅन्ड्स ऑन थिस टॉवेल - Dry your hands on this towel.

४७६ हे पत्र टाका.	- पोस्ट धिस कार्ड - Post this card.
४७७ आगीने तुमचे हात गरम करा .	- वार्म युवर हॅन्डस बाय फायर - Warm your hands by fire.
४७८ ही हाथगाडी ओढा.	- पुल धिस हॅन्डकार्ट. - Pull this handcart.
४७९ माझ्या हातात ते पुस्तक द्या.	- हॅन्ड मी दॅट बूक - Hand me that book.
४८० माझे शब्द लिहून घ्या.	- नोट माय वर्डस - Note my words.
४८१ त्याला बसण्यासाठी खुर्ची द्या.	- गिव हिम अ चेअर टू सीट - Give him a chair to sit
४८२ रात्र होण्यापुर्वी घरी परत या.	- रिटर्न होम बिफोर नाईट - Return home before night.
४८३ देवावर विश्वास करा.	- ट्रस्ट इन गॉड - Trust in God.
४८४ व्यायाम नेहमी करा.	- टेक एक्सरसाईज डेली - Take exercise daily.
४८५ त्याला जाण्यापासून रोखा-	स्टॉप हिम फ्रॉम गोइंग - Stop him from going.
४८६ ह्या दरवाजाने प्रवेश करा.-	इंटर बाय धिस डोर - Enter by this door.
४८७ दूधवाल्याला सांगा .	- टेल द मिल्क मॅन - Tell the milk man.
४८८ गाडीला बंद करा .	- लॉक युवर कार - Lock your car.
४८९ सोबतच्या पिशवीची काळजी घ्या.	- टेक केअर विथ अवर हॅन्डबॅग - Take care with our hand bag.
४९० पोलीसांना अहवाल द्या.	- रिपोर्ट टु द पोलिस - Report to the police.
४९१ स्थानिक पोलीसांना संपर्क करा.	- कॉन्टॅक्ट टु युवर लोकल पोलीस - Contact to your local police.
४९२ आमच्या सल्यानुसार काम करा .	- अॅक्ट ऑन अवर अडव्हाईज - Act on our advice.
४९३ कोणत्याही खेळात भाग घ्या.	- टेक पार्ट इन एनी गेम - Take part in any game.
४९४ मला बसण्यासाठी जागा द्या.	- गीव्ह मी स्पेस टु सीट - Give me space to sit.
४९५ ते पुन्हा एकदा वाचा.	- रिड इट वन्स अगेन - Read it once again.
४९६ सरळ घरी जा .	- गो होम डायरेक्टली - Go home directly.

४९७	बोला किंवा मरा.	-	स्पीक ऑर डाय - Speak or die.
४९८	माझ्या शब्दावर विश्वास ठेवा.	-	बिलीव्ह माय वर्ड - Believe my word.
४९९	खाऊ न घे .	-	इट इट अप - Eat it up.
५००	त्याला धुवा .	-	वाश हिम अप - Wash him up.
५०१	शर्ट आडकवा.	-	हँग शर्ट अप - Hang shirt up.
५०२	त्याला वर उचला.	-	पिक हिम अप - Pick him up.
५०३	स्वतःचे उत्तर मिळवा.	-	अँड युवर ओन अन्सर - Add your own answer.
५०४	दूरदर्शन संच बंद करा.	-	टर्न ऑफ द टेलीव्हिजन - Turn off the television.
५०५	कृपया मला जास्तीत जास्त सुट द्या.	-	प्लीज गीव्ह मी द मॅक्झीमम डिस्काउंट - Please give me the maximum discount.
५०६	अजुन काही प्रकार दाखवा.	-	शो मी अनदर व्हरायटी - Show me another variety.
५०७	हे खरेदी करा.	-	बाय थिस वन - Buy this one.
५०८	तुमचा कमीत कमी भाव सांग .	-	स्टेट युवर मिनीमम प्राईझ - State your minimum prize.
५०९	मला धावपट्टीकडे घेवून जा.	-	टेक मी टु द एरोड्रोम - Take me to the arodrome.
५१०	मला तुमची जिभ दाखवा.	-	शो मी युवर टंग - Show me your tongue.
५११	मला समजून घ्या.	-	ट्राय टू अंडरस्टँड मी - Try to understand me.
५१२	बाकी पैसे परत द्या.	-	गीव्ह मी द बॅलेन्स - Give me the balance.
५१३	कृपया मला तिच्या अगमनाची सुचना द्या.	-	प्लीज इनफार्म मी ऑफ हर अरॉइव्हल - Please inform me of her arrival.
५१४	जा आणि आराम करा.	-	गो अँड टेक रेस्ट - Go and take rest
५१५	पुन्हा कधीतरी या .	-	कम सम ऑदर टाईम - Come some other time.
५१६	टाका घाल.	-	स्टीच इट - Stitch it.
५१७	तुला जेथे चालायचे तेथे चाल.	-	वॉक वेअर यु विश - Walk where you wish.
५१८	कृपया वस्तान्याला धार लावा.	-	प्लीज शार्पन द रेझर - Please sharpen the razor

५१९	माझे केस काप पण खुप बारीक नको .	-	कट माय हेअर बट नॉट टु शॉर्ट - Cut my hair but not too short.
५२०	मला एक किलो शुध्द तेल द्या.	-	गीव्ह मी वन किलो पिवर ऑईल - Give me one kg pure oil.
५२१	मला मीठ आणि पाणी द्या-	-	गीव्ह मी साल्ट अँड वाटर - Give me salt and water.
५२२	बिल आणा.	-	गीव्ह मी द बील - Give me the bill.
५२३	शरबत घ्या .	-	हॅव धिस सॉफ्ट ड्रिंक - Have this soft drink.
५२४	मला दुरध्वनी निर्देशिका द्या.	-	गीव्ह मी द टलीफोन डिरेक्टरी - Give me the. telephone directory.
५२५	मला भोजन पत्रक द्या.	-	गीव्ह मी द मेनु - Give me the menu.
५२६	मला आठ वाजता फोन कर.	-	रिंग मी अँट ऐट ओ क्लॉक - Ring me at 8 O`Clock
५२७	कृपया एक सुटा. धनादेश द्या.	-	गीव्ह मी अँन ओपन चेक - Give me an open cheque.
५२८	मला माझ्या खात्याची जमा रक्कम सांगा.	-	टेल मी द बॅलेन्स ऑफ माय अकाऊन्ट- Tell me the balance of my account.
५२९	माझे पासबुक पूर्ण करुन द्या.	-	कम्पलीट माय पासबुक - Complete my pass book.
५३०	त्याला थोडे गवत द्या .	-	गीव्ह ईट सम ग्रास - Give it some grass.
५३१	खिळे काढा.	-	टेक ऑफ द नेल्स - Take off the nails.
५३२	गाडी इथे ठेवा.	-	लिव्ह द कार हिअर - Leave the car here.
५३३	थोडे सरका.	-	मुव्ह अ लिटल - Move a little.
५३४	जमीनीखालच्या रस्त्याने जा.	-	गो बाय द अंडरग्राउंड - Go by the underground.
५३५	माझी खोली झाडून घ्या.	-	हॅव द रुम स्व्हेप्ट - Have the room swept.
५३६	सामान माझ्या घरी पोहचवा.	-	डिलेवरी द गुड्स अँट माय रेसीडेन्सी - Delivery the goods at my residence.
५३७	लवकर पळ्या.	-	रन क्विकली - Run quickly.
५३८	व्यवस्थित बोला .	-	टॉक प्रॉपरली - Talk properly.
५३९	स्वेटर घाला.	-	वेअर द स्वेटर - Wear the sweater.

- ५४० योग्य तिकीट खरेदी करा. - बाय प्रॉपर टिकेट -**Buy proper ticket.**
- ५४१ बगीच्यात ये . - कम इन टु द गार्डन -**Come in to the garden.**
- ५४२ राणीला माझ्या हार्दिक शुभेच्छा द्या. - गीव्ह माय लव टू राणी - **Give my love to Rani.**
- ५४३ तिला इंग्रजीचा चांगला अभ्यास करायला सांगा. - टेल हर टू कॉन्सट्रेट स्पेशली ऑन इंग्लीश **Tell her to concentrate specially on English.**
- ५४४ सूर्य ग्रहनाच्या काळात घरातच रहा. - स्टे इन्डोर्स अ सोलार इक्लीप्स -**Stay indoors during a solar eclips.**
- ५४५ पाण्यापासून दूर रहा . - किप अवे फ्रॉम वॉटर -**Keep away from water.**
- ५४६ उंच झाडापासून दूर रहा. - स्टे अवे फ्रॉम टॉल ट्रीज -**Stay away from tall trees.**
- ५४७ अनवाणी पायाने दररोज गवतावर चाला. - वॉक वेअरफूट ऑन ग्रास एव्हरीडे - **Walk warefoot on grass everyday.**
- ५४८ थोडी साखर दया. - पास सम सुगर -**Pass some sugar.**
- ५४९ मला त्रासापासून वाचवा. - सेव्ह मी फार्म ट्रबल -**Save me from trouble.**
- ५५० त्याला गेटच्या बाहेर फेका. - थ्रो हिम आउट ऑफ द गेट -**Throw him out of the gate.**
- ५५१ त्याला ही रक्कम द्या . - गिव्ह हिम थिस अमाउंट -**Give him this amount**
- ५५२ त्याचे काळजीपूर्वक निरक्षण करा . - वॉच हिम केअर फुली -**Watch him carefully.**
- ५५३ चेंडू गोल मध्ये टाका . - किक द बॉल इन टू द गोल - **Kick the ball into the goal.**
- ५५४ जेवन वाढ . - सर्व्ह द फूड -**Serve the food.**
- ५५५ देवावर सोडा . - लिव्ह इट टू द अलमाईटी - **Leave it to the almighty.**
- ५५६ टेबलावर कपडा टाका. - स्प्रेड अ क्लॉथ ओव्हर द टेबल -**Spread a cloth over the table.**
- ५५७ माझी पेन्सिल मला परत द्या. - गिव्ह मी बॅक माय पेन्सिल -**Give me back my pencil.**
- ५५८ दोन पावले मागे जा . - गो बॅक टू स्टेप्स -**Go back two steps.**
- ५५९ तुमच्या वर्गात परत जा. - गो बॅक टू युवर क्लास रुम -**Go back to your class room.**

- ५६० खोल श्वास घ्या . - टेक अ डिप ब्रेथ-Take a deep breath.
- ५६१ तुझ्या सोबत काय घडले- ते सांग . - एक्सप्लेन व्हाट हॅप्पनड टू यु -Explain what happened to you.
- ५६२ जमिनीवर दोन्ही पायाने - थांबा. - स्टॉप विथ बोथ फिट ऑन द ग्राउंड -Stop with both feet on the ground.
- ५६३ बोटांच्या खुणाकडे लक्ष द्या . - कॉन्सट्रेट ऑन युवर फिंगर प्रिंटस -Concentrate on your fingerprints.
- ५६४ सैनिकांनो पुढे चला. - मार्च फॉरवर्ड - March forward.
- ५६५ शांत व्हा किंवा चालते व्हा - किप क्वाइट ऑर वॉक आउट - Keep quiet or walk out.
- ५६६ पिंजरा उघडा ठेवा. - लिव्ह द केज ओपन-Leave the cage open.
- ५६७ जर तुला काही समजत नाही तर मला विचार. - अस्क मी इफ यू डोन्ट अंडरस्टॅंड Ask me if you don't understand.
- ५६८ तुमचे दात दिवसातून दोन वेळेस घासा. - ब्रश युवर टिथ अँटलिस्ट टॉईस वन्स इन अडे -Brush your teeth atleast twice in a day.
- ५६९ त्याचा विकास करा. - डेव्हलप इट -Develop it.
- ५७० दुसऱ्यांना दान करायला सांगा. - से ऑदर टू डोनेट -Say other to donate.
- ५७१ हिरवा दिवा असताना रस्ता ओलांडा. - क्रॉस ओन्ली व्हेन इट इज ग्रीन लाईट -Cross only when it is green light.
- ५७२ सूर्यग्रहण असताना घरात थांबा. - स्टे इन्डोर्स अ सोलार इक्लीप्स -Stay indoors during a solar eclipse.
- ५७३ उजव्या हाताने पैसे द्या. - गिव मनी विथ युवर राईट हॅन्ड - Give money with your right hand.
- ५७४ चवीनुसार साखर मिसळा . - अँड सुगर अकॉर्डिंग टू टेस्ट -Add sugar according to taste.
- ५७५ थंड आणि कोऱ्या ठिकाणी औषधी ठेवा. - स्टोअर मेडीसीन इन अ कुल अँड ड्राय प्लेस -store medicine in a cool & dry place.
- ५७६ वापरण्यापूर्वी बॉटल हलवा. - शेक द बॉटल बिफोर युज -Shake the bottle before use.

- ५७७ पत्रकावर तुमचा फोटो - अ फिक्स युवर फोटोग्राफ ऑन द फॉर्म - **A fix your photograph on the form.**
चिटकवा.
- ५७८ पत्रकासोबत मुळ - अटॅच युवर ओरीजनल मार्कशिट विथ द फॉर्म - **Attach your original marksheet with the form.**
गुणपत्रिका लावा .
- ५७९ दररोज टिव्हीचा एक - वॉच वन टिव्ही प्रोग्राम एव्हीडे - **Watch one T.V. programme everyday.**
कार्यक्रम पहा.
- ५८० शब्द वाढविण्यासाठी - रिड न्युज पेपर इन इंग्लिश टू इनक्रीज व्होकॅबुलरी - **Read news paper in english to increase vocabulary**
इंग्रजी वर्तमानपत्र वाचा.
- ५८१ जेव्हा तुम्ही बाहेर - ट्राय टु स्पिक इंग्लिश व्हेन यु गो आऊट - **Try to speak english when you go out**
जाता तेव्हा इंग्रजी बोला.
- ५८२ तुझ्या वयाला शोभेल - अॅक्ट युवर ऐज - **Act your age.**
अस वाग.
- ५८३ माझ्या मोटर सायकलवरून - टेक युवर हॅन्ड्स ऑफ माय बाईक - **Take your हात hands off my bike.**
काढ.
- ५८४ मला सरळ सांग. - टेल मी स्ट्रेट - **Tell me straight.**
- ५८५ तुमची स्मरणशक्ती - इनहॅन्स युवर मेमरी - **Enhance your memory.**
वाढवा.
- ५८६ तुमची उत्तर देण्याची - शारपन युवर अॅन्सरींग कॅपाबिलीटी - **Sharpen your answering capability.**
क्षमता वाढवा.
- ५८७ ती येताच मला फोन करा- रिंग मी अप अॅज सुन अॅज शी अराईव्हज - **Ring me up as soon as she arrives.**
- ५८८ प्रत्येक सहा तासानंतर - टेक धिज टॅबलेस्ट्स अॅफ्टर इव्हरी सीक्स अवर्स - **Take these tablets after every six hours.**
ह्या गोळ्या घ्या .
- ५८९ खाण्यासाठी जबरदस्ती - डोन्ट फोर्स युवरसेल्फ टू ईट - **Don't force yourself to eat.**
करू नका.
- ५९० दुष्ट लोकांपासुन दुर रहा- स्टे अवे फ्रॉम क्युनिंग पिपल - **Stay away from cunnings people.**
- ५९१ तुमच्या ग्राहकांशी - डिल विथ युवर कस्टमर केअरफुली - **Deal with your customers carefully.**
काळजीपूर्वक वागा.
- ५९२ तुझी जशी इच्छा आहे - डू अॅज यु विश - **Do as you wish.**
तसे कर.

- ५९३ मला सल्ला द्या . - अडव्हाइस मी -**advice me.**
- ५९४ खोलीमध्ये डोकावून पहा - पिप इन टू द रूम -**Peep into the room.**
- ५९५ रस्ता ओलांडण्यासाठी - युज पेन्डेस्ट्रेन क्रॉसींग -**Use pedestrian crossing.**
पादचारी मार्गाचा वापर करा
- ५९६ तुमच्या गाडीचा वेग - कंट्रोल द स्पिड ऑफ युवर व्हिकल -**Control the speed of your vehicle.**
नियंत्रणात ठेवा.
- ५९७ माझ्या आज्ञेच पालन - ओबे मी ऑर गेट आऊट -**Obey me or get out.**
करा नाहीतर बाहेर जा.
- ५९८ चमड्याचे पोषाख . - बाय द न्यु जरकिन -**Buy the new Jerkin.**
विकत घ्या.
- ५९९ पुस्तके व्यवस्थित - हॅन्डल द बुक्स केअरफुली -**Handle the books carefully.**
हाताळा.
- ६०० तुला जेवढे खायचे - ईट अँज मच अँज यु लाईक -**Eat as much as you like.**
तेवढे खा.
- ६०१ सात दिवसात पुस्तके - रिटर्न द बुक विदीन ७डेज -**Return the book परत within 7 days .**
करा.
- ६०२ तुमचे डोके हलवा - नॉड युवर हेड -**Nod your head.**
- ६०३ उत्तर द्या. - रिप्लाय प्लिज - **Reply Please.**
- ६०४ मला उठवा . - वेक मी अप -**Wake me up.**
- ६०५ गप्प बसा. - शट अप -**Shut up.**
- ६०६ कारभार द्या. - हँन्ड ओव्हर -**Hand over.**
- ६०७ या एक कप चहा घ्या. - कम ऑन हॅव अ कप ऑफ टि - **Come on have a cup of tea.**
- ६०८ हळू बोल ओरडू नकोस. - स्पिक सॉफ्टली डोन्ट शाउट -**Speak softly don't shout.**
- ६०९ आपल्याघरी कोणत्यातरी - कम टू माय हाऊस समडे - **Come to my house someday.**
दिवशी या.
- ६१० स्मित हास्य करा. - किप स्मायलिंग - **Keep smiling.**
- ६११ पूर्ण वाक्य बनवा. - मेक अ कम्प्लीट सेन्टन्स -**Make a complete sentences.**
- ६१२ घण्टी वाजवा. - रिंग द बेल -**Ring the bell.**

- ६१३ तुम्ही तेथे नव्हते ते - प्रुव्ह दॅट यु वेअर नॉट दिअर -**Prove that you were not there.**
- ६१४ मी जसे सांगतो तसे - डू अँज आय टेल यु ऑर आय विल पनिश यु -**Do as I tell you or I will punish you.**
- ६१५ वाक्यांना अधोरेखित करा - अन्डरलाईन द सेन्टन्स -**Underline the sentences.**
- ६१६ मथळे लिहा. - राईट द हेड लाईन -**Write the head lines.**
- ६१७ अलार्म लावा. - सेट द अलार्म -**Set the alarm.**
- ६१८ सहा गोष्टी सांगा. - मेन्शन द सिक्स थिंग्स -**Mention the six things.**
- ६१९ एखाद्या महान व्यक्तीचे - गीव्ह अँन एक्झांपल ऑफ अ ग्रेट लिडर -**Give an example of a great leader.**
- ६२० मध्यरात्री पर्यंत वाचा. - रीड टिल मीड नाईट -**Read till midnight.**
- ६२१ बँकेत काम करा - वर्क इन अ बँक नो एनीवेअर -**Work in a bank no anywhere.**
- ६२२ आता पैसे द्या . - पे द मनी नाऊ -**Pay the money now.**
- ६२३ कपाट बंद करा. - क्लोज द कपबर्ड -**Close the cupburd.**
- ६२४ फळांना नावे द्या. - नेम द फ्रूट्स -**Name the fruits.**
- ६२५ उघडा आणि बंद करा. - ओपन अँड शट -**Open and shut.**
- ६२६ जगाकडे पहा. - वॉच द वर्ड -**Watch the world.**
- ६२७ जेवढे होईल तेवढे - स्टे अँज फार अँज पॉसीबल फ्रॉम क्रॅकर्स- **Stay as far as possible from crackers.**
- ६२८ जा आणि नविन नौकरी - गो अँड सिक अ न्यु जॉब -**Go and seek a new job शोध.**
- ६२९ प्राण्यांच संवर्धन करा. - प्रिव्हेंट अँनिमल -**Prevent animals.**
- ६३० शेताच्या सभोवती - प्लॅन्ट ट्रीज अराउंड फिल्ड्स -**Plant trees around fields.**
- ६३१ शास्त्रीय कारणे द्या. - गिव्ह सायन्टीफीक रिझन -**Give scientific reason.**
- ६३२ हे पुन्हा पुर्णवाक्य लिहा. - रिराईट द कप्लीट सेन्टन्स -**Rewrite the complete sentence.**
- ६३३ आपल्या जीवनाचा - युज द एव्हरी मोमेन्ट ऑफ युवर लाईफ - **Use the every moment of your life.**
- क्षणाचा सदुपयोग करा.

- ६३४ शिकण्यासाठी वाचा. - रिड टू लर्न - **Read to learn.**
- ६३५ मौज लुटण्यासाठी वाचा. - रिड टू एन्जॉय - **Read to enjoy.**
- ६३६ त्याला पुन्हा एकदा बोलवा. - कॉल हिम अँट वन्स - **Call him at once.**
- ६३७ आत ये किंवा बाहेर जा. - कम इन ऑर गो आऊट - **Come in or go out.**
- ६३८ ७ क्रमांकाचे पान उघडा. - ओपन युवर बुक अँट पेज सेवन - **Open your book at page 7.**
- ६३९ चांगल करण्याचा प्रयत्न करा. - ट्राय टु डू बेटर - **Try to do better.**
- ६४० ते घे किंवा सोडून दे. - टेक इट ऑर लीव्ह इट - **Take it or leave it.**
- ६४१ ही खुर्ची त्या खोलीमध्ये घ्या. - टेक थिस चेअर टू दॅट रुम - **Take this chair to that room.**
- ६४२ दारावर बसा . - सीट अँट द डोअर - **Sit at the door.**
- ६४३ देवावर विश्वास ठेवा आणि बरोबर करा. - ट्रस्ट इन गॉड अँड डू द राईट - **Trust in God and do the right.**
- ६४४ माझी तुझ्या मित्राकडे नौकरीसाठी शिफारस करा. - रिकमन्डेड मी टू युवर फ्रेंड फॉर अ पोस्ट- **Recommend me to your friend for a post.**
- ६४५ चहा तयार आहे का ? - आस्क द कुक इफ टी इज रेडी **Ask the cook if tea is ready.**
- ६४६ दात स्वच्छ ठेवा . - किप द टिथ क्लीन - **Keep the teeth clean.**
- ६४७ पेन्सिल शिला. - मॅड अ पेन्सिल - **Mend a pencil.**
- ६४८ तार पाठवा. - सेन्ड अ टेलिग्राम- **Send a telegram.**

NEGATIVE SENTENCE

- ६४९ खोटे वचन देऊ नकोस. - डोन्ट मेक फाल्स प्रॉमिस- **Don't make false promise.**
- ६५० ते करू नका. - डोन्ट डू इट - **Don't do it.**
- ६५१ शिव्या देऊ नकोस. - डोन्ट अँब्युज - **Don't abuse.**
- ६५२ सत्य लपवू नको . - डोन्ट हार्ईड फॅक्ट - **Don't hide fact.**
- ६५३ विनोद करू नकोस. - डोन्ट जोक - **Don't joke.**
- ६५४ भावनाशिल होऊनकोस. - डोन्ट गेट इमोशनल - **Don't get emotional.**
- ६५५ तिचा अपमान करू नका. - डोन्ट इन्सल्ट हर - **Don't insult her.**

- ६५६ तिच्या भावना दुखावू - डोन्ट हर्ट हर फिलिंग - **Don't hurt her feeling.**
नकोस .
- ६५७ खोली मध्ये घाण आणु - डोन्ट ब्रिंग एनी डर्ट इनटू द रुम - **Don't bring any dirt into the room.**
नकोस.
- ६५८ दारु पिऊ नका. - डोन्ट कन्झुम द वाईन - **Don't consume the wine.**
- ६५९ बोलण चुकवू नकोस. - डोन्ट मिसकॉल मी - **Don't miss call me.**
- ६६० त्या मधमाशीला - डोन्ट ट्राय टू कॅच दॅट बी - **Don't try to catch that bee.**
पकडु नकोस.
- ६६१ जरूरी पेक्षा जास्त - डोन्ट रीड व्हेरी मच - **Don't read very much.**
वाचु नका.
- ६६२ दूर जाऊ नकोस. - डोन्ट गो फार - **Don't go far.**
- ६६३ शाईने लिहू नका . - डोन्ट राईट इन इंक - **Don't write in ink.**
- ६६४ फाटकाच्या पलीकडे - डोन्ट गो बियांड द गेट - **Don't go beyond the gate.**
जाऊ नकोस.
- ६६५ मी येईपर्यंत जावू नकोस. - डोन्ट लिव्ह टिल आय कम- **Don't leave till I come.**
- ६६६ मागच्या आसनावर - डोन्ट सीट ऑन द बॅकसीट - **Don't sit on the back seat.**
बसु नकोस.
- ६६७ किनाऱ्या जवळ जाऊ - डोन्ट गो नियर द एज - **Don't go near the edge.**
नकोस.
- ६६८ नवीन माणसाला - डोन्ट अलाऊ स्ट्रेनजर्स - **Don't allow strangers.**
परवानगी देऊ नका.
- ६६९ मालासाठी - डोन्ट मेक एनी पेमेन्ट फॉर गुड्स - **Don't make any payment for goods.**
पैसे देवू नका.
- ६७० आमच्या सोबत युद्ध - डोन्ट मेक वार अपऑन अस - **Don't make war upon us.**
करु नका .
- ६७१ तुम्हाला परवड ते - डोन्ट स्पेन्ड मोर दॅन यु कॅन ऑफर्ड - **Don't spend more than you can afford.**
त्यापेक्षा जास्त खर्च करु नका.
- ६७२ वर्गात खाऊ नकोस. - डोन्ट इट इन क्लास - **Don't eat in class.**
- ६७३ नुकसाणी वर रडू नका. - डोन्ट लेमन्ट ओवर द लॉस - **Don't lament over the loss.**

- ६७४ भिंतीला टेकू नका. - डोन्ट लीन अगेन्स्ट द वॉल - **Don't lean against the wall.**
- ६७५ गृहपाठ विसरू नकोस. - डोन्ट फरगेट युवर होम वर्क - **Don't forget your home work.**
- ६७६ मुलांना ओरडू नकोस. - डोन्ट शाउट अँट द चाईल्ड - **Don't shout at the child.**
- ६७७ खोली सोडू नकोस. - डोन्ट लिव्ह द रुम - **Don't leave the room.**
- ६७८ माझी साबण वापरू नकोस. - डोन्ट युज माय सोप - **Don't use my soap.**
- ६७९ दूरध्वनी वापरू नका. - डोन्ट युज फोन - **Don't use phone.**
- ६८० गरीबांचा अपमान करू नका. - डोन्ट इन्सल्ट द विक - **Don't insult the weak.**
- ६८१ वर्गात अडथळा आणू नकोस. - डोन्ट डिस्टर्ब द क्लास - **Don't disturb the class.**
- ६८२ गडबड करू नकोस. - डोन्ट मेक अ नाईज - **Don't make a noise.**
- ६८३ चिंता करू नको. - डोन्ट गेट अँक्सस - **Don't get anxious.**
- ६८४ वायफळ चर्चा करू नका. - डोन्ट चिटचॉट - **Don't chitchat.**
- ६८५ अशा गोष्टी मला सांगू नका. - डोन्ट टेल सच थिंग्स टू मी - **Don't tell such things to me.**
- ६८६ आता थांबू नको पळत रहा. - डोन्ट स्टॉप नाऊकिप रनिंग - **Don't stop now keep running.**
- ६८७ पटकन उडी मारू नका. - डोन्ट बाऊन्स - **Don't bounce.**
- ६८८ इकडून तिकडे हेलकावे खावू नका. - डोन्ट स्वे - **Don't sway.**
- ६८९ केसाला हात लावू नका. - डोन्ट टच युवर हेअर - **Don't touch your hair**
- ६९० हिस्के खात जाऊनका. - डोन्ट जिंगल - **Don't jiggle.**
- ६९१ तुझ्या खिशात हात घालू नकोस. - डोन्ट पुट युवर हँड इन युवर पॉकेट - **Don't put your hand in your pocket.**
- ६९२ डोके वर खाली करू नका. - डोन्ट बॉब - **Don't bob.**
- ६९३ त्याला तान देवू नका. - डोन्ट बर्डन हिम - **Don't burden him.**
- ६९४ येथे पुन्हा येवू नकोस. - डोन्ट कम हिअर अगेन - **Don't come here again.**

- ६९५ जास्त गरम पदार्थ खावू - डोन्ट इट टू मच हॉट फुड - **Don't eat too much. hot food.**
नका.
- ६९६ जास्त थंड पदार्थ खावू - डोन्ट इट टू मच कोल्ड फुड - **Don't eat too much cold food.**
नका.
- ६९७ सुरवातीच्या चुकांना - डोन्टवरी अबाऊट मिस्टेक इन द बिगीनींग-**Don't worry about mistake in the beginning.**
घाबरू नका.
- ६९८ दरवाज्याजवळ सामान - डोन्ट किप लगेज नियर द डोअर - **Don't keep luggage near the door .**
ठेवू नका.
- ६९९ तुमचे पाय आसनावर - डोन्ट किप युवर फिट ऑन द सिट - **Don't keep your feet on the seat .**
ठेवू नका.
- ७०० योग्य तिकीटशिवाय - डोन्ट ट्रॅव्हल विदाऊट प्रॉपर टिकीट - **Don't travel without proper ticket.**
प्रवास करू नका .
- ७०१ डाव्याहाताने पैसे देवू नका.- डोन्ट गिव्ह मनी विथ युवर लेफ्ट हॅन्ड - **Don't give money with your left hand.**
- ७०२ लाल दिवा असताना - डोन्ट क्रॉस व्हेन इट इज अ रेड लाईट - **Don't cross when it is a read light.**
रस्ता पार करू नका.
- ७०३ बसून वाट पाहू नका - डोन्ट सिट अँड वेट, लुक फॉर द नेक्स्ट अर्पाच्युनीटी - **Don't sit & wait, look for the next opportunity.**
पुढची संधी शोधा.
- ७०४ गुलामासारखे वागू नका . - डोन्ट बीहेव सरव्हन्तली - **Don't behave servintely**
- ७०५ लहान मुलांना घरामध्ये - डोन्ट लिव्ह यंग चिल्ड्रन इन हाऊस - **Don't leave young children in the house.**
सोडू नका.
- ७०६ बगीचे मध्ये कोठेही - डोन्ट स्पिट एनिवेअर इन द गार्डन - **Don't spit anywhere in the garden.**
थुंकू नका.
- ७०७ त्याला तुच्छ लेखू नका - डोन्ट स्लाईट हिम - **Don't slight him.**
- ७०८ उशीर करू नका . - डोन्ट डिले - **Don't delay .**
- ७०९ चालत्या गाडीत बसू नका - डोन्ट बोर्ड बस व्हेन इटस मुव्हिंग - **Don't board bus when it's moving.**
- ७१० दिवा लावून झोपू नका. - डोन्ट स्लिप विथ लाईटस ऑन - **Don't sleep with lights on .**
- ७११ आपल्या चुका मान्य - डोन्ट हिजीटेड कॉनफिस युवर मिस्टेक -**Don't hesitate confess your mistake.**
करण्यास मागेपुढे पाहू
नका.

- ७१२ खोटे वचन देवू नका. - डोन्ट मेक फाल्स प्रॉमिस - **Don't make false promise.**
- ७१३ खरे बोलण्यास घाबरू नका. - डोन्ट हिजीटेड टू से व्हाट इज ट्रुथु - **Don't hesitate to say what is true.**
- ७१४ न बोलवता कोठे ही जावू नका. - डोन्ट गो अेनिवेअर अनइनव्हाईटेड - **Don't go anywhere uninvited.**
- ७१५ खराब लिहू नका चांगले लिहा. - डोन्ट राईट इलेजिबल राईट नेटली - **Don't write illegible write neatly.**
- ७१६ विनाकारण चर्चा करू नका. - डोन्ट डिस्कस अननेसेसरी - **Don't discuss unnecessary**
- ७१७ दुसऱ्याच्या चुका शोधू नका स्वतःला सुधारा. - डोन्ट फाईन्ड फॉल्ट्स इन ऑदर रिफर्म युवरसेल्फ - **Don't find faults in others reform yourself.**
- ७१८ कोणाच्या विषयी वाईट विचार करू नका. - डोन्ट थिंक इल ऑफ एनीबडी - **Don't think ill of anybody.**
- ७१९ वन्य प्राण्यांना मारू नका. - डोन्ट किल द वाईल्ड अॅनिमल - **Don't kill the wild animal.**
- ७२० मला त्रास देवू नका. - डोन्ट पेस्टर मी - **Don't pester me.**
- ७२१ अस करू नका. - डोन्ट डू लाईक थिस - **Don't do like this.**
- ७२२ आपल्या जवळच्यांना त्रास देवू नकोस. - डोन्ट डिस्टर्ब अवर निअरर - **Don't disturb our nearer .**
- ७२३ विषय वाढवू नका. - डोन्ट स्ट्रेच द मॅटर्स - **Don't stretch the matters**
- ७२४ उशीर करू नका. - डोन्ट डिले - **Don't delay.**
- ७२५ वानरा सारखे पाहु नकोस. - डोन्ट सी लाईक मंकी - **Don't see like monkey.**
- ७२६ कोठेही थुंकू नका. - डोन्ट स्पार्ईट एनीवेअर - **Don't spite anywhere.**
- ७२७ वाईट मुलामध्ये मिसळू नका. - डोन्ट मिक्स विथ बॅड बॉईज - **Don't mix with bad boys.**
- ७२८ दुसऱ्याच्या कामामध्ये हस्तक्षेप करू नका. - डोन्ट मिडल विथ द अफिअर्स ऑफ ऑदर्स - **Don't meddle with the affairs of others.**
- ७२९ तु तुझे गुणगाण गाऊ नकोस. - डोन्ट बोअस्ट ऑफ युवर क्वालिटीज - **Don't boast of your qualities.**
- ७३० ओरडू नकोस. - डोन्ट शाऊट - **Don't shout.**
- ७३१ चिंता करू नका. - डोन्ट वरी - **Don't worry.**

- ७३२ मला अडथळा आणू नका. - डोन्ट डिस्टर्ब मी - **Don't disturb me.**
- ७३३ विसरू नको. - डोन्ट फॉर्गेट - **Don't forget.**
- ७३४ त्याची टिंगल काढू नको. - डोन्ट मेक फन ऑफ हिम - **Don't make fun of him.**
- ७३५ लाजू नको. - डोन्ट फिल शाय - **Don't feel shy.**
- ७३६ वार्डट वाटून घेऊ नकोस. - डोन्ट थिंक ऑदरवाईज - **Don't think otherwise**
- ७३७ नाराज होऊ नकोस. - डोन्ट बी नर्व्हस - **Don't be nervous.**
- ७३८ तसं वाकून पाहू नकोस. - डोन्ट लूक आऊट लाईक दॅट - **Don't look out like that.**
- ७३९ वेड्यासारखा वागू नकोस. - डोन्ट बी सिली - **Don't be silly.**
- ७४० मला गुदगुदल्या करू नकोस - डोन्ट टिकल मी - **Don't tickle me.**
- ७४१ मला कमी समजू नकोस. - डोन्ट अंडरस्टिमेंट मी - **Don't underestimate me**
- ७४२ काही सांगू नकोस. - डोन्ट से एनिथिंग - **Don't say anything.**
- ७४३ खोट बोलू नकोस. - डोन्ट टेल लाईज - **Don't tell lies.**
- ७४४ त्याला फाडू नकोस. - डोन्ट टिअर दॅट - **Don't tear that.**
- ७४५ वेड्यासारखा बोलू नकोस. - डोन्ट टॉक नॉनसेन्स - **Don't talk nonsense.**
- ७४६ मला चूक समजू नकोस. - डोन्ट मीस अंडरस्टँड मी - **Don't misunderstand me**
- ७४७ ही संधी गमावू नकोस. - डोन्ट मीस थिस चान्स - **Don't miss this chance.**
- ७४८ याला फेकू नकोस. - डोन्ट थ्रू इट अवे - **Don't through it away.**
- ७४९ वाट पाहतच राहू नकोस. - डोन्ट कीप अ वेट - **Don't keep a wait.**
- ७५० नाटक करू नकोस. - डोन्ट डू ऐनी ड्रामा - **Don't do any drama.**
- ७५१ तसा वागू नकोस. - डोन्ट बिहेव्ह लाइक दॅट - **Don't behave like that**
- ७५२ त्याला सांगू नकोस. - डोन्ट टेल हिम - **Don't tell him .**
- ७५३ मला त्रास देऊ नको. - डोन्ट बॉदर मी - **Don't bother me.**
- ७५४ धरू नको. - डोन्ट कॅच - **Don't catch.**
- ७५५ त्याला चिकटून राहू नको - डोन्ट बी सो स्टिक अप टू हिम - **Don't be so stick up to him.**
- ७५६ सोपं समजू नकोस. - डोन्ट टेक इट इझी - **Don't take it easy.**
- ७५७ रंगात येऊ नकोस. - डोन्ट गेट एक्साईड - **Don't get excited.**
- ७५८ तसं वाटून घेऊ नको. - डोन्ट फील सो - **Don't feel so.**
- ७५९ मला चूक रस्ता दाखवू नकोस. - डोन्ट मीस गार्ड मी - **Don't missguide me .**

- ७६० अडकू नकोस . - डोन्ट हेसाईटट - **Don't hesitate.**
- ७६१ स्वतःची सहनशक्ती गमावू नको. - डोन्ट लूज युवर पेशन्स - **Don't loose your patience.**
- ७६२ हट्ट धरू नकोस . - डोन्ट बी ओबीसेन्ट - **Don't be obeisant.**
- ७६३ डोक्याला हाथ लावून बसू नको. - डोन्ट सीट होलंडिंग यूवर हेड इन हॅन्ड - **Don't sit. holding your head in hand.**
- ७६४ नखे खाऊ नकोस. - डोन्ट बाईट युवर नेल्स - **Don't bite your nails.**
- ७६५ तोंडात बोट टाकू नकोस. - डोन्ट सक युवर थम्ब - **Don't suck your thumb.**
- ७६६ नाकात बोट टाकू नकोस. - डोन्ट पीक युवर नोज - **Don't pick your nose.**
- ७६७ आगी सोबत खेळू नको. - डोन्ट प्ले विथ द फायर - **Don't play with the fire.**
- ७६८ चाकू सोबत खेळू नको . - डोन्ट प्ले विथ द नाईफ - **Don't play with the knife**
- ७६९ मनावर घेऊ नको. - डोन्ट माईड - **Don't mind.**
- ७७० असं वागू नको . - डोन्ट बीहॅव सो - **Don't behave so.**
- ७७१ मला अपयशाबद्दल दोष देऊनकोस. - डोन्ट ब्लेम मी अबाऊट फेल्युअर - **Don't blame me about failure.**
- ७७२ मला विनाकारण त्रास देऊ नका . - डोन्ट ट्रबल मी विदाआऊट रिझन - **Don't trouble me without reason.**
- ७७३ कृपया थुंकू नका . - डोन्ट स्पाईट हिअर - **Don't spit here.**
- ७७४ हास्यास्पद बोलू नकोस. - डोन्ट टॉक रिडिक्युलस - **Don't talk ridiculus.**
- ७७५ पुस्तकाची पाने फाडू नका. - डोन्ट टिअर द पेज ऑफ द बुक - **Don't tear the pages of the book.**
- ७७६ कृपया रांग मोडू नका. - डोन्ट ब्रेक द क्यू - **Don't break the queue.**
- ७७७ कृपया धावत्या गाडीत चढू नका. - डोन्ट गेट इन टु रनींग ट्रेन - **Don't get into running train.**
- ७७८ धावत्या गाडीतून उतरू नका. - डोन्ट अलाईट फ्रॉम रनींग ट्रेन - **Don't alight from the running train.**
- ७७९ येथे धूम्रपान करू नका. - डोन्ट स्मोक हिअर - **Don't smoke here.**
- ७८० येथे थुंकू नका. - डोन्ट स्पीट हिअर - **Don't spit here.**
- ७८१ मला काहीही एक विचारू नकोस. - डोन्ट अस्क मी एनीथिंग - **Don't ask me anything**

- ७८२ त्याला काही देऊनकोस. - डोन्ट गीव्ह हिम एनीथिंग - **Don't give him anything**
- ७८३ मला काही सांगू नकोस. - डोन्ट टेल मी एनीथिंग - **Don't tell me anything.**
- ७८४ आता फटाके लावू नकोस - डोन्ट लेट आफ फायरक्रासक नाऊ - **Don't let off firecraske now.**
- ७८५ मेणबत्या लावू नकोस. - डोन्ट लाईट द कॅन्डल्स - **Don't light the candles**
- ७८६ त्याला दोष देऊ नकोस.- डोन्ट ब्लेम हिम - **Don't blame him.**
- ७८७ मला त्या भानगडीत - डोन्ट इनव्हॉल्व मी इन दॅट - **Don't involve me in**
गुंतवू नकोस . **that.**
- ७८८ ते आमंत्रण स्वीकारू - डोन्ट अॅक्सेप्ट दॅट इनवेटेशन - **Don't accept that**
नकोस. **invitation.**
- ७८९ तुमच्या मित्राला फसवू - डोन्ट डिसीव युवर फ्रेंड - **Don't deceive your friends**
नको.
- ७९० त्या मुलाची काळजी - डोन्ट वरी अबाऊट द चार्डिल्ड - **Don't worry about**
करू नकोस. **the child.**
- ७९१ उगाच आव आणू नकोस. - डोन्ट गीव युवरसेल्फ एर्स - **Don't give yourself airs**
- ७९२ तु निवडलेल्या मार्गावरून- डोन्ट टर्न अ साईड फार्म युवर चुझन पाथ - **Don't trun**
ढळू नकोस. **a side from your choosen path.**
- ७९३ तुझी गाडी येथे उभी - डोन्ट पार्क युवर कार हिअर - **Don't park your**
करू नकोस. **car here.**
- ७९४ संतापू नकोस. - डोन्ट लूझ युवर टेम्पर - **Don't lose your temper.**
- ७९५ वेळ फुकट घालवू - डोन्ट वॅस्ट टाईम अॅज टाईम इज मनी - **Don't waste**
नकोस, कारण वेळ **time as time is money .**
म्हणजे पैसा.
- ७९६ उंबऱ्यावर बसून शिंकू - डोन्ट स्नीज व्हाईल सिटींग ऑन द थ्रेशहोल्ड - **Don't**
नये. **sneeze while sitting on the threshold.**
- ७९७ केरसुणीला पाय लाऊ - डोन्ट टच अब्रूम विथ युवर फूट - **Don't touch a**
नको. **broom with your foot.**
- ७९८ दक्षिण दिशेला पाय - डोन्ट स्लीप स्ट्रेचिंग युवर फिट टू द साऊथ - **Don't**
करून झोपू नका . **sleep stretching your feet to the south.**
- ७९९ तुमचा आत्मसंयम - डोन्ट लॉस यूवर सेल्फ कंट्रोल - **Don't lose your**
कधी गमवू नका . **self control.**

- ८०० बढाई मारु नका . - डोन्ट बोस्ट - **Don't boast.**
- ८०१ फार वेळ टी व्ही पाहू नका - डोन्ट वॉच टी व्ही फॉर लॉगटाईम - **Don't watch T.V. for longtime.**
- ८०२ दुपारी झोपू नका . - डोन्ट स्लीप इन द आफ्टरनून - **Don't sleep in the afternoon.**
- ८०३ हलके अन्न घेवू नका. - डोन्ट टेक लाईट फूड - **Don't take light food.**
- ८०४ तळलेले पदार्थ टाळा. - डोन्ट अवाईड फ्राईड फूड - **Don't avoid fried food**
- ८०५ गर्वाने फुगू नको. - डोन्ट स्वेल् विथ प्राऊड - **Don't swell with proud**
- ८०६ दारु पिऊ नकोस. - डोन्ट ड्रिंक वाईन - **Don't drink wine.**
- ८०७ उशीर करू नकोस. - डोन्ट डिले - **Don't dealy.**
- ८०८ इतरांचे अनुकरण करू नकोस. - डोन्ट कॉपी आदर्स - **Don't copy others.**
- ८०९ पुन्हा असे करू नका. - डोन्ट डू सो इन फ्यूचर - **Don't do so in future.**
- ८१० बडबड करू नकोस. - डोन्ट चॅटर - **Don't chatter.**
- ८११ झाडाजवळ जाऊ नकोस. - डोन्ट गो निअर द ट्री - **Don't go near the tree.**
- ८१२ तंबाखू खाऊ नका. - डोन्ट चीव टोबॅको - **Don't chew tobacco.**
- ८१३ सतत टीव्ही पाहू नकोस. - डोन्ट वॉच टीव्ही ऑफन-**Don't watch T.V. often**
- ८१४ जास्तीचे काम करू नका.- डोन्ट डू ओव्हर वर्क-**Don't do over work.**
- ८१५ निरुपयोगी वस्तूवर तुम्ही - डोन्ट वेस्ट युवर मनी ऑन युजलेस थिंग्स **Don't waste your money on useless things.**
- ८१६ दुसऱ्यांना अडचणीत आणू नका. - डोन्ट मेक इन्कव्हिनिअन्स फॉर ऑदर-**Don't make inconvenience for others.**
- ८१७ जागा घाण करू नका. - डोन्ट मे द प्लेस डर्टी -**Don't make the place dirty.**
- ८१८ आमच्यापैकी कुणाला त्रास देऊ नका. - डोन्ट गीव एनेबडी ऑफ अस ट्रबल -**Don't give anybody of us trouble.**
- ८१९ खाद्यपदार्थ फेकून देऊ नका. - डोन्ट थ्रो ईटबल-**Don't throw eatables.**
- ८२० फसवू नको. - डोन्ट चिट- **Don't cheat.**

- ८२१ मला शहाणपणा दाखवू - डोन्ट गेट वाईज विथ मी - **Don't get wise with me**
नकोस.
- ८२२ जवळून टीव्ही पाहू नका. - डोन्ट वॉच टेलिव्हिजन क्लोजली -**Don't watch television closely.**
- ८२३ खूप प्रकाशात वाचू नका.- डोन्ट रीड इन व्हेरी ब्राइट लाईट -**Don't read in very bright light.**
- ८२४ फुले आणि पाने तोडू - डोन्ट प्लक फ्लावर्स ऑर लिव्हज -**Don't pluck flowers or leaves.**
- ८२५ अगोळखी गोष्टींना - डोन्ट टच अननोन थिंग्ज -**Don't touch unknown things**
स्पर्श करू नका.
- ८२६ पिण्याचे पाणी वाया - डोन्ट वेस्ट ड्रिंकिंग वॉटर -**Don't waste drinking water**
घालू नका.
- ८२७ दुःखी हृदयाने वागू - डोन्ट बी सो सॅड -**Don't be so sad.**
नकोस .
- ८२८ त्याच्यावर विश्वास - डोन्ट बिलीव्ह हिम -**Don't believe him.**
ठेवू नकोस.
- ८२९ इथे बसू नको. - डोन्ट सीट हिअर -**Don't sit here.**
- ८३० पुढे जाऊ नको. - डोन्ट गो अहेड -**Don't go ahead.**
- ८३१ वेळ घालू नको . - डोन्ट वेस्ट द टाईम -**Don't waste the time.**
- ८३२ मला उल्लू बनवू नकोस. - डोन्ट मेक मी फूल -**Don't make me fool.**
- ८३३ बिल्डिंगवर जाऊ नकोस. - डोन्ट गो अप द बिल्डिंग - **Don't go up the building**
- ८३४ काही घेऊ नकोस. - डोन्ट टेक एनी थिंग -**Don't take anything.**
- ८३५ त्याच काही ऐकू नको. - डोन्ट लिसन टू हिम -**Don't listen to him.**
- ८३६ माझ्याशी वाद घालू नको. - डोन्ट अर्ग्यू विथ मी -**Don't argue with me.**
- ८३७ गोष्टी घालू नको. - डोन्ट मेक बीट इशू ऑफ इट -**Don't make bit.**
issue of it.
- ८३८ तोंड लटकवून बसू नको. - डोन्ट सीट युवर हेड हँग -**Don't sit your head hung**
- ८३९ जास्त शहाणा बनू नको. - डोन्ट बी स्मार्ट -**Don't be smart.**
- ८४० त्याला हात लाऊ नको. - डोन्ट टच दॅट -**Don't touch that.**
- ८४१ काही करू नको. - डोन्ट डू एनीथिंग -**Don't do anything.**
- ८४२ कुठे जाऊ नको. - डोन्ट गो एनीव्हेअर -**Don't go anywhere.**

- ८४३ तुझ्या हद्दपलीकडे - डोन्ट बियॉन्ड युवर लिमिटस -**Don't beyond your limits.**
- ८४४ बढाया मारू नकोस. - डोन्ट स्पीक एल्डरली वर्ड्स-**Don't speak elderly words.**
- ८४५ काहीही सांगू नको. - डोन्ट टेल कॉक अँड बूल स्टोरीज -**Don't tell cock and bull stories.**
- ८४६ मला रागात आणू नको. - डोन्ट गेट मेक मी गेट अँग्री- **Don't get make me get angry.**
- ८४७ त्याला रडवू नकोस. - डोन्ट मेक हिम क्राय-**Don't make him cry.**
- ८४८ त्या गोष्टीला गंभीर घेऊ नको. - डोन्ट टेक सिरीअस-**Don't take serious.**
- ८४९ कोणाशीही भांडण करू नकोस. - डोन्ट क्वॉरल विथ एनीबडी-**Don't quarrel with anybody.**
- ८५० घाबरू नकोस. - डोन्ट फिअर-**Don't fear.**
- ८५१ परिस्थितीला खराब करू नकोस . - डोन्ट मेक द सिच्युएशन इन राँग -**Don't make the situation in wrong.**
- ८५२ असाच बसून राहू नको. - डोन्ट किप सिटींग मेरली -**Don't keep sitting merely**
- ८५३ त्याला थांबवू नको. - डोन्ट स्टॉप हिम -**Don't stop him.**
- ८५४ त्याला पाडू नका. - डोन्ट मेक इट फॉल - **Don't make it fall.**
- ८५५ त्याला इथे यायला सांगू नको . - डोन्ट टेल हिम टू कम हिअर - **Don't tell him to come here.**
- ८५६ फुले तोडू नका. - डोन्ट प्लक द फ्लॉवर - **Don't pluck the flowers**
- ८५७ आपल्या आईवडिलांना त्रास देऊ नको . - डोन्ट पेस्टर युवर पॅरेन्टस् - **Don't pester your parents.**
- ८५८ घाणेरडी भाषा वापरू नको. - डोन्ट यूज फिल्दी लँग्वेज - **Don't use filthy language**
- ८५९ गोष्ट बदलू नको . - डोन्ट चेंज द टॉपिक - **Don't change the topic.**
- ८६० थापा मारू नकोस. - डोन्ट ब्लफ - **Don't bluff.**
- ८६१ धोक्याचे तर्क लावू नकोस - डोन्ट हाझर्ड - **Don't hazard.**
- ८६२ बडबड करू नकोस. - डोन्ट मम्बल - **Don't mumble.**

- ८६३ उन्हाळ्यामध्ये अनवानी - डोन्ट वॉक ब्रिफूट डूरिंग समर - **Don't walk barefoot during summer.**
पायानी चालू नको.
- ८६४ काणतेही प्रवेश शुल्क - डोन्ट एनी एन्ट्रन्स फी - **Don't any entrance fee नाही .**
- ८६५ खोलवर पाणी असल्या - डोन्ट गोटु द डिप वाटर एरीया - **Don't go to the ठिकाणी जाऊ नकोस. deep water area.**
- ८६६ बढाया मारू नकोस. - डोन्ट बोस्ट - **Don't boast.**
- ८६७ पिंजऱ्यातील जनावरांना - डोन्ट टिझ द अॅनिमल्स इन अ केज - **Don't tease the छळू नको . animals in a cage.**
- ८६८ शिडी भिंतीला टेकून - डोन्ट लिन अगोनेस्ट द वॉल - **Don't lean against ठेवू नकोस. the wall.**
- ८६९ काम टाळू नकोस. - डोन्ट शिर्क वर्क - **Don't shirk work.**
- ८७० रिकामा बसू नकोस . - डोन्ट सिट आइडिल - **Don't sit idle.**
- ८७१ भुतकाळाचा विचार - डोन्ट थिंक ऑफ द पास्ट - **Don't think of the past करू नका.**
- ८७२ इकडे तिकडे फिरू नका. - डोन्ट वान्डर हिअर अँड देअर - **Don't wonder. here and there.**
- ८७३ जंगलाचा नाश करू नका. - डोन्ट डिस्ट्रॉय फॉरेस्ट - **Don't destroy forests.**
- ८७४ परवानगीशिवाय घराचे - डोन्ट कन्सट्रक्ट युअर हाऊस विदाउट परमिशन - **Don't बांधकाम करू नका. construct your hause without permission**
- ८७५ पाळीव जनावरे रस्त्यावर - डोन्ट स्टायर आऊट युवर कॅटल ऑन रोड **Don't stair out your cattle on the road.**
- ८७६ तुमच्या मुलीचे १८ - डोन्ट मॅरी युवर डॉटर बिफोर एटीन इअर - **Don't marry वर्षापूर्वी लग्न करू नका. your daughter befor 18.**
- ८७७ मुलांना एकटे सोडू नका. - डोन्ट लिव्ह चिल्ड्रन अलोन - **Don't leave children alone.**
- ८७८ वाद घालू नका. - डोन्ट अॅग्रु - **Don't agrue.**
- ८७९ दुष्ट माणसाला - डोन्ट रिसपेक्ट अँ इव्हिल पर्सन - **Don't respect मान देऊ नका. an evil person.**
- ८८० नाटक करून रडू नका. - डोन्ट क्राय अँज ए शो - **Don't cry as a show.**

- ८८१ इतरांच्या कल्पना - डोन्ट बॉरो द ऑदर्स आयडियाज - **Don't borrow the others ideas .**
उसल्या घेऊ नका.
- ८८२ सर्व मित्रांना बोलवू नकोस- डोन्ट कॉल ऑल द फ्रेंड्स - **Don't call all the friends.**
- ८८३ कुंपनावरून पलीकडे - डोन्ट जम्प ओव्हर द फेन्स - **Don't jump over the fence.**
उडी मारू नका.
- ८८४ ठरलेल्या वेळेच्या पुढे - डोन्ट वर्क ओव्हरटाइम - **Don't work overtime.**
काम करू नका .
- ८८५ यायला नकार देऊ नका. - डोन्ट रिफ्युझ टु कम - **Don't refuse to come.**
- ८८६ शॉर्टकटनी जाऊ नका. - डोन्ट गो बाय शॉर्टकटस - **Don't go by shortcut.**
- ८८७ कृत्रीम रितीने बोलू नका. - डोन्ट स्पीक आर्टिफिशली - **Don't speak artificially**
- ८८८ खिन्न असू नकोस. - डोन्ट बी नर्व्हस - **Don't be nervous.**
- ८८९ तुझे आजारपण नाकबुल - डोन्ट डिनाय युअर इलनेस - **Don't deny your illness**
करू नको.
- ८९० प्रेक्षक मोजत बसू नका. - डोन्ट काऊन्ट द स्पेक्टर्स - **Don't count the spectators.**
- ८९१ कोणत्याही विद्यार्थ्यांचा - डोन्ट नेम एनी प्युपील - **Don't name any pupil.**
नावाने उल्लेख करू नका.
- ८९२ टेबल ढकलू नका. - डोन्ट पूश द टेबल - **Don't push the table.**
- ८९३ त्या व्यक्तीवर बहिष्कार - डोन्ट बॉकॉट द मॅन - **Don't boycott the man.**
टाकू नका.
- ८९४ त्या कागदावर - डोन्ट साईन द डॉक्युमेंट - **Don't sign the document.**
सही करू नकोस.
- ८९५ स्त्रियांना अज्ञानी - डोन्ट किप वूमन इग्नोरन्ट - **Don't keep women ignorant.**
ठेवू नका .
- ८९६ हुंड्यामुळे बायकांना - डोन्ट टॉरचर वूमन ऑन द ग्राऊंड्स ऑफ डोरी - **Don't torture women on the grounds of dowry.**
त्रास देऊ नका.
- ८९७ महिलांना घरातील सर्व - डोन्ट आस्क वूमन टु डू ऑल द हाऊस होल्डर वर्ड - **Don't ask women to do all the house holder word.**
काम करायला सांगू नका.
- ८९८ तुमच्या लेकरांचा - डोन्ट नेगलेक्ट युवर चील्ड्रन हेल्थ - **Don't neglect your children health .**
तब्बेतीकडे दुर्लक्ष करू .
नका.
- ८९९ अन्नपदार्थ उघडे ठेवू - डोन्ट किप फुड आयटम्स अनकवर्ड - **Don't keep food items uncovered.**
नका.

- ९०० उपचाराला वेळ - डोन्ट डिलाय ट्रीटमेंट - **Don't delay treatment.**
लावू नका .
- ९०१ आत रेडिओ किंवा - डोन्ट प्ले ऑन ए रेडिओ ऑर टेप रेकॉर्डर - **Don't**
टेपरेकॉर्डर चालू करू **play on a radio or tape recorder inside.**
नका.
- ९०२ घाईने रोड ओलांडू नका.- डोन्ट क्रॉस द स्ट्रीट इन हरी - **Don't cross the street**
in a hurry.
- ९०३ लाल दिवा ओलांडू नका. - डोन्ट क्रॉस द रेड लाईट - **Don't cross the red**
light.
- ९०४ अर्धवट वाक्यांचा वापर - डोन्ट युज इनकम्पलीट सेन्टन्सेस - **Don't use**
करू नका. **incomplete sentences .**
- ९०५ आत्महत्या करू नका. - डोन्ट सुसाईड - **Don't suicide.**
- ९०६ बोलतांना अडखळू नका .- डोन्ट फम्बल व्हाईल टॉकींग - **Don't fumble while**
talking .
- ९०७ मुद्दयाला बगल देऊ नका. - डोन्ट साईड ट्रॅक दि इश्यू - **Don't side track**
the issue.
- ९०८ उघड्यावरचे अन्न - डोन्ट इट ओपन फुड - **Don't eat open food.**
खाऊ नका.
- ९०९ इतरांवर रागावू नका . - डोन्ट अँग्री विथ ऑदर्स - **Don't angry with others**
- ९१० परीक्षा दालनात नक्कल - डोन्ट कॉपी इन एक्झामिनेशन हॉल - **Don't copy in**
करू नका . **examination hall.**
- ९११ पाण्यात उडी मारू नका - डोन्ट जम्प इन टु द वॉटर - **Don't jump in to the**
water.
- ९१२ तेथे झोपू नका. - डोन्ट स्लिप देअर - **Don't sleep there.**
- ९१३ परीक्षेला घाबरू नका. - डोन्ट फिअर टू एक्झामिनेशन - **Don't fear to**
examination .
- ९१४ हलू नका. - डोन्ट मुव्ह - **Don't move.**
- ९१५ तुमच्या तोंडामध्ये पेन - डोन्ट पुट पेन इन युवर माऊथ - **Don't put pen in**
ठेवू नका. **your mouth.**
- ९१६ माझ्या आशेचे तुकडे - डोन्ट सगटर माय होप - **Don't sgatter my hope .**
करू नका.

- ९१७ त्याच्या भावना दडपून - डोन्ट रिप्रेस हिज इमोशन - **Don't repress his emotions .**
टाकू नका.
- ९१८ खोटे वचन देऊ नका - डोन्ट मेक फॉल्स प्रामिस - **Don't make false promise .**
- ९१९ हे करू नका. - डोन्ट डू इट - **Don't do it .**
- ९२० शिव्या देऊ नकोस. - डोन्ट ॲब्यूज - **Don't abuse.**
- ९२१ सत्य लपवू नकोस. - डोन्ट हार्डिड फॅक्ट - **Don't hide fact.**
- ९२२ विनोद करू नकोस. - डोन्ट जोक्स - **Don't joke.**
- ९२३ भावनाशील होऊ नकोस.- डोन्ट गेट इमोशनल - **Don't get emotional.**
- ९२४ तिचा अपमान करू नका.- डोन्ट इन्सल्ट हर - **Don't insult her.**
- ९२५ तिच्या भावना दुखावू - डोन्ट हर्ट हर फिलिंग - **Don't hurt her feeling.**
नकोस.
- ९२६ खोलीमध्ये घाण आणू - डोन्ट ब्रिंग एनी डर्ट इनटू द रूम - **Don't bring any dirt into the room.**
नकोस .
- ९२७ दारू पिऊ नका. - डोन्ट कन्झूम द वाईन - **Don't consume the wine.**

Quotations For You....

- ▶ Education begins with life. - **B. Franklin**
- ▶ Each time we read, a seed is sown for the future. - **Jules Renard**
- ▶ Education is the ability to listen to almost anything without losing your temper or your self- confidence.- **Robert Frost**
- ▶ I am eager to learn, but I am not prepared to taught- **Winston Churchill**
- ▶ It is the good reader that makes the good book- **R.W. Emerson**

“ व्यक्ती तेवढ्या प्रवृत्ती” आपण बोलत असताना त्यामागे एक हेतू असतो. काही वेळेस गरजेमुळे विनंती (Request) करावी लागते. तर काही वेळेस आज्ञा (Order) करावी लागते व काही वेळेस सूचना (Suggestion) कराव्या लागतात. काही वेळेस गंभीरपणे नकार द्यावा लागतो. या भावना व्यक्त करण्यासाठी खालील वाक्य देत आहोत.....

A. Greetings - स्वागत

१) Hello, How do you do ?	नमस्कार.
२) It's nice to see you .	तुम्हाला भेटून आनंद झाला.
३) Good morning (as per the part of the day) शुभ प्रभात.	
४) What's the news ?	काय बातमी आहे ?
५) I trust you are in fine health. or you are well.	तुम्ही चांगले दिसता अस मला वाटतं.
६) How are you ?	तुम्ही कसे आहात ?
७) Hello.	नमस्कार.
८) Glad to meet you.	तुम्हाला भेटून आनंद झाला.
९) Nice to meet you.	तुम्हाला भेटून आनंद झाला.

B. Introduction प्रस्तावना / परिचय

१) May I introduce myself ?	मी स्वतःचा परिचय करून देऊ का ?
२) This is Mr. or Mrs.?	हे श्रीमान..... श्रीमती.....
३) Let me introduce.	मला परिचय करून देऊ द्या.
४) Have you met ?	तुम्ही .....यांना भेटलात का ?
५) Please, meet my friend.	कृपया माझ्या मित्राला भेटा.

C. Invitations - आमंत्रण

१) Would you like to .....?	तुम्हाला...आवडेल का ?
२) May I invite you ...?	मी तुम्हाला आमंत्रित करू का ...?
३) We would like to have you for.....	आमच्यासोबत तुम्ही असलेले आवडेल.
४) Would it be convenient to come ?	येण्यासाठी सोईस्कर ठरेल का ?
५) We would be pleased to invite you.	आम्हाला तुम्हाला बोलवण्याचा खुप आनंद होतो.
६) Thank you it's a please to accept..	धन्यवाद ते स्वीकारायला खुप आनंद होतो.
७) Ok, I will be with you at...	ठीक आहे. मी तुमच्या सोबत असेल...
८) I am very happy to....	मला खुप आनंद होतो.
९) It will be a great pleasure.	मला खुप आनंद होईल.
१०) I am afraid it would not be possible	मला भीती वाटते. ते शक्य नसेल.
११) I would like to but I am engaged some where.	मला यायला आवडेल पण मी दुसरीकडे गुंतलेला आहे.
१२) It is very kind of you but..	हे तुमचे मोठेपण.....
१३) Unfortunately we...	दुर्दैवाने आम्ही.....
१४) It's a great pity that...	तुम्ही आम्हाला बोलवलात पण

D. Advice - सल्ला

१) Would you advise me ?	तुम्ही मला सल्ला द्याल का ?
२) May I know if I should...	मला कळेल का जर मी अस केलो तर.....
३) It would give me great pleasure to get your advice on ...?	मला खुप आनंद होईल तुमच्या या मुद्यावर सल्ला मिळाला तर..
४) Can you advise me on...?	तुम्ही मला यावर सल्ला देऊ शकता का ?

५) What would you advice ?	तुम्ही मला काय सल्ला द्याल
६) If I were you.....	जर मी तुमच्या ठिकाणी असतो तर....
७) Why don't you.....	तु का करत नाही
८) It would be a good idea if you....	हि चांगली कल्पना असेल जर
९) In my opinion, you could or you should...	माझ्या मते तुम्ही करायला पाहिजे....
१०) My advice you to	माझा सल्ला आहे.....
११) You better not to	तू हे नाही केलास तर.....
१२) You are the better judge, but I would like to....	तुझ बरोबर आहे, पण मला वाटते.....
१३) If I were you, I would think,	जर मी तुमच्या ठिकाणी असतो तर मी विचार केला असता.
१४) You better don't.....	तु नाही केलं तर.....

E. Request - विनंती

१) May I request you ?	माझी तुम्हाला विनंती आहे
२) If you don't mind, can you please .... ?	जर तुम्हाला हरकत नसेल तर कृपया ?
३) Could you possibly help ... ?	तुमची मदत मिळण्याची शक्यता आहे का ?
४) I should be highly obliged .	माझ्यावर खुप उपकार होतील
५) Would you be kind enough to ...?	खुप दया होईल
६) I am sorry to trouble you.	तुम्हाला त्रास दिल्याबद्दल मला वाईट वाटत.
७) Do you think you can ..?	तुम्हाला वाटतं का ? तुम्ही हे करू शकता..?
८) I wonder if you could....	मला आश्चर्य वाटतं तुम्ही हे करा.....

F. Assistance - साहय्यता करणे

१) What can I do for you, please ?	मी तुमच्यासाठी काय करू शकतो ?
२) May I help you ?	मी तुम्हाला मदत करू का ?
३) Would you like to help me ?	तुम्हाला मला मदत करायला आवडेल का ?
४) Do you think I can be of assistance ?	तुम्हाला वाटतं का, मी तुम्हाला मदत करू शकतो ?
५) I shall do anything to you , If you don't mind	मी तुमच्यासाठी काहीही करेल जर तुमची हरकत नसेल तर,
६) I am very grateful for your assistance	तुमच्या सहकार्याबद्दल मी तुम्हाला ऋणी आहे.
७) Thank you very much, I'm much obliged	तुमचे आभारी आहोत कारण माझ्यावर खूप उपकार झाले.
८) If you don't mind	जर तुमची काही हरकत नसेल तर.....
९) Thank you	धन्यवाद.....
१०) I'm afraid I can not accept your offer	मला भीती वाटते मी तुमची देणगी स्वीकारू शकत नाही.
११) Thank you, Don't take the trouble to	धन्यवाद त्रास देऊ नका.....
१२) No, Thank you.	धन्यवाद.
१३) Don't worry, I can manage .	चिंता करू नका, मी सांभाळतो.

G. Condolence - सहानुभूती दर्शक

१) I am sorry to hear that	मला हे ऐकून वाईट वाटतं...
२) Is it true that ?	हे खरं आहे का ?
३) It's really distressing to hear (to know)	ते खरंच खूप लज्जास्पद आहे.
४) You must be feeling terribly unhappy (upset)	तुम्हाला निश्चितच भयानक दुःख होत असेल.
५) I can understand your feeling.	मी तुमच्या भावना ओळखू शकतो.

H. Congratulations - अभिनंदन

१) I would like to congratulate you on.	मला तुमचे अभिनंदन करायला आवडेल.
२) May I compliment you on ...?	मी तुमची स्तुती करू का ?
३) Congratulations!	अभिनंदन !
My heartily congratulations !	मनापासून अभिनंदन !
४) How great of you !	तूम्ही किती महान आहात !
५) I should like to compliment you on..	मला तुमची स्तुती करायला आवडेल.....
६) It gives me pleasure to offer...	तुम्हाला देण्यास मला आनंद वाटेल.
७) How pretty you look !	तुम्ही किती सुंदर दिसता !
८) It's a pleasure to know.....	मला जाणून घेण्यास आनंद होईल .

I. Permission. - परवानगी

१) Can I go... please ?	मी जाऊ शकतो का ?
२) Would you permit me to ....?	तुम्ही मला परवानगी द्याल का?
३) May I come in ?	मी आत येऊ का ?
४) Do you mind if I..?	तुमची काही हरकत आहे का जर मी.....?
५) Have you any objection if I .....?	तुमची काही तक्रार आहे का जर मी .....?
६) Yes of course , you can	हो, अर्थात तुम्ही करू शकता.
७) It's kind of you to permit... ?	हा तुमचा प्रेमळपणा, तुम्ही मला परवानगी देता ?
८) Go ahead...	पुढे जा...
८) I have no objection	माझी काही हरकत नाही.
९) It's perfectly ok.	ते बरोबर आहे.
१०) Certainly, you may....?	निश्चितपणे तुम्ही करू शकता.
११) By all means.	सर्व काही बरोबर आहे.
१२) May I use your telephone ?	मी तुमचा फोन वापरू का ?

J. Complaints - तक्रार

१) I am sorry to bring to you to notice .	तुमच्या लक्षात आणून दिल्याबद्दल मला माफ करा.
२) I am sorry to have to tell you .	मला तुम्हाला सांगावे लागते, त्याबद्दल क्षमा मागतो.
३) I am afraid I have a complaint to make	मला वाटते एक तक्रार बनवावी
४) Would you mind no doing ... ?	करण्याचे काही मनावर घेत नाही का ?
५) Could you do anything about...?	तुम्ही याविषयी काही करू शकता का .....?
६) It doesn't give me any satisfaction to say	ते तुम्हाला सांगून मला काही समाधान भेटत नाही.... ?
७) I strongly object of your work	मी तुमच्या कामाचा धिक्कार करतो.

K. Apology - क्षमा

१) May I apologise to you for... ?	मी तुम्हाला त्यासाठी क्षमा मागतो.....?
२) I am sorry that...	मला माफ करा की.....
३) Excuse me for ...	मला क्षमा करा.....
४) Please pardon me	कृपया मला पुन्हा सांगा...
५) It was stupid or foolish of me..	तो माझा मुख्य पणा होता.
६) Let's forget the whole things.	चला सर्व विसरू या.
७) Please close the chapter. It's all right .	ठीक आहे. तो विषय थांबवा.
८) I am extremely sorry to .	मला खूप वाईट वाटतं.
९) You need after no apology	नंतर तुम्हाला क्षमा मागण्याची गरज नाही.
१०) Don't mind.	काही हरकत नाही.
११) Forget it.	ते विसरा.
१२) Let it be.	ते राहु द्या.
१३) Don't repeat the mistake .	चुक पुन्हा करू नका.
१४) No problem, it's all right .	काही अडचण नाही, ठीक आहे.
१५) No mention .	काही सांगायचे नसते.

१६) Please forgive me

कृपया मला क्षमा करा

१७) I have no words to express, sorry .

माफी मागण्यासाठी माझ्याकडे
शब्द नाहीत.

L. Suggestions and Warning सुचना आणि इशारा

१) May I suggest to you... ?

मी तुम्हाला सुचवू का ?

२) Why don't you... ?

तु का करत नाही .....

३) Why should we not... ?

आपण का नाही करायला पाहिजे

४) Shall we ... ?

करायचं का ?

५) We should better have done

आपण करू शकलो असतो.

६) How about.... ?

अस का ?

७) Be careful ...

काळजी घ्या.

८) Let me warn you...

मला तुला इशारा देऊ दे.

९) You would better not have done .

तुम्ही नाही केल असतं तर बर
असतं.

१०) If I were in your position , I would not do

जर मी तुमच्या ठिकाणी मी
असतो तर अंसमी केलो नसतो.

११) If I were you, I would be more careful

जर मी तुझ्या ठिकाणी असतो
तर, मी अधिक काळजी घेतलो
असतो.

१२) Isn't it a mistake to ?

ती चूक नाही का.....?

१३) Let's go to see a movie .

चला चित्रपट पाहू या.

१४) Why don't you finish eating first?

तुम्ही का पहिले जेवण संपवत
नाही.

१५) If I were you , I should fire him.

मी तुझ्या जागी असतो तर त्याला
हाकलून दिलो असतो.

१६) Why not ask her to see us tomorrow ?

उद्या आम्हाला भेटायला ये असं
तिला का नाही सांगत.

१७) How about having some tea ?

थोडा चहा घ्यायचा का ?

१८) What's the drill ?

आता काय करायचं ?

१९) Shall I put it up to our boss ?

वरच्या अधिकाऱ्याला मी ते
सुचवू का ?

२०) I take it you are ready .

तू तयार आहेस असं मी गृहीत धरून चालतो.

२१) How about giving him a ring ?

त्याला टेलिफोन करायचं का ?

M. Meetings - बैठक

१) Excuse me, Sir....

मला माफ करा साहेब...

२) If you don't mind .... please .

जर तुमची काही हरकत नसेल तर ..... कृपया.

३) Sorry to trouble you Sir.

तुम्हाला त्रास दिल्याबद्दल क्षमा मागतो.

४) Hello .

नमस्कार..

५) Would you mind my asking ?

तुम्ही माझ विचारणे मनावर घ्याल का ?

६) Pardon me for asking sir,
but what can I do.

विचारल्या बद्दल मला क्षमा करा, मी काय करू शकातो.

७) I hope you don't mind if I shall do

मला आशा आहे. जर मी असे केले तर मनावर घेणार नाही.

८) Would you excuse me for a moment ?

मला या वेळे पुरते माफ कराल का ?

९) If you don't mind, I shall be
back in two minutes ?

जर तुमची हरकत नसेल तर, मी दोन मिनीट उशीरा येईल.

१०) Would you please hold on to the line ?

कृपया प्रतीक्षेत रहाल का ?

११) I am afraid I have to leave you .

मला याचे वाईट वाटतं, मला तुला सोडावा लागत.

१२) Excuse me , I have to attend
to a phone call ?

माफ करा, मला फोन घ्यावा लागतो ?

१३) I'm afraid I must go now .

मला भीती वाटते मला आता जाव लागते.

१४) It is time to go

जाण्याची वेळ झालेली आहे.

१५) Good bye , bye

पुन्हा भेटू या !

१६) So long ! see you !

नमस्कार, पुन्हा भेटू या !

१७) Excuse me , I have a train to catch .

माफ करा, मला जाण्यासाठी गाडी आहे.

N. Information- माहिती

१) Can you tell me ?	तुम्ही मला सांगू शकता का ?
२) Would you be kind enough to tell me?	मला थोडे सांगाल का ?
३) May I trouble you sir .. ?	मी तुम्हाला त्रास देवू का ?
४) I wonder if you could inform me?	मला आश्चर्य वाटते जर तुम्ही मला माहिती दिली तर ?
५) Would you mind my asking you ?	माझ विचारण तुम्ही मनावर घ्याल का ?
६) May I know when or where ... ?	मला माहीत होईल का ? केव्हा ? आणि कोठे ?
७) I should be thankful to know ?	जर मला कळाले तर मी तुमचा ऋणी राहील ?
८) I would like to know ?	मला जाणून घ्यायला आवडेल.
९) Can you inform to .... ?	तुम्ही कळवू शकता का ?
१०) Would you mind my asking you ?	माझ विचारण तुम्ही मनावर घ्याल का ?
११) Have you any idea ?	तुझ्याकडे कल्पना आहे का ?
१२) Do you know....?	तुला माहीत आहे का ?
१) I think....	मला वाटते....
२) It seems that...	असं वाटते की...
३) To the best of my recollection	माझ्या माहितीनुसार....
४) In my view....	माझ्या दृष्टीने...
३) It appears to be....	असे दिसते....

O. Opinions - मत

१) What is your opinion about....?	या विषयी तुमचं मत काय ?
२) Do you think that ?	तुला असं वाटतं का ?
३) What would be your reaction to ..?	तुमची प्रतिक्रिया काय आहे ?
४) What do you feel about ?	तुम्हाला याबद्दल काय वाटते
५) As for as I am concerned	माझ्या माहितीनुसार

६)	In my opinion	माझ्या मते
७)	If you ask me, I should say.	जर तुम्ही मला विचारल तर, मी सांगायला पाहिजे
८)	To the best of my knowledge	माझ्या माहितीप्रमाणे
९)	It's my opinion that	माझ मत आहे की, ते .....
१०)	To my mind	माझ्या बुद्धी प्रमाणे.
११)	I'm afraid I can't express my opinion	मला भीती वाटते. मी माझ मत व्यक्त करू शकत नाही.
१२)	I'm not very sure ...	मला तेवढी खात्री नाही.
१३)	I have no remarks for	त्यासाठी माझ्याकडे प्रतिक्रिया नाही.
१४)	Well, I don't know.	ठीक, मला माहित नाही.

P. Possibility - शक्यता

१)	Is it likely to do ..?	करण्याची शक्यता आहे का ?
२)	Is it going to do ..?	ते करण्याच्या बेतात आहे का
३)	Could it happen like this..?	अस घडू शकते का ?
४)	I think, it is going to do.	मला वाटत ते करण्याच्या बेतात आहेत.
५)	It probably will do.	ते बहुतेक करतील.
६)	It may.	ते असेल.
७)	It would not surprise me if....	ते माझ्यासाठी आश्चर्य नसेल तर.....
८)	I don't think, it's possible.	मला वाटत नाही ते शक्य आहे.
९)	It's quite impossible....	ते पूर्णपणे अशक्य आहे..
१०)	Perhaps not.	कदाचित नाही.
११)	It is very doubtful if you will do.	जर तुम्ही अस केलात तर शंकास्पद असेल.
१२)	I can think it's out of question.	मला वाटतं ते आवाक्याबाहेर आहे.
१३)	She is likely to be late.	तिला उशीर होण्याची शक्यता आहे.

१४) It may rain to night

आज रात्रीला पाऊस पडण्याची
शक्यता आहे.

Q. Indifference - बेफिकिरी

- १) I don't care him
- २) You can tell her, for all don't care
- ३) Please yourself
- ४) I shall leave It to you
- ५) It's all the same to me
- ६) It is no concern of mine

मला त्याची बिलकुल पर्वा नाही.
तु तिला सांगितलस, तरी मला
त्याच्या पर्वा नाही.
तुला काय पाहिजे ते कर
मी सर्व तुझ्यावर सोपवितो.
मला दोन्ही सारखंच
माझा त्या गोष्टीशी काहीही
संबंध नाही.

R. Trouble - त्रास

- १) You are asking for trouble
- २) Don't put your foot in it
- ३) He is in the cart.
- ४) You will catch it
- ५) I Keep out of it
- ६) You had better look out !
- ७) Don't stick your neck out
- ९) It never rains but it pours

तू संकटात पडू पाहत आहेस.
त्या भानगडीत पडू नकोस.
तो अडचणीत आहे.
तु संकटात सापडशील.
त्या संकटापासून दूर रहा.
तू खबरदार राहावेस हे बरे.
उगाच संकटात पडू नकोस.
संकटे कधी एकटी येत नाहीत.

S. Joking - मस्करी

- १) He doesn't see the joke
- २) I was only kidding
- ३) I think, you are pulling my leg
- ४) I was just having you on
- ५) She can't take a joke
- ६) It's no joking matter

त्याला मस्करी कळत नाही.
मी सहज मस्करी करीत होतो.
मला वाटतं तू माझी मस्करी
करत आहेस.
मी तुझी जरा चेष्टा करीत होतो.
तिला मस्करी केलेली सहन होत
नाही.
ती काही चेष्टेची बाब नव्हे.

T. Ego घमेंड, मी पणा

- १) I shall knock him off his perch
- २) I shall make you lick my boots
- ३) He went away with his tail
between his legs
- ४) I shall give him a dose of his
own medicine.
- ५) Don't run him down

मी त्याची घमेंड जिरवीन.
तूला मी माझे बुट चाटायला
लावीन.
तो खाजील होऊन
निघून गेला.
आता मी ही त्याचा तसाच
काटा काढीन.
त्याची बदनामी करू नको

U. Start & finish आरंभ आणि शेवट

- १) You should get going.
- २) He got off to a flying start .
- ३) She got out of bed the wrong side.
- ४) We must set off now.
- ५) It's all over.
- ६) Let us make short work of it !
- ७) We are done for.
- ८) All's well that ends well .
- ९) It's all right.
- १०) You are wel-come.
- ११) It's my pleasure.
- १२) Thank you.
- १३) Many thank.
- १४) Thanks a lot.
- १५) It's kind of you.
- १६) I am grateful to you.
- १७) I am thankful to you.

आता तू आरंभ करायला हवा.
त्याचा आरंभ तर उत्तुंग झाला.
तिच्या दिवसाची सुरुवात वाईट
झाली.
आपण आता प्रवासाला
निघायला हवे.
सारे काही संपले आहे.
आपण ते चटकन संपून टाकु
या!
आपण ते पूर्ण केले.
शेवट चांगला तर सारे काही
चांगले.
ते ठीक आहे.
तुमचे स्वागत आहे.
तो माझा आनंद आहे.
तुमचा आभारी आहे
तुमचे खुप आभारी आहोत.
तुमचे खुप आभारी आहोत.
तो तुमचा प्रेमळ पणा आहे.
मी तूमचा ऋणी आहे.
मी तुमचा आभारी आहे.

V. कुणाला भेटून आनंद झाला तर असे म्हणावे

१)	It's nice to meet you	तुम्हाला भेटून आनंद झाला.
२)	I am pleased to meet you	मला तुम्हाला भेटून आनंद झाला.
३)	I am delighted to see you	तुम्हाला भेटून मला आनंद झाला.
४)	I feel glad to meet you	मला तुला भेटून आनंद वाटतो.
५)	I am thrilled to meet you	मला तुला भेटून खूप आनंद झाला.

W. Talking on the phone

Asking for the person you want to speak.

तुम्ही ज्यांना बोलू इच्छिता त्या व्यक्तीला बोलताना.

१)	Hello, Is prakash there ?	नमस्कार, कृपया प्रकाश आहे का ?
२)	Hello, Is that Ashok ?	नमस्कार, तो अशोक आहे का ?
३)	Can / May I speak Dr. Shila Gaikwad ?	मी डॉ. शीला गायकवाड शी बोलू शकतो का ?
४)	I would like to speak Mr. Rahul Gaikwad.	मला राहुल गायकवाडला बोलायला आवडेल.

X. When right person is not there

- योग्य व्यक्ती तेथे नसेल तर.
१)	One moment, please.	कृपया एक क्षण थांबा.
२)	Hold on a moment, please.	कृपया प्रतीक्षेत रहा.
३)	Hold on, I'll just get her.	कृपया प्रतीक्षा करा, मी तिला बोलवतो.

Y. If Somebody is note there

जर कुणी नसेल तर.

- १) Sorry, he isn't in at the moment.
- २) Sorry, She is away for the weekend.
- ३) Sorry, he is out.
- ४) Can I take a message ?
- ५) Would you like to leave a message ?
- ६) I'll ring later.
- ७) Could you ask him to call me back ?

८) Would you please take a message ?
Saying who you are ?

- १) Hello, Is this Ravi Kumar ?
- २) Hello, Is she Rohini ?
- ३) Hello, Siddharth is here.
- ४) Hello, Is Shila speaking ?

माफ करा तो यावेळी नाही.
माफ करा, ती एका आठवड्यासाठी
बाहेरगावी गेली आहे.
माफ करा, तो बाहेर आहे.
मी तो संदेश घेवू शकतो का ?
तुम्ही माझ्याकडे माहिती ठेवा
का ?
मी नंतर फोन करीन.
तुम्ही त्याला मला परत फोन
करायला सांगाल का ?
कृपया माहिती द्याल का ?
कोण आहेस विचारताना.
नमस्कार, हा रविकुमार आहे
का ?
नमस्कार, ती रोहिणी आहे
का ?
नमस्कार, सिद्धार्थ येथे आहे.
नमस्कार, शिला बोलत आहे का ?

Z. a) Asking who the other person is.

दुसरा व्यक्ती कोण आहे हे विचारण्यासाठी.

- १) Who is that ?
- २) Who is calling ?
- ३) Who am I speaking ?
- ४) Is that Rohini ?

कोण आहे तो ?
कोण फोन करत आहे.
मी कोणाशी बोलत आहे.
ती रोहिणी आहे का ?

b) When you are answering the call

फोनवरून उत्तर देताना

- १) Hello, Ravi Paikrao is speaking.
- २) Hello, this is Rahul Ahire.

नमस्कार, रवी पाईकराव बोलत
आहे.
नमस्कार हा राहुल अहिरे आहे.

LANGUAGE

The media to express our thoughts, emotions and needs are called language. आपले विचार, गरजा आणि भावना व्यक्त करण्याचे माध्यम म्हणजे भाषा होय.

Kinds of Language - भाषेचे प्रकार

१. Natural language : नैसर्गिक भाषा

The language of gestures and postures is called natural language. हावभाव व हातवान्यांच्या भाषेला नैसर्गिक भाषा असे म्हणतात.

२. Artificial Language : कृत्रिम भाषा

The language where the script is used, is called artificial language ज्या भाषेत लिपीचा वापर होतो, त्यास कृत्रिम भाषा म्हणतात.

३. Letters : अक्षरे

The symbolic representation approved by particular community is called letters.

विशिष्ट समाजाद्वारे मान्य केलेल्या सांकेतिक चिन्हांना अक्षरे म्हणतात. विविध भाषा जाणण्यासाठी अक्षर पध्दती वेगळी आहे. इंग्रजीसाठी खालील अक्षर पध्दती आहे.

A	B	C	D		
E	F	G	H		
I	J	K	L	M	N
O	P	Q	R	S	T
U	V	W	X	Y	Z
Vowels	Consonants				
स्वर	व्यंजन				

४. Words : शब्द Group of letters with social agreement attached for it's meaning is called as words. अर्थासाठी सामाजिक करार झालेल्या अक्षरांच्या समूहाला शब्द म्हणतात.

१. Bay - बे - उपसागर   २. Dimple - डिंपल - गालावरची खळी

५. Sentence : वाक्य The systematic arrangements of the words that gives proper meaning to our sense is called a sentence.

शब्दांचा योग्य क्रम जो आपणास पूर्ण अर्थबोध देतो त्यास वाक्य म्हणतात.

To be - १२० Sentences.

Sub	To be Present	To be Past	To be Future
I	Am	Was	Shall be
मी	आहे	होतो	असेल
You	Are	Were	Will be
तू	आहेस	होतास	असशील
You	Are	Were	Will be
तुम्ही	आहात	होते	असाल
He	Is	Was	Will be
तो	आहे	होता	असेल
She	Is	Was	Will be
ती	आहे	होती	असेल
It	Is	Was	Will be
ते	आहे	होत	असतील
We	Are	Were	Shall be
आम्ही	आहेत	होते	असाल
They	Are	Were	Will be
ते	आहेत	होते	असतील
Boy	Is	Was	Will be
मुलगा	आहे	होता	असेल
Boys	Are	Were	Will be
मुले	आहेत	होती	असतील

- S + H.V.   S + H.V. + not   A Teacher
 1 + 2   1 + 2 + 3   Teachers
 H.V. + S   H.V. + S + not
 2 + 1   2 + 1 + 3

Drill of to have

I have - मला - माझ्याकडे , माझ्याजवळ, माझ्यात

To have Sub	To have Present	To have Past	Future
I	have	had	shall have
मला	आहे	होता	असेल
You	have	had	will have
तुला	आहे	होता	असेल
You	have	had	will have
तुम्हाला	आहे	होता	असेल
He	has	had	will have
त्याला	आहे	होता	असेल
She	has	had	will have
तिला	आहे	होता	असेल
It	has	had	will have
त्याला	आहे	होता	असेल
We	have	had	shall have
आम्हाला	आहे	होता	असेल
They	have	had	will have
त्यांना	आहे	होता	असेल
Boy	has	had	will have
मुलाला	आहे	होता	असेल
Boys	have	has	will have
मुलांना	आहे	होता	असेल
can	शकतो	can have	करु शकलो आहे
could	शकला	could have	करु शकलो असतो
May	असेल	May have	केलो असेल
Might	कदाचित असेल	Might have	कदाचित केलो असेल
Must	असेलच	Must have	केलो असेलच
Should	असायला पाहिजे	Should have	करायला पाहिजे होते
Would	असेल	Would have	केलो असतो
Ought to	असायला पाहिजे	Ought to have	करायला पाहिजे होते

DRILL OF TO TENSES

१	I	do	shall	Am	Was	shall be	have had	shall have	have been - had been
२	You	do	did	will	Are	will be	have had	will have	have been - had been
३	You	do	did	will	Are	will be	have had	will have	have been -had been
४	He	does	did	Will	Is	will be	has had	will have	has been - had been
५	She	does	did	Will	Is	will be	has had	will have	has been -had been
६	It	does	did	Will	Is	will be	has had	will have	has been -had been
७	We	do	did	shall	Are	shall be	have had	shall have	have been -had been
८	They	do	did	Will	Are	will be	have had	will have	have been -had been
९	Boy	does	did	Will	Is	will be	has had	will have	has been - had been
१०	Boys	do	did	will	Are	will be	have had	will have	have been - had been

PATTERNS OF SENTENCES

	Subject	Wh word.
1.	I	11. What
2.	You	12. What time
3.	You	13. How
4.	He	14. How long
5.	She	15. Howoften
6.	It	16. When
7.	We	17. Where
8.	They	18. Why
9.	Boy	19. Withwhom
10.	Boys	20. Who

Affirmative sentence - होकारात्मक वाक्य

S + H.V.

१ + २

1.	I	....	मी
2.	You	....	तू
3.	You	....	तुम्ही
4.	He	....	तो
5.	She	....	ती
6.	It	....	ते
7.	We	....	आम्ही
8.	They	....	ते
9.	Boy	....	मुलगा
10.	Boys	....	मुले

Negatives sentence - नकारात्मक वाक्य

S + H.V. + not

१ + २ + ३

11.	I	....	not	मी
12.	You	....	not	तू
13.	You	....	not	तुम्ही
14.	He	....	not	तो
15.	She	....	not	ती
16.	It	....	not	ते
17.	We	....	not	आम्ही
18.	They	....	not	ते
19.	Boy	....	not	मुलगा
20.	Boys	....	not	मुले

Affirmative Question - होकारात्मक प्रश्न

H.V. + S + ...?

२ + १ + ...?

21.	....	I	.....?	मी
22.	....	You	.....?	तु
23.	....	You	.....?	तुम्ही
24.	....	He	.....?	तो
25.	....	She	.....?	ती
26.	....	It	.....?	ते
27.	....	We	.....?	आम्ही
28.	....	They	.....?	ते
29.	....	Boy	.....?	मुलगा
30.	....	Boys	.....?	मुले

Negatives Question - नकारात्मक प्रश्न

H.V. + S + not .....?

२ + १ + ३ .....?

31.	....	I	not	.....?	मी
32.	....	You	not	.....?	तु
33.	....	You	not	.....?	तुम्ही

34.	....	He	not	.....?	तो
35.	....	She	not	.....?	ती
36.	....	It	not	.....?	ते
37.	....	We	not	.....?	आम्ही
38.	....	They	not	.....?	ते
39.	....	Boy	not	.....?	मुलगा
40.	....	Boys	not	.....?	मुले

Wh Affirmative Question - Wh होकारात्मक प्रश्न

Wh + H.V. + S + ...?

o + २ + १ .....?

41.	What	....	I	.....?	मी काय .....
42.	What	....	You	.....?	तु काय.....
43.	What	....	You	.....?	तुम्ही काय.....
44.	What	....	He	.....?	तो काय.....
45.	What	....	She	.....?	ती काय.....
46.	What	....	It	.....?	ते काय.....
47.	What	....	We	.....?	आम्ही काय.....
48.	What	....	They	.....?	ते काय.....
49.	What	....	Boy	.....?	मुलगा काय.....
50.	What	....	Boys	.....?	मुले काय.....
51.	What time	....	I	.....?	मी कोणत्या वेळी .....
52.	What time	....	You	.....?	तु कोणत्या वेळी .....
53.	What time	....	you	.....?	तुम्ही कोणत्या वेळी .....
54.	What time	....	He	.....?	तो कोणत्या वेळी .....
55.	What time	....	She	.....?	ती कोणत्या वेळी .....
56.	What time	....	It	.....?	ते कोणत्या वेळी .....
57.	What time	....	We	.....?	आम्ही कोणत्या वेळी .....
58.	What time	....	They	.....?	ते कोणत्या वेळी .....
59.	What time	....	Boy	.....?	मुलगा कोणत्या वेळी .....
60.	What time	....	Boys	.....?	मुले कोणत्या वेळी .....

61.	How	I	.....?	मी कसा .....
62.	How	You	.....?	तु कसा .....
63.	How	You	.....?	तुम्ही कसे .....
64.	How	He	.....?	तो कसा .....
65.	How	She	.....?	ती कशी .....
66.	How	It	.....?	ते कस .....
67.	How	We	.....?	आम्ही कसे .....
68.	How	They	.....?	ते कसे .....
69.	How	Boy	.....?	मुलगा कसा .....
70.	How	Boys	.....?	मुले कशी .....
71.	How long	I	.....?	मी किती वेळ .....
72.	How long	You	.....?	तु किती वेळ .....
73.	How long	You	.....?	तुम्ही किती वेळ .....
74.	How long	He	.....?	तो किती वेळ .....
75.	How long	She	.....?	ती किती वेळ .....
76.	How long	It	.....?	ते किती वेळ .....
77.	How long	We	.....?	आम्ही किती वेळ .....
78.	How long	They	.....?	ते किती वेळ .....
79.	How long	Boy	.....?	मुलगा किती वेळ .....
80.	How long	Boys	.....?	मुले किती वेळ .....
81.	How often	I	.....?	मी कितीदा .....
82.	How often	You	.....?	तु कितीदा .....
83.	How often	You	.....?	तुम्ही कितीदा .....
84.	How often	He	.....?	तो कितीदा .....
85.	How often	She	.....?	ती कितीदा .....
86.	How often	It	.....?	ते कितीदा .....
87.	How often	We	.....?	आम्ही कितीदा .....
88.	How often	They	.....?	ते कितीदा .....
89.	How often	Boy	.....?	मुलगा कितीदा .....
90.	How often	Boys	.....?	मुले कितीदा .....

91. When	I	मी केव्हा .....
92. When	You	तु केव्हा .....
93. When	You	तुम्ही केव्हा .....
94. When	He	तो केव्हा .....
95. When	She	ती केव्हा .....
96. When	It	ते केव्हा .....
97. When	We	आम्ही केव्हा .....
98. When	They	ते केव्हा .....
99. When	Boy	मुलगा केव्हा .....
100. When	Boys	मुले केव्हा .....
101. Where	I	मी कोठे .....
102. Where	You	तु कोठे .....
103. Where	You	तुम्ही कोठे .....
104. Where	He	तो कोठे .....
105. Where	She	ती कोठे .....
106. Where	It	ते कोठे .....
107. Where	We	आम्ही कोठे .....
108. Where	They	ते कोठे .....
109. Where	Boy	मुलगा कोठे. ....
110. Where	Boys	मुले कोठे .....
111. Why	I	मी का .....
112. Why	You	तू का .....
113. Why	You	तुम्ही का .....
114. Why	He	तो का .....
115. Why	She	ती का .....
116. Why	It	ते का .....
117. Why	We	आम्ही का .....
118. Why	They	ते का .....
119. Why	Boy	मुलगा का .....
120. Why	Boys	मुले का .....

121. Withwhom	I	मी कोणासोबत .....
122. Withwhom	You	तु कोणासोबत .....
123. Withwhom	You	तुम्ही कोणासोबत .....
124. Withwhom	He	तो कोणासोबत .....
125. Withwhom	She	ती कोणासोबत .....
126. Withwhom	It	ते कोणासोबत .....
127. Withwhom	We	आम्ही कोणासोबत .....
128. Withwhom	They	ते कोणासोबत .....
129. Withwhom	Boy	मुलगा कोणासोबत .....
130. Withwhom	Boys	मुले कोणासोबत .....
131. Who	I	मी कोण .....
132. Who	You	तु कोण .....
133. Who	You	तुम्ही कोण .....
134. Who	He	तो कोण .....
135. Who	She	ती कोण .....
136. Who	It	ते कोण .....
137. Who	We	आम्ही कोण .....
138. Who	They	ते कोण .....
139. Who	Boy	मुलगा कोण .....
140. Who	Boys	मुले कोण .....

Wh- WORDS

WH + HV +S +V.....?

Wh word	अर्थ	Indication	काय दर्शवितो
१. What	काय	Object	नाम
२. What time	कोणत्यावेळी	Time	वेळ
३. How	कसा	Manner	रीत / पद्धत
४. How long	किती वेळी	Duration	कालावधी
५. How often	कितीदा	Frequency	वांरवारिता
६. When	केव्हा	Time	वेळ
७. Where	कोठे	Place	ठिकाण
८. Why	का	Reason	कारण
९. With Whom	कोणासोबत	Indirect Object	अप्रत्यक्ष कर्म
१०. Who	कोण	Person	नाम , व्यक्ती

११. By whom	कोणाकडून
१२. For whom	कोणासाठी
१३. To whom	कोणाला
१४. How many	किती
१५. How much	किती
१६. Which (Noun)	कोणते
१७. How come	कसे काय
१८. Whose	कोणाचे
१९. How far	किती दूर
२०. What else	आणखी काय
२१. For what	कशाकरिता
२२. For what purpose	कोणत्या उद्देशाने

२३. About what	कशाबद्दल
२४. Of what	कशाचे
२५. With what	कशाने
२६. In what	कशामध्ये
२७. To what school	कोणत्या शाळेला
२८. What like	कसा, कशी, कसे
२९. Since when	केव्हापासून
३०. Where else	आणखी कोठे
३१. From where	कोठून
३२. Which	कोणता
३३. At which time	कोणत्या वेळी
३४. In which college	कोणत्या कॉलेजमध्ये
३५. By which vehicle	कोणत्या वाहनाने
३६. How else	आणखी कसे
३७. Without whom	कोणाशिवाय
३८. Beside whom	कोणाच्या बाजूला
३९. Under whom	कोणाच्या खाली
४०. From whom	कोणाकडून
४१. About whom	कोणाबद्दल
४२. On whom	कोणावर
४३. In whom	कोणामध्ये
४४. Against whom	कोणा विरुद्ध
४५. Before whom	कोणाच्या समोर
४६. After whom	कोणाच्या नंतर
४७. Behind whom	कोणाच्या मागे
४८. Between whom	कोणाच्या मध्ये
४९. Among whom	कोणाच्या मध्यभागी
५०. Who else	आणखी कोण

To be sentences : Present Tense (am/is/are)

१) I am a teacher.	मी शिक्षक आहे.
२) You are a teacher.	तु शिक्षक आहेस.
३) You are teachers.	तुम्ही शिक्षक आहात.
४) He is a teacher.	तो शिक्षक आहे.
५) She is a teacher.	ती शिक्षिका आहे
६) It is a teacher .	ते शिक्षक आहे.
७) We are teachers.	आम्ही शिक्षक आहोत.
८) They are teachers.	ते शिक्षक आहेत.
९) Boy is a teacher.	मुलगा शिक्षक आहे.
१०) Boys are teachers.	मुले शिक्षक आहेत.

११) I am not a teacher.	मी शिक्षक नाही.
१२) You are not a teacher.	तु शिक्षक नाहीस.
१३) You are not teachers.	तुम्ही शिक्षक नाहीत.
१४) He is not a teacher.	तो शिक्षक नाही.
१५) She is not a teacher.	ती शिक्षिका नाही.
१६) It is not a teacher.	ते शिक्षक नाही.
१७) We are not teachers.	आम्ही शिक्षक नाहीत.
१८) They are not teachers.	ते शिक्षक नाहीत.
१९) Boy is not a teacher.	मुलगा शिक्षक नाही.
२०) Boys are not teachers.	मुले शिक्षक नाहीत.

२१) Am I a teacher ?	मी शिक्षक आहे का ?
२२) Are you a teacher?	तु शिक्षक आहेस का ?
२३) Are you teachers ?	तुम्ही शिक्षक आहात का ?
२४) Is he a teacher ?	तो शिक्षक आहे का ?

२५) Is she a teacher ?	ती शिक्षिका आहे का ?
२६) Is it a teacher ?	ते शिक्षक आहे का ?
२७) Are we teacher ?	आम्ही शिक्षक आहोत का ?
२८) Are they teacher ?	ते शिक्षक आहेत का ?
२९) Is boy a teacher ?	मुलगा शिक्षक आहे का ?
३०) Are boys teachers ?	मुले शिक्षक आहेत का ?

३१) Am I not a teacher ?	मी शिक्षक नाही का ?
३२) Are you not a teacher ?	तू शिक्षक नाहीस का ?
३३) Are you not teachers ?	तुम्ही शिक्षक नाहीत का ?
३४) Is he not a teacher ?	तो शिक्षक नाही का ?
३५) Is she not a teacher ?	ती शिक्षिका नाही का ?
३६) Is it not a teacher ?	ते शिक्षक नाही का ?
३७) Are we not teachers ?	आम्ही शिक्षक नाहीत का ?
३८) Are they not teachers ?	ते शिक्षक नाहीत का ?
३९) Is boy not a teacher ?	मुलगा शिक्षक नाही का ?
४०) Are boys not a teachers ?	मुले शिक्षक नाहीत का ?

४१) I was a teacher.	मी शिक्षक होतो .
४२) You were a teacher.	तू शिक्षक होतास .
४३) You were teachers.	तुम्ही शिक्षक होते .
४४) He was a teacher.	तो शिक्षक होता .
४५) She was a teacher.	ती शिक्षिका होती .
४६) It was teacher.	ते शिक्षक होते .
४७) We were teachers.	आम्ही शिक्षक होतो .
४८) They were teachers.	ते शिक्षक होते .
४९) Boy was a teacher.	मुलगा शिक्षक होता .
५०) Boys were teachers.	मुले शिक्षक होती .

५१) I was not a teacher.	मी शिक्षक नव्हतो .
५२) You were not a teacher.	तू शिक्षक नव्हतास .
५३) You were not teachers.	तुम्ही शिक्षक नव्हते .

५४) He was not a teacher.	तो शिक्षक नव्हता .
५५) She was not a teacher.	ती शिक्षिका नव्हती .
५६) It was not a teacher.	ते शिक्षक नव्हते.
५७) we were not teachers.	आम्ही शिक्षक नव्हतो .
५८) They were not teachers.	ते शिक्षक नव्हते .
५९) Boy was not a teacher.	मुलगा शिक्षक नव्हता .
६०) Boys were not teachers.	मुले शिक्षक नव्हते .

६१) Was I a teacher ?	मी शिक्षक होतो का ?
६२) Were you a teacher ?	तू शिक्षक होतास का ?
६३) Were you teachers ?	तुम्ही शिक्षक होते का ?
६४) Was he a teacher ?	तो शिक्षक होता का?
६५) Was she a teacher ?	ती शिक्षिका होती का ?
६६) Was it a teacher ?	ते शिक्षक होते का ?
६७) Were we teachers ?	आम्ही शिक्षक होतो का ?
६८) Were they teachers ?	ते शिक्षक होते का ?
६९) Was boy a teacher ?	मुलगा शिक्षक होता का ?
७०) Were boys teachers ?	मुले शिक्षक होते का ?

७१) Was I not a teacher ?	मी शिक्षक नव्हतो का ?
७२) Were you not a teacher ?	तू शिक्षक नव्हास का ?
७३) Were you not teachers ?	तुम्ही शिक्षक नव्हते का ?
७४) Was he not a teacher ?	तो शिक्षक नव्हता का ?
७५) Was she not a teacher ?	ती शिक्षिका नव्हती का ?
७६) Was it not a teacher ?	ते शिक्षक नव्हते का ?
७७) Were we not teachers ?	आम्ही शिक्षक नव्हतो का ?
७८) Were they not teachers ?	ते शिक्षक नव्हते का ?
७९) Was boy not a teacher ?	मुलगा शिक्षक नव्हता का ?
८०) Were boys not teachers ?	मुले शिक्षक नव्हते का ?

८१) I shall be a teacher .	मी शिक्षक असेल .
८२) You will be a teacher.	तू शिक्षक असशील.

८३) You will be teachers .	तुम्ही शिक्षक असाल.
८४) He will be a teacher.	तो शिक्षक असेल .
८५) She will be a teacher.	ती शिक्षिका असेल .
८६) It will be a teacher.	ते शिक्षक असेल .
८७) We shall be teachers.	आम्ही शिक्षक असणार.
८८) They will be teachers.	ते शिक्षक असतील .
८९) Boy will be a teacher.	मुलगा शिक्षक असेल.
९०) Boys will be teachers.	मुले शिक्षक असतील .

९१) I shall not be a teacher.	मी शिक्षक नसेल .
९२) You will not be a teacher.	तू शिक्षक नसशील .
९३) You will not be teachers .	तुम्ही शिक्षक नसाल .
९४) He will not be a teacher.	तो शिक्षक नसेल .
९५) She will not be a teacher.	ती शिक्षिका नसेल .
९६) It will not be a teacher.	ते शिक्षक नसेल .
९७) We shall not be teachers.	आम्ही शिक्षक नसणार.
९८) They will not be teachers.	ते शिक्षक नसणार .
९९) Boy will not be a teacher.	मुलगा शिक्षक नसणार .
१००) Boys will not be teachers.	मुले शिक्षक नसणार .

१०१) Shall I be a teacher ?	मी शिक्षक असेल का ?
१०२) Will you be a teacher ?	तू शिक्षक असशील का ?
१०३) Will you be teachers ?	तुम्ही शिक्षक असाल का ?
१०४) Will he be a teacher ?	तो शिक्षक असेल का ?
१०५) Will she be a teacher ?	ती शिक्षिका असेल का ?
१०६) Will it be a teacher ?	ते शिक्षक असेल का ?
१०७) Shall we be teachers ?	आम्ही शिक्षक असणार का ?
१०८) Will they be teachers ?	ते शिक्षक असतील का ?
१०९) Will boy be a teacher ?	मुलगा शिक्षक असेल का ?
११०) Will boys be teachers ?	मुले शिक्षक असणार का ?

- १११) Shall I not be a teacher ?
 ११२) Will you not be a teacher ?
 ११३) Will you not be teachers ?
 ११४) Will he not be a teacher ?
 ११५) Will she not be a teacher ?
 ११६) Will it not be a teacher ?
 ११७) Shall we not be teachers ?
 ११८) Will they not be teachers ?
 ११९) Will boy not be a teacher ?
 १२०) Will boys not be teachers ?

- मी शिक्षक नसेल का ?
 तू शिक्षक नसशील का ?
 तुम्ही शिक्षक नसाल का ?
 तो शिक्षक नसेल का ?
 ती शिक्षिका नसेल का ?
 ते शिक्षक नसेल का ?
 आम्ही शिक्षक नसणार का ?
 ते शिक्षक नसणार का ?
 मुलगा शिक्षक नसेल का ?
 मुले शिक्षक नसणार का ?

- १२१) I have a pen.
 १२२) You have a pen.
 १२३) You have a pen.
 १२४) He has a pen.
 १२५) She has a pen.
 १२६) It has a pen.
 १२७) We have a pen.
 १२८) They have a pen.
 १२९) Boy has a pen.
 १३०) Boys have a pen.

- माझ्याकडे पेन आहे.
 तूझ्याकडे पेन आहे.
 तुमच्याकडे पेन आहे.
 त्याच्याकडे पेन आहे.
 तिच्याकडे पेन आहे.
 त्याच्याकडे पेन आहे.
 आमच्याकडे पेन आहे.
 त्यांच्याकडे पेन आहे.
 मुलाकडे पेन आहे .
 मुलांकडे पेन आहे.

- १३१) I don't have a pen.
 १३२) You don't have a pen.
 १३३) You don't have a pen.
 १३४) He doesn't have a pen.
 १३५) She doesn't have a pen.
 १३६) It doesn't have a pen.
 १३७) We don't have a pen.
 १३८) They don't have a pen.
 १३९) Boy doesn't have a pen.
 १४०) Boys don't have a pen.

- माझ्याकडे पेन नाही.
 तुझ्याकडे पेन नाही.
 तुमच्याकडे पेन नाही.
 त्याच्याकडे पेन नाही.
 तिच्याकडे पेन नाही.
 त्याच्याकडे पेन नाही.
 आमच्याकडे पेन नाही.
 त्यांच्याकडे पेन नाही.
 मुलाकडे पेन नाही.
 मुलांकडे पेन नाही.

१४१) Do I have a pen ?	माझ्याकडे पेन आहे का ?
१४२) Do you have a pen ?	तुझ्याकडे पेन आहे का ?
१४३) Do you have a pen ?	तुमच्याकडे पेन आहे का ?
१४४) Does he have a pen ?	त्याच्याकडे पेन आहे का ?
१४५) Does she have a pen ?	तिच्याकडे पेन आहे का ?
१४६) Does it have a pen ?	त्याच्याकडे पेन आहे का ?
१४७) Do we have a pen ?	आमच्या कडे पेन आहे का ?
१४८) Do they have a pen ?	त्यांच्याकडे पेन आहे का ?
१४९) Does boy have a pen ?	तुझ्याकडे पेन आहे का ?
१५०) Do boys have a pen ?	मुलांकडे पेन आहे का ?

१५१) Do I not have a pen ?	माझ्याकडे पेन नाही का ?
१५२) Do you not have a pen ?	तुझ्याकडे पेन नाही का ?
१५३) Do you not have a pen ?	तुमच्याकडे पेन नाही का ?
१५४) Does he not have a pen ?	त्याच्याकडे पेन नाही का ?
१५५) Does she not have a pen ?	तिच्याकडे पेन नाही का ?
१५६) Does it not have a pen ?	त्याच्याकडे पेन नाही का ?
१५७) Do we not have a pen ?	आमच्याकडे पेन नाही का ?
१५८) Do they not have a pen ?	त्यांच्याकडे पेन नाही का ?
१५९) Does boy not have a pen ?	मुलाकडे पेन नाही का ?
१६०) Do boys not have a pen ?	मुलांकडे पेन नाही का ?

१६१) I had a pen.	माझ्याकडे पेन होती.
१६२) You had a pen.	तुझ्याकडे पेन होती.
१६३) You had a pen.	तुमच्याकडे पेन होती.
१६४) He had a pen.	त्याच्याकडे पेन होती.
१६५) She had a pen.	तिच्याकडे पेन होती.
१६६) It had a pen.	त्याच्याकडे पेन होती.
१६७) We had a pen .	आमच्याकडे पेन होती.
१६८) They had a pen.	त्यांच्याकडे पेन होती.
१६९) Boy had a pen.	मुलाकडे पेन होती.
१७०) Boys had a pen.	मुलांकडे पेन होती .

१७१) I didn't have a pen.

१७२) You didn't have a pen.

१७३) You didn't have a pen.

१७४) He didn't have a pen.

१७५) She didn't have a pen.

१७६) It didn't have a pen.

१७७) We didn't have a pen.

१७८) They didn't have a pen.

१७९) Boy didn't have a pen.

१८०) Boys didn't have a pen.

माझ्याकडे पेन नव्हती.

तुझ्याकडे पेन नव्हती.

तुमच्याकडे पेन नव्हती.

त्याच्याकडे पेन नव्हती .

तिच्याकडे पेन नव्हती .

त्याच्याकडे पेन नव्हती .

आमच्याकडे पेन नव्हती.

त्यांच्याकडे पेन नव्हती.

मुलाकडे पेन नव्हती.

मुलांकडे पेन नव्हती .

१८१) Did I have a pen ?

१८२) Did you have a pen ?

१८३) Did you have a pen ?

१८४) Did he have a pen ?

१८५) Did she have a pen ?

१८६) Did it have a pen ?

१८७) Did we have a pen ?

१८८) Did they have a pen ?

१८९) Did boy have a pen ?

१९०) Did boys have a pen ?

माझ्याकडे पेन होती का ?

तुझ्याकडे पेन होती का ?

तुमच्याकडे पेन होती का ?

त्याच्याकडे पेन होती का ?

तिच्याकडे पेन होती का ?

त्याच्याकडे पेन होती का ?

आमच्याकडे पेन होती का ?

त्यांच्याकडे पेन होती का ?

मुलाकडे पेन होती का ?

मुलांकडे पेन होती का ?

१९१) Did I not have a pen ?

१९२) Did you not have a pen ?

१९३) Did you not have pen ?

१९४) Did he not have a pen ?

१९५) Did she not have a pen ?

१९६) Did it not have a pen ?

१९७) Did we not have a pen ?

१९८) Did they not have a pen ?

१९९) Did boy not have a pen ?

२००) Did boys not have a pen ?

माझ्याकडे पेन नव्हती का ?

तुझ्याकडे पेन नव्हती का ?

तुमच्याकडे पेन नव्हती का ?

त्याच्याकडे पेन नव्हती का ?

तिच्याकडे पेन नव्हती का ?

त्याच्याकडे पेन नव्हती का ?

आमच्याकडे पेन नव्हती का ?

त्यांच्याकडे पेन नव्हती का ?

मुलाकडे पेन नव्हती का ?

मुलांकडे पेन नव्हती का ?

- २०१) I shall have a pen .
 २०२) You will have a pen .
 २०३) You will have a pen .
 २०४) He will have a pen .
 २०५) She will have a pen .
 २०६) It will have a pen .
 २०७) We shall have a pen .
 २०८) They will have a pen .
 २०९) Boy will have a pen .
 २१०) Boys will have a pen .

- माझ्याकडे पेन असेल.
 तुझ्याकडे पेन असेल.
 तुमच्याकडे पेन असेल.
 त्याच्याकडे पेन असेल.
 तिच्याकडे पेन असेल.
 त्याच्याकडे पेन असेल.
 आमच्याकडे पेन असेल.
 त्यांच्याकडे पेन असेल.
 मुलाकडे पेन असेल.
 मुलांकडे पेन असेल.

- २११) I shall not have a pen.
 २१२) You will not have a pen.
 २१३) You will not have a pen.
 २१४) He will not have a pen.
 २१५) She will not have a pen.
 २१६) It will not have a pen.
 २१७) We shall not have a pen.
 २१८) They will not have a pen.
 २१९) Boy will not have a pen.
 २२०) Boys will not have a pen .

- माझ्याकडे पेन नसेल.
 तुझ्याकडे पेन नसेल.
 तुमच्याकडे पेन नसेल.
 त्याच्याकडे पेन नसेल.
 तिच्याकडे पेन नसेल.
 त्याच्याकडे पेन नसेल.
 आमच्याकडे पेन नसेल.
 त्यांच्याकडे पेन नसेल.
 मुलाकडे पेन नसेल.
 मुलांकडे पेन नसेल.

- २२१) Shall I have a pen ?
 २२२) Will you have a pen ?
 २२३) Will you have a pen ?
 २२४) Will he have a pen ?
 २२५) Will she have a pen ?
 २२६) Will it have a pen ?
 २२७) Shall we have a pen ?
 २२८) Will they have a pen ?
 २२९) Will boy have a pen ?
 २३०) Will boys have a pen ?

- माझ्याकडे पेन असेल का ?
 तुझ्याकडे पेन असेल का ?
 तुमच्याकडे पेन असेल का ?
 त्याच्याकडे पेन असेल का ?
 तिच्याकडे पेन असेल का ?
 त्याच्याकडे पेन असेल का ?
 आमच्याकडे पेन असेल का ?
 त्यांच्याकडे पेन असेल का ?
 मुलाकडे पेन असेल का ?
 मुलांकडे पेन असेल का ?

- २३१) Shall I not have a pen ?
 २३२) Will you not have a pen ?
 २३३) Will you not have a pen ?
 २३४) Will he not have a pen ?
 २३५) Will she not have a pen ?
 २३६) Will it not have a pen ?
 २३७) Shall we not have a pen ?
 २३८) Will they not have a pen ?
 २३९) Will boy not have a pen ?
 २४०) Will boys not have a pen ?

- माझ्याकडे पेन नसेल का ?
 तुझ्याकडे पेन नसेल का ?
 तुमच्याकडे पेन नसेल का ?
 त्याच्याकडे पेन नसेल का ?
 तिच्याकडे पेन नसेल का ?
 त्याच्याकडे पेन नसेल का ?
 आमच्याकडे पेन नसेल का ?
 त्यांच्याकडे पेन नसेल का ?
 मुलाकडे पेन नसेल का ?
 मुलांकडे पेन नसेल का ?

35 Action Sentences 35 × 140 = 4900

- २४१) I play.
 २४२) I played.
 २४३) I shall play.
 २४४) I am playing.
 २४५) I was playing.
 २४६) I shall be playing.
 २४७) I have played.
 २४८) I had played.
 २४९) I shall have played.
 २५०) I have been playing.
 २५१) I had been playing.
 २५२) I shall have been playing.
 २५३) I can play.
 २५४) I could play.
 २५५) I may play.
 २५६) I might play.
 २५७) I must play.
 २५८) I should play.
 २५९) I would play.
 २६०) I ought to play.

- मी खेळतो.
 मी खेळलो.
 मी खेळणार .
 मी खेळत आहे.
 मी खेळत होतो .
 मी खेळत असेल .
 मी खेळलो आहे .
 मी खेळलो होतो.
 मी खेळलो असेल.
 मी खेळत आलेलो आहे .
 मी खेळत आलेला होतो.
 मी खेळत आलेला असेल.
 मी खेळू शकतो.
 मी खेळू शकलो.
 मी खेळेन.
 मी कदाचित खेळेन.
 मी खेळेनच.
 मी खेळायला पाहिजे.
 मी खेळेल.
 मी खेळायला पाहिजे.

२६१) I can have played.
 २६२) I could have played.
 २६३) I may have played.
 २६४) I might have played.
 २६५) I must have played.
 २६६) I should have played.
 २६७) I would have played.
 २६८) I ought to have played.
 २६९) I have to play.
 २७०) I had to play.
 २७१) I shall have to play.
 २७२) I am going to play.
 २७३) I am about to play.
 २७४) I am likely to play.
 २७५) I am able to play.

मी खेळू शकलो आहे .
 मी खेळू शकलो असतो .
 मी खेळलो असेल.
 मी कदाचित खेळलो असेल.
 मी खेळलो असेलच.
 मी खेळायला पाहिजे होते.
 मी खेळलो असतो.
 मी खेळायला पाहिजे होते.
 मला खेळावं लागत .
 मला खेळावं लागल .
 मला खेळावं लागेल .
 मी खेळण्याच्या बेतात आहे .
 मी खेळण्याच्या मार्गावर आहे.
 मी खेळण्याची शक्यता आहे .
 मी खेळण्यास समर्थ आहे .

35 Passive Sentences 31 x 140 = 4340

२७६) I am asked .
 २७७) I was asked.
 २७८) I shall be asked.
 २७९) I am being asked.
 २८०) I was being asked.
२८१) No passive voice
 २८२) I have been asked.
 २८३) I had been asked.
 २८४) I shall have been asked.
२८५) No passive voice.
२८६) No passive voice
२८७) No passive voice
 २८८) I can be asked.
 २८९) I could be asked.
 २९०) I may be asked.

मला विचारल्या जाते.
 मला विचारल्या गेले .
 मला विचारल्या जाईल .
 मला विचारल्या जात आहे.
 मला विचारल्या जात होते.
 .....
 मला विचारल्या गेलं आहे.
 मला विचारल्या गेलं होत.
 मला विचारल्या गेलं असेल.
 .....
 .....
 .....
 मला विचारल्या जाऊ शकते.
 मला विचारल्या जाऊ शकेल.
 मला विचारल्या जाईल.

- २९१) I might be asked.
 २९२) I must be asked.
 २९३) I should be asked.
 २९४) I would be asked .
 २९५) I ought to be asked.
 २९६) I can have been asked.
 २९७) I could have been asked.
 २९८) I may have been asked .
 २९९) I might have been asked.
 ३००) I must have been asked.
 ३०१) I should have been asked.
 ३०२) I would have been asked.
 ३०३) I ought to have been asked.
 ३०४) I have to be asked.
 ३०५) I had to be asked.
 ३०६) I shall have to be asked.
 ३०७) I am going to be asked.
 ३०८) I am about to be asked.
 ३०९) I am likely to be asked.
 ३१०) I am able to be asked.

मला कदाचीत विचारल्या जाईल.
 मला विचारल्या जाईलच.
 मला विचारल्या जायला पाहिजे.
 मला विचारतील.
 मला विचारायला पाहिजे.
 मला विचारल्या जाऊ शकते.
 मला विचारल्या गेले असते.
 मला विचारल्या जाईल.
 मला कदाचित विचारल्या जाईल.
 मला विचारल्या जाईलच.
 मला विचारायला पाहिजे होत.
 मला विचारल्या गेल असतं .
 मला विचारायला पाहिजे होते
 मला विचारावं लागतं.
 मला विचारल्या गेलं.
 मला विचारल्या जाईल.
 मला विचारण्याच्या बेतात आहेत
 मला विचारण्याच्या मार्गावर
 आहेत.
 मला विचारण्याची शक्यता
 आहे.
 मला विचारण्यास समर्थ
 आहेत.

35 To be Sentences 35 × 4 = 140

- ३११) I am a teacher.
 ३१२) I was a teacher.
 ३१३) I shall be a teacher.
 ३१४) I am being a teacher.
 ३१५) I was being a teacher.
 ३१६) I shall be being a teacher.
 ३१७) I have been a teacher.
 ३१८) I had been a teacher.
 ३१९) I shall have been a teacher.
 ३२०) I have been being a teacher.

मी शिक्षक आहे.
 मी शिक्षक होतो.
 मी शिक्षक असेल.
 मी शिक्षक बनत आहे.
 मी शिक्षक बनत होतो.
 मी शिक्षक बनत असेल.
 मी शिक्षक बनलो आहे.
 मी शिक्षक बनलो होतो.
 मी शिक्षक बनलो असेल.
 मी शिक्षक बनत आलेला
 आहे.

३२१) I had been being a teacher.

३२२) I shall have been being a teacher.

३२३) I can be a teacher.

३२४) I could be a teacher.

३२५) I may be a teacher.

३२६) I might be a teacher.

३२७) I must be teacher.

३२८) I should be a teacher.

३२९) I would be a teacher.

३३०) I ought to be a teacher.

३३१) I can have been a teacher.

३३२) I could have been a teacher.

३३३) I may have been a teacher .

३३४) I might have been a teacher.

३३५) I must have been a teacher .

३३६) I should have been a teacher.

३३७) I would have been a teacher.

३३८) I ought to have been a teacher.

३३९) I have to be a teacher .

३४०) I had to be a teacher .

३४१) I shall have to be a teacher.

३४२) I am going to be a teacher.

३४३) I am about to be a teacher.

३४४) I am likely to be a teacher.

३४५) I am able to be a teacher.

मी शिक्षक बनत आलेला होतो.

मी शिक्षक बनत आलेला
असेल.

मी शिक्षक बनू शकतो.

मी शिक्षक बनू शकलो.

मी शिक्षक बनेल.

मी शिक्षक कदाचित बनेल.

मी शिक्षक बनेनच.

मी शिक्षक बनायला पाहिजे.

मी शिक्षक बनेन.

मी शिक्षक बनायला पाहिजे.

मी शिक्षक बनू शकलो आहे.

मी शिक्षक बनू शकलो असतो.

मी शिक्षक बनलो असेल.

मी कदाचित शिक्षक बनलो
असेल.

मी शिक्षक बनलो असेलच.

मी शिक्षक बनायला पाहिजे होते.

मी शिक्षक बनलो असतो.

मी शिक्षक बनायला पाहिजे
होते.

मला शिक्षक बनावं लागत.

मला शिक्षक बनावं लागल.

मला शिक्षक बनावं लागेल.

मी शिक्षक बनण्याच्या बेतात
आहे.

मी शिक्षक बनण्याच्या
मार्गावर आहे.

मी शिक्षक बनण्याची शक्यता आहे.

मी शिक्षक बनण्यास समर्थ
आहे.

35 To have Sentences : 35 × 4 = 140

३४६) I have a pen.	माझ्याजवळ पेन आहे.
३४७) I had a pen.	माझ्याजवळ पेन होती.
३४८) I shall have a pen.	माझ्याजवळ पेन असेल.
३४९) I am having a pen.	मी पेन बाळगत आहे.
३५०) I was having a pen.	मी पेन बाळगत होतो.
३५१) I shall be having a pen.	मी पेन बाळगत असेल.
३५२) I have had a pen.	मी पेन बाळगलो आहे.
३५३) I had had a pen.	मी पेन बाळगलो होतो.
३५४) I shall have had a pen.	मी पेन बाळगलो असेल.
३५५) I have been having a pen.	मी पेन बाळगत आलेला आहे.
३५६) I had been having a pen.	मी पेन बाळगत आलेला होतो.
३५७) I shall have been having a pen.	मी पेन बाळगत आलेला असेल.
३५८) I can have a pen.	मी पेन बाळगू शकतो.
३५९) I could have a pen.	मी पेन बाळगू शकलो.
३६०) I may have a pen.	मी पेन बाळगेल.
३६१) I might have a pen.	मी कदाचित पेन बाळगेल.
३६२) I must have a pen.	मी पेन बाळगेनच.
३६३) I should have a pen.	मी पेन बाळगायला पाहिजे.
३६४) I would have a pen.	मी पेन बाळगेन.
३६५) I ought to have a pen.	मी पेन बाळगायला पाहिजे.
३६६) I can have had a pen.	मी पेन बाळगू शकलो आहे.
३६७) I could have had a pen.	मी पेन बाळगू शकलो असतो.
३६८) I may have had a pen.	मी पेन बाळगलो असेल.
३६९) I might have had a pen.	मी कदाचित पेन बाळगलो असेल.
३७०) I must have had a pen.	मी पेन बाळगलो असतो.
३७१) I should have had a pen.	मी पेन बाळगायला पाहिजे होत.
३७२) I would have had a pen.	मी पेन बाळगायला पाहिजे होत.
३७३) I ought to have had a pen.	मी पेन बाळगायला पाहिजे होत
३७४) I have to have a pen.	मला पेन बाळगाव लागते.
३७५) I had to have a pen.	मला पेन बाळगाव लागलं.
३७६) I shall have to have a pen.	मला पेन बाळगाव लागेल.

३७७) I am going have a pen.

३७८) I am about have a pen.

३७९) I likely to have a pen.

३८०) I am able to have a pen.

मी पेन बाळगण्याच्या बेतात आहे.

मी पेन बाळगण्याच्या
मार्गावर आहे.

मी पेन बाळगण्याची शक्यता आहे.

मी पेन बाळगण्यास समर्थ आहे.

20 × 4 = 80

३८१) I want to eat.

३८२) I dare to eat.

३८३) I fear to eat.

३८४) I need to eat.

३८५) I like to eat .

३८६) I manage to eat.

३८७) I refuse to eat.

३८८) I permit to eat.

३८९) I expect to eat.

३९०) I know how to eat.

३९१) I stop writting.

३९२) I finish writting.

३९३) I delay writting.

३९४) I postpone writting.

३९५) I aviod writting.

३९६) I enjoy writting.

३९७) I practice writting.

३९८) I deny writting.

३९९) I involve writting.

४००) I mind writting.

माझी खाण्याची इच्छा आहे.

मी खाण्याच धाडस करतो.

मी खाण्यास घाबरतो.

मला खाण्याची गरज आहे.

मला खायला आवडतं.

मी खाण्यात यशस्वी होतो.

मी खाण्यास नाकारतो.

मी खाण्यास परवानगी देतो.

मी खाण्याची अपेक्षा करतो.

मला माहीत आहे कस खाव.

मी लिहिणे थांबवितो.

मी लिहिण्याच संपवतो.

मी लिहिण्यास दिरंगाई

करतो.

मी लिहिणं पुढे ढकलतो.

मी लिहिण्याचे टाळतो.

मी लिहिण्याचा आनंद घेतो.

मी लिहिण्याचा सराव करतो.

मी लिहिण्यास अमान्य

करतो.

मी लिहिण्यात सहभागी होतो.

मी लिहिण्याचे मनावर घेतो.

१०,००० वाक्यरचना ही इंग्रजी अभ्यासाची उत्कृष्ट पद्धत

स्वाध्याय करणे ही एक शैक्षणिक प्रक्रिया आहे. १०,००० वाक्यरचना लिहिणे, हे एक कौशल्य आहे. कोणतेही कौशल्य हे सरावाने प्राप्त होत असते. ते कोणालाही सरावाने वाढविता येते. ही कौशल्य वाढविण्यासाठी बुद्धीमत्तेचा फारसा संबंध नसतो. भरपूर सराव करून या रचनेवर प्रभुत्व मिळविता येते. बहूतेक वेळा बऱ्याच जणांना आपले दोष किंवा उणिवा माहीतच नसतात. त्यामुळे त्या सुधारण्याचा प्रश्न त्यांच्या बाबतीत उद्भवत नाही. या प्रक्रियेत बुद्धीचा वापर करणे अपेक्षित आहे, त्याठिकाणी बुद्धीचा वापर केला पाहिजे. **कोणतेही काम कमी श्रमात, कमी वेळेत, कमी खर्चात उत्तम करण्यासाठी बुद्धी वापरावी लागते.** अशा प्रकारे केलेल्या कामातूनच बुद्धी वाढते. इंग्रजीच्या स्वाध्यायासाठी, ज्ञानप्राप्तीसाठी केवळ वरवरचे वाचन निकामी असते. त्यामुळे **इंग्रजीच्या वेगवेगळ्या वाक्यरचना बनवाव्या** लागतात व त्या समजून घ्याव्या लागतात. त्यामुळे विषयाचे पूर्ण आकलन होते. आकलन झालेला विषय मनात पक्का बिंबता आणि त्यांचा उपयोग वेळप्रसंगी करता येतो.

खालील पद्धतीने इंग्रजीच्या दहा हजार वाक्यरचना तयार करता येतात.

01. Subject	= 1 × 10	= 10
02. Wh words	= 1 × 10	= 10
03. Method of 140	= 1 × 140	= 140
04. To be	= 3 × 40	= 120
05. To have	= 3 × 40	= 120
06. 35 Action sentences	= 35 × 140	= 4900
07. 31 Passive Sentences	= 31 × 140	= 4340
08. 35 To be Sentences	= 35 × 4	= 140
09. 35 To have Sentences	= 35 × 4	= 140
10. 20 Infinitive / Gerund	= 20 × 4	= 80
Total	=	10,000

IMPORTANT PATTERN FOR ENGLISH

(इंग्रजी शिकण्याच्या विशेष वाक्यरचना)

खालील दिलेल्या वाक्यरचना व त्यांचे उदाहरणे अभ्यासून अनेक वाक्ये बनविण्याचा प्रयत्न करा.

०१. S + would like + to + V_१ + O
I would like to help you.
मला तुला मदत करायला आवडेल.
०२. S + had better + V_१ + O
I had better study.
मी अभ्यास केलेल बरं.
०३. S + used to + V_१ + O
I used to teach him.
मी त्याला शिकवित असे. (पण आता नाही)
०४. S + happen to + V_१ + O
I happen to go there.
मी योगायोगाने तेथे जातो.
०५. S + V_१ + and + V_१ + O
I go and meet him.
मी त्याला जावून भेटतो.
०६. How dare you + V_१ ..?
How dare you sit ?
तुझी बसण्याची हिम्मत कशी झाली.
०७. S + wonder + whether + to + V_१ + or + V_१
I wonder whether to read or write.
वाचाव की लिहाव मला सूचित नाही.
०८. S + should + V_१ + O + or else + S + shall / will + V_१
You should study well or else, you will fail.
व्यवस्थित अभ्यास कर नाहीतर नापास होशील .

०९. S+ wonder + wh + to + V_१
I wonder where to live.
कोठे रहावे मला सुचत नाही ?
१०. S + would rather + V_१ + O
I would rather go to movie.
मी सिनेमाला जाण अधिक पसंद करीन (अस बसण्यापेक्षा).
११. S + know + wh + not to + V_१
I know why not to invite him.
मला माहीत आहे त्याला का आमंत्रित करायच नाही.
१२. I wish + S + would + V_१
I wish she would pass this year.
माझी ईच्छा आहे की, यावर्षी तिने पास व्हावे.
१३. S + V_१ + O + not to + V_१
I advice him not to cheat.
मी त्याला न फसविण्याचा सल्ला देतो.
१४. God forbid that + S + should + ever + V_१
God forbid that he should ever know.
परमेश्वर करो की त्याला कधी माहित न हो.
१५. S + would like + to + V_१ + O
I would like to tell you.
मला तुला सांगायला आवडेल.
१६. S + H.V + V_१ + O + let alone + Noun
I don't read a book, let alone newspaper.
मी पुस्तक वाचत नाही वर्तमानपत्र तर सोडच.
१७. S + see + him / me + V_१
I see him go.
मी त्याला जाताना पाहतो.
१८. S + make + him / me + V_१
I make him cry.
मी त्याला रडायला भाग पाडतो.

१९. S + allow + him / me + to + V_१
I allow him to go.
मी त्याला जाण्यास परवानगी देतो.
२०. It is possible for + him / me + to + V_१
It is possible for me to win the match easily.
हा सामना जिंकणं मला सहज शक्य आहे.
२१. It was impossible for + him / me + to + V_१ + O
It was impossible for me to change his nature.
त्याचा स्वभाव बदलणे माझ्याने अशक्य होते.
२२. S + get + him / me + V_१
I get him write a letter.
मी त्यांच्याकडून पत्र लिहून घेतो.
२३. S + V + like
She looks like shila.
ती शीला सारखी दिसते.
२४. S + will take a long time + to + V_१ + O
He will take a long time to worship God.
तो पुजा करायला खुप वेळ घेईल.
२५. V_१ + whatever + S + like.
Do whatever you like ?
तुला जे आवडते ते कर.
२६. It is time to + V_१
It is time to enjoy.
मोज लुटण्याची वेळ आलेली आहे.
२७. It is easy to + V_१
It is easy to call.
बोलवणं सोपं आहे.
२८. It cost + him/me
It costs me १०० Rs.
मला शंभर रु. लागतात.

२९. S + have / has + yet + to + V_१ + O
I have yet to see him laugh.
मला त्याला हसतांना आणखी बघायचं आहे.
३०. It is time for + him / me + to + V_१
It is time for him to take up new job.
त्याने आता नवीन नोकरी धरण्याची वेळ आलेली आहे.
३१. One who + V_१, S + V
One who studies, he passes.
जो अभ्यास करतो, तो पास होतो.
३२. Those who + V_१, S + V
Those who study, They pass.
जे अभ्यास करतात, ते पास होतात.
३३. It is + s, who + V_१ + O
It is God, who helps me
जो मला मदत करतो, तो देवच आहे.
३४. S + am, is, are + noun / adj. who + V_१ + O
He is my friend, who lives in America.
तो माझा मित्र आहे, जो अमेरिकेमध्ये राहतो.
३५. S + am, is, are + bound to + V_१
I am bound to pass.
माझ पास होणं निश्चित आहे.
३६. S + am, is, are + too + adj + to + V_१
He is too weak to speak.
तो इतका अशक्त आहे की, तो बोलू शकत नाही.
३७. You are requested + to keep silence.
तुला शांत राहण्यासाठी विनंती केली जाते.
३८. S + did not + use + to + V_१
He did not use to speak english.
तो इंग्रजी बोलत नसे.

३९. S + am, is, are + forbidden + to + V_१
I am forbidden to marry.
मला लग्न करण्यास मनाई आहे.
४०. Simple present tense + for fear that + S + should + V_१
He studies systematically for fear that he should fail
तो नापास होईल या भितीने व्यवस्थीत अभ्यास करतो.
४१. Simple present tense + least + S + should + V_१
He studies systematically least he should fail.
तो नापास होईल या भितीने व्यवस्थीत अभ्यास करतो.
४२. Simple present tense + So that + S + can/may + V_१ + O
We practice too much so that we may win the match.
सामना जिंकवा ह्या उद्देशाने आम्ही खूप सराव करतो.
४३. Simple present tense + So that + S + could/might/should/
would + V_१ + O
No one looks it so that we could hide it.
कुणीही पाहू नये या उद्देशाने आम्ही ते काळजीपूर्वक लपून ठेवले.
४४. Simple past tense + on condition that + S + should/would + V_१
He gave me a book on condition that, I would return it soon.
त्याने मला या अटीवर पुस्तक दिले की, मी त्यास लवकर परत करीन.
४५. S + am, is, are + sure / afraid that + S + shall / will + V_१
I am sure that we will win the match.
मला खात्री आहे की, आम्ही सामना जिंकणारच.
४६. S + V_१ + to + V_१
She comes to teach.
ती शिकवण्यासाठी येते.
४७. S + am, is, are + about to V_१
I am about to visit.
मी भेट देणारच आहे.
४८. S + was / were + to + V_१ + O
I was to drink milk.
मी दुध पिणारच होतो.

४९. As long as + S + V + O, S + need not + V_१
 As long as I am here, you need not worry.
 जोपर्यंत मी येथे आहे. तूला चिंता करण्याची गरज नाही.
५०. Shall we + V_१.... ?
 Shall we leave now ?
 आपण आता निघायच काय ?
५१. S + like + none other than + O
 I like none other than Kanta.
 मला कांता शिवाय कुणीच आवडत नाही.
५२. As if + S + V_१, Assertive Sentence.
 He behaves as if, I am his slave.
 तो असा वागतो जणू काही मी त्याचा गुलाम आहे.
५३. Even if he is a head master, he doesn't help poor.
 जरी तो मुख्याध्यापक आहे तरी, गरिबांना मदत करत नाही.
५४. S + go (form) + O
 I shall go mad.
 मी वेडा होईल.
५५. If + S + had + P.P. + O, S + would + have + P.P. + O
 If he had known, this language, he would have asked many things
 जर त्याला त्या भाषेची जाण असली असती तर त्याने पुष्कळ गोष्टी विचारल्या असत्या.
५६. If + S + V_२ + O, S + would + V_१ + O
 If you studied hard, you would pass (impossible condition)
 जर तु कठीण अभ्यास केला असतास तर तू पास झाला असता. पण केला नाही.
५७. If + S + V_१ + O, S + Shall / will + V_१ + O
 If you run fast, you will catch the bus.
 जर तुम्ही जोराने पळालात तर तुम्हाला बस सापडेल.
५८. If + I were + noun + S + would have + P.P.
 If I were a bird, I would have flown in the sky.
 जर मी पक्षी असतो तर आकाशात उडालो असतो.

५९. S + V_२ + O + only to + V_१
I bought a pen only to lose (नको असलेली क्रिया)
मी फक्त गमावण्यासाठी पेन घेतलो.
६०. S + V_२ + O + while + S + V_२ + O
I woke up while she ran away.
जेव्हा मी उठले, तेंव्हा ती दूर पळाली.
६१. S + will + V_१ + O, If + S + V_१ + O
You will study two hours, If you study at all.
तु दोन तास अभ्यास केला तरी खुप झाले.
६२. Unless + simple present tense, simple future tense.
Unless he plays well, he won't get a lot of money.
जर तो चांगला खेळला नाही, तर त्याला पैसे मिळणार नाहीत.
६३. S + hear / notice / smell + see + O + V_१ + ing
I hear someone crying.
मी कोणालातरी रडतांना एकतो.
६४. S + to be (or feel) + adjective.
(उष्णता, उब, झोप, तहान, थंडी, भय, भूक, इत्यादी शारीरिक अवस्थांचे वर्णन)
He is hungry.
त्याला भूक लागली आहे.
६५. S + seem + not to be + noun / adj.
He seems not to be a head-master.
तो मुख्याध्यापक आहे, असे वाटत नाही.
६६. S + seem + to have + P.P. + O
She seems to have left the country.
ती देश सोडून गेली असे वाटते.
६७. S + H.V + not + as adj as + O
Pune is not as cool as Bangalore.
पुणे बंगलोर इतके थंड नाही.
६८. S + H.V. + adj..er / more + than + O
Bangalore is cooler than Pune.
बंगलोर पुण्यापेक्षा अधिक थंड आहे.

६९. S + H.V. + the + adj..est / most + O
Ashok was greatest in kings.
सर्व राजांमध्ये अशोक हा सर्वात थोर होता.
७०. S + H.V. + the + adj ..est / most + than any other + O
Ashok was greater than any other kings.
इतर कोणत्याही राजापेक्षा अशोक थोर होता.
७१. No other + S + H.V. + as ... adj + O
No other kings was as great as Ashok
दुसरा कोणताही राजा अशोक इतका थोर नव्हता.

Ing च्या रचना

७२. खालील क्रियापदाच्या नंतर ing चे रूप येते.
S + start + V_१ + ing + O
I start writing.
मी लिहिण्यास सुरुवात करतो.
७३. S + deny + V_१ + ing + O
I deny writing.
मी लिहिणे अमान्य करते.
७४. S + fancy + V_१ + ing
I fancy passing.
मी पास होण्याचे स्वप्न बघते.
७५. S + like + V_१ + ing + O
I like running - मला पळण आवडत.
७६. S + propose + V_१ + ing + O
I propose travelling by train.
मी ट्रेनने प्रवास करण्याचा प्रस्ताव मांडते.
७७. S + regret + V_१ + ing + O
I regret spending so much money.
मला इतके पैसे खर्च करण्याचा पश्चाताप होतो.
७८. S + can + be + V_१ + ing + O
I can be writing.
मी लिहू शकत आहे.

७९. S + could be + V_१ + ing + O
I could be writing.
मी लिहू शकत होतो.
८०. S + may be + V_१ + ing + O
I may be writing.
मी लिहित असेल.
८१. S + might be + V_१ + ing + O
I might be writing.
मी कदाचित लिहीत असेल.
८२. S + must + be + V_१ + ing + O
I must be writing.
मी लिहीत असेलच.
८३. S + should + be + V_१ + ing + O
I should be writing.
मी लिहीत असायला पाहिजे.
८४. S + would be + V_१ + ing + O
I would be writing.
मी लिहीत असेल.
८५. S + ought to be + V_१ + ing + O
I ought to be writing.
मी लिहीत असायला पाहिजे.
८६. S + V + after + V_१ + ing
I speak after writing.
मी लिहिल्या नंतर बोलते.
८७. S + V_१ + without + V_१ + ing + O
I live without drinking wine.
मी दारु न पिता जगतो.
८८. S + can not + help + V_१ + ing + O
I can't help speaking in English.
मी इंग्रजी बोलल्याशिवाय राहू शकत नाही.

८७. S + Prefer + V_१ + ing + to V_१ + ing
I prefer writing to reading.
मला वाचण्यापेक्षा लिहिणे अधिक आवडते.
८८. Assertive sentence + before + V_१ + ing
I think before speaking.
मी बोलण्यापूर्वी विचार करतो.
८९. Assertive sentence, while + V_१ + ing
He broke his leg while playing foot ball.
फुटबॉल खेळतांना त्याचा पाय मोडला.
९०. Assertive sentence + on + V_१ + ing
The people began to run on hearing, the sound of explosion.
लोकांनी स्फोटाचा आवाज ऐकल्यावर पळायला सुरूवात केले.
९१. Assertive sentence + by + V_१ + ing
I please him by giving money.
मी त्याला पैसे देवून खुश करतो.
९२. S + Prefer + noun + to + noun
I prefer coffee to tea.
मला चहापेक्षा कॉफी जास्त आवडते.
९३. S + like + V_१ + ing + better than + V_१ + ing
I like reading better than writing.
मला लिहिण्यापेक्षा वाचणे अधिक आवडते.
९४. S + was/were + busy + V_१ + ing + O
The robbers were busy opening the safe.
चोर तिजोरी उघडण्यात मग्न होते.
९५. S + V_१ + for + V_१ + ing
I speak for eating.
मी खाण्यासाठी बोलतो.
९६. S + detest + V_१ + ing + O
I detest writing.
मी लिहिण्याचा तिरस्कार करते.

९७. S + Pretend to + be + V_१ + ing + O
I pretend to be working.
मी काम करण्याचं नाटक करतो.
९८. S + am, is, are + used to + V_१ + ing + O
I am used to speaking.
मला बोलण्याची सवय आहे.
९९. S + am, is, are + unused to + V_१ + ing + O
I am unused to speaking.
मला बोलण्याची सवय नाही.
१००. Being + noun, s + am, is, are/was/were + V_१ + ing + O
Being a king, he was working in garden.
राजा असूनसुद्धा, तो बगीच्यामध्ये काम करीत होता.
१०१. S + feel like + V_१ + ing + O
I feel like speaking English.
मला इंग्रजी बोलावस वाटत.
१०२. S + hate / like + being + P.P. + O
I hate being beatten girls.
मुलींना मारलेल मला आवडत नाही.
१०३. S + seems + to need + noun
They seem to need money.
त्यांना पैश्याची गरज आहे असे वाटते.
१०४. It seems + as if + Assertive sentence.
It seems as if she is the boss of the whole office.
ती जणू काही संपूर्ण कार्यालयाची प्रमुख आहे.
१०५. It seems + to be + noun/adjective.
House seems to be beautiful.
घर सुंदर वाटते.
१०६. Lets' + V_१
Let's work now.
आपण आता काम करूया.

१०७. S + H.V. + too + adj + to be + noun.

He is too lazy to be a doctor.

तो इतका आळशी आहे की, डॉक्टर बनू शकत नाही.

Question tag. उपप्रश्न

१०८. S + H.V + V_r + o, H.V. n't + S ? (नाही का)

He is mad, isn't he ?

तो वेडा आहे, नाही का ?

१०९. S + H.V. + not + V_r + O, H.V. + S ? (होय का)

He is not good, is he ?

तो चांगला नाही, होय का ?

११०. S + get + O + P.P.

I get house painted.

मी घराला रंग लावून घेतो.

१११. As far as I know, Assertive sentence

As far as I know, he is selfish.

माझ्या महितीप्रमाणे, तो स्वार्थी आहे.

११२. S + need + not have + P.P. + O

You need not have watered the plants.

तुला झाडाला पाणी देण्याची गरज नव्हती.

११३. When + S + was/were + O, S + would + V_r + O

When she was a child, she would eat ice-cream everyday.

ती लहान होती तेव्हा रोज आईसक्रीम खात असे.

११४. S + consider him/her + to be + adj / noun

I consider him to be succesful.

मी त्याला यशस्वी समजतो.

११५. Having + P.P. + O, Affirmative sentence.

Having brushed my teeth I had tea.

दात घासल्यानंतर मी चहा घेतला.

११६. S + denied + having + P.P. + O

He denied having stolen money.

पैसे चोरण्याचा त्याने इन्कार केला.

११७. S + am, is, are + like + O.
Komal is like a doll.
कोमल बाहूलीसारखी आहे.
११८. Noun, who am, is, are + O, will + V_१ + O.
The boy, who is lazy, will fail in the examination
मुलगा जो आळशी आहे तो नापास होणार.
११९. Noun, which + S + V_१ to, is are + O.
The pen, which I gave you is parkor.
पेन जी मी तुला दिली, ती पारकर आहे.
१२०. Noun, whom + S + V_१ + is + O
The man whom you see, is the village officer.
माणुस त्याला तुम्ही पाहता तो गावाचा अधिकारी आहे.

Whenever जॅव्हा - जॅव्हा

१२१. Whenever you need help, you call me.
जॅव्हा - जॅव्हा तुला मदतीची गरज भासेल तॅव्हा मला बोलव.

Whoever - जो कोणी

१२२. Whoever is ready to study, will pass
जो कोणी अभ्यास करतो, तो पास होणार.

Whichever - जे-जे काही.

१२३. You can select whichever you like it
तुला जे आवडेल ते तू निवडू शकतोस.

Wherever - तिथे - तिथे

१२४. Wherever he goes, he reads newspaper.
जिथे जिथे तो जातो, तिथे तिथे तो वर्तमानपत्र वाचतो.
१२५. This is my friends whose mother is a teacher.
हा माझा मित्र आहे ज्याची आई एक शिक्षिका आहे.

Exclamatory - उदगार वाक्य

वैशिष्ट्ये : उदगारवाचक वाक्याची सुरुवात what / how ने होते व वाक्याच्या शेवटी उदगार वाचक चिन्ह (!) असते.

१२६. What / How + adj + S + V!
How beautiful she is !
ती किती सुंदर आहे !
१२७. How + adj + of + me/him/her + to V_१ + to + O !
How brave of him to fight with tiger!
वाघाशी लढणे म्हणजे किती त्यांचा शूरपणा !
१२८. S + V_१ + So + adj !
He is so lie !
इतका लबाड आहे तो !
१२९. S + V_१ + such + a, an + adj + noun !
He is such a honest man !
इतका प्रामाणिक माणूस आहे तो !
१३०. What kind of (noun) + S + H.V. !
What kind of girl you are !
कसली मुलगी आहेस तू !
१३१. What kind of (plural noun) + S + H.V. !
What kind of people they are !
कसले लोक आहेत ते !

Imperative sentence - आज्ञार्थी वाक्य.

१३२. V_१ + O
Go there.
तिकडे जा.
१३३. Don't + V_१ + O
Don't go there.
तिकडे जाऊ नकोस.
१३४. Do + V_१ + O (आज्ञार्थी वाक्याच्या सुरुवातीला Do वापरून आग्रह करता येते.)
Do go there.
तेथे जाच.

१३५. Not to + V_१
Not to go there.
तिकडे जायच नाही.
१३६. Never + V_१ + to (आज्ञार्थी नकारात्मक वाक्यांची अधिक तीव्रता वाढविण्यासाठी)
Never वापरावे)
Never go there.
तेथे कधीच जाऊ नकोस.
१३७. Let + me / him + V_१
Let me go there.
मला तिथे जाऊ द्या.
१३८. Don't + let + him + V_१ + O
Don't + let him go there.
त्याला तिकडे जाऊ देवू नकोस.
१३९. Don't + V_१ + O
Don't go there.
तिकडे जाऊ नकोस.

● खालील प्रश्नार्थक वाक्यानेसुद्धा विनंती करता येते.

१४०. Could /would /will + you + V_१ + O ?
Could you go there ?
तुम्ही तिथे जाल का?
१४१. Would you mind + V_१ + ing + O ?
would you mind going there ?
तुम्ही तेथे जायला काही हरकत आहे का ?
१४२. Would you mind not + V_१ + ing + O
Would you mind not going there ?
तुम्ही तेथे नाही गेला, तर चालेल का ?
१४३. It + takes + me / him + time + to V_१
It takes me २ hours to go to school.
मला शाळेत जायला दोन तास लागतात.

१४४. It is no use + V_1 + ing.
It is no use running.
पळून काही उपयोग नाही.
१४५. It is foolish of (me/him) to + V_1
It is foolish of you to believe him.
त्याच्यावर विश्वास ठेवणे हा तुमचा मूर्खपणा आहे.
१४६. It is worth + V_1 + ing
It is worth studying.
अभ्यास करणे योग्य आहे.
१४७. It + is + s
It is I.
मीच आहे.
१४८. It is believed that + affirmative sentence.
It is believed that he is lazy.
असे लोक म्हणतात की, तो आळशी आहे.
१४९. It is no good + V_1 + ing
It is no good bunking to school.
शाळा बुडवणे अजिबात चांगले नाही.
१५०. It is raining.
पाऊस पडत आहे.
१५१. Need चा उपयोग वाक्यात only बरोबर करतात.
He needs only answer my question, & your work will be over.
१५२. Need चा वापर वाक्यात Hardly बरोबर करतात.
I need hardly say that I am thankful.

1200 SENTENCES OF TENSE

SENTENCES OF TO -BE

► I am a leader .	मी नेता आहे.
► You are a clerk .	तू लिपिक आहेस.
► You are soldiers .	तुम्ही सैनिक आहात.
► He is my Uncle .	तो माझा काका आहे.
► She is your aunty .	ती तुझी काकू आहे.
► It is a dog .	तो कुत्रा आहे.
► We are happy .	आम्ही आनंदी आहोत.
► They are teachers .	ते शिक्षक आहेत.
► Boy is naughty .	मुलगा खोडकर आहे.
► Boys are brave .	मुले शूर आहेत.

► I am an expert person .	मी कुशल व्यक्ती आहे.
► You are dancer .	तू नृतक आहेस.
► You are Indian citizens	तुम्ही भारतीय नागरिक आहात.
► He is a shepherd .	तो धनगर आहे.
► She is a madam .	ती बाई साहेब आहे.
► It is a bitch .	ती कुत्री आहे.
► We are cousin brothers .	आम्ही चूलतभाऊ आहोत.
► They are sisters .	त्या बहिणी आहेत.
► Boy is a monitor .	मुलगा वर्ग प्रतिनिधी आहे.
► Boys are players .	मुले खेळाडू आहेत.

► I am a dentist .	मी दंतवैद्य आहे.
► You are a great orator .	तू महान वक्ता आहेस.
► You are Doctor .	तुम्ही डॉक्टर आहात.
► He is a Director .	तो संचालक आहेस.
► She is a Singer .	ती गायिका आहे.
► It is a parrot .	तो पोपट आहे.
► We are students .	आम्ही विद्यार्थी आहोत.

- They are **idiot**.
- Boy is **present** .
- Boys are **absent**.

ते मूर्ख आहे.
मुलगा उपस्थित आहे.
मुले अनु-उपस्थित आहेत.

- I am **proud** of you .
- You are a **potter** .
- You are **milkmen** .
- He is **ready** .
- She is at **home** .
- It is a **cow** .
- We are **American**.
- They are **lazy** .
- Boy is a **typist**.
- Boys are **strong**.

मला तूझा अभिमान आहे.
तु कुंभार आहेस.
तुम्ही गवळी आहात.
तो तयार आहे.
ती घरी आहे.
ती गाय आहे.
आम्ही अमेरिकन आहोत.
ते आळशी आहेत.
मुलगा टंकलेखक आहे.
मुले मजबुत आहेत.

- I am your **brother in-law**.
- You are a my **son-in-law** .
- You are our **children** .
- He is a my **father- in -law** .
- She is a my **mother- in- law** .
- It is a **child**.
- We are **guests** .
- They are **ill**.
- Boy is in **exam hall** .
- Boys are **timid**.

मी तुझा मेव्हणा आहे.
तु माझा जावई आहेस.
तुम्ही आमची मुले आहात.
तो माझा सासरा आहे.
ती माझी सासू आहे.
ते बाळ आहे.
आम्ही पाहुणे आहोत.
ते आजारी आहेत.
मुलगा परीक्षा केंद्रावर आहे.
मुले भित्री आहेत.

- I am in in-low's **house**.
- You are a **henpacked** .
- You are **duffer** .
- He is **late** .
- She is **fair** .
- It is a **mare**.
- You are a **scholar**.
- They are **fat** .

मी सासुरवाडीत आहे.
तु बायकोचा गुलाम आहेस.
तुम्ही बेखूब आहात.
त्याला उशीर आहे.
ती गोरी आहे.
ती घोडी आहे.
तू विद्वान आहेस.
ते लडू आहेत.

- Boy is an **advocate**.
- Boys are **innocent** .

मुलगा वकील आहे.
मुले निष्पाप आहेत.

- I am a **baker**.
- You are a **boatman**.
- You are **Musician**.
- He is a **hunter**.
- She is **semi-fair**.
- It is a **puppy** .
- We are **active**.
- They are **popular**.
- Boy is in **university**.
- Boys are in **asleep**.

मी पाववाला आहे.
तु नावाडी आहेस.
तुम्ही संगीतकार आहात.
तो शिकारी आहे.
ती सावळी आहे.
ते कुत्र्याचे पिल्लू आहे.
आम्ही चपळ आहोत.
ते लोकप्रिय आहे.
मुलगा विद्यापीठात आहे.
मुले गाड झोपेत आहेत.

- I am in **bed**.
- You are the **fool**
- You are with **Teacher**.
- He is in **U.S.A**.
- She is an ugly **girl**.
- Sanskrit is the difficult **language**.
- We are **singers**.
- They are **men** .
- A man is **mortal**.
- Ripe mangoes are **delicious**.

मी बिछान्यात आहे.
तु मुख आहेस.
तुम्ही शिक्षकासोबत आहात.
तो अमेरिकेत आहे.
ती कुरूप मुलगी आहे.
संस्कृत कठीण भाषा आहे.
आम्ही गायक आहोत.
ते माणसे आहेत.
माणुस नश्वर आहे.
पिकलेली आंबे स्वादिष्ट असतात.

- I am in red **shirt**.
- You are well versed in many **language**.
- You are a **wealthyman**.
- He is an honourable **man**.
- She is **jounior** to me by two years.
- The dog is a **faithful** animal.
- We are good at **studies**.
- They are on the **hill**.
- Nanded is the **holy city**.

मी लाल शर्ट परिधान केला आहे.
तुम्ही अनेक भाषांमध्ये निष्णात आहात
तुम्ही श्रीमंत माणुस आहात.
तो सन्माननीय व्यक्ती आहे.
ती माझ्यापेक्षा दोन वर्षांनी लहान आहे.
कुत्रा हा विश्वासु प्राणी आहे.
आम्ही अभ्यासात चांगले आहोत.
ते टेकडी वर आहेत.
नांदेड हे पवित्र शहर आहे.

- I am in **difficult**.
- You are very **impartial**.
- You are **hopeful**.
- He is an **ass** .
- She is an **intelligent**.
- It is **bad** for me.
- We are **old**.
- They are **scientists**.
- God is **one**.
- These roads are very **narrow**.

मी अडचणीत आहे.
 तुम्ही निःपक्षपाती आहात.
 तु आशादायी आहेस.
 तो गाढव आहे.
 ती हुशार आहे.
 ते माझ्यासाठी वाईट आहे.
 आम्ही म्हातारे आहोत.
 ते शास्त्रज्ञ आहेत.
 ईश्वर एक आहे.
 हे रस्ते खुप अरुंद आहेत.

- I am still **single**.
- You are a **cut-throat**.
- You are in my **control**.
- He is a **chatter-box**.
- She is a **poetess**.
- It is your **problem**.
- We are near our **time**.
- They are everyday **people**.
- Ahmed is honest and **polite**.
- Boys are **quite**.

मी अजूनही अविवाहीत आहे.
 ते गळेकापू आहेत.
 तु माझ्या नियंत्रणात आहेस.
 तो बडबड्या आहे.
 ती कवयीत्री आहे.
 ती तुमची अडचण आहे.
 आम्ही मरणाच्या जवळ आहोत.
 ते दररोजचे लोक आहेत.
 अहमद हा प्रामाणीक आणि नम्र आहे.
 मुले शांत आहेत.

- I was a man of **straw**.
- You were a **fine bowler**.
- You were chicken **hearted**.
- He was a **notorious thief**.
- She was **pregnant**.
- It was an **old** car.
- We were **conductors**.
- They were **popular Doctors**.
- Kalidas was a great **writer**.
- Boys were quite at **sea**.

मी कवडीमोलाचा माणूस होतो.
 तु चांगला गोलंदाज होतास.
 तुम्ही घाबरट होता.
 तो कुख्यात गुंड होता.
 ती गरोदर होती.
 ती जुनी कार होती.
 आम्ही वाहक होतो.
 ते प्रसिध्द डॉक्टर होते.
 कालीदास उत्कृष्ट लेखक होता.
 मुले समुद्रकिनारी शांत होती.

- I was a **secretary**
- You were **brave**.

मी सचीव होतो.
 तु शूर होता.

- ▶ You were **careless**. तु निष्काळजीत होता.
- ▶ He was sixteen **years**. तो सोळा वर्षाचा होता.
- ▶ She was under the **tree**. ती झाडाखाली होती.
- ▶ It was **beneficial**. ते फायदेशीर होत.
- ▶ We were **deaf**. आम्ही बहिरे होतो.
- ▶ They were **friends**. ते मित्र होते.
- ▶ Our guest was an **honourable person** . आपले अतिथी सन्माननीय व्यक्ती होते.
- ▶ Boys were **lame** . मुले लंगडे होती.

-
- ▶ I was a **widower** . मी विधुर होतो.
  - ▶ You were a good **speaker** . तु चांगला वक्ता होतास.
  - ▶ You were **publishers** . तुम्ही प्रकाशक होता.
  - ▶ He was a cruel **fellow**. तो रागीट माणुस होता.
  - ▶ She was a **shameless woman** . ती निर्लज्ज बाई होती.
  - ▶ The donkey was **strong and young**. गाढव शक्तीशाली आणि तरुण होता.
  - ▶ We were good **neighbours** . आम्ही चांगले शेजारी होतो.
  - ▶ They were **authors** . ते लेखक होते.
  - ▶ Your doll was very **costly**. तुमची बाहुली खूप महागडी होती.
  - ▶ Tomatoes were **rotten**. टोमॅटो नासके होते.

-
- ▶ I was rather **hungry**. मी थोडा भुकेला होतो.
  - ▶ You were an **honest** man. तु प्रामाणिक माणुस होतास.
  - ▶ You were owner of this **house**. तुम्ही घराचे मालक होता.
  - ▶ He was poet from his **cradle**. तो जन्मापासून कवी आहे.
  - ▶ She was **tall**. ती उंच होती.
  - ▶ It was a **novel**. ती कादंबरी होती.
  - ▶ We were in his **movement**. आम्ही त्याच्या चळवळीत होतो.
  - ▶ They were **thieves**. ते चोर होते.
  - ▶ Socrates was a great **philosopher**. सॉक्राटीस महान तत्त्वज्ञानी होता.
  - ▶ Pepole were **ignorant**. लोक अज्ञानी होते.

-
- ▶ I was a **simpleman**. मी साधा माणुस होतो.

- ▶ You were a **shoe-maker**.
- ▶ You were brave **kings** .
- ▶ He was a **Gardener**.
- ▶ She was an **actress**.
- ▶ It was a **lemon**.
- ▶ We were religious **persons**.
- ▶ They were popular **players**.
- ▶ Beggar was a **blind**.
- ▶ Ramesh was **Mayor**.

तु चांभार आहेस.
 तुम्ही शूर राजे होता.
 तो माळी होता.
 ती नटी होती.
 ते लिंबू आहे.
 आम्ही धार्मीक होते.
 ते प्रसिद्ध खेळाडू होते.
 भिकारी अंधळा होता.
 रमेश महापौर होता.

- ▶ I was a **Goldsmith**.
- ▶ You were a **sweeper** .
- ▶ You were **Governor** .
- ▶ He was not man but an **ass** .
- ▶ She was **widow** .
- ▶ It was **mid-night**.
- ▶ We were very **thankful** to you.
- ▶ They were **lectures** .
- ▶ Yesterday was a **bad** day for me.
- ▶ Boys were **bachelor** .

मी सोनार होतो.
 तु झाडूवाला होतास.
 तुम्ही राज्यपाल होता.
 तो माणुस नव्हे, गाढव होते.
 ती विधवा होती.
 ती मध्यरात्र होती.
 आम्ही तुझे खूप आभारी आहोत.
 ते प्राध्यापक होते.
 कालचा दिवस माझ्यासाठी वाईट होता.
 मुले अविवाहित होते.

- ▶ I was **tired** .
- ▶ You were neither at **home** nor at school.
- ▶ You were **thirsty**.
- ▶ He was a **butcher**.
- ▶ She was neither a **Teacher** nor a nurse .
- ▶ It was Indian`'s **constitution**.
- ▶ We were **hungry** .
- ▶ They were here **before** one minute .
- ▶ His stomach was **full** .
- ▶ Boys were **dameffected** .

मी थकलेला होतो.
 तु घरी नव्हता आणि शाळेत ही नव्हता.
 तु तहानलेला होतास.
 तो खाटीक होता.
 ती शिक्षिका नव्हती आणि दाई.
 ती भारताची राज्यघटना आहे.
 आम्ही भुकेले होतो.
 ते येथे एका मिनिटापूर्वी होते.
 त्याचे पोट भरलेले होते.
 मुले धरणग्रस्त होते.

- I was member of **Team** . मी **संघाचा** सभासद होतो.
- You were **Justice** . तु **न्यायाधीश** होतास.
- He was **ready** तो **तयार** होता.
- She was neither beautiful nor **wise**. ती **हुशार** नव्हती आणि **सुंदर**.
- It was neither a **bird** nor a **fish** . ते **पक्षी** नव्हते आणि **मासे** नव्हते.
- We were **musicians** . आम्ही **संगीतकार** होतो.
- They were near their **time** . ते **मरणाच्या** जवळ होते.
- You were **voters** . तु **मतदाता** होतास.
- His shirt was **torn** त्याचा शर्ट **फाटका** होता.
- Boys were **cad** . मुले **हलकट** होती.

- I was alone at **home** मी एकटा **घरी** होतो.
- You were alone **responsible** for all this . तु या सर्वांसाठी **कारणीभूत** होतास.
- You were **semi-fair** . तुम्ही **सावळे** होता.
- He was **saint**. तो **साधु** होता.
- She was rather **shy** . ती **थोडी लाजाळू** होती.
- Gold was very **dear** . सोने खूप **महाग** होते.
- We were **sick** . आम्ही **आजारी** होतो.
- They were in my **control**. ते माझ्या **नियंत्रणात** होते.
- His office was on the **left hand** . त्याचे कार्यालय **डाव्या हाताला** होते.
- All the **family members** were out. सर्व **कुटुंबातील सदस्य** बाहेर होते.

- I was a **grammarian** . मी **व्याकरणाकार** होतो.
- You were **detective** . तु **गुप्तपोलीस** होतास.
- You were dull **students** . तुम्ही **मंद विध्यार्थी** होता.
- He was rather **rude**. तो थोडा **उद्धट** होता.
- She was my **neighbour** . ती माझी **शेजारी** होती.
- It was **dark** . **अंधार** होता.
- We were cut **throats**. आम्ही **गळेकापु** होतो.
- They were **poets**. ते **कवी** होते.
- Ahmed was **honest & polite** . हमीद **नम्र** आणि **प्रामाणिक** होता.
- Boys were on an educational **tour** . मुले शैक्षणिक **सहली वर** होते.

- I have a bad cold .
- You have **cough**.
- You have a **high fever** .
- He has a very **good** memory .
- She has a **beautiful** baby.
- Goat has a **short** tail .
- We have **valuable** necklace.
- They have a **good** manners
- Girl has **fast**.
- Mohit has **many** friends.

मला खुप **सर्दी** आहे.
तुला **खोकला** आहे.
तुम्हाला **ताप** आहे.
त्याच्याकडे **चांगली** स्मरणशक्ती आहे.
तिला **सुंदर** बाळ आहे.
बकरीला **लहान** शेपटी आहे.
आमच्याकडे **मौल्यवान** कंठहार आहे.
त्यांना **चांगले** संस्कार आहेत.
मुलीला **उपवास** आहे.
मोहितला **खुप** मित्र आहेत.

- I have **breakfast** at eight.
- You have house in **Mumbai**.
- You have **cow dung** .
- He has **marking** nut.
- She has a **good project** to earn money.
- It has a **brain** .
- We have some **mistake** to show you.
- They have **cunning thoughts** .
- Boy has **information** .
- Farmers have **oxen** .

मला आठ वाजता **न्याहरी** आहे.
तुम्हाला **मुबईत** घर आहे.
तुमच्याकडे **गाईचे शेण** आहे.
त्याच्याकडे **बिबा** आहे.
तीच्याकडे **पैसे** कमवीण्यासाठी चांगला **प्रकल्प** आहे.
त्याला **मॅदू** आहे.
आमच्याकडे तुम्हाला दाखविण्यासाठी काही **चुका** आहेत.
त्यांच्याकडे **दुष्ट** विचार आहेत.
मुलाकडे **माहीती** आहे.
शेतकऱ्याकडे **बैलजोडी** आहे.

- I have **green gram** .
- You have **black gram** .
- You have **red gram** .
- He has a **own clinic** .
- She has a **will power**
- A cat has a **tail**.
- We have **time** for it.
- They have **capital**
- Boy has **limit**.
- Boys have **holidays** .

माझ्याकडे **मुगदाळ** आहे.
तुमच्याकडे **उडीद** आहे.
तुमच्याकडे **हरभरा** आहे.
त्याच्याकडे **स्वताःचा दवाखाना** आहे.
तीच्याकडे **आत्मविश्वास** आहे.
मांजरीला **शेपटी** आहे.
आमच्याकडे त्याच्यासाठी **वेळ** आहे.
त्यांच्याकडे **भांडवल** आहे.
मुलाला **मर्यादा** आहे.
मुलांना **सुट्ट्या** आहेत.

- I have **garlic**
- You have your **won ways**.
- You have **disease** .
- He has **diploma** .
- She has a **new-frock**
- A house has a **roof**.
- We have **eggs** in the **house**.
- They have **daily wages**.
- Nisha has **curly hair**.
- Flowers have a **fragrance** .

माझ्याकडे **लसूण** आहेत.
 तुझ्याकडे **स्वताःचा मार्ग** आहे.
 तुम्हाला **आजार** आहे.
 त्यांच्याकडे **पदविका** आहे.
 तिच्याकडे **नवीन झगा** आहे.
 घराला **छत** आहे.
 आमच्या **घरी अंडी** आहेत.
 त्यांना **रोजंदारी** आहे.
 निशाला **कुरळे केस** आहेत.
 फुलांना **सुगंध** आहे.

- I have a **pitcher**.
- You have **many fruits**.
- You have a **mind** .
- He has a **blow pipe** .
- She has a dining **table**.
- A tree has many **branches** .
- We have only few **minutes** .
- They have **discipline** .
- Madhu has a **sweet voice** .
- Boys have **fear**.

माझ्याकडे **रांजन** आहे.
 तुझ्याकडे **खुप फळे** आहेत.
 तुला **बुद्धी** आहे.
 त्यांच्याकडे **फुकणी** आहे.
 तीच्याकडे जेवणाचा **टेबल** आहे.
 झाडाला खुप **फांद्या** आहेत.
 आमच्याकडे काही **क्षण** आहेत.
 त्यांच्याकडे **शिष्टाचार** आहेत.
 मधु चा **आवाज गोड** आहे.
 मुलांना **भिती** आहे.

- I have **pendrive** .
- You have a **dust-bin** .
- You have **facility** .
- He has **eligibility** .
- She has **Mathematics book** .
- The peacock has beautiful **feathers**.
- We have Samarat News paper.

मझ्याकडे **पेन ड्राईव्ह** आहे.
 तुमच्याकडे **कचरा पेटी** आहे.
 तुमच्याकडे **सोई** आहेत.
 त्याच्याकडे **पात्रता** आहे.
 तीच्याकडे **गणिताचे पुस्तक** आहे.
 मोराकडे सुंदर **पंख** आहेत.
 आमच्याकडे सम्राट वर्तमानपत्र आहे.

- They have **Golden Coin**
- Village has a **school**.
- Boys have **civics book**.

त्यांच्याकडे सोन्याचे नाने आहेत.
 गावाला एक **शाळा** आहे.
 मुलांकडे **नागरीकशास्त्राचे पुस्तक** आहे.

- ▶ I have **arithmatic**. माझ्याजवळ अंकगणित आहे.
- ▶ You have **property**. तुझ्याकडे मालमत्ता आहे.
- ▶ You have **cash**. तुमच्याजवळ रोकड आहे.
- ▶ He has **forthnightly**. त्यांच्याकडे पंधरवाडा आहे.
- ▶ She has **Insurance**. तीच्याकडे विमा आहे.
- ▶ The moon has no **light** of its **own**. चंद्राला स्वतःचा प्रकाश नाही.
- ▶ We have **interest**. आम्हाला आवड आहे.
- ▶ They have **balance**. त्यांच्याकडे बाकी आहे.
- ▶ India has a very **ancient** civilization. भारताकडे प्राचीन संस्कृती आहे.
- ▶ Boys have **strength**. मुलांमध्ये क्षमता आहे.

- ▶ I have **magic**. माझ्या जवळ जादू आहे.
- ▶ You have **hochpoch**. तुझ्याकडे खिचडी आहे.
- ▶ You have **diabetes**. तुम्हाला मधुमेह आहे.
- ▶ He has **fever**. त्याला ताप आहे.
- ▶ She has **dress**. तीच्याकडे पोशाख आहे.
- ▶ Tree has **buds**. झाडाला कळ्या आहेत.
- ▶ We have **Gout**. आम्हाला संधीरोग आहे.
- ▶ They have **Diarrhoea**. त्यांना अतिसार आहे.
- ▶ Farm has **fence**. शेताला कुंपण आहे.
- ▶ Boys have **piles**. मुलांना मुळव्याध आहे.

- ▶ I have **broth**. माझ्याकडे शेरवा आहे.
- ▶ You have **sweetmeat ball**. तुझ्याकडे साखरेच्या पाकात मुरलेले फळ आहे.
- ▶ You have lentil **pulses**. तुझ्याकडे मसुरदाळ आहे.
- ▶ He has pigeon **pea**. त्याच्याकडे तुरीची डाळ आहे.
- ▶ She has **asthma**. तीला दमा आहे.
- ▶ Every dog has his **day**. प्रत्येक कुत्र्याचा दिवस असतो.
- ▶ We have **Malaria**. आम्हाला हिवाताप आहे.
- ▶ They have **Tumours**. त्यांना गाठ आहे.
- ▶ Boy have **scabies**. मुलाला खरुज आहे.
- ▶ Every man has his **duties**. प्रत्येक माणसाला त्याचे कार्य आहे.

- I have **coal**.
- You have **mud**.
- You have **Stamina**.
- He has **practice**.
- She has **tension** .
- Cow has **fodder**.
- We have **fresh air**.
- They have **gossip**
- Boy has **fungicide**.
- Boy's have **zeal**.

माझ्याकडे **कोळसा** आहे.
 तुझ्याकडे **चिखल** आहे.
 तुमच्यात **क्षमता** आहे.
 त्याला **सराव** आहे.
 तिला **तणाव** आहे.
 गार्डजवळ **चारा** आहे.
 आमच्याजवळ **शुध्द हवा** आहे.
 त्यांच्याकडे **गप्पागोष्टी** आहेत.
 मुलाकडे **बुरशीनाशक** द्रव्य आहेत.
 मुलांकडे **ऊमेद** आहे.

- I had a **sapota** .
- You had **Nausea** .
- You had **Instalment**.
- He had **sympathy** .
- She had **Avarice** .
- Dog had 42 **teeth**.
- We had **surety** .
- They had an **idea**
- Boy had state **food** .
- Boy's had **tact** .

माझ्याकडे **चिकु** होता.
 तुला **मळमळ** होती.
 तुम्हाला **हप्ते** होते.
 त्याला **साहानुभुती** होती.
 तिला **हाव** होती.
 कुत्र्याला ४२ **दातं** होते.
 आमच्याकडे **हमी** होती.
 त्यांच्याकडे **कल्पना** होती.
 मुलाला **शारीरीक** आहार होता.
 मुलांकडे **युक्ती** होती.

- I had **Reputation**.
- You had **Luxury Life** .
- You had **coconuts**.
- He had **knack**.
- She had **beck**.
- Cat had **mounstache**.
- We had **Aspersions**.
- They had **Acidity**.
- Ram had **Hiccuough**.
- Boys had right of **votes**.

मला **प्रतिष्ठा** होती.
 तुझ जीवन **ऐशआरामात** होत.
 तुमच्याकडे **नारळ** होते.
 त्यांच्याकडे **कौशल्य** होते.
 तिच्याकडे **झरा** होता.
 मांजरीला **मिश्रा** होत्या
 आमच्याकडे खोटी **निंदा** होती.
 त्यांना **आबंटपणा** होता.
 रामला **उचकी** होती.
 मुलांना **मताचा** अधिकार होता.

- I had **hope**.
- You had **paddy field**.
- You had **Jaundice**.
- He had **phone**.
- She had **dust bin**.
- It had **rumour**.
- We had **respect**.
- They had **unity**.
- Boy had **resistance**.
- Boys had **weakness**.

मला **अपेक्षा** होती.
 तुमच्याकडे **साळीचं शेेत** होत.
 तुम्हाला **कावीळ** होता.
 त्याच्याकडे **दुरध्वनी** होता.
 तिच्याकडे **कचरापेटी** होती.
 ती **अफवा** होती.
 आम्हाला **आदर** होता.
 त्यांच्यात **एकी** होती.
 मुलाला **विरोध** होता.
 मुलांमध्ये **कमकुवतपणा** होता.

-
- I had **fast**.
  - You had **grief**.
  - You had **Donation** .
  - He had **propaganda**.
  - She had **profit** .
  - It had **taste** .
  - We had **poverty** .
  - They had **vice** .
  - Buddha had **peace** .
  - Boys had **Agitation** .

माझा **उपवास** होता.
 तुला **शोक** होता.
 तुमच्याकडे **देणगी** होती.
 त्यांच्याकडे **मतप्रचार** होता.
 तीच्याकडे **नफा** होता.
 त्याला **चव** होती.
 आमच्याकडे **गरीबी** होती.
 त्यांच्याकडे **दुर्गुण** होता.
 बुद्धाकडे **शांती** होती.
 मुलांकडे **चळवळ** होती.

-
- I had **expenditure**
  - You had **anger** .
  - You had **income**.
  - He had **Guile** .
  - She had shortage of **water**.
  - They had **prickly**.
  - Ram had **hump**
  - Boys had **virtue**.

मला **खर्च** होता.
 तु **रागावलेला** होतास.
 तुम्हाला **उत्पन्न** होते.
 तो **कपटी** होता.
 तीच्याकडे पाण्याची **कमतरता** होती.
 त्यांना **राग** होतो.
 रामाला **कुबड** होते.
 मुलांकडे **सद्गुण** होते.

► I had leisure time .	तुझ्याकडे रिकामावेळ होता.
► You had butter .	तुझ्याकडे लोणी होते.
► You had flour .	तुझ्याकडे गीरणी होती.
► He had good handwriting .	त्याचे हस्ताक्षर छान होते.
► She had jealousy .	ती मत्सर होती.
► It had grass .	त्याच्याकडे गवत होते.
► We had mist .	आम्ही धुक्यात होतो.
► They had tobacco .	त्यांच्याकडे तंबाखु होता.
► Boy had calculus .	मुलाला मुतखडा होता.
► Boys had Pods .	मुलांकडे शेंगा होत्या.

► I had a wound .	मला दुखापत होती.
► You had Jaggery .	तुझ्याकडे गुळ होता.
► You had Budget .	तुमच्याकडे आंदाजपत्रक होते.
► He had cradle .	त्यांच्याकडे पाळणा होता.
► She had anxiety	तीला चिंता होती.
► Dog had a kennel .	कुत्र्याला घर होते.
► We had tonic .	आमच्याकडे सरगम होती.
► They had rice .	त्यांच्याकडे तांदुळ होते.
► Boy had coins .	मुलाकडे नाणे होते.
► Boys had agenda .	मुलांकडे ध्येय होते.

► I had a flute .	माझ्याकडे बासुरी होती.
► You had a mole .	तुझ्याकडे चुचुंद्री होती.
► You had two shoulders .	तुला दोन खांदे होते.
► He had wedding .	त्यांचं लग्न होतं.
► She had a young child .	तीला लहान मुलगा होता.
► Lion had a den / cave .	सिंहाला गुहा होती.
► We had two units .	आमच्याकडे दोन घटक होते.
► They had two section	त्यांच्याकडे दोन विभाग होते.

- ▶ Plant had weeds **sections**. झाडांला दाट फांद्या होत्या.
- ▶ Boy's had **quality**. मुलांकडे चांगले लक्षण होते.

- ▶ I had **Computer**. माझ्याकडे संगणक होता.
- ▶ You had **training**. तुझ्याकडे प्रशिक्षण होते.
- ▶ You had **satellite**. तुमच्याकडे उपग्रह होत.
- ▶ He had a token of **love**. त्याच्याजवळ प्रेमाची प्रतिक. म्हणून दिलेली वस्तु होती.
- ▶ She had **tragedy**. तिच्याकडे दुःखःद घटना होती.
- ▶ Hen had a **cote**. कोंबडीला एक खुराडे होते.
- ▶ We had petals of **flower**. आमच्याकडे फुलांच्या पाखळ्या होत्या.
- ▶ They had **pamphlets**. त्यांच्याकडे एक पत्रके होते.
- ▶ Boy had **veins**. मुलाजवळ रक्तवाहीन्या होत्या.
- ▶ Boys had **password**. मुलांजवळ सांकेतिक शब्द होते.

- ▶ I had **ice**. माझ्याकडे बर्फ होता.
- ▶ You had **test**. तुला परीक्षा होती.
- ▶ You had **syllabus**. तुमच्याकडे अभ्यासक्रम होता.
- ▶ He had **symbol**. त्याच्याकडे चिन्ह होते.
- ▶ She had a **terrace**. तिच्याकडे गच्ची होती.
- ▶ It had **tablet**. ती गोळी होती.
- ▶ We had a **theater**. आमच्याकडे नाट्यग्रह होते.
- ▶ They had a **target**. त्यांच्याकडे धेय्य होते.
- ▶ Boy had a **game**. मुलाकडे खेळ होता.
- ▶ Boys had **supplements**. मुलांजवळ पुरवण्या होत्या.

- ▶ I shall have **milk**. माझ्याकडे दुध असेल.
- ▶ You will have **bedroom**. तुझ्याकडे झोपेची खोली असेल.
- ▶ You will have **onions**. तुमच्याजवळ कांदे असतील.
- ▶ He will have **morality**. त्याच्याकडे नितीमत्ता असेल.

► She will have negligence .	तिच्याकडे दुर्लक्ष असेल.
► It will have hunger .	ते भुकेला असेल.
► We shall have permission .	आमच्याकडे परवानगी असेल.
► They will have party .	त्यांच्याकडे मेजवानी असेल.
► Boy will have machinery .	मुलाकडे यंत्रसामुग्री असेल.
► Boys will have bitter Gourds .	मुलांजवळ कडू कारले असतील.

-
► I shall have tomato .	माझ्याकडे टोमॅटोज असतील.
► You will have carrot .	तुझ्याकडे गाजर असतील.
► You will have lady's finger .	तुमच्याकडे भेंडी असेल.
► He will have radish	त्याच्याकडे मुळा असेल.
► She will have pumpkin .	तिच्याकडे कोहळा असेल.
► It will have fundamental right.	ते मुलभुत अधिकार असेल.
► We shall have sweet-potato .	आमच्याकडे रताळे असतील.
► They will have gralic .	त्यांच्याकडे अद्रक असेल.
► Boy will have green chill	मुलाकडे हिरवी मिरची असेल.
► Boys will have brinjals .	मुलांकडे वांगी असतील.

-
► I shall have potato .	माझ्याकडे बटाटे असतील.
► You will have Ribbed Gourd .	तुझ्याकडे फासळीदा भोपळा असेल.
► You will have computer .	तुमच्याकडे संगणक असेल.
► He will have cabbage .	त्याच्याकडे कोबी असेल.
► She will have cauliflower	तीच्याकडे फुलकोबी असेल.
► Bitch will have a young puppy .	कुत्रीकडे लहान पिल्लु असेल.
► We shall have coriander .	आमच्याकडे कोथींबर असेल.
► They will have a vehicle .	त्याच्याकडे एक गाडी असेल.
► Boys will have two units .	मुलांकडे दोन घटक असतील.

-
► I shall have guarantee .	माझ्याकडे खात्री असेल.
► You will have handcart	तुझ्याकडे हातगाडी असेल.
► You will have disease	तुम्हाला आजार असेल.
► He will have garbage .	त्याच्याकडे कचरा असेल.
► She will have eligibility .	तीच्याकडे पात्रता असेल.
► It will have confidence .	त्याच्याकडे आत्मविश्वास असेल.
► We shall have direction .	आमच्याकडे मार्गदर्शन असेल.

▶ They will have a dining room .	त्यांच्याकडे जेवणाची खोली असेल.
▶ Boy will have condition .	मुलाकडे स्थिती असेल.
▶ Boys will have compound .	मुलांकडे कुंपण असेल.

-
▶ I shall have degree .	माझ्याकडे पदविका असेल.
▶ You will have footpath .	तुमच्याकडे पाऊलवाट असेल.
▶ You will have home delivery .	तुमच्याकडे घरपोच सुवीधा असेल.
▶ He will have justice	त्याच्याकडे न्याय असेल.
▶ She will have kitchen .	तिच्याकडे स्वयंपाक खोली असेल.
▶ It will have good moments .	त्यांच्याकडे चांगल्या आठवणी असेल.
▶ They will have medical report .	त्याच्याकडे दवाखान्याचा दाखला असेल.

-
▶ I shall have riddle	माझ्याकडे कोडे असेल.
▶ You will have subsidy .	तुला अर्थीक मदत असेल.
▶ You will have sample	तुझ्याकडे नमुना असेल.
▶ He will have raw material .	त्याच्याकडे कच्चा माल असेल.
▶ She will have red lips .	तिचे लाल ओठ असतील.
▶ It will have fragrance .	त्याला सुगंध असेल.
▶ We will have relic .	आमच्याकडे अवशेष असतील.
▶ They will have resign .	त्यांच्याकडे राजीनामा असेल.
▶ Boy will have satellite .	मुलाजवळ उपग्रह असेल.

SIMPLE PRESENT TENSE

सुत्र : S + V१ + O   ओळख : तो, ता, तोस, ते, त

- ▶ I **go** . जाणे.
- ▶ You **come** by bus. येणे
- ▶ You **travel** by ship. प्रवास करणे
- ▶ He **reads** novel. वाचणे
- ▶ She **uses** mobile. वापरणे
- ▶ It **eats** an apple. खाणे
- ▶ We **play** tennis in summer. खेळणे .
- ▶ They **study** in the hall. अभ्यास करणे .
- ▶ Boy **talks** too much. बोलणे .
- ▶ Boys **think** about future. विचार करणे .

►

- We **wind** up our business. गुंडाळणे.
- They **forgive** their enemies. क्षमा करणे.
- Boy **bats** skillfully बॅट खेळणे.
- Boys **swim** in river पोहणे.

-
- I **live** in Delhi. राहणे.
  - You **stand** near the park. उभे राहणे.
  - You **respect** me. आदर करणे.
  - He learns **physics**. भौतिकशास्त्र.
  - She **tells** lie. सांगणे.
  - It **brays** . गाढवाचे ओरडणे.
  - We go the church **twice** a week. दोनदा.
  - They **answer** me. उत्तर देणे.
  - Boy **goes** for evening walk . जाणे.
  - Boys **dig** wells खोदणे.

-
- I **waste** my time. वाया घालणे.
  - You **meet** me tomorrow. भेटणे.
  - You **quarrel** with everybody. भांडणे.
  - He **cheats** me. फसविणे.
  - She gets **married** with him. लग्न करणे.
  - It grows. वाढणे.
  - We **buy** a car next year. विकत घेणे.
  - They live **somewhere** near my house. कुठेतरी.
  - Prime minister **visits** the city. भेट देणे.
  - Boys do their **own work**. स्वतःचे काम.

-
- I **work hard**. मेहनत घेणे.
  - You **weep** loudly. रडणे.
  - You **play** football. खेळणे.
  - He **sings** a song in the garden. गाणे.

- She **wins** a price. जिंकणे.
- It **milks**. दुध देणे.
- We **fight** with our friend. लढणे.
- They **study** together. अभ्यास करणे.
- Gardener **waters** the plants. पाणी देणे.
- Boys **light the lamp** at 6 pm. दिवा लावणे.

-
- I read **magazines**. मासिक.
  - You **throw** his cap. फेकणे.
  - You **spit** blood. थुंकणे.
  - He **returns** on Monday. परत येणे.
  - She **forgets** her duty. विसरणे.
  - It **catches** rats. पकडणे.
  - We **try** to win the match. प्रयत्न करणे.
  - They **work** every day 9 to 5 . काम करणे.
  - Boy makes **furniture**. बनविणे.
  - People **sip** hot tea. पिणे.

-
- I **work** in a factory. काम करणे.
  - You **promise** me. वचन देणे.
  - You **work** like a spring. काम करणे.
  - He **kills** animals. ठार मारणे.
  - She **stitches** her torn sareers. शिवणे.
  - **Mosquito** bites people. मच्छर.
  - We **eat** fruits in the morning. खाणे.
  - Hey **talk** in the classroom. बोलणे.
  - Lata **sings** a song for her friends. गाणे.
  - Boys **try** to meet their teacher. प्रयत्न करणे.

-
- I **take** the gift tomorrow. घेणे.

- ▶ You read **weekly**. साप्ताहिक.
- ▶ You **know** the history. माहीत असणे.
- ▶ He does the work **carefully**. काळजीपूर्वक.
- ▶ She **works hard** to pass the exam. मेहनत घेणे.
- ▶ It (The horse) **draws** carts. ओढणे.
- ▶ We **read** our lessons. वाचणे.
- ▶ They read the book to **pass** the exam. उत्तीर्ण होणे.
- ▶ **Watchman** watches the house. पाहरेकरी.
- ▶ My friend **smoke** cigarettes. धुम्रपान करणे.

SIMPLE PAST TENSE

सुत्र : S + V₂ + O   ओळख : ला, ली, ले, लो.

- ▶ I **ordered** him आदेश देणे .
- ▶ You **helped** me in the time of need. मदत करणे.
- ▶ You **got** first class . मिळणे.
- ▶ He **threw** the ball. फेकणे.
- ▶ She **took** him by the arm. घेणे.
- ▶ It **cost** a lot of money. पैसे लागणे.
- ▶ We **won** the game easily. जिंकणे.
- ▶ They **elected** him as a leader . निवडणु देणे.
- ▶ Boy **slept** lastnight. झोपणे.
- ▶ Boys **violated** rules and regulation .कायदा भंग करणे.

- ▶ I **came** ten minutes late . येणे.
- ▶ You **passed** the exam last year . उत्तीर्ण होणे.
- ▶ You **told** him five minutes ago . सांगणे.
- ▶ He met **somebody** . कोणालातरी.
- ▶ She **wanted** something .काहीतरी .
- ▶ It **happened** three days ago . घडले.
- ▶ We **Invited** them for dinner . आमंत्रित करणे.
- ▶ They **permitted** me to address the meeting . परवानगी देणे.

- Boy **teased** me . चिडविणे.
- Boys **went out**. बाहेर गेले.
- Last month गेल्या महिन्यात (Yesterday हा adverb साध्या भुतकाळात वापरतात)
- In August. ऑगस्टमध्ये
- A week ago. एक आठवड्यापुर्वी.
- The day before yesterday. कालचा. परवा

-
- I **met** Madhu . भेटणे.
  - You **ate** an apple .खाणे.
  - You **saw** an eagle . पाहणे.
  - He **fed** food to the poor people . खाऊ घालणे.
  - She **did** her work . करणे.
  - It **entered** in den . गुहा.
  - We asked our children **several question** . खुप प्रश्न.
  - They **posted** the letter yesterday. पत्र टाकणे.
  - Boy **drank** milk . पिणे.
  - Boys saw the **signal** . आवकजावक तंत्र निर्देशक पट्टी.

-
- I **paid** a hundred rupees for this bat . देणे.
  - You **cook** food for everybody . स्वयंपाक करणे
  - You **pushed** my brother into the well. ढकलणे.
  - He **lended** some money . उसणे देणे.
  - She **came** here . येणे.
  - It **created** a history . निर्माण करणे.
  - We **climbed** on a tree . चढणे
  - They **prayed** in temple for you . प्रार्थना करणे.
  - Boy **wrote** the poem. लिहिणे.
  - Boys **preached** eveywhere to guide . प्रवचन देणे.
    - Two hours ago दोन तासांपुर्वी.
    - During the after noon दुपारच्यावेळेत.
    - Last night गेल्या रात्री

-
- I **punished** wicked person . शिक्षा देणे.

- You **created** history at the Olympic game . निर्माण करणे.
- You **grieved** deeply . शोक करणे.
- He **became** the captain . बनणे.
- She **made** him the monitor . बनविणे.
- It **laid** nearby . पडूण राहणे.
- We **sat** under the tree . बसणे.
- They sold radios . विकणे.
- Watt **invented** the steam engine. शोध लावणे.
- Cattle **grazed** in the field . चरणे.
- I **wished** to meet her . इच्छा करणे.
- You **made** good use of time . बनवणे.
- You **slept** very soundly . झोपणे.
- He **made** me fool on 1st April. बनविणे.
- She **joked** in the class . विनोद करणे.
- It (donkey) **kicked** the wolf. लाथ मारणे.
- We helped our **housemaid** . मोलकरीण.
- They bought a magic **carpet** . सतरंजी.
- Boys **omitted** the same mistake . टाळतो.
  - a **couple** of years - कित्येक वर्ष.
  - **several** weeks - कित्येक आठवडे.
  - quite a while - क्षणभर.
  - a long time - किती वेळ.

-
- I **prayed** to God for your golden future. प्रार्थना करणे.
  - You saw Author standing in the **corner**. कोपरा
  - You **collected** your money from bank . जमा करणे
  - He looked very **aggressive** . कुरूप
  - She **worked** in her small garden . काम करणे
  - It rained **heavily** in mumbai. जोराने
  - We saw a **dreadful** animal . भयानक
  - They looked very **eager** to meet you . उत्सुक
  - Her **step-mother** made her work very hard . सावत्र आई
  - People **gathered** in the street. एकत्र जमणे

-
- ▶ I got a nice picture of **goddess**. देवी
  - ▶ You **heard** his speech. ऐकणे
  - ▶ You **remained** silent. शिल्लक राहणे
  - ▶ He did his homework **in time**. वेळेत राहणे
  - ▶ She knew **my character** very well. माझे चरीत्र
  - ▶ Sun **rose**. उगवला
  - ▶ We tried to **eradicate** poverty. निर्मूलन करणे
  - ▶ They **left** Nanded ten years ago. सोडणे
  - ▶ **Beggar** sat under the tree. भिकारी
  - ▶ Reporters **gathered** around him. एकत्र जमणे
    - a year and a half - दिड वर्ष.
    - eighteen weeks - आठरा आठवडे.
    - several month - काही महीने.
-

- ▶ I **got up** at 5o` clock . उठणे
  - ▶ You **threw** a ball . (Throw) - फेकणे
  - ▶ You **answered** my question . उत्तर देणे
  - ▶ He **brought** the car form pune . आणणे
  - ▶ She **cut** vegetables . कापणे
  - ▶ It (bus **arrived** one hour late . पोहचणे
  - ▶ We sold **gold ornaments** . सोन्याचे दागिने
  - ▶ They got married **last week** . गेल्या आठवडयात
  - ▶ Boy won a **sliver madel**. रौप्यपदक
  - ▶ Villagers found three **cubs** . छावे
-

- ▶ I **said** yes . म्हणणे
- ▶ You **carried** a diary . वाहून आणणे
- ▶ You asked her **address** . पत्ता
- ▶ He **tore** up the letter . (tear) फाडणे
- ▶ She **composed** some poems. रचणे
- ▶ It **hailed** this morning .गारा पडणे

- We **reached** at Ajunta caves . पोहचणे
- They **lived** together. राहणे
- Boy **brought** biscuits for me . आणणे

-
- I **promised** him my support. वचन दिले
  - He **stole** from his own house. चोरी करणे
  - She **lent** me her necktace . उसणे देणे
  - Ant **bit** me. चावणे
  - We **laughed** aloud. हसणे
  - They **made** her queen . बनवणे
  - The man saw the **accident** with his own eyes. अपघात
  - He **painted** the box red . रंग देणे
  - The fish **jumped** out of the water. उडी मारणे
  - The lion **saw** the deer . पाहणे
  - The boy **stood** on the burning deck . उभे राहणे.
  - The **tortoise** won the race . जिंकणे
  - They **sang** well in the function. गाणे
  - The prinicipal **granted** us. मान्यता देणे.
  - We **ran** very fast. पळणे
  - They **posted** their friends greeting . पाठविणे
  - Adam **told** a secret to me . सांगणे.
  - I **looked down** from my window. खाली पाहणे.
  - The dog ran **after me**. माझ्या नंतर.
-

SIMPLE FUTURE TENSE

सुत्र : S + Shall/Will + V१ + O ओळखणार, ईल, यल.

- I shall **sign** on paper . सही करणे.
- I shall **give** you a pincle. देणे.
- You will **come** home at O'clock . येणे.
- You will **play** badminton . खेळणे.
- He will **go** to pune tomarrow. जाणे.
- She will **celebrate** her birthday . साजरा करणे.
- It will **send** message . पाठविणे.

- ▶ We shall **tell** you a story . सांगणे.
- ▶ They will **bring** an umbrella . आणणे.
- ▶ Boy will **do** my work . करणे.
- ▶ Boys will **reach** in time . पोहचणे.

-
- ▶ I shall **complete** my work. पूर्ण करणे.
  - ▶ You will **present** the project. सादर करणे.
  - ▶ You will **do** your duty . करणे .
  - ▶ He will **wait** for her . वाट पाहणे.
  - ▶ She will **buy** books from the market. विकत घेणे.
  - ▶ It will **try** to meet me . प्रयत्न करणे.
  - ▶ We shall **return** now . परतणे.
  - ▶ They will **get** success . मिळणे.
  - ▶ Boy will **close** the door . बंद करणे.
  - ▶ Boys will **swim** across the river. पोहणे.
  - ▶ The judge will case the first **witness**. साक्षीदार
  - ▶ **Lecturer** will set out for college . प्राध्यापक

-
- ▶ I shall **clear** the confusion soon . दूर करणे
  - ▶ You will **stop** the work next week . थांबणे.
  - ▶ You will **show** me the clear evidence of crime . दाखविणे.
  - ▶ He will **plough** the field tomorrow. नांगरणे.
  - ▶ She will **marry** again . (Maddog) लग्न करणे.
  - ▶ It will **bite** the little boy . चावणे.
  - ▶ We shall **prepare** food . तयारी करणे.
  - ▶ They will **understand** my problem . समजून घेणे.
  - ▶ Boy will **get** bouns after weeks . मिळणे.
  - ▶ Boys will **prepare** breakfast . तयारी करणे

-
- ▶ I shall **correct** all my mistake . दुरुस्त करणे.
  - ▶ You will **change** yourself in the time . बदल करणे.
  - ▶ You will **get** mangoes in summer. मिळणे.
  - ▶ He will **suggest** to help her . सुचविणे.

- ▶ She will **build** new house . बांधणे.
- ▶ (The leaf) It will **fall** down . पडणे
- ▶ We shall **climb** this mountain next year. चढणे.
- ▶ They will **learn** French . शिकणे.
- ▶ My uncle will **give** me a present on my birth day. देणे.
- ▶ Boys will **go** by superfast bus . जाणे.

-
- ▶ I shall **tell** a story today . सांगणे.
  - ▶ You will **go to bed** early . झोपायला जाणे.
  - ▶ He will **phone** you tomorrow(morning). फोन करणे.
  - ▶ You will **write** him on coming Sunday. लिहिणे.
  - ▶ She will **wait** for him at the railway station . वाट पाहणे.
  - ▶ It will **rain** outside पाऊस पडणे.
  - ▶ We shall **take** a decision very soon . देणे
  - ▶ They will **write** a story for the new movie . लिहणे.
  - ▶ Boy will **teach** me maths for the final exam . शिकविणे.
  - ▶ Sai will **swim** across the river . पोहणे.

-
- ▶ I shall get a **shock** . विजेचा धक्का.
  - ▶ You will **teach** us english Grammar. शिकवणे.
  - ▶ You will **come** with me . येणे.
  - ▶ He will **eat** fruits after dinner . खाणे.
  - ▶ She will **stay** home the whole day tomorrow . राहणे.
  - ▶ It will **rain** on time . पाऊस पडणे.
  - ▶ We shall **win** the match easily . जिंकणे.
  - ▶ They will **deliver** a message to the nation. भाषण देणे.
  - ▶ Jack will **remember** you for your help . आठवणे.
  - ▶ Your friends will **celebrate** your birthday. साजरा करणे.
  - ▶ The day after tomorrow. परवा
  - ▶ Two hours from now. आत्तापासून दोन तास

-
- ▶ I shall **buy** book from the market. विकत आणणे.
  - ▶ You will get **your right**. तुमचे हक्क.

- ▶ You will **pass** this year . उत्तीर्ण होणे.
- ▶ He will **shut** the window . बंद करणे.
- ▶ She will **guide** me regarding my settlment in U.K. मार्गदर्शन करणे
- ▶ It (My school) will **close** on the fifteen . जवळ असणे.
- ▶ We shall **sing** together . गाणे.
- ▶ They will **learn** english within month . शिकणे.
- ▶ Boy will **meet** him Tomorrow . भेटणे.
- ▶ Boys will **encourage** me to go abroad . प्रोत्साहित करणे.

-
- ▶ I shall **accept** all the mistakes . स्वीकारणे.
  - ▶ You will **take** castrol oil . घेणे.
  - ▶ You will **come** to the party . येणे.
  - ▶ He will **drop** me at the satation . सोडणे.
  - ▶ She will **stay** with her sister in madras . राहणे.
  - ▶ It (child) will **sit** beside It`s mother . बसणे.
  - ▶ We shall **celebrate** birthday . साजरा करणे.
  - ▶ Mother will **cook** hoch-poch for me . स्वयंपाक करणे.
  - ▶ Boys will definitely **help** you . मदत करणे.
  - until the summer - उन्हाळ्या पर्यंत.
  - for six months up to November - नोव्हेंबर पासून सहा महीने.
  - Twenty or twenty - one days - वीस किंवा एकवीस दिवस.
  - six months or more - सहा महीने किंवा अधिक काळ.

-
- ▶ I shall **make** him tell the truth. भाग पाडणे.
  - ▶ You will win the **battle** . युद्ध.
  - ▶ You will **lose** your money . गमावणे.
  - ▶ He will **tear** my coat. फाडणे.
  - ▶ She will close the gate of **city**. शहर
  - ▶ It will **bring** good news . आणणे.
  - ▶ We shall send here with **complementary** copy . पुरक.
  - ▶ They will get **rewards** . बक्षीस.
  - ▶ Boy will get **a profit**. फायदा.
  - ▶ Boys will **take rest** under a tree . आराम करणे.

- ▶ I shall **decide** to come your home . ठरविणे.
- ▶ You will **dream** . स्वप्न पाहणे.
- ▶ You will **fear** to come . घाबरणे.
- ▶ He will **grow** rice . वाढविणे.
- ▶ She will **break** a cup . तोडणे.
- ▶ It (the rainy season) will come .
- ▶ We shall **sell** this car . विकणे.
- ▶ They will **fill** the water. भरणे.
- ▶ India will wage war with **enemy**. शत्रू.
- ▶ **Butterflies** will fly over the garden . फुलपाखरु

- ▶ I shall **bring** my camera with me . आणणे
- ▶ The ship will **reach** the harbour. पोहचणे
- ▶ We shall help **each** other. प्रत्येक
- ▶ Peom will **ring** the bell . वाजवणे
- ▶ Children will go home **from** school. च्यापासुन.
- ▶ You will fetch my **umbrella**. छत्री.
- ▶ God will **forgive** our sins माफ करणे.
- ▶ Cocks **crow** in the morning . आरवणे.

- ▶ before the holiday - सुट्यांपूर्वी ▶ on the twenty fifth - पंचवीस.
- ▶ during the spring - वसंत ऋतुत. ▶ in September - सप्टेंबर.
- ▶ on September eighteenth - अठरा सप्टेंबर. ▶ after the ceremony - कार्यक्रमानंतर.
- ▶ next week - पुढच्या अठवड्यात. ▶ next month - पुढच्या महिन्यात.

CONTINUOUS PRESENT TENSE

सुत्र : S + am/is/are + V¹+ing + O ओळख : त आहे, त असेल, त आहात.

- ▶ I am coming to **meet** you . भेटणे.
- ▶ You are **making** a plan for your project . बनवणे.
- ▶ You are cracking **jokes** in the class . विनोद.
- ▶ He is **dreaming** to get a prize . स्वप्नात.

- ▶ She is building a house **near** by the railway station . जवळ.
- ▶ It is **raining** all day . पाऊस पडणे.
- ▶ We are **doing** sum . करणे.
- ▶ They are telling the **truth** . सत्य.
- ▶ Boy is **cooking** food . तयार करणे.
- ▶ Your friends are **laughing** at you. हसणे.

-
- ▶ I am **mending** my shoes . दुरुस्त करणे.
  - ▶ You are writing a letter for your **parents**. पालकांना.
  - ▶ You are **stealing**. चोरणे
  - ▶ He is **asking** questions in French only . विचारणे.
  - ▶ She is coming here **tomorrow**. उद्या
  - ▶ Cool wind is **blowing**. वाहणे.
  - ▶ We are running fast to **get** the gold medal. मिळवणे.
  - ▶ They are sleeping **there**. तेथे
  - ▶ Boy is **returning** back from paris . परत येणे.
  - ▶ Boy are showing **their** mistakes. त्यांच्या

Indentification - Now, at present, at the moment.

-
- ▶ I am **collecting** money from my clients. गोळा करणे.
  - ▶ You are **enjoying** T.V. with your bosom friends . आनंद लूटणे.
  - ▶ Your are **behaving** like a fool . वर्तवणूक.
  - ▶ He is **throwing** stones at glass houses . फेकणे.
  - ▶ She is **challenging** everybody with iron hands. आव्हान देणे.
  - ▶ It (Moon) is **shining** the sky . चमकणे.
  - ▶ We are **neglecting** English language. दुर्लक्ष करणे.
  - ▶ They are **building** dam. बांधणे.
  - ▶ My teacher is **teaching** English very slwoly . शिकवणे.
  - ▶ All hunters are **hunting** a tiger in the jungle . शिकार करणे.

-
- ▶ I am **taking** my breakfast . घेणे
  - ▶ You are working only under **pressure**. दबाव.

- ▶ You are **thinking** hard on this problem . विचार करणे.
- ▶ He is **lending** me one lakh. उसणे देणे.
- ▶ She is **preparing**, her breakfast. तयारी करणे.
- ▶ It is raining **cats and dogs**. मुसळधार पाऊस
- ▶ We are **talking** from our own exprience. बोलणे.
- ▶ They are enjoying **ice-cream**. आईसक्रिम.
- ▶ India is **suffering** from great poverty. दुःख भोगणे.
- ▶ My brothers are **admiring** his skill. कौतूक करणे.

-
- ▶ I am trying to **concentrate** . लक्षपूर्वक.
  - ▶ You are **doing** your job well. करणे.
  - ▶ You are trying to **walk** with help of a stick. चालणे.
  - ▶ He is **climbing** the tree. चढणे.
  - ▶ She is going **personally**. वैयक्तीक.
  - ▶ It is **cutting** teeth. कापणे.
  - ▶ We are **making** a paper boat . बनवणे
  - ▶ They are **shouting**. रागावणे.
  - ▶ Boy is teaching Hindi very **slowly**. हळूवार.
  - ▶ Boys are **running** very fast to get the medal.धावणे.

-
- ▶ I am **willing** to help you . इच्छा करणे.
  - ▶ You are doing **research** at the univesity . शोधणे.
  - ▶ You are **looking** a police with pistol. पाहणे.
  - ▶ He is **eatting** a **fruit** . फळ
  - ▶ She is **riding** a bicycle . चालवणे.
  - ▶ It (train) is running fast on the **track** . मार्ग.
  - ▶ We are eatting **wheat** . गहू.
  - ▶ They are playing **in garden** . बागेत.
  - ▶ The **patient** is waiting for the doctor . रुग्ण.
  - ▶ Boys are reading a story book **right now**. आत्ता, लगेचच.

-
- ▶ I am **working** very hardon my project . काम करणे.
  - ▶ You are always **complaining** . तक्रार करणे.

- ▶ You are **investigating** the crime . तपास करणे.
- ▶ He is **eatting** a bread . खाणे.
- ▶ She is always **forgetting** to bring her book. विसरणे.
- ▶ It (the leat) is **falling down** . खाली पडणे.
- ▶ We are painting our **kitchen**. स्वयंपाकगृह.
- ▶ They are **rebuking** her sons . धमकावणे.
- ▶ Our class is **arranging** a programme. व्यवस्था करणे.
- ▶ Students are writing the **answers** . उत्तर

-
- ▶ I am **appearing** for S.S.C. exam. हजर असणे (चालू असणे.)
  - ▶ You are **closing** the doors . बंद करणे.
  - ▶ You are **wartering** the plants. पाणी देणे.
  - ▶ He is **wearing** spcctakles. परिधान करणे.
  - ▶ She is **drawing** water . काढणे.
  - ▶ It (child) is **crying** रडणे.
  - ▶ We are **hearing** sweet music . ऐकणे.
  - ▶ They are **watching** T.V. पाहणे.
  - ▶ Vicky riding a **pony**. लहान घोडा.
  - ▶ The plants are **moving** round the sun. सरकणे.

-
- ▶ I am **joining** you soon. सामील होणे.
  - ▶ You are **shivering** . थरथर कापणे.
  - ▶ You are **drawing** a picture . काढणे.
  - ▶ He is **keeping** his pencil in his box . ठेवणे.
  - ▶ She is **wearing** shlipppers. परिधान करणे.
  - ▶ It (river) is **flowing**. वाहणे.
  - ▶ We are **crossing** the the street. ओलांडणे.
  - ▶ The are **tasting** the curry . तपासणे.
  - ▶ **Your nose is running** . तुला सर्दी आहे.
  - ▶ Boys are **donating** blood . दान देणे.

-
- ▶ I am feeling **nausea**. मळमळणे.
  - ▶ You are **living** in small flat. राहणे.

- ▶ You are **writing** a letter to your . लिहिणे.
- ▶ He is **making** an umbrella . बनवणे.
- ▶ She is **driving** a car. चालवणे.
- ▶ It (your hand writing) is **improving** . सुधारणे.
- ▶ We are playing **cards** . पत्ते.
- ▶ They are going to the theatre **tonight**. आजरात्री.
- ▶ The baby is **sleeping** now . झोपणे.
- ▶ Officers are **coming** to office . येणे.

CONTINUOUS PAST TENSE

सुत्र : S + was/were + V₁+ing + O ओळख : त होता, त होती, त होते.

- ▶ I was looking **handsome** boy . देखणा.
- ▶ You were working hard to get the **target**. लक्ष.
- ▶ You were **jumping** on the ground . उडी मारणे.
- ▶ He was **breaking** records . तोडणे.
- ▶ She was **waiting** for you . वाट पाहणे.
- ▶ It was **happening** in the school . घडणे.
- ▶ We were **studying** in south Africa . शिकणे.
- ▶ They were **finding** my mistakes . शोधणे.
- ▶ Boy was showing **leave** only for month. रजा.

- ▶ I was **facing** so many problems for her. तोंड देणे.
- ▶ You were **travelling** all night . प्रवास करणे.
- ▶ You were **singing** a song for your freinds . गीत गाणे.
- ▶ He was drinking water to **quench thirst** . तहान भागवणे.
- ▶ She was doing her duty for her **family members**. कुटुंबातील सदस्य.
- ▶ It was **trying** to reach. प्रयत्न करणे.
- ▶ We were **changing** our dress to go for a party . बदलणे.
- ▶ They were **asking** about you . विचारणे.
- ▶ Peter was **waiting** for you at the bus stop . वाट पाहणे.
- ▶ Boys were eatting foods like **pigeon** . तुरीची डाळ.

Indentification - when - while

- ▶ I was **killing** two birds with one stone . मारणे.
- ▶ You were **blowing** a trumpet. वाहणे.
- ▶ He was chattering like **magpie**. बडबड्या.
- ▶ She was drinking **like** a fish . च्यासारखे.
- ▶ It (wind) was **playing** with leaves . खेळणे.
- ▶ We were singing to the **classical music** . शास्त्रीय संगीत.
- ▶ They were repeating your name as a **criminal**. गुन्हेगार.
- ▶ Some one was **helping** you as a friend . मदत करणे.
- ▶ All the players were **running** around the field. पळणे.

-
- ▶ I was **helping** my uncle. मदत करणे.
  - ▶ You were looking at **the bird** . पक्षी.
  - ▶ You were looking three **stars** in the sky . तारे.
  - ▶ He was travelling in a **space ship** . अवकाशयान.
  - ▶ She was **meditating** . ध्यान करणे.
  - ▶ It (My tooth) was **aching** all the night. दुखणे.
  - ▶ We were **worshiping** the sun . पुजा करणे.
  - ▶ They were **singing** in the assembly hall. गाणे.
  - ▶ Rajan was growing more and more **impatient**. उतावीळ.
  - ▶ Labourers were **digging** a canal . खोदणे.

-
- ▶ I was giving her **something** . काहीतरी.
  - ▶ You were studying twenty **chapters** . धडे.
  - ▶ You were **calling** them . बोलावणे.
  - ▶ He was sleeping **all the day**. पूर्ण दिवसभर.
  - ▶ She was washing her **clothes** . कपडे.
  - ▶ It (the child) was **hiding** under the table. लपणे.
  - ▶ We were studying there **for three months**. तीन महिन्यांसाठी.
  - ▶ They were **deviding** the things among them selves. विभागणे.
  - ▶ Mother was **abusing** . शिव्या देणे.
  - ▶ Girls were sitting **in the library** . ग्रंथालयात.
  - ▶ I was waiting **for him** . त्याची.
  - ▶ You were sellings **toys**. खेळणी.

- ▶ You were hiding your **fault** . चुका.
- ▶ He was playing **chess** . बुद्धीबळ.
- ▶ She was **cooking** jirarice . स्वयंपाक करणे.
- ▶ It was **roaring** . गर्जना करणे.
- ▶ We were throwing **stones** . दगड.
- ▶ Boy was **quarreling** with naughty to win . भांडणे.
- ▶ Boys were laughing at the **clown** . विदूषक.

-
- ▶ I was **flying** a kite . उडणे.
  - ▶ You were **taking rest** at that time . विश्रांती घेणे
  - ▶ You were having **breakfast**. न्याहारी.
  - ▶ He was **hurting** himself . त्रास देणे.
  - ▶ She was **abusing** herself. शिव्या देणे.
  - ▶ It was happening in the year . घडणे.
  - ▶ We were giving coins to **beggar** . भिकारी.
  - ▶ They were calling a **doctor** . वैद्य.
  - ▶ Akbar was **raling** over India. राज्य करणे.
  - ▶ Officers were **resigning** from our office. सोडून देणे.

-
- ▶ I was talking to our **neighbour** . शेजारी.
  - ▶ You were **washing** the clothes. धुणे.
  - ▶ You were reading **proof**. पुरावा
  - ▶ He was hearing a **scream** . किंचाळणे.
  - ▶ She was **kissing** . चुंबन घेणे.
  - ▶ It (machine) was **printing** . छापणे.
  - ▶ We were dancing on **stage** . व्यासपीठ.
  - ▶ They were buying **sugar** . साखर.
  - ▶ My brother was **buying** a nice car . विकत घेणे.
  - ▶ The firles were eatting **ripen** mangoes. पिकलेला.

-
- ▶ I was making her **worried**. चिंता करणे.
  - ▶ You were playing **chess** . बुद्धीबळ.
  - ▶ You were working as a member of a **team** . संघ

- He was coming from the **Airport**. विमानतळ.
- She was going to **Temple** . मंदिर.
- It (cow) was standing behind **cowherd**. गोठा.
- We were **walking** along the road . चालणे.
- They were swimming in the **Pond** . तलाव.
- Boy was plucking flowers . तोडणे.
- Boys were going into the **classroom** . वर्ग.

-
- I was **writing** new words . लिहिणे.
  - You were **requesting** him to work. विनंती करणे.
  - You were **ordering** them to keep quiet . आज्ञा देणे.
  - He was **striking** a bargain . तडाक्षा देणे.
  - She was looking at **her right** . तिचे हक्क.
  - It was **hailing** . उंच असणे.
  - We were trying to **speak** English . बोलणे.
  - They were trying to **read** English . वाचणे.
  - Boy was **sorting** the letters . वेगवेगळे करणे.
  - Boys were **dancing** on the stage . नृत्य करणे.
-

CONTINUOUS FUTURE TENSE

सुत्र : S + shall be / will be + V₁+ing + O ओळख : त असेल, त असतील, त असाल.

- I shall be **bathing** . स्नान करणे.
- You will be **teaching** English. शिकविणे.
- You will be **watering** your garden . पाणी देणे.
- He will be working till **sunset** . सूर्यास्त.
- She will be coming **back** this way . परत येणे.
- We shall be going to varanasi **next week** . पुढील आठवड्यात.
- They will be standing for the next **election** . मतदान.
- Boy will be sleeping till **sunrise** . सूर्योदय.
- Boys will be **joining** this movement. सहभागी होणे.
- I shall be staying here **till sunday** . रविवार पर्यंत.
- You will be **meeting** him tomorrow . भेटणे.
- You will be **getting** there on time . मिळवणे.

- ▶ He will be **staying** here till sunday . राहणे.
- ▶ She will be eatting **an apple** . सफरचंद.
- ▶ It will be **snowing** there . बर्फ पडणे.
- ▶ We shall be **starting** playing cricket. सुरूवात करणे.
- ▶ They will be playing here this **evening**. सायंकाळी.
- ▶ Beggar will be **begging** door to door. भिक मागणे.

-
- ▶ I shall be trying to **help** him . मदत करणे.
  - ▶ You will be **whispering** . कुजबूजणे.
  - ▶ You will be working **day after tomorrow** . परवाच्या दिवशी.
  - ▶ He will be **ironing** the clothes . इस्त्री करणे.
  - ▶ She will be taking a **medicine** . औषधी.
  - ▶ It (fish) will be living in the **sea** . समुद्र.
  - ▶ We shall be **sailing** for . शिडावर चढणे.
  - ▶ They will be making **a noise** england next. गोंधळ.
  - ▶ **Child** will be watching stars in sky . लहान मुल.

-
- ▶ I shall be **posting** these letters 1 P.M. पाठविणे.
  - ▶ You will **building** two houses next year . बांधणे.
- ▶ You will be **repairing** the furniture next week. दुरुस्त करणे.
  - ▶ He will coming from **forest** . जंगल.
  - ▶ She will be sailing **for** . साठी.
  - ▶ It (wind) will be **blowing** east to weast. वाहणे.
  - ▶ We shall removing the **decorations** . सजविणे.
  - ▶ They will be shooting every **rebel** . बंड करणे.
  - ▶ The P. W.D. will be building a **bridge** over the river. पूल.

-
- ▶ I will be **going** with them . जाणे.
  - ▶ You will be **doing** your homework . करणे.
  - ▶ You will be **reading** drama of shakespeare . वाचणे.
  - ▶ He will be **learning** greak language . शिकणे.
  - ▶ She will be taking him to the **cinema** tonight . चित्रपट.
  - ▶ It will be **raining** out side . पाऊस पडणे.

- We will be **flying** kite . उडविणे.
- They will be **jumping** on bench . उडी मारणे.
- Ram will be looking for me in the **crowd** . गर्दी.
- Boys will be **reading** mahabharat. वाचणे.

-
- I shall be **solving** sums . सोडविणे.
  - You will be **scolding** her . खरडपट्टी काढणे.
  - You will be giving **wheat** . गहू.
  - He will be speaking **truth** . सत्य.
  - She will be writing a **story** . कथा.
  - It will be **walking** . चालणे.
  - We shall be standing **near** college . जवळ.
  - They will be **preparing** for a test. तयारी करणे.
  - Boy will be **climbing** the tree . चढणे.
  - Boys will be **answering** these question properly . उत्तर देणे.

-
- I will be giving you **chance** to speak the truth . संधी.
  - You will be **watching** her . पाहणे.
  - You will be **worshipping** God . पूजा करणे.
  - He will be **composing** a poem . चाल देणे.
  - She will be selling her **ornament** to get some . अलंकार.
  - It (child) will be watching starts in the **sky**. आकाश.
  - We shall be **using** Nokia mobiles. वापरणे.
  - They will be **drinking** coconut water. पिणे.
  - Boys will be **finding** a purse full of money in the garden . शोधणे.

-
- I shall **teaching** the English . शिकविणे.
  - You will be eating **potatoes** . बटाटे.
  - You will be staying at **home**. घर.
  - He will be working till **sunset** . सूर्यास्त.
  - She will be **rebuking** her sons . दोष देणे.
  - It (dog) will be **barking** . भुंकणे.
  - We shall be going to **college**. महाविद्यालय.

- ▶ They will be standing next **election**. मदत करणे.
- ▶ The **old man** will be eating till 1 p.m. वयस्कर माणूस.
- ▶ The women will be **repairing** the road near my house . दुरुस्त करणे.

-
- ▶ I shall be **completing** my work on time . पूर्ण करणे.
  - ▶ You will be locking the door by **lock** . कुलूप लावणे.
  - ▶ You will be taking books from the **library** . पुस्तकालय.
  - ▶ He will be selling **umbrellas**. छात्री.
  - ▶ She will be going into the **kitchen** . स्वयंपाक घर.
  - ▶ It (child) will be **crying** that time . रडणे.
  - ▶ We shall be **going** there to learn . जाणे.
  - ▶ They will be **devoting** their books to the nation. अर्पण करणे.
  - ▶ The mother will be **washing** her child. धुणे.
  - ▶ Boys will be **paying** a lot of money for that house. भरणे.

-
- ▶ I shall be **guiding** him . मार्गदर्शन करणे.
  - ▶ You will be **inspiring** her to achieve the target. प्रेरणा देणे.
  - ▶ You will be taking **suggestion**. सल्ला.
  - ▶ He will be driving the scooter **fast**. जोरात.
  - ▶ She will be sitting down in the **chair**. खूची.
  - ▶ It (train) will be **leaving** the station. सोडणे.
  - ▶ We shall be **clearing** our accounts. साफ करणे.
  - ▶ They will be beating a **pickpocket** in the market. मारणे.
  - ▶ The head master will be **punishing** him. शिक्षा करणे.
  - ▶ All the **guest** will be leaving. पाहणे.
-

PERFECT PRESENT TENSE

सुत्र : S + has / have + P.P + O   ओळख : ले + ला, ली, ले, लो + आहे.

- ▶ I have **seen** him . पाहणे.
- ▶ You have **prayed** to God for me . प्रार्थना करणे.
- ▶ You have **left** the seat. सोडणे.
- ▶ He has **secured** first class . मिळवणे.

- ▶ She has **caught** a thief. पकडणे.
- ▶ It has **cleared** the fact. काढून टाकणे.
- ▶ We have missed a **golden chance**. सुवर्ण संधी
- ▶ They have **sold** your computer . विकणे.
- ▶ Teacher has given **us** home work . आम्हाला.
- ▶ My friends have told the fact after along **discussion** . चर्चा.

-
- ▶ I have lost my **patience** . सहनशीलता.
  - ▶ You have **prepared** a plan . तयारी करणे.
  - ▶ You have brought a **gold watch** . सोन्याची घडयाळ.
  - ▶ He has **completed** his work . पूर्ण करणे.
  - ▶ She has completed her **work** to please her boss . काम.
  - ▶ It has showed **everywhere** . सगळीकडे.
  - ▶ We have done it **quickly** . तुरंत.
  - ▶ They have cried **loudly** in order to disturb others . जोराने.
  - ▶ Boy has **examined** it properly . परिक्षा देणे.
  - ▶ My family members have helped me for my **study** . अभ्यास.

-
- ▶ I have **worked** here since march fifteenth. काम करणे.
  - ▶ I have **rung** the bell to call you. बाजवणे.
  - ▶ You have waited **for me** to get my work . माझ्यासाठी.
  - ▶ You have **swept** your room . झाडणे.
  - ▶ He has **imported** car from england. आयात करणे.
  - ▶ She has **kept** her smes in her shelt. ठेवणे.

- ▶ It (the wound) has **heeled** by now . टाच बसविणे.
  - ▶ We have **borrowed** from him a number of. उसणे घेणे.
  - ▶ ~~They have lit the **candles** . घेणवत्ती.~~
- ▶ Boy has **acted** verywell in the movie . कृती करणे.
  - ▶ All boys have **crossed** the river. ओलांडणे.

-
- ▶ I have **received** her message. मिळविणे.
  - ▶ You have made a **great** in stake in your statement. महान.
  - ▶ You have **taken** your supper. घेणे.

- He has **travelled** all over Erope. प्रवास करणे.
- She has become a very well **known** writer. माहित असणे.
- It (elephant) has **punished** the wicked wolf. शिक्षा करणे.
- We have seen **three** fenses. तीन
- They have studied to be **verbs** . क्रियापद.
- The speaker has **compared** Aurangzeb with you . तुलना करणे.
- Boys have failed their driving **test** again. चाचणी

-
- I have **finished** speaking. संपविणे.
  - You have **knocked** the door. वाजविणे.
  - You have **got up** at 6 O'clock. उठणे.
  - He has **learnt** the of english alphabate. अक्षरे
  - She has sold her furniture. लाकडी सामान.
  - We have always condemmed these practices. नापसंती दर्शविणे.
  - They have **arranged** for a tour. व्यवस्थित करणे.
  - The driver **has hired** a car to earn some. भाड्याने घेणे.
  - The children have gathered **around** him money. सभोवती.
  - All the **robbers** have roobed the bank at gun point. दरोडेखोर

-
- I have **lost** my wrist watch. हरविणे.
  - You have **got** information. मिळविणे.
  - You have **explained** this lesson twice. वर्णन करणे.
  - He has **finished** his work. संपविणे.
  - She has completed **her work**. तिचे काम.
  - It has stolen **curd**. दही.
  - We have **praised** him . स्तुती करणे.
  - They have **cultivated** their farm. नांगरणे.
  - The head muster has **compared** the world to a stage. तुलना करणे.

-
- I have **pledged** my devotion to my country . वचन देणे.
  - You have got **enough** water . पुरेसा.
  - You have **learnt** in a Z.P. school . शिकणे.
  - He has **heard** this news . ऐकणे.

- She has **saved** 1000 Rs . वाचविणे.
- It (child) has got **angry** with me . रागावणे.
- We have inherited the British system of **management**. व्यवस्था.
- They have celebrated many **festival** in school. उत्सव.
- Ram has obeyed his **elders**. मोठे.
- Boys have **observed** the rules of traffic. निरीक्षण.

-
- I have won the **prize**. बक्षीस.
  - You have read this book **twice** in day. दोनदा.
  - You have **borrowed** my pencils. उसणे घेणे.
  - He has given us **warning** . इशारा देणे.
  - She has **told** him to go . सांगणे.
  - It has **thought** for a long time . विचार.
  - We have **chosen** these aresses. निवडणे.
  - They have **apologized** . क्षमायाचना करणे.
  - Radha **rolled** the red ribbon . गुंडाळणे.
  - Rats have **destroyed** all my books. संपविणे.

-
- I have **shared** the mango wiht my brother. वाटणे.
  - You have **started** wroking . सुरूवात करणे.
  - You have **bought** many things home .विकत घेणे.
  - She has taught **me** to tie a knot. मला.
  - It (tiger) has roared in **forest**. जंगल.
  - We have seen a woman on the **road**. रस्ता.
  - They have done **registered** marriage. नोंदणी करणे.
  - My mother has **stitched** tiny clothes for my doll. शिवणे.
  - Boys have **seen** my collage .पाहणे.

-
- I have **brought** this picture for you. आणणे.
  - You have thrown a **lemon** . लिंबू.
  - You have **got** your voght. मिळविणे.
  - He has **rowed** the boat . वल्हवणे.
  - She has made **thick roties**. जाड भाकरी.

- ▶ The thirsty crow has **dropped** stones in the pot. टाकणे.
- ▶ James hike has **published** first news puper the Bengol gajet. प्रकाशित करणे.
- ▶ Unprecedented floods have **rendered** many people. च्या अवस्थेप्रत नेणे.

PERFECT PAST TENSE

सुत्र : S + had + P.P + O   ओळख : ले + ला, ली, ले, लो + होतो.

- ▶ I had **returened** all the books. परत करणे.
- ▶ You had **warned** me not to ask why. चेतावणी देणे.
- ▶ You had **answerd** questions easily . उत्तर देणे.
- ▶ He had **advised** me to be have properly in the class. सल्ला देणे.
- ▶ She had **composed** many poems. चाल देणे.
- ▶ It (car) had **knocked** him down. कडी लावणे.
- ▶ We had **called** you. बोलावणे.
- ▶ They had **granted** my job. देण्याचे मान्य करणे.
- ▶ The thieves had **broken down** the safe. तोडणे.

- ▶ I had **informed** him of the matter. माहिती देणे.
- ▶ You had told yogesh not to make **haste**. घाई.
- ▶ You had sent him not **to water** the folwers. पाणी देणे
- ▶ He had **invited** us to his wedding. आमंत्रित करणे.
- ▶ She had passed **examination** . परीक्षा
- ▶ It (car) had **destroyed** all the rats. नाश करणे.
- ▶ We had brought tickets for our **journey** . प्रवास.
- ▶ They had **joined** in meeting. सहभागी होणे.
- ▶ The secretery **accepted** our application . मान्य करणे.
- ▶ Boys had **broken** the glasses of window. तोडणे.
- ▶ I had gone to school **before** he came. च्यापूर्वी.
- ▶ You had done it before I **met** you . भेटणे.
- ▶ You had closed your **shop** before time . दुकान.
- ▶ He had helped my father befor I **requested** . विनंती करणे.

- ▶ She had **written** a letter to her husband . लिहिले.
- ▶ It (wolf) had **killed** the sheep . ठार मारणे.
- ▶ We had **united** . एक होणे.
- ▶ They had **laughed** at me . हसणे.
- ▶ Yuraj had done his **century**. शतक.
- ▶ Boys had **gone** to Delhi . जाणे.

-
- ▶ I had **seen** the Taj mahal . पाहणे.
  - ▶ You had **corrected** the mistakes. दुरुस्त करणे.
  - ▶ You had **deceived** him . फसविणे.
  - ▶ He had **praised** me . स्तूती करणे.
  - ▶ She had **told** him a story . सांगणे.
  - ▶ It (Dog) had **wagged** It's tail. हलवणे.
  - ▶ We had **brought** a car for him . आणणे.
  - ▶ They had **spent** his holidays in time . खर्च करणे.
  - ▶ Guest had **come** in time . येणे
  - ▶ Boys had **failed** in examination . अनुत्तीर्ण होणे.

-
- ▶ I had appeared for my **final exam**. अंतिम परीक्षा.
  - ▶ You had written the **essay** . निबंध.
  - ▶ You had **sung** the song. गाणे.
  - ▶ He had **celebrated** his birthday. साजरा करणे.
  - ▶ She had become a **welknown** writer . चांगले माहित असणे.
  - ▶ It (child) had **fallen down**. खाली पडणे.
  - ▶ We had **bought** a T.V. set. विकत घेणे.
  - ▶ They had **gone** to Delhi. जाणे.
  - ▶ Teacher had **taught** two lessons. शिकविणे.
  - ▶ The sparrows **chirped** on the trees. चिचिचि करणे.

-
- ▶ I had **scolded** the student. रागावणे.
  - ▶ You had **written** with a pen. लिहिणे.
  - ▶ You had **slept** eight hours. झोपणे.

- ▶ He had **patted** me on the back . टिका करणे
- ▶ She had sung **sweetly** . मधूरपणे.
- ▶ It (baby bird) had come out of the **shell**. अंड्याबाहेर
- ▶ We had gone to the **theatre**. सिनेमागृह.
- ▶ They had **accepted** the job. मान्य करणे.
- ▶ Boy had worked hard to **pass**. उत्तीर्ण होणे
- ▶ Boys had **borrowed** some money from my father. उसणे घेणे

-
- ▶ I had gone to **school** before he came . शाळा.
  - ▶ Yon had **constructed** the house in London . बांधणे.
  - ▶ You had **enquired** about you. चौकशी करणे.
  - ▶ He had met a boy **near** a house.जवळ.
  - ▶ She had told us **interesting** stories. मनोरंजक.
  - ▶ It (horse) had run very **fast**. जलद.
  - ▶ We had read your book to **clear** the matter. स्पष्ट करणे.
  - ▶ They had **caught** the thier very easily . पकडणे.
  - ▶ The police had blown his **whistle** . शिटी वाजविणे.
  - ▶ Flowers had **grown** in the garden.वाढणे.

-
- ▶ I had **finished** my work who he called me . संपविणे.
  - ▶ You had told me a **good news** . चांगली बातमी.
  - ▶ You had showed us the right **way** . मार्ग.
  - ▶ He had **promised** to help me. वचन.
  - ▶ She had **broken** two dishes. तुटणे.
  - ▶ It (donkey) had gone near the **den** . गुहा.
  - ▶ We had played two **matches** yesterday . सामने.
  - ▶ They had given me three **copies** of this letter. प्रती.
  - ▶ The police man had **chased** the chief. पाठलाग.
  - ▶ Boys had **walked** fast. चालणे.

-
- ▶ I had **loved** that girl. प्रेम करणे.
  - ▶ You had **written** this. लिहणे.
  - ▶ You had touched the **feet of** your parents. पाया पडणे.

- He had said that he **sawan** areoplane .सवारी करणे
- She had **read** the Gita. वाचणे.
- It had **roared** loudly. आरोळी देणे.
- We had **requested** him. विनंती करणे.
- They had **suggested** him. सुचना करणे.
- The police had **taken** the leader into custody. घेतले.
- Two doctors had **examined** my fathers. परीक्षण.

-
- I had **helped** him before he requested me. मदत करणे.
  - You had read the **story** of Ramayana. कथा.
  - You had **advised** him to take rest. सल्ला देणे.
  - He had done it **before** I met him. च्यापूर्वी
  - Wolf had killed the sheep before the **villagers** came. गावकरी.
  - We had **drawn** all the maps. काढणे.
  - They had **damaged** all the benches. खराब करणे.
  - The head master had **punished** him. शिक्षा करणे
  - All the students had got **correct** answer . बरोबर

-
- I had **returned** all the books. परत करणे.
  - You had **warned** me not to ask why. सुचना देणे.
  - You had **answered** questions easily . उत्तर
  - He had advised me to be have **properly** in the class. व्यवस्थित
  - She had **composed** many poems. रचना करणे.
  - It (car) had **knocked** him down. कडी लावणे
  - We had **called** you. बोलवणे
  - They had **granted** my job. निश्चितता असणे
  - The thieves had **broken** down the safe. तोडणे.

-
- I had **informed** him of the matter. सूचित करणे
  - You had told yogesh not to make **haste**. गोंधळ
  - You had sent him **not to water the folwers**. फुलाला पाणी न देणे
  - He had **invited** us to his wedding. आमंत्रित करणे.
  - She had **passed** examination . उत्तीर्ण

- It (car) had **destroyed** all the rats. नाश करणे.
- We had **brought** tickets for our journey . विकत घेणे.
- They had **joined** in meeting . सहभागी होणे.
- The secretery **accepted** our application . स्वीकारणे.
- Boys had broken the **glasses of window**. खिडकीचे तावदाने (काच)

PERFECT FUTURE TENSE

सुत्र : S + shall / will + have + P.P + O ओळख : ले + ला, ली, ले, लो + असेल.

- I shall have **lost** my money . गमवणे.
- You will have **passed** the exam . उत्तीर्ण
- You will have **decorated** your houses . सजवणे.
- He will have **fined** him . दंड लावणे.
- She will have **taken** his pen . घेणे
- It (fox) will have **praised** the crow. पुजा करणे
- We shall have finished our **portion**. भाग.
- They will have **listened** the music. ऐकणे.
- Sachin will have **left** the ball for a six. सोडणे
- The children will have **completed** their home work. पूर्ण करणे

- I shall have taken my **breakfast** according to daily . फराळ
- You will have **killed** the snake . मारणे
- You will have **stolen** the cycle. चोरणे
- He will have **swept** the hall before 8 a.m. झाडणे
- She will have **cleaned** her room by 7 o'clock . स्वच्छ करणे.
- (Rat) will have **caught** the eat. पकडणे
- We shall have **gone to** school to learn. जाणे.
- They will have **shot** the lion . मारणे.
- Driver will have **sold** the car. विकणे.
- Birds will have **flown** happily in the sky. उडणे.
- I shall have **chosen** you as my best friend. निवडणे.
- You will have **given** her a flower. देणे.
- You will have left a **heavy** stone. वजनदार.

- ▶ He will have **drawn** a picture of an apple. रेखाटणे.
- ▶ She will have **kicked** it. लात मारणे.
- ▶ It (dog) will have **hurt** a cow.
- ▶ We shall have **obeyed** our teachers. आज्ञा पाळणे.
- ▶ They will have studied light literature to **reduce** her mental pain. कमी करणे.
- ▶ India will have won the match **without** sam. च्याशिवाय.
- ▶ Our parents will have decided everything **regarding** our life. च्याशी संबंधित.

-
- ▶ I Shall have **given** her a pen . देणे.
  - ▶ You will have caught **rabbits**. ससा
  - ▶ You will have **stobbed** his wife. खुपसणे
  - ▶ He will have answered **correctly**. तंतोतंत
  - ▶ She will have **helped** her age mother. मदत.
  - ▶ It (snake) will have **swallowed** the frogs . गिळून टाकणे.
  - ▶ We shall have **attended** the function . उपस्थित असणे.
  - ▶ They will have **listened** carefully. ऐकणे
  - ▶ Roy will have **killed** the mouse in the kitchen. मारणे.
  - ▶ The villagers will have **dig** a well in the village. खोदणे.

-
- ▶ I shall have **detected** him . शोधून काढणे.
  - ▶ You will have given him proper **tuituion**. शिकवणी
  - ▶ You will have **repaired** his watch. दुरुस्त करणे.
  - ▶ He will have given him a **ring**. आवाज देणे.
  - ▶ She will have **paid** the money. देणे.
  - ▶ It (baby) will have **kissed** the mother. चुंबन घेणे
  - ▶ We shall have helped a **poor** man. गरीब
  - ▶ They will have **made** him a captain . बनवणे.
  - ▶ Seeta will have **picked** the flowers. तोडणे.
  - ▶ The contractors will have **completed** the bridge before maonson. पूर्ण करणे.

- ▶ I shall have **handed** a letter. हातात देणे.
- ▶ You will have **warned** your students. सुचना देणे.
- ▶ You will have **stopped** the car . थांबवणे.
- ▶ He will have **lost** his hand-bag. हरविणे.

CONTINUOUS PERFECT PRESENT TENSE

सुत्र : S + have/has + been + V१ + ing + O

ओळख : तआ + ले + ला, ली, ले, लो + आहे.

- ▶ I have been **eating** a cake. खाणे.
- ▶ You have been **drawing** a picture. काढणे.
- ▶ You have been drinking **tea**. चहा.
- ▶ He has been **writing** a letter. लिहीणे.
- ▶ She has been **filling** the pot.
- ▶ It has been **chasing** the cat.
- ▶ We have been **preparing** breakfast. बनवणे.
- ▶ They have been **going** to school. जाणे.
- ▶ Boy has been **posting** the letter. पाठवणे.
- ▶ Boys have been **flying** a kites. उडणे.

-
- ▶ I have been **taking** leave. घेणे.
  - ▶ You have been **taking medicine**. औषध घेणे.
  - ▶ You have been **singing** a songs. गाणे.
  - ▶ He has been **selling** a book. विकणे.
  - ▶ She has been **sweeping** the court yard. झाडणे.
  - ▶ It has been **making** noise. बणवणे
  - ▶ We have been **seeing** the exhibition. पाहणे
  - ▶ They have been **expressing** his views. व्यक्त करणे
  - ▶ Shailesh has been **meeting** his friend. भेटणे
  - ▶ Boys have been **using** my phone. वापरणे
  - ▶ I have been **standing** in the queue for hours. थांबणे
  - ▶ You have been **taking** tea. घेणे
  - ▶ You have been **waiting** for me two hours. वाट पाहणे

- ▶ He has been **stealing** my money. चोरणे
- ▶ She has been **cooking** food since 9 O' clock. स्वयंपाक करणे
- ▶ It has been **drizzling** since the morning. थेंब थेंब पाणी पडणे.
- ▶ We have been **walking** all days. चालणे.
- ▶ They have been **bunking** to school for the last two month. डूम्मा मारणे.
- ▶ Boy has been taking **medicine** for last ten days. औषध
- ▶ Boys have been having **strange** dreams recently. विचित्र

-
- ▶ I have been **working** in hours a day. काम करणे.
  - ▶ You have been **learning** English since two months. शिकणे
  - ▶ You have been **praying** to God. प्रार्थना करणे.
  - ▶ He has been **singing** patriotic songs. गाणे
  - ▶ She has been trying to **put** the baby to sleep for an hours. ठेवणे
  - ▶ It has been grazing since **evening**. संध्याकाळ
  - ▶ We have been asking our **teachers**. शिक्षक
  - ▶ They have been coming **regularly** since two days. नियमीत
  - ▶ Boy has been waiting for me since **yesterday**. काल
  - ▶ Boys have been working in this office **last year**. गेल्या वर्षी

-
- ▶ I have been writing a letter **since** writing. पासून
  - ▶ You have been **running** to minutes. पळणे
  - ▶ You have been **living** in this city since 2009. राहणे
  - ▶ He has been waiting **for** me since yesterday. साठी
  - ▶ She has been reading in this **school** since last three years. शाळा
  - ▶ It has been raining since **morning**. सकाळ
  - ▶ We have been **feeling feverish** since last evening. तापीचे लक्षण
  - ▶ They have been **building** that bridge. बांधणे
  - ▶ Boy has been going to **coaching** classes since two months. शिकवणे
  - ▶ The birds have been making lot of **noise**. अवाज

-
- ▶ I have been cooking **lunch**. दुपारचे जेवण

- ▶ You have been singing a **song**. गाणे
- ▶ He has been using my **pen**. लेखणी
- ▶ She has been talking on the **telephone** for one hour. दुरध्वनी
- ▶ It (mixer) has been working **badly** since last three days.
- ▶ We have been washing **clothes**. कपडे
- ▶ They have been **studying** English for the last five years. अभ्यास
- ▶ Boy has been **collecting** the stamps since his. जमाकरणे
- ▶ Boys have been **shopping** all morning. खरेदी करणे

CONTINUOUS PERFECT PAST TENSE

सुत्र : S + had + been + V१ + ing + O

ओळख : तआ + ले + ला, ली, ले, लो + होतो.

- ▶ I had been playing **flute** since night. बासुरी वाजवणे
- ▶ You had been **helping** me because of attitude. मदत करणे
- ▶ You had been **inspiring** me to go ahead in life. प्रेरणा देणे
- ▶ He had been **working** in the garden. काम करणे
- ▶ She had been **keeping** good health since last month. ठेवणे
- ▶ It had been **running** cats and dogs. पळणे
- ▶ We had been **creating** so many problem in society. तयार करणे
- ▶ They have been **building** the Tajmahal for twenty years. बांधणे
- ▶ Boy had been **acting** in movie. अभिनय करणे
- ▶ Kites had been flying in **sky** since morning. आकाश

-
- ▶ I had been **advising** her. सल्ला देणे
  - ▶ You had been asking so **many** questions. पुष्कळ
  - ▶ You had been **discussing** about lame duck. चर्चा करणे
  - ▶ He had been **studying** at home. अभ्यास करणे
  - ▶ She had been eating lunch in the **canteen**. उपहार गृह
  - ▶ We had been **looking** for an eagle eyed detective. दिसणे

- ▶ They had been **swimming** in the river. पोहणे
- ▶ Boy had been **cursing** the people. शिव्या देणे
- ▶ Boys had been trying to **throw** dust into my eyes. फेकणे.

CONTINUOUS PERFECT FUTURE TENSE

सुत्र : S + shall/will + have + been + V₁ + ing + O

ओळख : तआ + ले + ला, ली, ले, लो + असेल.

- ▶ I shall have been closing the **door**. दरवाजा
- ▶ You will have been **enjoying** holidays. मजा घेणे.
- ▶ You will have been **detecting** crime. शोधणे.
- ▶ He will have been washing **dress**. पोषाख
- ▶ She will have been **burning** her letters. जाळणे.
- ▶ It will have been **snowing**. बर्फ पडणे.
- ▶ We shall have been looking for a **better** friend. चांगला.
- ▶ They will have been composing songs for the forth coming **movie**. सिनेमा.
- ▶ Boy will have been **investigating** the case. तपास करणे.
- ▶ Boys will have been investing new **machines**. यंत्र.

- ▶ I shall have been taking **bath**. अंधोळ करणे.
- ▶ You will have been doing your **duty** without fear. नोकरी.
- ▶ You will have been rejoicing after **getting** gold medal. मिळवणे.
- ▶ He will have been retaliating because of his **negative** attitude. नकारात्मक.
- ▶ She will have been recovering from **illness**. आजारी.
- ▶ It will have been **jumping** to you. उडी घेणे.
- ▶ We shall have been **protesting** against the p.m. next month.
- ▶ They will have been **publishing** their books. प्रकाशित करणे.
- ▶ Boy will have been **scolding** his brother. खरडपट्टी काढणे.
- ▶ All the girls will have been **quarreling** for their lost money. विचारणे.

क्रियापदाचे नियम
Rules for Verb

● क्रियापदाचे चार मुख्य प्रकार आहेत.

1) सकर्मक क्रियापद [**Transitive Verb**]

ज्या क्रियापदाला वाक्याचा अर्थ पूर्ण करण्यासाठी कर्माची आवश्यकता असते त्यास सकर्मक क्रियापद (**Transitive Verb**) असे म्हणतात.

उदा : **Sell-** विकणे, **Teach** - शिकवणे.

2) अकर्मक क्रियापद [**Intransitive Verb**]

ज्या क्रियापदाला वाक्याच्या अर्थ पूर्ण करण्यासाठी कर्माची आवश्यकता नसते, त्यास (**Transitive Verb**) असे म्हणतात.

उदा : **Go** - जाणे, **Come** - येणे.

3) अनियमित क्रियापद [**Irregular Verb**]

ज्या क्रियापदांची तीनही रुपाे कोणतेही प्रत्यय न लावता (वेगवेगळी) बनविली जातात. अशा प्रकारच्या क्रियापदाला अनियमित क्रियापद किंवा **Strong Verb** असे म्हणतात.

I	II	III	IV
Go	went	gone	going
जाणे	गेला	गेलेला	जात आहे.
Make	made	made	making
बनवणे	बनवला	बनलेला	बनवत आहे.

4) नियमित क्रियापद [**Regular Verb**]

ज्या क्रियापदाचे दुसरे आणि तिसरे रूप करताना ed किंवा d हे प्रत्यय लावावे लागतात त्या क्रियापदाना `` नियमित क्रियापद `` किंवा **Weak Verbs** असे म्हणतात.

I	II	III	IV
Ask	asked	asked	asking
विचारणे	विचारला	विचारलेला	विचारत आहे.

● **Ing चे नियम :**

- 1) क्रियापदाच्या शेवटचे अक्षर e असते व त्याचा उच्चार 'अ' होतो तेव्हा 'e' वगळून Ing प्रत्यय लावावे.

उदा : Give- देणे. Giving

Take- घेणे. Taking

- 2) क्रियापदाचे शेवटचे अक्षर व्यंजन असून त्यापूर्वी स्वर [a,e,i,o,u] असतील तर Ing प्रत्यय लावताना अंतिम अक्षर दोन वेळेस लिहावे.

1) Put- ठेवणे - putting

2) Cut- कापणे - cutting

2) Shut- बंद करणे - Shutting

- 3) क्रियापदाचे शेवटचे अक्षर ie असेल तर ie चे y करावे आणि ing प्रत्यय लावावे.

Die - मरणे - Dying

Vie - स्पर्धा करणे - Vying

Tie - बांधणे - Tying

Lie - खोटे बोलणे - Lying

- 4) क्रियापदाच्या शेवटी y असून त्यापूर्वी व्यंजन असेल तर y वगळून i करावे व ed प्रत्यय लावावे.

I	II	III	IV
Try प्रयत्न करणे	Tried प्रयत्न केला	Tried प्रयत्न केलेला	Trying प्रयत्न करत आहे.

- 5) क्रियापदाच्या शेवटी y असून त्यापूर्वी स्वर असेल तर y चे I बनत नाही.

I	II	III	IV
Play खेळणे	Played खेळला	Played खेळलेला	Playing खेळत आहे.

● **खालील तीन अनियमित क्रियापदाचे रूप देत आहोत.**

	Present Tense	Meaning	Past Tense	P.P.
01.	Abide	सहन करणे	Abode	Abode
02.	Arise	उगवणे	Arose	Arisen
03.	Awake	जागे होणे	Awoke	Awoken
04.	Bear (a child)	जन्म देणे	Bore	Born
05.	Bear (barden)	सहन करणे	Bore	Borne

06. Beat	मारणे	Beat	Beaten
07. Become	बनणे	Became	Become
08. Beget	उत्पन्न करणे	Begot	Begotten
09. Behold	निरखणे	Beheld	Beheld
10. Bend	वाकणे	Bent	Bent
11. Bereave	हिरावून घेणे	Bereaved	Bereaved
12. Bind	घट्ट बांधणे	Bound	Bound
13. Bite	चावणे	Bit	Bitten
14. Bleed	रक्तस्राव होणे	Bled	Bled
15. Blow	फुंकणे	Blew	Blown
16. Break	तोडणे	Broke	Broken
17. Breed	पिलाला जन्म देणे	Bred	Bred
18. Bring	आणणे	Brought	Brought
19. Broadcast	सर्वत्र प्रक्षेपित करणे	Broadcast	Broadcast
20. Build	बांधणे	Built	Built
21. Burn	जाळणे	Burnt	Burnt
22. Buy	विकत घेणे	Bought	Bought
23. Catch	पकडणे	Caught	Caught
24. Child	धमकावणे	Chided	Chided
25. Choose	निवडणे	Chose	Chosen
26. Cleave	तोडणे	Cleft	Cleft
27. Come	येणे	Came	Come
28. Creep	रांगणे	Crept	Crept
29. Deal	वाटणे	Dealt	Dealt
30. Dig	खणणे	Dug	Dug
31. Do	करणे	Did	Done
32. Draw	रेखाटणे.	Drew	Drawn
33. Dream	स्वप्न पाहणे	Dreamt	Dreamt
34. Drink	पिणे.	Drank	Drunk
35. Drive	चालवणे	Drove	Driven
36. Dwell	सविस्तर लिहिणे	Dwelt	Dwelt
37. Eat	खाणे	Ate	Eaten

38.	Fall	पडणे	Fell	Fallen
39.	Feed	खाऊ घालणे	Fed	Fed
40.	Fight	मारामारी करणे	Fought	Fought
41.	Find	शोधणे	Found	Found
42.	Fling	मन आवरणे	Flung	Flung
43.	Fly	उडणे	Flew	Flown
44.	Forbear	धीर धरणे	Forbore	Forborne
45.	Forbid	नाकारणे	Forbade	Forbidden
46.	Forget	विसरणे	Forgot	Forgotten
47.	Forsake	त्याग करणे	Forsook	Forsaken
48.	Freeze	गोठणे	Froze	Frozen
49.	Get	मिळणे	Got	Gotten
50.	Go	जाणे	Went	Gone
51.	Grind	दळणे	Ground	Ground
52.	Grow	वाढणे	Grew	Grown
53.	Hang	लटकणे	Hanged	Hanged
54.	Have	असणे	Had	Had
55.	Hew	कापणे	Hewed	Hewn
56.	Hide	लपवणे	Hid	Hidden
57.	Hold	धरणे	Held	Held
58.	Keep	ठेवणे	Kept	Kept
59.	Knee	गुडघे टेकणे	Khelt	Khelt
60.	Know	माहीत असणे	Knew	Known
61.	Lay	पडणे	Laid	Laid
62.	Lead	मार्ग दाखवणे	Led	Led
63.	Leap	उडी मारणे	Leapt	Leapt
64.	Learn	शिकणे	Learnt	Learnt
65.	Leave	सोडणे	Left	Left
66.	Lend	उसणे देणे	Lent	Lent
67.	Light	प्रकाश देणे	Lighted	Lighted
68.	Load	ओझे लादणे	Loaded	Loaded

69.	Lose	हारणे	Lost	Lost
70.	Make	तयार करणे	Made	Made
71.	Mean	अर्थ असणे	Meant	Meant
72.	Meet	भेटणे	Met	Met
73.	Melt	वितळणे	Melted	Molten
74.	Mow	कापणे	Mowed	Mown
75.	Pay	मोबदला देणे	Paid	Paid
76.	Rend	फाडणे	Rent	Rent
77.	Ride	स्वार होणे	Rode	Ridden
78.	Ring	वाजविणे	Rang	Rung
79.	Rise	उगविणे	Rose	Risen
80.	Run	पळणे	Ran	Run
81.	Saw	करवतीने कापणे	Sawed	Sawn
82.	Say	म्हणणे	Said	Said
83.	See	पाहणे	Saw	Seen
84.	Seek	शोधणे	Sought	Sought
85.	Sell	विकणे	Sold	Sold
86.	Send	पाठविणे	Sent	Sent
87.	Sew	शिवणे	Sewed	Sown
88.	Shake	हलवणे	Shook	Shaken
89.	Shave	दाढी करणे	Shaved	Shaven
90.	Shed	गळु देणे	Shed	Shed
91.	Shear	लोकर कापणे	Sheared	shom
92.	Shine	प्रकाश चमकणे	Shone	Shone
93.	Shoot	ठार मारणे	Shot	Shot
94.	Show	दाखवणे	Showed	Snowed
95.	Shrink	थरथर कापणे	Shrank	Shrunk
96.	Sing	गाणे म्हणजे	Sang	Sang
97.	Sink	बुडणे	Sank	Sunk
98.	Sit	बसणे	Sat	Sat

99. Slay	वध करणे	Slew	Slain
100. Slide	घसरत जाणे	Slid	Slid
► Sling	गोफणीत मारणे	Slung	Slung
► Smite	प्रहार करणे	Smote	smitten
► Sow	बी पेरणे	Sowed	Sown
► Speak	बोलणे	Spoke	Spoken
► Speed	जोराने जाणे	Sped	Sped
► Spell	सांगणे	Spelt	Spelt
► Spend	पैसा खर्चने	Spent	Spent
► Spill	सांडणे	Spit	Spilt
► Spin	गरागरा फिरविणे	Span	Spun
► Spit	थुंकणे	Spat	Split
► Spring	उसळी मारणे	Sprang	Sprung
► Stand	उभे राहणे	Stood	Stood
► Steal	चोरणे	Stole	Stolen
► Stick	पसरणे,	Stuck	Stuck
► Strew	पसरणे,	Strewed	Strewn
► Stride	लांब टाकत चालणे	Strode	Stridden
► Strike	तडाका देणे	Struck	Stricken
► String	हार तयार करणे	Strung	Strung
► Swear	शपथेवर सांगणे	Swore	Sworn
► Strive	च्या झगडणे	Strove	Striven
► Sweep	झाडु मारणे	Swept	Swept
► Swim	पोहणे	Swam	Swum
► Swing	हेलकावे खाणे	Swung	Swam
► Take	घेणे	Took	Taken
► Teach	शिकवणे	Taught	Taught
► Tear	फाडणे	Tore	Torn
► Tell	कथन करणे	Told	Told
► Think	विचार करणे	Thought	Thought

► Thrive	भरभराट होणे	Threw	Thriven
► Throw	फेकणे	Threw	Thrown
► Tread	पाऊल टाकणे	Trod	Trodden
► Understand	अर्थ समजणे	Undertood	Understood
► Wear	कपडे घालणे	Wore	Worn
► Weave	विणणे	Wore	Wom
► Weep	रडणे	Wept	Wept
► Win	जिंकणे	Won	Won
► Wind	फुंकर वाजवणे	Wound	Wound
► Wring	पिरगळणे	Wrung	Wrung
► Write	लिहीणे	Wrote	Written

The Strong (irregular) verbs which have exactly the same form in present tense, Past tense and past participle (same in all the forms)

► Bet	पैज लावणे	Bet	Bet
► Burst	स्फोट होणे	Burst	Burst
► Broadcast	सर्वत्र प्रक्षेपित करणे	Broadcast	Broadcast
► Cast	फेकणे	Cast	Cast
► Cost	किंमत असणे	Cost	Cost
► Cut	कापणे	Cut	Cut
► Forecast	भविष्य सांगणे	Forecast	Forecast
► Hit	तडाखा हाणणे	Hit	Hit
► Hurt	इजा करणे	Hurt	Hurt
► Knit	विणणे	Knit	Knit
► Let	परवानगी देणे	Let	Let
► Miscast	चुकीची भुमिका देणे	Miscast	Miscast
► Outbid	अधिक किंमत लावणे	Outbid	Outbid
► Put	ठेवणे	Put	Put
► Quit	सोडून जाणे	Quit	Quit
► Read	वाचणे	Read	Read
► Recast	पुन्हा योजना करणे	Recast	Recast

▶ Reset	परत बसवणे	Reset	Reset
▶ Rid	मुक्त करणे	Rid	Rid
▶ Set	ठेवणे	Set	Set
▶ Shed	गाळणे	Shed	Shed
▶ Shut	बंद करणे	Shut	Shut
▶ Slit	भेग पाडणे	Slit	Slit
▶ Split	वाटणे, विभागून देणे	Split	Split
▶ Spread	पसरणे	Spread	Spread
▶ Thrust	जोराने खुपसणे	Thrust	Thrust
▶ Underbid	कमी बोली करणे	Underbid	Underbid
▶ Upset	उलटा टाकणे	Upset	Upset

- तुमच्या अभ्यासासाठी या पुस्तकात मोठ्या प्रमाणात Weak Verb दिले आहेत.
- खालील क्रियापदांच्या दुसऱ्या व तिसऱ्या रूपास -ed प्रत्यय लागतो

01. Abandon- त्याग करणे.	19. Absent-गैरहजर राहणे.
02. Abase-मानहानी करणे.	20. Absolv-मुक्त करणे.
03. Abate-कमी होणे.	21. Absorb-आत्मसात करणे.
04. Abbreviate-संक्षिप्त होणे.	22. Abstain-अलिप्त राहणे.
05. Abdicat-चा त्याग करणे.	23. Abstract-काढून ठेवणे.
06. Abduct-पळवून नेणे.	24. Abut -लगत असणे.
07. Abet- गुन्ध्याला प्रोत्साहन देणे.	25. Accent-च्यावर जोर देवून बोलणे.
08. Abhor -तिटकारा मिळवणे वाटणे.	26. Accentuate जोर देवून बोलणे.
09. Abjure मत इ. त्याग करणे.	27. Access-माहिती मिळविणे.
10. Ablaze-पेटलेला असणे.	28. Acclaim-उत्साहाने स्वागत करणे.
11. Abnegate-परीत्याग करणे.	29. Acclimatize-एकरूप होणे.
12. Abolish-रद्दबादल करणे.	30. Accommodate-सोय करणे.
13. Abominate तिरस्कार करणे.	31. Accompany-संगत करणे.
14. Abort-गर्भपात / निष्फळ होणे	32. Accomplishशेवट करणे.
15. Abrade-खरचटणे.	33. Accord-देणे.
16. Abridge-संक्षिप्त करणे.	34. Accost-हटकणे.
17. Abrogate-रद्द करणे.	35. Account-हिशोब देणे.
18. Abscond-फरारी होणे.	36. Accredict-अधिकार देणे.

37. Accrue-वाढणे .
38. Accumulate-होणे.
39. Accuse-आरोप करणे.
40. Accustom-सवय लावून घेणे.
41. Ache -दुखणे.
42. Acknowledge - मान्य करणे.
43. Acquaint-कळवणे.
44. Acquiesce-होकार देणे.
45. Acquire-संपादणे.
46. Act-करणे.
47. Activate-क्रियाशील करणे.
48. Actuate-प्रवृत्त करणे.
49. Adapt-स्वीकारणे.
50. Add-भर घालणे.
51. Addict-आधीन करणे.
52. Address-व्याख्यान देणे.
53. Adduce-पुढे करणे.
54. Adhere-चिटकून बसणे.
55. Adjoin-शेजारी असणे.
56. Adjudge-निर्णय देणे.
57. Administer व्यवस्था पाहणे.
58. Admire-कौतुक करणे.
59. Admit-प्रवेश देणे.
60. Adjudicate निकाल देणे.
61. Adjure-शपथ घालून सांगणे.
62. Admix-मिश्रण करणे.
63. Admonish -गंभीर सुचना देणे.
64. Adopt -दत्तक घेणे.
65. Adore -भक्ती करणे.
66. Advertise-जाहिरात देणे.
67. Advise -सल्ला देणे .
68. Advocate-समर्थन करणे.

69. Aerate -हवा किंवा गॅस भरणे.
70. Affect -परिणाम घडून आणणे.
71. Affect -ढोंग करणे.
72. Affiliate-शाखा म्हणून स्वीकारणे.
73. Affirm -खरे आहे असे खात्रीने सांगणे
74. Afflict -पीडा देणे.
75. Afford -सबड असणे.
76. Afforest -जंगल वाढविणे.
77. Affranchise - मुक्त होणे.
78. Affront -तोडावर अपमान करणे.
79. Age -वृद्ध होणे.
80. Aggrandize -मोठे करणे.
81. Aggravate -गंभीर होणे.
82. Aggregate एकत्र गोळा करणे.
83. Agitate- व्याकुळ करणे.
84. Agonize -वेदना होणे.
85. Agree-कबूल करणे.
86. Aid-मदत करणे.
87. Ail -आजारी असणे.
88. Aim -बंदुक रोखणे.
89. Air-हवेवर टाकणे.
90. Alarm-धोक्याची सुचना देणे.
91. Alienate-मैत्री तोडणे.
92. Alight-उतरवणे.
93. Align -मांडणी करणे.
94. Allay -काळजी कमी करणे.
95. Allege -आरोप करणे.
96. Alleviate-यातना कमी करणे.
97. Allocate -नेमून देणे.
98. Allot -विभागून देणे.
99. Allow -परवानगी देणे.
100. Alloy -भेसळ करणे.

- ▶ Allude -अप्रत्यक्षपणे उल्लेख करणे.
- ▶ Allure -मोहात पडणे.
- ▶ Ally -संबंध जोडणे.
- ▶ Alter- बदलणे.
- ▶ Alternate-एकानंतर एक येणे.
- ▶ Amalgamate-एकजित होणे.
- ▶ Amass-साठविणे.
- ▶ Amaze -आश्चर्य वाटणे
- ▶ Amble -सावकाश धावणे.
- ▶ Ambush-दबा धरून बसणे.
- ▶ Ameliorate-सुधारणे.
- ▶ Amend-सुधारणे.
- ▶ Amount-भरणे.
- ▶ Amplify -विस्तार करणे.
- ▶ Amputate-कापून काढणे.
- ▶ Analyse -पृथक्करण करणे.
- ▶ Anchor-नांगरणे.
- ▶ Angle -गळ काढून मासे पकडणे.
- ▶ Animate-प्रोत्साहन देणे.
- ▶ Anneal-थंड करून पाणी देणे.
- ▶ Annehilate -नामशेष करणे.
- ▶ Announce- जाहिर करणे.
- ▶ Annotate -टीका लिहिणे.
- ▶ Annoy -जास देणे.
- ▶ Annual-रदद् करणे.
- ▶ Anoint -तेल लावणे.
- ▶ Answer-उत्तर देणे.
- ▶ Antagonize-शत्रू करणे.
- ▶ Antedate - मागील तारीख घालणे.
- ▶ Anticipate-अपेक्षणे.
- ▶ Apologize -दिलगिरी व्यक्त करणे
- ▶ Appal-गांगरून टाकणे.
- ▶ Appeal-विनंती करणे.
- ▶ Appear-दिसणे.
- ▶ Appease-शांत करणे.
- ▶ Append-जोडणे.
- ▶ Appertain-च्या स्वधीन ठेवणे.
- ▶ Applaud -टाळ्या वाजवणे.
- ▶ Apply -अर्ज करणे.
- ▶ Appoint -निश्चित करणे.
- ▶ Appraise -मूल्यमापन करणे.
- ▶ Appereciate- किमंत कळणे.
- ▶ Apprehend -कैद करणे.
- ▶ Apprentice -नवशिक्या असणे.
- ▶ Apprise -माहिती देणे.
- ▶ Approach-सारखा असणे.
- ▶ Appropriate आपचाल मानणे.
- ▶ Approve-संमती देणे.
- ▶ Approximately-अगदी जवळ येणे
- ▶ Arbitrate -भांडण मिटविणे.
- ▶ Arch -कमान बांधणे.
- ▶ Argue-बाजू मांडणे.
- ▶ Arise -दिसून येणे.
- ▶ Arm- सशस्त्र होणे.
- ▶ Arouse-जागृत करणे.
- ▶ Arraign-आरोप करणे.
- ▶ Arrange-व्यवस्थीत करणे.
- ▶ Arry-कपडे चढवणे.
- ▶ Arrest-थांबविणे.
- ▶ Arrive-येऊन पोहचवणे.
- ▶ Arrogate-वस्तूवर हक्क सांगणे.
- ▶ Articulate-स्पष्ट उच्चार करणे.
- ▶ Ascertain-शोधून काढणे.
- ▶ Ascribe-संबंध जोडणे.
- ▶ Ask-चौकशी करणे.
- ▶ Asperse-निंदा करणे.

- Asphyxiate-गुदमरून टाकणे.
- Aspire-उत्कट इच्छा असणे.
- Assail-तुटून पडणे.
- Assassinate-विश्वासघात करणे.
- Assay-पारख करणे.
- Assemble- एकत्र येणे.
- Assent-समंती देणे.
- Assert-सरंक्षण करणे.
- Assess-किंमत ठरविणे
- Asseverate- शपथेवर बोलणे.
- Assign-देणे.
- Assimilate-आकलन करणे.
- Assist-मदत करणे.
- Assort-जुळणे, क्रमवारी लावणे.
- Assuage-कमी करणे.
- Assume-धारण करणे, स्वीकारणे.
- Assure-खातरजमा करणे.
- Astonish-चकित करणे.
- Astound-आश्चर्याने गुंग करणे.
- Atomize-तुषार रुपाने फवारणे.
- Atone-अपकृत्याची भरपाई करणे.
- Attach-जोडणे सामील होणे.
- Attack-हल्ला करणे .
- Attain-पोहचणे.
- Attempt-चा प्रयत्न करणे.
- Attend-उपस्थित करणे.
- Attest-सिध्द करणे.
- Attire-पोशाख चढवणे.
- Attract-आकर्षित करणे.
- Attribute-माथी मारणे.
- Attune-एकसुर असणे.
- Augment-भर पडणे.

- Augur-भाकीत करणे.
- Authenticate-खरेपणा सिध्द करणे
- Authorize-अधिकार देणे.
- Avenge-सूड घेणे.
- Average-सरासरी काढणे.
- Avert-दुसरीकडे वळणे / टाळणे.
- Avoid-टाळणे.
- Await-वाट पाहणे.
- Awake-जागा होणे.

B

01. Back-टेकू देणे.
02. Backbite-पाठीमागे निंदा करणे.
03. Baffle-गोंधळात पडणे.
04. Bag-पिशवीत घालणे.
05. Bail-पाणी बाहेर सोडणे.
06. Balk- घडवणे.
07. Ban-बंदी घालवणे.
08. Band-एकत्र होणे.
09. Bang-जोराने आपटणे.
10. Banish-हददुपार करणे.
11. Bank-दाटी होणे.
12. Banter-गंमत करणे.
13. Bare-उघडा करणे.
14. Barter-अदलाबदल करणे.
15. Base- च्यावर बसविणे.
16. Bask-उन्हाचा उपभोग घेणे.
17. Baste-धावदोश घालणे.
18. Bat-डोळा न लावणे.
19. Bate-श्वास रोखून धरणे.
20. Bath-आंघोळ घालणे.
21. Bathe-ओले होणे.
22. Batten-खदाडाप्रमाणे खाणे.

23. Batter-तोडफोड करणे.
24. Bawl -मोठयाने ओरडणे.
25. Bay-भुंकणे.
26. Beat-मारणे.
27. Beautify-सुंदर करणे.
28. Beckon-खून करुन बोलावणे.
29. Bed-वाफ्यात लावणे.
30. Bedaub-माखणे.
31. Bedeck-सजवणे.
32. Bedew-ओला करणे.
33. Bedim-अधुंक करणे.
34. Bedraggle-खराब करणे.
35. Befit-ला शोभणे.
36. Befog-धुक्याने वेढणे.
37. Befoul-अस्वच्छ करणे.
38. Befriend-मिजासारखे वागणे.
39. Beg-भिक्षा मागणे .
40. Beget-जनक असणे.
41. Begin-आरंभ करणे.
42. Begrime-मळकट करणे.
43. Begrudge-हेवा करणे.
44. Beguile-फसविणे.
45. Behave-सभ्यता पाळणे.
46. Behead-डोके उडविणे.
47. Behold-पाहणे .
48. Belabour-झोडपून काढणे .
49. Belech-ढेकर देणे .
50. Belie-गैरसमज करुन घेणे.
51. Believe-खरे मानणे .
52. Belittle-कमी लेखणे.
53. Bellow-किंचाळी फोडणे.
54. Belong-च्या मालकीचे असणे.
55. Bemoan-च्या बदल शोक करणे.

56. Bemuse-झिंगणे.
57. Bend -वाकणे.
58. Benefit-फायदा होणे.
59. Benumb-बधिर करणे.
60. Bequeath-मागे ठेवून देणे .
61. Berate-चुकीबद्दल रागावून बोलणे .
62. Bereave-हिरावून घेणे.
63. Beseech-याचना करणे.
64. Beset-धरणे.
65. Besiege-वेढा देणे.
66. Besmirch-खराब करणे.
67. Besot - धुंद होणे
68. Bespeak-अगोदर सांगून ठेवणे.
69. Best-च्यावर मात करणे.
70. Bethink-आठवण करणे.
71. Bestir-स्वतःस जागृत करणे.
72. Bestow-बहाल करणे.
73. Bestride-पाय सोडून बसणे.
74. Bet-पैज मारणे.
75. Betide-तर तुझ्यावर दुःख कोसळेल.
76. Betoken-ची खूण असणे.
77. Betray-विश्वास घात करणे.
78. Betroth-विवाहाच्या वचनाने बध्द करणे.
79. Better-सुधारणे .
80. Beware-च्यापासून सावध करणे.
81. Bewilder-गोंधळात पडणे.
82. Bewitch-च्यावर जादु करणे.
83. Bewail-चा शोक करणे.
84. Bias-मनात भरविणे.
85. Bicker-मांडणे.
86. Bid-आज्ञा करणे.
87. Bide-योग्य संधीची वाट पाहणे.

88. Bifurcate-दुभागणे.
89. Bilk-पैसे न देता पळून जाणे.
90. Bind-एकज आणणे .
91. Bisect-दुभागणे.
92. Blab-गुप्त गोष्ट फोडणे.
93. Blacken-काळा करणे.
94. Blame-दोष देणे.
95. Blanch-पांढरा करणे.
96. Blare-मोठ्याने आवाज करणे.
97. Blaspheme-ईश्वर निंदा करणे.
98. Blaze-भडकणे.
99. Bleach-पांढरा होणे.
100. Bleed-रक्त स्वाव होणे.
- Blench-भीतीने निस्तेज होणे.
- Blend -मिसळणे.
- Bless-आशीर्वाद .
- Blind -आंधळा करणे.
- Blink-डोळे मिचकावणे.
- Block-आडथळा आणणे.
- Blot-टिपणे.
- Blow-वाहणे.
- Blubber-रडत सांगणे.
- Blue-निळा रंग देणे.
- Bluff-फसविणे.
- Blur-अंधुक करणे.
- Blurt-बहकणे.
- Bluster-धो धो वाहणे (वारा).
- Boast-फुशारकी मारणे.
- Boat- बोटाने प्रवास करणे.
- Boggle-अडचणी सांगत बसणे.
- Boil-उकळणे.
- Bait- अडसर लावून बंद करणे.
- Book-पुस्तकात नोंद करणे.

- Boom-भरभराटीला येणे.
- Boost-पुढे आणणे.
- Booze-खुप दारू पिणे.
- Boost-रेटा देणे .
- Booze-खुप दारू पिणे.
- Bore- नीरस वाटणे.
- Borrow-उसणे घेणे.
- Botch-थातुरमातुर.
- Bother-जास देणे.
- Bottle-बाटलीत भरणे.
- Bound-उडी मारणे.
- Bow-नमन करणे .
- Bowl-चेंदू टाकणे.
- Boycott-बहिष्कार घालणे.
- Brace-घट्ट बांधणे.
- Bracket-कंसात घालणे.
- Brag- बढाया मारणे.
- Brand-डाग देणे.
- Braze-वितळून एकज करणे.
- Break-तोडणे, मोडणे.
- Breathe-श्वासोच्छवास देणे.
- Breed-जन्म देणे
- Brew -पेय तयार करणे.
- Bribe -लाच देणे.
- Brighten-प्रकाशित करणे.
- Bring -आणणे
- Broach-विषयाला सुरुवात करणे.
- Broadcast-फेकून देणे.
- Broaden-रूंद करणे.
- Brook-सहन करणे.
- Browhet-घाबरिवणे,करायला लावणे
- Bruit-सर्वाना सांगणे.
- Brush-ब्रशने साफ करणे.

- Bubble-बुडबुडे येणे.
- Buck-चार पायाने उडी मारणे.
- Buckle-बकलने घट्ट करणे.
- Budge-सरकणे.
- Buffet-तडाखा देणे.
- Buldge-फुगणे.
- Bulkarge-महत्त्वाचे होणे.
- Bump-थपकन आपटणे.
- Bungle-अव्यवस्थित करणे.
- Bunk-पळून जाणे.
- Burn-जाळणे.
- Burnish-तकाकी देणे.
- Bury-पुरणे.
- Bustle-गडबड घाई करणे.
- Butt-दुसणी देणे.
- Buzz-घोंघावणे.

C

01. Cadge-भीक मागणे
02. Cajole-खुशामत करणे.
03. Calculate-मोजणे.
04. Call-बोलावणे.
05. Calumniate-निंदा करणे.
06. Cancel-रद्द करणे.
07. Canvass-चर्चा करणे.
08. Capitalize-पहिल्या लिपीत लिहणे.
09. Capsize-उलटणे.
10. Captivate-आकर्षित होणे.
11. Capture-कैद करणे.
12. Card-लोकर पिंजणे.
13. Care- काळजी करणे.
14. Careen-उलटे करणे.
15. Carouse-पार्टीत भाग घेणे.

16. Carp-दोष काढणे.
17. Carry-घेऊन जाणे.
18. Carve-कोरुन आकार देणे.
19. Cashier-नोकरीवरून काढून टाकणे.
20. Cast-टाकणे, फेकणे.
21. Castigate-कडक टिका करणे.
22. Castrate-झोडपून करणे.
23. Catapult-हवेत फेकणे.
24. Catch-पकडणे.
25. Cauterize-भाजून काढणे.
26. Cease-थांबविणे.
27. Cede-सोडून देणे.
28. Celebrate-साजरा करणे.
29. Censure-टीका करणे.
30. Centralize-केंद्रीकरण करणे.
31. Certificate-दाखला देणे.
32. Chafe-हातावर हात चोळणे.
33. Chaffer- घासाघीस करणे.
34. Chalk-खडूणे लिहणे.
35. Challenge-आव्हान देणे.
36. Champ-चावणे.
37. Chance-घडून येणे.
38. Change-बदलणे
39. Chap-उलणे.
40. Char-जळून कोळसा होणे.
41. Chase-पाठलाग करणे.
42. Chase-नक्षी करणे.
43. Chasten-शासन करणे.
44. Chastise-कडक शिक्षा करणे.
45. Chat-गप्पा करणे.
46. Chatter-वायफळ बडबड करणे.
47. Cheapen-स्वस्त करणे.

48. Cheat-फसवणे	81. Clinch-वाकविणे.
49. Check-थांबविणे.	82. Clog-बंद होणे.
50. Checkmate-मात करणे.	83. Close-बंद करणे.
51. Cheer-आशा .	84. Clothe-कपडे चढविणे.
52. Cherish-मनात बाळगणे.	85. Club-एकज करणे.
53. Chew-चावून चावून खाणे.	86. Clutch-तावडीत सापडणे.
54. Chide-रगावणे.	87. Clutter-अव्यवस्थित करणे.
55. Chirrup-चिव-चिव करणे.	88. Coagulate-घट्ट करणे.
56. Choke-क्षणभर गुदमरणे.	89. Coal- कोळशाचा पुरवठा करणे.
57. Choose-पसंद करणे.	90. Coalesce-मिळून जाणे.
58. Chop-तोडणे.	91. Cobble-दुरुस्त करणे.
59. Chop -सारखा बदल करीत असणे.	92. Cock-टवकारणे.
60. Christen-नाव ठेवणे.	93. Coddle-फार काळजी घेणे.
61. Chuck-फेकून देणे.	94. Codify-संग्रह करणे.
62. Circle-प्रदक्षिणा घालणे.	95. Coerce-भाग पाडणे.
63. Circulate-अभिसरण करणे.	96. Coexist-एकाच वेळी अस्तित्वात असणे.
64. Circumnavigate-प्रदक्षिणा घालणे.	97. Cogitate-खोल विचार करणे.
65. Circumscribe-वर्तुळ घालणे.	98. Cohere-चिकटणे.
66. Circumvent -वरचढ होणे.	99. Coil-गुंडाळणे.
67. Cite-उदाहरण म्हणून देणे.	100. Coincide-ऐकमेकांशी जुळणे.
68. Civilize-सुधारणे.	► Coke-कोकमध्ये रुपांतर करणे.
69. Claim-हक्क सांगणे.	► Collaborate-एकज काम करणे.
70. Clamber-धडपड चढणे.	► Collate-तुलना करणे.
71. Clap-मोठा आवाज .	► Collect-गोळा करणे.
72. Clasp-घट्ट आलिंगन देणे.	► Collide-टक्कर देणे.
73. Clarify-स्पष्टीकरण देणे.	► Colonize-नवी वसाहत करणे.
74. Clasp-मोठा आवाज करणे.	► Colour- कलर देणे
75. Classify-वर्गीकरण करणे.	► Combine-मिसळणे.
76. Clean-निर्मळ करणे.	► Comfort-सुखी करणे.
77. Cleanse-स्वच्छ, शुध्द.	► Command-ताबा असणे.
78. Clear-स्पष्ट करणे.	► Commemorate-स्मारक करणे.
79. Clip- क्लिपने एकज बांधणे.	
80. Clench-घट्ट आवळणे.	

- Commercialize-आर्थिक विषय करणे
- Commiserate-दया दाखविणे.
- Commit-बांधील करणे.
- Communicate-देवाणघेवाण करणे.
- Commute-भरपाई करणे.
- Compare-तुलना करणे.
- Compensate-भरपाई देणे.
- Compete-स्पर्धा करणे.
- Compile-संकलन करणे.
- Complain-आरोप करणे.
- Comply-नियम पाळणे
- Comport-शी सुसंगत असणे.
- Compose-जुळविणे शांत करणे.
- Compound-सदोषता वाढविणे.
- Comprehend-आकलन होणे.
- Compress-दाब देणे.
- Compromise-समजोता करणे.
- Compute-गणना करणे.
- Con-चांगला तयार करणे.
- Conceal-लपविणे.
- Concede-मान्य करणे .
- Conceive-कल्पना करणे .
- Concentrate-एकाग्र होणे.
- Concern-संबंधित असणे.
- Conciliate-आपलासा करणे.
- Conclude-शेवट करणे.
- Concoct-बनावट रचणे.
- Concur-एकमत असणे.
- Condemn-निषेध करणे.
- Condense-घट्ट करणे.
- Condescend-खालच्या पातळीवर येणे.

- Condition-दोषाकडे दुर्लक्ष करणे
- Condole-सहानूभूती व्यक्त करणे
- Condone-दोषांकडे दुर्लक्ष करणे.
- Conduce-निर्माण करावाला उपयोगी पडणे.
- Conduct-वाट दाखविणे.
- Confabulate-गप्पा करणे.
- Confer-अर्पण करणे.
- Confess-कबूल करणे.
- Confide-विश्वास ठेवणे.
- Confirm-बळकटी आणणे.
- Confiscate- जप्त करणे.
- Confound-गोंधळात टाकणे.
- Confront-समोरासमोर आणणे.
- Confuse-गोंधळून टाकणे.
- Confute-चुकीचा आहे असे सिध्द करणे.
- Congeal-गोठणे.
- Congest-गर्दी करणे.
- Conglomerate-गोळा करणे.
- Congratulate-धन्य मानणे.
- Congregate-जमणे .
- Conjoin-एकत्र जोडणे.
- Conjugate-धातू चालविणे.
- Conjure-चमत्कार करणे.
- Conk-मध्येच बंद पडणे.
- Connect-एकत्र तोडणे.
- Connive-काणाडोळा करणे.
- Connote-मुळ अर्थाने सुचित करणे.
- Conquer-विजय मिळवणे.
- Consecrate-पवित्र करणे.
- Consent-संमती देणे.
- Conserve-पासून संरक्षण करणे.

- Consider-निट विचार करणे
- Consign-पाठविणे.
- Consist-आत असणे.
- Console-समाधान करणे.
- Consolidate-बळकट करणे.
- Consort-बरोबरीने मैजी करणे.
- Conspire-कट रचणे.
- Constitute-नेमणे.
- Constrain-भाग पाडणे.
- Constrict-चिवळ करणे.
- Construct-रचना करणे.
- Construet-रचना स्पष्ट करणे.
- Consult-सल्ला घेणे.
- Consume-नाश करणे.
- Consummate-पूर्णता करणे.
- Contain-जावून घेणे.
- Contaminate-बिघडविणे.
- Contemn-काव्य .
- Contemplate-गंभीर विचार करणे.
- Contend-झगडणे.
- Content-तुष्ट करणे.
- Contest-दोष दाखविणे.
- Continue-दूरवर जाणे.
- Contort-पिळवणे.
- Contract-काम अंगिकारणे.
- Contract-आकुचित करणे.
- Contradict-खोटे आहे असे म्हणणे.
- Contrast-विरोधास दाखविणे .
- Contravened-उल्लंघन करणे.
- Contribute-मदत करणे.
- Contrive-युक्ती शोधणे.
- Control-नियंत्रणात ठेवणे.
- Controvert- विरोध करणे.

- Contuse-मुका मार देणे.
- Convalesce-दुखण्यातून उठणे.
- Convene-सभा भरवणे.
- Converge-केंद्राकडे येणे आणणे.
- Converse-संभाषण करणे.
- Convert-रुपांतर करणे
- Convey-व्यक्त करणे.
- Convict-दोषी ठरविणे.
- Convince-खाजी करणे.
- Convoke-सभा बोलावणे.
- Convoy-सुरक्षित पोहचविणे.
- Convulse-आचके देणे, हादरे देणे.
- Cook -स्वयंपाक करणे.
- Cool- थंड करणे होणे.
- Co-opt-सहकारी म्हणून निवडणे.
- Co-ordinate- मांडणी करणे.
- Co-operate सहकार्य करणे.
- Cope-यशस्वी लढा देणे.
- Copulate-समागम करणे.
- Copy -नक्कल करणे, कॉपी करणे.
- Corner-कोपरा तयार करणे
- Corral-गोठयात कोंडणे.
- Correlate-परस्पर संबंध असणे.
- Correspond-मिळता असणे.
- Corroborate-बळकटी आणणे.
- Corrode-गंजणे.
- Corrupt-बिघडविणे.
- Corrugate-आठया पाडणे.
- Coruscate-चमकणे.
- Cost-किंमत पडणे.
- Cough-घसा साफ करणे .
- Count-अंक म्हणणे.
- Counteract-उलट प्रयत्न करणे .

- Countermand-हुकूम रद्द करणे
- Course-जलद वाहणे.
- Curtail-छाटणे, कमी करणे.
- Curtain-पडदा लावून वेगळा करणे.

D

01. Dab-थापठी मारणे
02. Dabble-पाण्यात खळबिवणे.
03. Dally-वेळ घालविणे.
04. Damage-खराब करणे.
05. Damn-धिकारणे, निंदा करणे.
06. Damp-थोडासा ओला करणे.
07. Dampen-ना उमेद करणे.
08. Dance-नाचणे.
09. Dandle-मुलाला घेऊन नाचणे.
10. Dangle-लटकत राहणे.
11. Dapple-ठिपक्यांनी चिजविचिज करणे.
12. Dare-धाडस करणे.
13. Darken-अंधार करणे.
14. Darn-रफू करणे .
15. Dart-जलद जाणे.
16. Dash-अतिवेगाने आदळणे.
17. Date-तारीख ठरविणे.
18. Daub-रंग फासणे.
19. Daunt-हिंमत खचिवणे.
20. Dawdle-वेळ घालविणे.
21. Daze-कुंठित करणे.
22. Deaden-मारुन टाकणे.
23. Dead-heat-एकाच वेळी स्पर्धा जिंकणे.
24. Dehar-प्रतिबंध करणे.
25. Debark-आग बोटीतून उतरणे.

26. Debase-हिणकस करणे.
27. Debate-मनाशी ठरविणे.
28. Debouch-भ्रष्ट करणे.
29. Debunk-खरे रुप उघडीस आणणे.
30. Decamp-तळ उठविणे, पळून जाणे.
31. Decant-एकातून दुसऱ्यात ओतणे.
32. Decapitate- डोके उडविणे .
33. Decarbonize-कार्बनचा थर काढणे
34. Decay-कमजोर होणे
35. Decease-मरणे.
36. Deceive-फसवणे.
37. Decelerate-वेग कमी करणे.
38. Decentralize-विकेंद्रीकरण करणे.
39. Decide-निर्णय देणे.
40. Decimate-चा मोठा भाग नष्ट करणे.
41. Deck-सजवणे.
42. Declaim-हावभावपूर्ण वाचणे.
43. Declare-जाहिर करणे
44. Declassify-गुप्ततेची गरज नाही आसे ठरविणे
45. Decline-विभक्तीरुपे सांगणे.
46. Declutch-इंजिनपासून वेगळे करणे.
47. Decode-लिपीत रूपांतर करणे.
48. Decompose-विघटन करणे.
49. Decorate-सजवणे.
50. Decrease-कमी करणे.
51. Decry-कमी लेखणे.
52. Dedicate-स्वतःला वाहून घेणे.
53. Deduce-अंदाज करणे.
54. Deduct-वजा करणे.
55. Deem-मानने समजणे.
56. Deepen-खोल करणे.
57. Deface-खराब करणे.

58. Defame-बदनामी करणे
59. Defeat-पराभूत करणे.
60. Defect-पक्ष सोडणे .
61. Defend-रक्षण करणे.
62. Defer-पुढे ढकलणे.
63. Defile-खराब करणे.
64. Deflate-हवा बाहेर घालवून देणे.
65. Deflect-दिशा बदलणे.
66. Deforest-बर्फ दूर करणे.
67. Deform-विद्रूप करणे.
68. Defraud-लुबाडणे.
69. Defray-खर्च सोसणे.
70. Defrost-बर्फ दूर करणे.
71. Defy -विरोध करणे.
72. Degenerate -हास होणे.
73. Degrade-खालच्या पायरीवर नेणे.
74. Dehydrate-कोरडा करणे.
75. Deify-देवत्सास चढविणे.
76. Demote-खालच्या पदावर ढकलणे.
77. Demur-आक्षेप घेणे.
78. Denominate-विशेष नाव देणे.
79. Denote-अर्थ असणे.
80. Denounce-रद्द करणे.
81. Denude-उघडा करणे.
82. Deodorize-वासरहित करणे.
83. Depart-निघून जाणे.
84. Depend-दुसऱ्यावर अवलंबून राहणे.
85. Depict-वर्णन करणे.
86. Deplete-निकामी करणे.
87. Deplore-वाईट वाटणे.
88. Deploy-चांगला उपयोग करणे.
89. Depopulate-लोकसंख्या कमी करणे
90. Depose-आधिकारावरून काढणे.

91. Deposit-ठेव म्हणून ठेवणे.
92. Deprave-बिघडविणे.
93. Deprecate-तीव्र नापसंती दर्शविणे.
94. Depreciate-किंमत कमी करणे.
95. Depress-निराश करणे.
96. Deprive-हिरावून घेणे.
97. Drive-मिळवणे.
98. Derogate-काढून घेणे.
99. Descant-पुष्कळ बोलणे.
100. Descend-खाली येणे.
- Describe-वर्णन करणे.
- Descry-पाहणे.
- Desecrate-पवित्र नष्ट करणे.
- Desegregate-भिन्न वंशांना एकज करणे.
- Desert-सोडून जाणे.
- Deserve-लायक असणे.
- Desiccate-कोरडे करणे.
- Design-आराखडा तयार करणे.
- Designate-स्पष्ट दर्शविणे.
- Desire-इच्छा असणे.
- Desist-काही करावयाचे थांबवणे.
- Desolate-उजाड करणे.
- Despair-निराश होणे.
- Despise-तिरस्कार करणे.
- Despoil-लुटणे.
- Despond-निराश हाणे.
- Destine-नशीबी असणे.
- Destroy-नष्ट करणे.
- Detach-वेगळे करणे.
- Detail-विशेष कामावर नेमणे.
- Detain-अडकवून ठेवणे.
- Detect-शोधून काढणे.

- Deter-घाबरिवणे.
- Deteriorate-खराब करणे.
- Determine-निश्चित करणे.
- Detest-तिरस्कार करणे.
- Dethrone-सत्तेवरून दूर करणे.
- Detonate-स्फोट करविणे.
- Detract-पाणउतारा करणे.
- Devalue-अवमूल्यन करणे.
- Develop-विकास होणे.
- Deviate-भरकटणे
- Devise-युक्ती काढणे.
- Devitalize-शक्तीपात घडवणे.
- Devolve-स्वाधीन करणे
- Devote-वाहून नेणे.
- Devour-नाश करणे.
- Dignose-रोग निदान करणे.
- Dictate-करायला लावणे.
- Die-मरणे.
- Differ-वेगळा असणे.
- Differentiate-जाणणे.
- Diffract-पृथ्थकरण करणे.
- Diffuse-प्रसारीत करणे.
- Dig-उकलून काढणे.
- Digest-सहन करणे.
- Dignify-मोठेपणा देणे.
- Digress-विषयांतर करणे.
- Dilate-मोठा होणे.
- Dilly-dally-वेळ घालवणे.
- Dilute-सोम्य करणे.
- Dim-अंधुक करणे.
- Diminish-कमी करणे.
- Din-गोंगाट करणे.

- Dip-बुडवणे.
- Direct-मार्ग दाखविणे.
- Disabuse-चा भ्रम दूर करणे.
- Disagree-सहमत न होणे.
- Disallow-मान्यता न देणे.
- Disappear-दिसनासा होणे.
- Disappoint-भंग करणे.
- Disapprove-नापसंत करणे.
- Disarm-निःशस्त्र करणे.
- Disarrange-अस्तव्यस्त करणे.
- Disarow-नाकबूल असणे.
- Disband-नवी संघटना काढणे.
- Disbelieve-विश्वास न ठेवणे.
- Disburden-ओझे कमी करणे.
- Disburse-पैशाचे वाटप.
- Discard-त्याग करणे.
- Disarm-स्पष्ट करणे.
- Discharge-बाहेर टाकणे.
- Discipline-शिस्त लावणे.
- Disclaim-शी संबंध नसणे.
- Disclose-जाहीर करणे.
- Discolour-बेरंग करणे.
- Discomfit-चे बेत उधळून देणे.
- Discommode-गैरसोय करणे.
- Disconnect-वेगळा करणे.
- Discontinue-खंडित करणे.
- Discount-पैसे कापून घेणे.
- Discountenance-पार्तीबा न देणे.
- Discourage-नाउमेद करणे.
- Discover-शोधून काढणे.
- Discredit-विश्वास न ठेवणे.
- Discriminate-भेद करणे.
- Discuss-चर्चा करणे.

- Disdain -तिरस्कार करणे.
- Disembark-किना-यावर उतरणे.
- Disembarrass-अडचणमुक्त करणे
- Disembowel-आतडी काढून टाकणे
- Disencumber-ओझेमुक्त करणे.
- Disengage- मुक्त होणे.
- Disentangle-गुंता सोडवणे.
- Disestablish-मान्यता काढून टाकणे
- Disfigure-विद्रुप करणे.
- Disfranchise-मतदानाचे हक्क.
- Disgorge-परत दयावी लागणे.
- Disgrace- काळीमा फासणे.
- Dishearten- नाउमेद करणे.
- Dishonour-काळीमा लावणे.
- Disillusion-भ्रम निराश करणे.
- Disincline-परावृत्त करणे.
- Disinfect-जंतुविरहित करणे.
- Disinherit-वारसा हक्क काढून घेणे.
- Disintergrate-तुकडे होणे.
- Disinter-थडग्यातून बाहेर टाकणे.
- Disjoin-अलग करणे.
- Dislike-न आवडणे.
- Dislocate-सांधा उखळणे.
- Dislodge-बेघर करणे.
- Dismantle-सुटे भाग करणे.
- Dismember-तुकडे करणे.
- Dismiss-विसर्जित करणे.
- Dismount-खाली करणे.
- Disobey-आज्ञा भंग होणे.
- Disoblige-विनंती अमान्य करणे.
- Disorder-गोंधळ करणे.
- Disorganize-विस्कळीत करणे.

- Disown-मालकीचे नसणे.
- Disparage-कमी किंमत सांगणे.
- Dispatch-पाठविणे.
- Dispel-हिसकावून लावणे.
- Dispense-विभागून देणे.
- Disperse-पांगविणे.
- Display-प्रदर्शन करणे.
- Displace-व्यवस्थित मांडणी करणे.
- Displease-दुखवणे.
- Disport-स्वःतचे मनोरंजन करणे .
- Dispose-व्यवस्थित मांडणी करणे.
- Dispossess- ताबा काढून घेणे.
- Disprove-खंडन करणे.
- Dispute-आक्षेप घेणे.
- Disqualify-अपात्र ठरविणे.
- Disquiet-अस्वस्थ करणे.
- Disregard- दखल न घेणे.
- Disrobe-वर्दी उतरविणे.
- Disrupt-तुकडे करणे.
- Dissatisfy-समाधान न करणे.
- Dissect-विश्लेषण करणे.
- Dissemble- हेतू लपविणे.
- Disseminate-फैलाव करणे.
- Dissent-तीव्र मतभेद असणे.
- Dissever-तोडून टाकणे.
- Dissimulate-हेतू लपविणे.
- Dissipate-उधळून लावणे.
- Dissuade-परावृत्त करणे.
- Distend-फुगवणे.
- Distil-शुद्ध करणे.
- Distinguish-फरक जाणणे.
- Distort-चे रूप विकृत करणे.
- Distract-दुसरीकडे खेचणे.

- Distrain-जप्त करणे.
- Distress-यातना देणे.
- Distribute-विभागणी करणे.
- Disturb-अडथळा करणे.
- Disunite-विभक्त करणे.
- Disuse-उपयोगात नसणे.
- Dither-गोंधळणे.
- Dive-पाण्यात सूर मारणे.
- Diversify-भिन्नता आणणे.
- Divert-भिन्न दिक्षेला वळवणे.
- Divest-त्याग करणे.
- Divide-विभागणी करणे.
- Divine-भविष्य सांगणे.
- Divorce-ताटातुट करणे.
- Do-काम करणे.
- Dock-जहाज गोदीत येणे.
- Dodder-थरथर कापत चालणे.
- Dodge-बाजुला होणे.
- Digmatize-हासून सांगणे.
- Domesticate-आवड निर्माण करणे.
- Dominate-अंमल चालविणे.
- Domineer-सत्ता गाजविणे.
- Don-अंगावर चढविणे.
- Donate-देणगी म्हणून देणे.
- Dodge-चित्र काढणे.
- Dote-अतिशय प्रेम करणे.
- Double-दुप्पट करणे.
- Down-संप करणे.
- Downgrade-खालच्या जागेवर नेणे.
- Dowse-भूमिगत जल सांगणे.
- Draft -आराखडा काढणे.
- Drag-फरफटत ओढणे.
- Drain-पाण्याचा निचरा करणे.

- Dramatize-नाट्यकरण करणे.
- Drape-कापडाने झाकणे.
- Draw -बाहेर ओढणे, काढणे.
- Drawl-हळूहळू बोलणे.
- Dread-खुप भीती बसणे.
- Dream-स्वप्न पाहणे.
- Drench-पुर्ण ओलचिंब करणे.
- Dress -कपडे अंगावर चढविणे.
- Dribble-थेंब थेंब गळणे.
- Drift-पाण्याबरोबर वाहून नेणे.
- Drill-छिद्र पाडणे.
- Drink -पिणे.
- Drive-गाडीत बसून जाणे.
- Drivel-मुर्खासारखे बडबडणे.
- Drizzle-झिमाझिमा पाऊस पडणे.
- Droop-खाली वाकणे.
- Drown-पाण्यात बुडून मरणे.
- Drowse-झोपेची गुंगी येणे.
- Drub -झोडपणे.
- Drum -ढोल वाजविणे.
- Dry- वाळविणे.
- Dub- टोपन नाव देणे.
- Duck-चटकन खाली वाकणे.
- Dumbfound-आश्चर्यने गुंगी येणे.
- Dumped-खाली फेकणे.
- Dun- कर्जाचा तगादा लावणे.
- Duplicate-नक्कल करणे.
- Dwindle-कमी होणे.
- Dye-रंग देणे.

E

01. Ear-कमावणे.
02. Ease-सैल करणे.

03. Eat-खाऊन टाकणे.	33. Emancipate-गुलामगीरीतुन मूक्त करणे.
04. Eavesdrop-चोरून ऐकणे.	34. Emasculate-दुर्बल करणे.
05. Echo-प्रतिध्वनी येणे.	35. Embalm-सुगंधित करणे.
06. Ebb-ओहोटी येणे.	36. Embark-जहाजात प्रवेश करणे.
07. Economize-काटकसर करणे.	37. Embarrass- पेचात टाकणे .
08. Edge-धार देणे.	38. Embattle-लढाईसाठी सज्ज करणे.
09. Edify -प्रगती घडवून आणणे.	39. Embed-खोल रूतवून टाकणे.
10. Educate-शिक्षण देणे.	40. Embellish-सौंदर्य वाढविणे.
11. Efface-पुसुन टाकणे.	41. Embezzle-अपहार करणे.
12. Effervesce-फसफसणे.	42. Embitter-व्देषबुद्धी वाढविणे.
13. Efflaresce-फुलारणे.	43. Embody-दृष्य स्वरूप देणे .
14. Ejaculate-एकदम बोलणे.	44. Embosom- सर्व बाजूंनी वेढणे.
15. Eject-घालवून देणे.	45. Emboss-उठावाचे काम करणे.
16. Eke-वाढविणे.	46. Embrace-घट्ट अलिंगन देणे.
17. Elaborated- तपशीलवार तयार करणे.	47. Embrolder-कशिदा काढणे
18. Elapse-निघून जाणे.	48. Embroil-भांडणात ओढणे.
19. Elate-आनंदी करणे.	49. Emend-शुद्ध करणे.
20. Elect-मतदानाने निवडणे.	50. Emerge-बाहेर येणे.
21. Electrify-विजेवर चालेल असे करणे	51. Emigrate-परदेश गमन करणे.
22. Electrocute-विजेच्या खुर्चीवर देहांत शासन देणे.	52. Emit -बाहेर टाकणे.
23. Elevate-उंच करणे.	53. Emphasize- जोर देणे.
24. Elicit-काढून टाकणे.	54. Employ-नोकरीवर ठेवणे.
25. Elide-गाळणे.	55. Empower-अधिकार देणे.
26. Eliminate- दूर करणे.	56. Empty-रिकामा होणे.
27. Elongate-लांब करणे.	57. Emulate-स्पर्धा करणे.
28. Elope-प्रियकराबरोबर पळून जाणे.	58. Enable-कुवत देणे.
29. Elucidate-स्पष्ट करणे.	59. Enact-कायदा करणे.
30. Elude-चकविणे.	60. Enamour-च्या प्रेमात पडणे.
31. Emaciate-रोड करणे.	61. Encamp-मुक्काम ठोकणे.
32. Emanate-पासून बाहेर निघणे.	62. Encase-पूर्ण झाकणे.
	63. Enchant-मोहणे.
	64. Encircle-वर्तूळ तयार करणे.

65. Enclose-कुंपन घालणे.
66. Encompass-वेढा देणे.
67. Encounter-समोरासमोर गाठणे.
68. Enourage-धैर्य देणे.
69. Encroach-अतिक्रमण करणे.
70. Encumber-हालचालींना आड येणे.
71. End-संपुष्टात येणे.
72. Endanger-धोक्यात आणणे.
73. Endear-प्रिय करणे.
74. Endorse-सही करणे.
75. Endow-कायमची देणगी देणे.
76. Endue-बहाल करणे.
77. Endure-सहण करणे.
78. Energize-जागृती उत्पन्न करणे.
79. Enervate-शक्तिहीन करणे.
80. Enfeeble-दुर्बल करणे.
81. Enfold-झाकणे
82. Enforce-लागू करणे.
83. Enfranchise-मुक्त करणे.
84. Engage-गुंतवणे.
85. Engender-कारणीभूत / उत्पन्न होणे
86. Engineer-आखणी करणे.
87. Engrain-खोल रुजविणे.
88. Engrave-खोदणे.
89. Engross-चूर होणे.
90. Engulf-गिळून टाकणे.
91. Enhance-वाढविणे.
92. Enjoin-बजावणे.
93. Enjoy-मजा करणे.
94. Enkindle-भडकाविणे.
95. Enlarge-मोठा करणे .
96. Enlighten-प्रकाश पाडणे .
97. Entertain-आदरातिथ्य करणे.

98. Enthral-गुलाम करणे .
99. Enthroned-सिंहासनावर बसवणे.
100. Enthuse-खूप उत्साह दाखवणे.
- Entice-पळवून देणे.
- Entitle-अधिकार देणे.
- Entomb-थडग्यात पुरणे.
- Entrance-भारणे.
- Entrap-जाळयात आडकणे.
- Entreat-विनंतीपूर्वक मागणे.
- Entrench-मजबूत करणे.
- Entrust-स्वाधीन करणे.
- Entwine-गुंडाळणे.
- Enumerate- मोजणे.
- Enunciate-उच्चार करणे.
- Envelop-लेपटणे, आच्छादणे.
- Environ-घेरणे / वेढणे.
- Envisage-तोंड देणे.
- Envy-चा मत्सर वाटणे.
- Epitomize-सारांश काढणे.
- Equal-या बरोबर असणे.
- Equalize-समान करणे .
- Equate-बरोबर आहे असे दाखविणे.
- Equip-सुसज्ज करणे.
- Equivocate-व्दिअर्थी बोलणे.
- Eradicate-मुळासकट उपटून टाकणे.
- Erase-पुसून टाकणे.
- Erode-झीज करणे.
- Err-प्रसाद करणे .
- Erupt-जोराने बाहेर निघणे.
- Escalate-उत्तरोत्तर वाढत जाणे.
- Escape-निसटणे .
- Eschew-पासून दूर राहणे.

- ▶ Escort-संरक्षक म्हणून बाहेर जाणे.
- ▶ Espouse-लग्न करणे, आधार देणे.
- ▶ Espy-पाहणे.
- ▶ Essay-प्रयत्न करणे.
- ▶ Establish-स्थापना करणे.
- ▶ Esteem-पसंत करणे.
- ▶ Estop -बहुदा स्वःताला थांबविणे.
- ▶ Estrange-संबंध तोडणे.
- ▶ Etch-कोरणे.
- ▶ Eulogize-खूप प्रशंसा करणे.
- ▶ Evacuate-रिकामा करणे.
- ▶ Evade-चुकविणे.
- ▶ Evaluate-किंमत ठरविणे.
- ▶ Evaporate-वाफ होणे.
- ▶ Even-सारखा करणे.
- ▶ Evict -बाहेर घालवून देणे.
- ▶ Evince-दाखविणे.
- ▶ Evoke-बोलावणे .
- ▶ Evolve-विकास पावणे.
- ▶ Exacerbate-कटुता वाढविणे.
- ▶ Exact-वसूल करणे.
- ▶ Ezaggerate-अतिशोयक्ती करणे.
- ▶ Exalt-मोठया पदास चढविणे.
- ▶ Examine-परीक्षा घेणे.
- ▶ Exaseperate-संतापणे.
- ▶ Excavate-खणून काढणे.
- ▶ Exceed-अतिक्रमण करणे.
- ▶ Excel-वरचढ असणे.
- ▶ Except-अपवाद करणे.
- ▶ Exchange-अदलाबदल करणे.
- ▶ Excise-कापून टाकणे.
- ▶ Excite-च्या भावना चेतविणे.

- ▶ Exclaim-उद्गारणे.
- ▶ Exclude-अंतर्भाव न करणे.
- ▶ Excogitate-विचार करून ठरविणे.
- ▶ Excommunicate- धर्म बाह्य करणे.
- ▶ Excrete-उत्सर्जन करणे.
- ▶ Exculpated-निर्दोष ठरविणे.
- ▶ Excuse-माफ करणे.
- ▶ Excrate-च्याबद्दल तिरस्कार करणे.
- ▶ Execute-अमलात आणणे.
- ▶ Exemplify- दृष्टान्त देऊन सिद्ध करणे.
- ▶ Exempt-माफ करणे / मुक्त करणे.
- ▶ Exercise-व्यायाम करणे.
- ▶ Exert -उपयोगात आणणे.
- ▶ Exhale-श्वास बाहेर टाकणे.
- ▶ Exhaust-दमवून टाकणे
- ▶ Exhibit-प्रदर्शन करणे.
- ▶ Exhilarate-आनंदित करणे.
- ▶ Exhort-आग्रहाने विनवणे.
- ▶ Exhume-उकळून बाहेर काढणे.
- ▶ Exit-अस्तित्वात असणे.
- ▶ Exonerate-दोषमुक्त करणे.
- ▶ Exorcize-भूत काढणे.
- ▶ Expand-प्रसरण पावणे.
- ▶ Expatriate-विस्ताराने लिहणे.
- ▶ Expatriate-स्वदेश त्याग करणे.
- ▶ Expect-अपेक्षा करणे.
- ▶ Expectorate-कफ बाहेर टाकणे.
- ▶ Expedite-ची गती वाढविणे.
- ▶ Expel-घालवून देणे.
- ▶ Expend-खर्च करून टाकणे .
- ▶ Expiate-प्रायश्चित घेणे.

- Expire-संपुष्टात येणे.
- Explain-स्पष्ट करणे.
- Explode-स्फोट घडवणे.
- Exploit-शोषन करणे.
- Explore-शोधासाठी अज्ञात देशात .
- Export-निर्यात करणे.
- Expose-जाहीर करणे.
- Expostulate-कान उघाडणी करणे.
- Expound-विषद करणे.
- Express-व्यक्त करणे.
- Expropriate-मालकीची गोष्ट काढून घेणे.
- Expunge-खोडून टाकणे.
- Expurgate-काढून टाकणे.
- Extend-पसरवणे.
- Extenuate-चे गांभीर्य कमी करणे.
- Exterminate-समुळ नाश करणे
- Extinguish-विझवणे, मालविणे.
- Extripate-निर्मूलन करणे.
- Extol-खूप स्तुती करणे.
- Extort-जबरीने घेणे.
- Extract-पिळून घेणे.
- Extradite-गुन्हेगार स्वाधीन करणे.
- Extrude-बाहेर टाकणे.
- Exude-बाहेर टाकणे.
- Exult-अतिशय आनंदित करणे.
- Eye-च्यावर नजर टाकणे.

F

01. Fabricate-तयार करणे.
02. Face- तोंड देणे.
03. Facilitate-सोपा करणे.

04. Fade-निस्तेज करणे.
05. Fag-थकेपर्यंत काम करणे.
06. Fail-अयशस्वी होणे.
07. Faint-कमी होणे.
08. Fake-बनावट वस्तू तयार करणे.
09. Fall-खाली येणे.
10. Falisify-खोटा करणे.
11. Flater-अडखळणे.
12. Familiarize-ओळखीचे करणे.
13. Famish-उपासमार होणे.
14. Fan-मंदपणे वाहणे.
15. Fancy-कल्पना करणे.
16. Fare-घडणे.
17. Fascinate-आकर्षित करणे.
18. Fashion-तयार करणे.
19. Fast-उपवास करणे.
20. Fasten-घट्ट बांधणे.
21. Fat-लठ्ठ होणे.
22. Ffavour-उपकार, मदत करणे.
23. Fatten-लठ्ठ होणे.
24. Fawn -हांजी हांजी करणे.
25. Fear-भीती वाटणे.
26. Feed-खाणे, चारणे.
27. Feature-चे मुख्य आकर्षण असणे.
28. Feel-वाटणे
29. Feign-ची बतावणी करणे.
30. Felicitate-अभिनंदन करणे.
31. Fell-खाली पाडणे.
32. Fence-तलवार चालवणे.
33. Fend -दूर लोटणे.
34. Ferment-फसफसणे.
35. Fertilize-सुपीक करणे
36. Fester-पू तयार करणे.

37. Fetch-जाऊन आणणे.
38. Fiddle-व्हायोलियन वाजविणे.
39. Field-चेंदू उडविणे.
40. Fight -लढणे, झुंजणे.
41. Figure-डोळयापुढे चित्र आणणे.
42. Filch-चोरी करणे.
43. Fill-भरून काढणे.
44. Film-चित्रपट तयार करणे.
45. Filtrate-पाझरणे, झिरणे.
46. Finalize-अंतीम स्वरूप देणे.
47. Find-शोधून काढणे.
48. Finish-शेवटास नेणे.
49. Fire-आग लावणे.
50. Fish-मासे मारणे, पकडणे.
51. Fit-बरोबर बसणे.
52. Fix-घट्ट बसविणे.
53. Fizz- फुसफुस असा आवाज करणे.
54. Fizzle-फुसफुस असा आवाज करणे.
55. Flabbergast-अश्चर्याने थक्क होणे
56. Flag-ढिल्ला होऊन खाली वाकणे.
57. Flagellate-कोरडे ओढणे.
58. Flame-ज्वाला बाहेर टाकणे.
59. Flap-फडफडणे.
60. Flare-रागावणे, भडकणे.
61. Flash -अचानक चमकणे.
62. Flatten-सपाट होणे / करणे.
63. Flatter-खुशामत करणे.
64. Flaunt-फडफडणे.
65. Flay-कातडी सोलणे.
66. Fledge-पंखयुक्त करणे.
67. Flee-पोबारा करणे.
68. Flex-वाकविणे.

69. Flicker-लुकलुकणे.
70. Flinch-माघार घेणे.
71. Flip-टिचकी मारणे.
72. Flirt-प्रेम करण्याचे ढोंग करणे.
73. Flit-भरा-या मारणे.
74. Float-द्रवावर तरंगणे.
75. Flock-एकत्र जमविणे /जमणे.
76. Flog-छडी, काठी, इ. ने मारणे.
77. Flood-पाण्याने व्यापणे.
78. Floor-भुईसपाट करणे.
79. Flop-जोराने आदळणे.
80. Flounder-धडपडणे.
81. Flourish-झपाटयाने वाढणे.
82. Flout-तुच्छ मानणे.
83. Flow -वाहणे, पसरणे.
84. Flush-आरक्त होणे, लाली येणे.
85. Flush -घाबरवून उडवून देणे.
86. Flutter-फडफडविणे.
87. Fob-हलक्या वस्तू देऊन फसविणे.
88. Focus-घडी घालणे.
89. Foil-मागोमाग जाणे.
90. Foist-हलक्या वस्तू देऊन फसविणे.
91. Fold-घडी घालणे.
92. Follow-मागोमाग जाणे.
93. Foment-शेकणे / चेतणे.
94. Fondle-गोजारणे.
95. Fool-मुर्खासारखे वागणे.
96. Foot-चालत जाणे.
97. Footle-उगाच टिबल्या बावल्या करणे.
98. Force-भाग पाडणे.
99. Foream-आधीच सज्ज करणे.
100. Forebode-चे चिन्ह असणे.

- Foreclose-हक्क विकण्यास भाग पाडणे.
- Foredoom-आधीच नशीब लिहून ठेवणे.
- Foreshadow-चे आगाऊ चिन्ह असणे.
- Forestall-दुस-याचा बेत उधळणे.
- Foretell-भविष्य सांगणे.
- Forewarn-धोक्याची सूचना देणे.
- Forfest-चुकीबद्दल दंड भरणे.
- Forgather-एकत्र भेटणे.
- Forge-पुढे घुसणे.
- Forge-बनावट तयार करणे.
- Fork- त्रिशुकाने उचलणे.
- Form-तयार करणे.
- Formulate-स्वच्छपणे व्यक्त करणे.
- Fortify-तटबंदी बांधून मजबूत करणे.
- Forward-पुढे नेणे.
- Fossilize-खडकातील आवशेष बनविणे.
- Foster-संगोपन करणे.
- Foul-टक्कर घेणे.
- Found-स्थापन करणे.
- Founder-पाण्याने भरल्यामुळे बुडणे.
- Frame-तयार करणे.
- Frank-पत्रावर सही करणे .
- Fraternalize-मैत्री करणे.
- Fray-झिजवून टोकाला पाडणे.
- Free- मुक्त करणे.
- Frequent-वारंवार भेट देणे.
- Freshen-ताजातवाना करणे.
- Fret-काळजी करणे.

- Frighten-घाबरगुंडी उडविणे.
- Frisk-उडया मारणे.
- Fritter-वाया घालविणे.
- Frizzle-शिजविणे.
- Frizzle-कुरळे करणे.
- Front -कडे तोंड असणे.
- Frown-आठया घालणे.
- Fructify-सफल होणे.
- Frustrate-निराश होणे.
- Fry-तळणे.
- Fuddle-धुंद करणे.
- Fulfil-पूर्ण करणे.
- Fulminate-च्या विरुद्ध गर्जना करणे.
- Fumble-बावळटासारखे हाताळणे
- Fume-धूर बाहेर टाकणे.
- Fumigate-धुरी देऊन बेशुध्द करणे.
- Function-काम करणे.
- Furbish-उजाळा देणे.
- Furl-घडी करणे.
- Furnish-साधनांनी युक्त करणे.
- Furnish-मदत करणे.
- Further-अतिउष्णतेमुळे वितळणे.
- Fruse-उगाच गडबड करणे.
- Fuss- किंमत देणे.

G

01. Gagbbble-तोंडातल्या तोंडात बोलणे.
02. Gad- उगाच भटकणे.
03. Gain-मिळवणे.
04. Gainsay-नाही असे म्हणणे.
05. Gallivant-भटकणे.
06. Galvanize-जस्ताचा पातळ थर देणे.
07. Gamble-जुगार खेळणे.

08. Game-जुगार खेळणे	38. Glide-घर्षण न करता हळूच जाणे
09. Gape-जांभई देणे	39. Glint -चमकणे
10. Garble-निवड करणे	40. Glisten-चकाकणे
11. Gargle-खळखळून गुळया करणे	41. Glitter-चकाकणे
12. Garnish-सुशोभित करणे	42. Gloat-तृप्त नजरेने पाहत राहणे
13. Garotte-गळा दाबून ठार मारणे	43. Glorify-स्तुती करणे
14. Gasp-धापा टाकणे	44. Glory-चा अभिमान वाटणे
15. Gatecrash-आगंतुकासारखे हजर राहणे	45. Gloss -गुळगुळीत करणे
16. Gather-जमा करणे	46. Glow-ज्वाला न टाकता चमकणे
17. Gauge-बिनचूक भाव घेणे	47. Glower-रागावून पाहणे
18. Gawk- टक लावून पाहणे	48. Glut-यथेच्छ खाणे
19. Gear- मोटाराच्या यंत्राचा संबंध तुटणे	49. Ganash-दात चावणे
20. Geld- खच्ची करणे	50. Gnaw-कुरतडणे
21. Generalize- सामान्य विधान करणे	51. Gobble-बकाबक खाणे
22. Generate-निर्माण करणे	52. Goggle-अश्चर्याने डोळे विस्तारून पाहणे
23. Genuflect-गुडघे वाकणे	53. Gorge-बकाबक खाणे
24. Germinate-अंकुर वाढविणे	54. Gormandize-मौजखातर खूप
25. Gerrymander-विभागणी करणे	55. Govern-कारभार चालविणे
26. Gesticulate-हावभाव करणे	56. Grab-एकदम पकडणे
27. Gibber-खूप वेगाने बडबडणे	57. Grace-शोभा असणे
28. Gibe-उपहास करणे	58. Grade-वर्गवारी करणे
29. Giggle-मूर्खपणे फिदफिदी करणे	59. Graduate-पदवी मिळवणे
30. Gild-सोन्याचा मुलामा देणे	60. Graft-कलम करणे
31. Gird-चढविणे, बांधणे	61. Grant -देणे
32. Gladden-आनंदी करणे	62. Granulate-दाणेदार करणे
33. Glamorize-मोहक आहे असे भागविणे	63. Grapple-घट्ट पकडणे
34. Glance-चटकन दृष्टी टाकणे	64. Grasp-हाताने घट्ट पकडणे
35. Glare-झगझगीत करणे	65. Grate-गजाची चौकट बनवणे
36. Glaze-झलई करणे	66. Gratify-सुखविणे
37. Glean-बातमी इ. जमा करणे	67. Grave-कोरणे, खोदणे
	68. Gravitate-कडे आकर्षित होणे

69. Graze-गवत खाणे
70. Graze-स्पर्शून जाणे
71. Grelt-स्वागत करणे
72. Grieve-शोक करणे
73. Grill-लोखंडी जाळीवर भाजणे
74. Grin- दात विचकीत हसणे
75. Grind-पीठ करणे
76. Grip-मूठ आवळून धरणे
77. Grizzle-एकसारखे चिडखोर पणे रडणे
78. Groan-काहणे
79. Groom-घोडयाची काळजी घेणे
80. Grope-हातांनी चाचपडत जाणे
81. Ground-जमिनीवर टेकणे
82. Grouse-कुरकुर करणे
83. Grovel-पायाशी लोटांगण घालणे
84. Growl-गुरगुरणे
85. Grub-अनार्थ खणणे
86. Grudge-हेवा वाटणे
87. Grumble-तक्रार / कुरकुर करणे
88. Grunt-रेखणे
89. Guarantee-जिम्मेदार होणे
90. Guard-संरक्षण करणे
91. Guess-तर्क करणे
92. Guide-नेतृत्व करणे
93. Gulp-अधाशी पणे भराभर गिळणे
94. Gun-गाळी मारणे
95. Gurgle-खळखळणे
96. Gush-ऊसळून बाहेर पडणे
97. Gut-आतडी स्वच्छ करणे
98. Guzzle-बकाबका खाणे
99. Gurate-गिरक्या घेत फिरणे
100. Gravitation-कडे आकर्षित होणे

H

01. Habituate-अंगावळणी पडणे.
02. Hack-तुकडे तुकडे करणे.
03. Hagggle-घासाघीस करणे.
04. Hail-गारांचा वर्षाव होणे.
05. Hale-ओढून काढणे.
06. Hallow-पवित्र करणे.
07. Halve-दोनसारखे भाग करणे.
08. Halt -बिचकत बोलणे.
09. Hammer-हातोडयाने ठोकणे.
10. Hamper-हालचाल अशक्य करणे.
11. Happen-घडून येणे.
12. Harass-त्रास देणे.
13. Harden-टणक होणे.
14. Hark-पुर्वस्थितीवर येणे.
15. Harken-ऐकणे.
16. Harness-जुंपणे.
17. Harrry-उद्धवस्त करणे.
18. Hash-लहान तुकडे करणे.
19. Hasten-गर्दी करणे.
20. Hatch-उबवणे.
21. Hate-अत्यंत नावड असणे.
22. Haul-जोराने ओढणे.
23. Haunt-वारंवार भेट देणे.
24. Haw-अडखळत .
25. Hawk- खाकरणे.
26. Hawk-घरोघर नेऊन विक्री करणे.
27. Head-चे नेतृत्व करणे.
28. Heal- भरुन येणे.
29. Heap-ढीग रचणे.
30. Hear-ऐकू येणे.
31. Hearten-उत्साह देणे.

32. Heave-हळूहळू उचलणे.
33. Heckle-छेडणे.
34. Hector-अपेरावी करणे
35. Heel- एका बाजूला कलणे
36. Heighten-उंची वाढवणे.
37. Help- मदत करणे.
38. Hesitate-अनिश्चित विचार करणे.
39. Hew- तोडणे.
40. Hie-वेगाने जाणे.
41. Hijack-बळजबरीने पळविणे.
42. Hinder-अडथळा करणे.
43. Hire-भाड्याने घेणे.
44. Hiss-फुस असा आवाज करणे
45. Hit-तडाखा हाणणे.
46. Hitch-हिसका देणे.
47. Hobble-लंगडत चालणे.
48. Hobnob-घसरण असणे.
49. Hoist-उचलणे.
50. Hounorur-सन्मान करणे.
- Honor-मान देणे.
- Hoodwink- फसविणे.
- Hook-हुकाचा आकार देणे.
- Hoop -हुप असा आवाज करणे.
- Hop-लंगडी घालून चालणे.
- Hope-आशा करणे.
- Horrify-घाबरविणे.
- Hospitalize-रुग्णालयात दाखल करणे.
- House-घर करणे.
- Hover-घिरटया घालणे.
- Howl -गळा काढून रडणे.
- Huddle-अंगाची घडी करणे.

- Hug-दृढ अलिंगन देणे.
- Hum-गुणगुणने.
- Humanize-सुसंस्कृत बनविणे.
- Humidify-दमट करणे.
- Humiliate-पाण उतारा करणे.
- Humour-लाड पुरविणे.
- Hunt-शिकार करणे.
- Hurl- जोराने झोकून देणे.
- Hurry-त्वरा करायला लावणे.
- Hurtle-जोराने आदळणे.
- Hush-गप्प करणे.
- Hustle-पुढे लोटणे.
- Hybridize-मिश्र जातीय प्राणी तयार करणे.
- Hyphenate- संयोग चिन्हाने जोडणे
- Hypnotize-मोहिनी घालणे.
- Hypothecate-गहाण टाकणे.

I

01. Idealize-आदर्श वाटणे.
02. Identify-ओळखणे.
03. Ignite-पेट घेणे.
04. Ignore-दुर्लक्ष करणे.
05. Ill-treat-वाईट रीतीने वागवणे.
06. Illuminate-प्रकाशीत करणे.
07. Ill-use-निर्दयपणे वागवणे.
08. Illustrate-उदाहरण देऊन स्पष्ट करणे.
09. Imagine-कल्पना करणे.
10. Imbibe-ग्रहण करणे.
11. Imbue-रंगाने भरणे.
12. Imitate-अनुकरण करणे
13. Immerse-बुडविणे.

14. Immerse-कायमचे राहण्यासाठी परदेशातून येणे
15. Immobilize -हालचाल अशक्य करणे
16. Immure-तुरुंगात टाकणे
17. Impair-कमजोर करणे
18. Impael-कुंपण घालणे
19. Impend-येऊन भिडणे
20. Impenetrable-खुप खोलवर घुसणे
21. Imperil-संकटात घालणे
22. Impersonate-ची भूमिका करणे
23. Impinge-जोराने आदळणे
24. Implant-मनावर बिंबवणे
25. Implement- अमलात आणणे
26. Implicate-गुंतविणे
27. Implode-स्फोटाच्या उलट असलेली क्रिया करणे
28. Implore-विनंती करणे
29. Imply-ध्वनित करणे
30. Import-परदेशातून आयात करणे
31. Impose-माथी मारणे
32. Impound-कोंडवाडयात घालणे
33. Impoverish-भिकेस लावणे
34. Imprecate-शाप देणे
35. Impregnate-सुपीक करणे
36. Impress-सैन्यात सक्तीने भरती करणे
37. Imprint-बिंबवणे
38. Imprison-तुरुंगात कोंबणे
39. Improve-उपयुक्त करणे
40. Improvise-आयत्या वेळी रचणे
41. Impute-ठपका देणे

42. Impugn-चूक आहे असे म्हणणे
43. Inaugurate- समारंभाची सुरवातकरणे
44. Incapacitate-असमर्थ करणे
45. Incarcerate-तुरुंगात घालणे
46. Incarnate-रूप देणे
47. Incense-कृध्द करणे
48. Incenerate-जाळून खाक करणे
49. Incise-कापणे
50. Incite -चिथावणी देणे
51. Incline-वाकवणे
52. Inclose-कुंपण घालणे
53. Include-समाविष्ट करणे
54. Incommode-गैरसोय करणे
55. Incorporate-एकत्र येणे
56. Increase-वाढविणे
57. Incubate-अंडी उबविणे
58. Inculcate-बिंबविणे
59. Inculpate-गुन्हाच्या आरोपात गोवणे
60. Incur-अंगावर ओढून घेणे
61. Indemnify-बचाव करणे
62. Ident-दातासारखे खाचे पाडणे
63. Indicate-दर्शविणे, दाखविणे
64. Indict-कायदयानुसार आरोप ठेवून काम चालविणे
65. Indite-शब्दांत मोडणे
66. Individualize-व्यैयक्तीक छाप देणे
67. Indoctrinate-बिंबविणे
68. Indorse-स्वतःची सही करणे
69. Induce-प्रवृत्त करणे
70. Induct-समारंभ स्थापना करणे
71. Indulge-लाड करणे.
72. Indurate-कठीण होणे.

73. Industrialize-उदयोग प्रधान करणे.
  74. Indwell-वस्ती करणे.
  75. Infatuate-अतिशय वेड लावणे.
  76. Infect-संसर्गदूषित करणे.
  77. Infer- अनुमान बांधणे, काढणे .
  78. Infest-व्यापने.
  79. Infiltrate-झिरपत आत प्रवेश करणे.
  80. Inflame-दुःखकारक होणे.
  81. Inflate-हवा भरून भागविणे.
  82. Inflect-शब्दांची रूपे बदलणे.
  83. Inflict-लगावणे.
  84. Influence-परिणाम घडवून आणणे.
  85. Inform-माहिती देणे.
  86. Intrigue-उल्लंघन करणे.
  87. Infuse-द्रवात बुडवून ठेवणे.
  88. Ingest-मिळणे.
  89. Ingraft-कलम करणे.
  90. Ingrain-खोल रूजविणे.
  91. Ingratiate-मर्जी संपादणे.
  92. Inhabit-मध्ये वास करणे.
  93. Inhale-श्वास आत करणे.
  94. Inherit-वारसा हक्काने मिळणे.
  95. Inhibit-मना करणे.
  96. Inhume-दफन करणे.
  97. Initiate-आरंभ करणे.
  98. Inject -अंगात टोचणे.
  99. Injure-जखम करणे.
  100. Inlay-जडावाचे काम करणे.
- Innovate-मध्ये बदल घडवून आणणे
  - Inoculate-रोग प्रतिबंधक शक्ती .
  - Inquire-माहिती विचारणे.
  - Inscribe-लिहिणे अगर कोरणे.
  - Inseminate- गर्भात वीर्य स्थापणे.

- Insert-आत घालणे.
- Inset- आत घालणे.
- Insinuate-युक्तीने प्रवेश मिळविणे.
- Insist-महत्त्व आगृहाने सांगणे.
- Inspect-काळजीपूर्वक तपासणे.
- Inspire-प्रेरणा देणे.
- Inspirit-प्रोत्साहन देणे.
- Install-विधिपूर्वक स्थानाविवरण करणे.
- Instigate-फुस देणे.
- Instill-थेंब थेंब घालणे.
- Institute-सुरू करणे.
- Instruct-सूचना करणे.
- Insulate-इतरांपासून दुर करणे
- Insult-अपमान करणे .
- Insure-विमा उतरविणे
- Integrate-पुर्ण करणे.
- Intend-हेतू असणे.
- Intensify-तीव्रता वाढविणे.
- Inter-पुरून टाकणे.
- Interact-परस्परान्वर क्रिया करणे.
- Interbreed-प्राण्याची मिश्र पुजा करणे
- Intercede-मध्यस्ती करणे
- Intercept-मध्येच अडवून पकडणे
- Interchange-देवाण घेवाण करणे
- Intercommunicate-संबंध ठेवणे
- Interdependent-परस्परान्वर अवलंबून राहणे
- Interdict-विरोध करणे
- Interest-च्यामध्ये आवड निर्माण करणे
- Interfere-अडथळा करणे
- Interfuse-मिसळणे

- Interject-मध्येच घालणे
- Interlace-एकत्र येणे
- Interlard-मध्येमध्ये परभाषिक शब्द घुसडणे
- Interleave-छापील पानांच्या मध्ये जादा कोरी पाने घालणे
- Interline-ओळीच्या मध्ये लिहणे
- Interlock-एकमेकांशी दुव्यानी जोडणे
- Intermarry-लग्नानामुळे एकत्र येणे
- Intermeddle-दुस-याच्या कामात लुडबुड करणे
- Intermingle-एकमेकांत मिसळून जाणे
- Intermit-थोडा काळ बंद ठेवणे
- Intermix-एकत्र येणे
- Intern-स्थानबद्ध करणे
- Internationalize-आंतरराष्ट्रीय मालकीचा करणे
- Interpellate-स्थानबद्धता
- Interpolate-प्रक्षिप्त करणे
- Interpose-मध्ये उपस्थित करणे
- Interpret-अर्थाची फोड करून सांगणे
- Interrogate-कसून प्रश्न विचारणे
- Interrupt-मध्येच अडथळा आणून थांबणे
- Intersect-छेदून जाणे
- Intersperse-ठिकठिकाणी पसरणे
- Intertwine-एकत्र गुंफणे
- Intervene-मध्ये येणे जाणे
- Interview-ची भेट घेणे
- Interweave-एकटा विणणे

- Intimidate-घाबरणे
- Itone-स्वरात आणणे
- Intoxicate-उन्माद आणणे
- Intrench-खडक खोदून सुरक्षित करणे
- Intrigue-गुप्त कारस्थान करणे
- Introduce-ओळख करून देणे
- Introspect-आत्मनिरीक्षण करणे
- Introvert-अन्तर्मुख करणे
- Intrude-आत घुसणे
- Intrust-विश्वास ठेवणे
- Inundate-जलमय करणे
- Inure-सराव पाडणे
- Invade-हल्ला चढविणे
- Invalidate-ठरविणे, करणे
- Inveigh-अत्यंत कडक शब्दांत हल्ला चढविणे
- Inveigle-भुरळ टाकून काही करावयास लावणे
- Invent-शोधून काढणे
- Invert-उलटा करणे
- Invest-गुंतवणे
- Investigate-बारकाईने चौकशी करणे
- Invigilate-परिक्षेत पर्यवेक्षण करणे
- Invigorate-बळ देणे
- Invite-आमंत्रण देणे
- Invoke-धावा करणे
- Involve-गुंतणे
- Ionize-विद्युत जागृत कणात रूपांतर करणे
- Irk-कंटाळा आणणे
- Iron-इस्त्री करणे

- Irradiate-उजळून टाकणे
- Irritate-चिडवणे
- Isolate-वेगळा करणे
- Itemize-क्रमवार मांडणे
- Iterate-वारंवार म्हणणे

J

- Jab-खुपसणे
- Jabber-वटवट करणे
- Jack-जॅकच्या सहाय्याने वजन उचलणे
- Jam-दोनीबाजुनी दाबणे
- Jampack-खचून भरणे
- Jangle-खणाणे
- Jar-थरारविणे
- Jeer-उपहास करणे
- Jell-मुरांब्यात रुपांतरित होणे
- Jeopardize-धोक्यात घालणे
- Jerk-हिसका देवून ओढणे
- Jest-चेष्टेने बोलणे
- Jet-झोताने बाहेर पाडणे
- Jettison-बाहेर फेकून देणे
- Jib-एकदम थबकणे
- Jilt-प्रतारणा करणे
- Job-किरकोळ काम करणे
- Jog-लहान लहान धक्के देणे
- Joggle-लहानसा धक्का देणे
- Join-जोडणे
- Joint-दुव्याने सांधणे
- Joke-विनोद करणे
- Jollify-मौज करणे
- Jolt-हिसके बसणे

- Jostle-धक्के देणे
- Jot-लिहणे
- Jounce-उसळी मारणे
- Judder-खूप कंप पावणे
- Judge-न्याय करणे
- Juggle-जादुचे प्रयोग करणे
- Justify-सिध्द करणे
- Jut-बाहेर येणे
- Juxtapose-शेजारी ठेवणे

K

- Keep-बाळगणे
- Kick-मारणे, उडवणे
- Kid-गंमत करण्यासाठी चेष्टखोरपणे फसविणे
- Kidnap-चोरून नेणे
- Kill-ठार मारणे
- Kindle-पेटणे
- Kiss-चुंबन घेणे
- Knead-कनीक मळणे
- Kneel-गुडघे टेकणे
- Kint-विणणे
- Knock-आदळणे
- Kowtow-पुढे लोटांगण घालणे

L

01. Labour-कष्ट करणे
02. Lacerate-कसेतरी टराटर फाडणे
03. Lack-अभाव असणे
04. Lag-पाठीमागे लागणे
05. Lam-झोडपणे

06. Lambaste- खूप खडसावणे
07. Lament-विलाप करणे
08. Laminate-ठोकून पत्रे करणे
09. Land-जमिनीवर उतरविणे
10. Languish-गळून जाणे
11. Lap-लपेटणे
12. Lap-चाटणे
13. Lapse-सन्मार्गापासून दूर होणे
14. Lash-तडाखा देणे
15. Last-चालू राहणे
16. Laud-स्तवन करणे
17. Laugh-मोठयाने हसणे
18. Launch-सुरू करणे
19. Launder-इस्त्री करणे
20. Lave-धुणे, च्या बाजूने वाहणे
21. Laze-काही काम न करता राहणे
22. Lead-मार्ग दाखविणे
23. Leak-पाझरणे
24. Lean-तिरपा असणे
25. Leap-उडी मारणे
26. Learn-शिकणे
27. Leave-सोडून जाणे
28. Legalize-कायदयाने योग्य ठरविणे
29. Legislate-कायदयाने करणे
30. Legitimate-कायदयाने औरसत्व बहाल करणे
31. Lend-कर्जाऊ घेणे
32. Lengthen-लांब होणे
33. Lessen-कमी करणे
34. Let-काही करू देणे
35. Let-भाडयाने देणे
36. Levant-कर्ज न फेडता पोबारा करणे

37. Level-सपाट करणे
38. Levitate-अंधातरी असणे
39. Levy-वर्गणी गोळा करणे
40. Liaise-सहकार्य साधण्याचे कार्य करणे
41. Libel-बेअब्रूकारक मजकूर छापणे
41. Liberalize-संकुचित करणे
42. Liberate-हेलकावे खाणे
43. License-परवाना देणे
44. Lick- स्पर्श करणे
45. Lie-खोटे बोलणे
46. Lie-आडावा होणे
47. Lift-वर उचलणे
48. Light-लावणे, पेटवणे
49. Light-हलका होणे
50. Lighten-प्रकाशित करणे
51. Lighten-आनंदित करणे
52. Like-पसंत करणे
53. Limit-मर्यादित करणे
54. Limp-पाय बधिर झाल्यामूळे लंगडत चालणे
55. Line-रेषा काढणे
56. Line-अस्तर लावणे
57. Linger-मागे राहणे
58. Lionize-चा भक्त बनणे
59. Liquefy-द्रवरूप करणे, होणे
60. Liquidate-देवून टाकणे
61. Lisp-बोबडे बोलणे
62. List-यादीत समाविष्ट करणे
63. List- यादी करणे
64. List-मनाने ठरविणे
65. Listen-कान देणे

66. Litigate-ल्यातील एका बाजूचा होणे
67. Litter-फाटपसारा टाकणे
68. Live-जिवंत असणे
69. Liven-चैतन्य भरणे
70. Load-ओझे लादणे
71. Loaf-आळसात वेळ घालवणे
72. Loathe-तिटकारा करणे
73. Lob-बैडोलपणे चालणे
74. Localize-विशिष्ट स्थानापुरता मर्यादित करणे
75. Locate-शोधून काढणे
76. Lock-ला कुलुप लागणे
77. Lodge-झोपायला जागा देणे
78. Log-नोंद करणे
79. Loiter-थांबत जाणे
80. Loll-बाहेर लोंबणे
81. Long-अत्युत्कट इच्छा करणे
82. Look-पाहणे
83. Loom-प्रचंड भासणे
84. Loose-सैल करणे
85. Lop-छाटणे, तोडणे
86. Lop-लोंबकाळणे
87. Lope-लांब उडया टाकीत पळणे
88. Lord-हुकूमत गाजवणे
89. Lose-गमावणे
90. Lounge-रमणे
91. Lour-रागाने पाहणे
92. Love-प्रेम करणे, प्रेमात पडणे
93. Lower-खाली आणणे
94. Lubricate-यंत्राला तेल घालणे
95. Luff-जहाज वा-याच्या दिशेने नेणे

96. Lug-जोराने ओढणे
97. Lull-झोपवणे
98. Lumber-खडखडत चालणे
99. Lurk-लपून राहणे
100. Luxuriate-भरपूर उपभोगणे
- Lynch-चौकशी शिवाय देहदंड करणे

M

01. Macerate-भिजवून करणे
02. Madden-वेडापिसा करणे
03. Maffick-धुमधडाक्याने साजरा करणे
04. Magnetize-आकर्षित करणे
05. Magnify-फुगवून सांगणे
06. Maim-लंगडा करणे
07. Maintain-निगा राखणे
08. Make-बनवणे
09. Malign-निंदानालस्ती करणे
10. Malinger-ढोंग करणे
11. Maltreat-वाईट रीतीने वागणे
12. Man-माणसांची भरती करणे
13. Manage-ताब्यात ठेवणे
14. Manducate-चर्वण करणे
15. Mangle-छिन्न विछिन्न करणे
16. Manhandle-मनुष्य बळाने हलविणे
17. Maintest-स्पष्ट करणे
18. Manipulate-कुशलतेने चालविणे
19. Manoeuvre-हालचाली करणे
20. Manufacture-पक्कामाल तयार करणे

21. Manumit-गुलामगिरीतून मुक्त करणे	54. Memorize-पाठ करणे
22. Mar-खराब करणे	55. Mend-सुधारणे , दुरुस्त करणे
23. Maraud-लुटमार करणे	56. Mention-उल्लेख करणे
24. March-चालून जाणे	57. Mercerize-योजना करणे
25. Mark-खूण करणे	58. Merge-च्यात मिसळून जाणे
26. Market-बाजारात आणणे	59. Mesmerize-मोहिनी विद्येने भुरळ पाडणे
27. Maroon-निर्जन बेटावर सोडून देणे	
28. Marry-लग्न लावणे	50. Metamorphose-रुपांतर करणे
29. Marshal-समारंभाने नेणे	51. Mete-देणे
30. Marvel-आश्चर्य वाटणे	62. Mew-कोंडणे
31. Master-प्रावीण्य मिळविणे	63. Mewl-अशक्तपणे
32. Masticate-चवर्ण करणे	64. Migrate-स्थलांतर करणे
33. Masturbate-हस्तमैथुन करणे	65. Militate-प्रतिकूल होणे
34. Mat-गुंतागुत होणे	66. Mill-गिरणीत भरडणे
35. Match-बरोबरी करणे	67. Mince-बारीक तूकडे करणे
36. Materialize-सफल होणे	68. Mind-सांभाळणे
37. Matriculate-विद्ययापीठात प्रवेश देणे	69. Mine-जमिन खोदणे
38. Matter-महत्त्वाचा असणे	70. Mingle-सरभेसक करणे
39. Maturate-पुर्ण वाढ होणे	71. Miniaturize-लहान करणे
40. Mature-पुर्णपणे वाढवणे	72. Minimize-कमीत कमी करणे
41. Maul-मार देणे	73. Minister-सेवा करणे
42. Maunder-च-हाट लावणे	74. Mire- चिखलात रुखणे
43. Maximize-संख्या वाढविणे	75. Misadvise-चुकीचा सल्ला देणे
44. Mean-मनात असणे	76. Misapply-दुरुपयोग करणे
45. Meander-वळणे घेत जाणे	77. Misapprehend-चुकीचा अर्थ समजणे
46. Measure-मापणे, मोजणे	
47. Mechanize-यंत्रसज्ज करणे	78. Misappropriate-अपहार करणे
48. Meddle-लुडबुड करणे	79. Misbehave-गैरवर्तन करणे
49. Mediate-मध्यस्ती करणे	80. Miscalculate-चुकीचा अंदाज करणे
50. Meditate-मनात घोळणे	81. Miscall-चुकीचे नाव देणे
51. Meet-एकत्र येणे	82. Miscarry-अपेक्षा उरणे
52. Meliorate-सुधारणे	83. Miscast-चुकीची भुमिका देणे
53. Melt-वितळणे, वितळविणे	84. Misconceive-गैरसमज आणणे

85. Misconstrue-चुकीचा अर्थ लावणे	► Mistime-अयोग्य वेळ करणे
85. Miscount-चुकीची मोजणी करणे	► Mistranslate-चुकीचे भाषांतर करणे
86. Misdate-चुकीची तारीख देणे	► Mistrust-खात्री न वाटणे
87. Misdeal-चुक वाटणे	► Misunderstand-गैरसमज करणे
88. Misdirect-चुकीचे मार्गदर्शन करणे	► Misuse-गैरवापर करणे
89. Misfire सुरू न होणे	► Mitigate-सुसहय करणे
90. Misgive-भीती वाटणे, चिंता	► Mix-मिसळणे
91. Misgovern-राज्यकारभार करणे	► Moan-कण्हत व्यक्त करणे
92. Misguide-दिशाभूल करणे	► Mobilize-एकत्र जमविणे
93. Mishandle- धक्का बुक्की करणे	► Mock-उपहास करणे
94. Mishear-चुकीचे ऐकणे	► Model-बनावट तयार करणे
95. Mishit-नेम चुकणे	► Moderate-तीव्रता कमी करणे
96. Misinform-चुकीची माहिती देणे	► Modernize-आधुनिकता आणणे
97. Misinterpret-चुकीचा अर्थ लावणे	► Modify-थोडा बदल करणे
98. Misjudge-चुकीचा ग्रह करून घेणे	► Modulate-सूर बदलणे
99. Mislaid-कोठेवरी ठेवणे	► Moil-परिश्रम करणे
100. Mislead-चुकीचा मार्ग दाखविणे	► Moisture-ओलसर करणे
► Mismanage-अव्यवस्था करणे	► Molest-ढवळा ढवळ करणे
► Misname-चुकीचे नाव देणे	► Mollify-शांत करणे
► Misplace-भलत्याच ठिकाणी ठेवणे	► Monopolize-पूर्ण मूक्तता मिळवणे
► Misprint-चुकीचे छापणे	► Mooch-उगाच भटकणे
► Misprize-मोल न समजणे	► Moon-भटकणे
► Mispronounce-चुकीचा उच्चार करणे	► Moor -दोरांनी बांधून ठेवणे
► Misquote-चुकीचा आधार देणे	► Mop-स्वच्छ पुसणे
► Misread-चुकीचा अर्थ लावणे	► Mop-वाकुल्या दाखवणे
► Misrepresent-विपर्यास करणे	► Mope-खिन्न होणे
► Misrule-वाईट राज्यकारभार करणे	► Moralize-नैतिक विवेचन करणे
► Miss- नेम चुकणे	► Mortify-पाणउतारा करणे
► Miss-spell-चुकीचे स्पेलिंग लिहिणे	► Mother-मातेप्रमाणे काळजी घेणे
► Miss-spend-अनाहायी खर्च करणे	► Motion-खुणेने सुचवणे
► Mis-state-चुकीचे विधान करणे	► Motivate-प्रवृत्त करणे
► Mistake-चुकीचा अर्थ लावणे	► Motor-मोटारीने प्रवास करणे
	► Mottle-रंगबेरंगी करणे

- Mould-घडवणे, बनवणे
- Moulder-तुकडे होणे
- Moults-पिसे टाकणे
- Mount-चढणे, जाणे, बसणे
- Mourn-शोक करणे
- Mouth-तोंडाने स्पर्श करणे
- Move-सरकणे
- Mow-कत्तल करणे
- Muffle-झाकणे
- Mug-घोळून तयार करणे
- Mug-हल्ला करून लुबाडणे
- Mulct-दंड ठोठावणे
- Mull-मसाला घालून तापवणे
- Mull-खुप चिंतन करणे
- Multiply-वाढ होणे
- Mumble-चघळणे
- Munch-चघळून खाणे
- Mure -कोंडून ठेवणे
- Muse-चिंतनात ठेवणे
- Must-जरूर असणे या अर्थी
- Mutilate-छिन्नविछिन्न करणे
- Mutter-कुरकुरणे
- Mystify-घोटाळयात पाडणे

N

- Nab-अचानक पकडणे
- Nag-टाकून बोलणे
- Nail-खिळे मारून बंद करणे
- Name-नाव देणे
- Nark-मनस्ताप देणे
- Narrate-कथन करणे

- Nasalize-नाकातून उच्चारणे
- Nationalize-राष्ट्रीयकरण करणे
- Natter-बडबड करणे
- Naturalize-नागरिकत्वाचे हक्क देणे
- Natter-बडबड करणे
- Naturalize-नागरिकत्वाचे हक्क देणे
- Nauseate-तिटकारा आणणे
- Navigate-चालवणे
- Near-जवळ येणे
- Necessitate-भाग पाडणे
- Need-जरूर असणे
- Negate-अस्तित्व नाकारणे
- Neglect-दुर्लक्ष करणे
- Negotiate-बाजु मांडणे
- Nest-घरटे बांधणे
- Nestle-पहूडणे, बसणे
- Net-जाळयात पकडणे
- Neutralize-निष्फळ करणे
- Nibble-कूरतडुन थोडे थोडे करणे
- Niggle-महत्त्व देणे
- Nip-चिमटयात पकडणे
- Nobble-प्रयोग करणे
- Nod-डुलकी देणे
- Nominate-नाव सूचवणे
- Nonplus-गोंधळून टाकणे
- Normalize-नेहमीच्यासारख्या करणे
- Nose-नाक खूपसणे
- Note-लक्षात घेणे
- Notice-लक्षात घेणे
- Notify-खबर देणे, कळवणे
- Nourish-पुष्ट करणे
- Novelize-कादंबरीत रूपांतर करणे

- Nudge-कोपराने ढोसने
- Nullify-रद्द करणे
- Number-एकूण असणे, क्रमांक देणे
- Nurse-अंगावर पाजणे, पालन करणे
- Nuzzle-नाक घासणे

O

01. Obey-आज्ञा पाळणे
02. Obfuscate-गोधळून टाकणे
03. Object-विरोध करणे
04. Objurgate-निर्भत्सना करणे
05. Observe-निरीक्षण करणे
06. Obsess-मन व्यापून टाकणे
07. Obstruct-अडथळा करणे
08. Obtain-मिळवणे
09. Obtrude-लादणे
10. Obviate-दुर करणे
11. Occasion-घडवून आणणे
12. Occlude-थांबवणे
13. Occupy-ताब्यात ठेवणे
14. Occur-घडून येणे
15. Offend-मन दुखवणे
16. Offer-देऊ करणे
17. Officiate-कर्तव्य पार पाडणे
18. Offest-भरपाई करणे
19. Ogle-कामुक नजर टाळणे
20. Oil-तेल घालणे
21. Omit-वगळणे
22. Open-चालू करणे, उघडणे
23. Operate-चालू असणे, चालणे

24. Opine-मत असणे
25. Oppose-विरोध करणे
26. Oppress-जुलमी राज्य करणे
27. Oppugn-विरोध करणे
28. Opt-निवड करणे
29. Orate-भाषण करणे
30. Orchestrate-जुळवणे
31. Ordain-विधीपूर्वक नेमणे
32. Order-आज्ञा करणे
33. Organize-संघटित करणे
34. Orientate-इमारात बांधणे
35. Originate-अस्तित्वात येणे
36. Oscillate-हेलकावणे खाणे
37. Ossify-हाडात रुपांतर करणे
38. Ostracize-बहिष्कृत करणे
39. Oust-हुसकावून लावणे
40. Out-बाद होणे
41. Outbalance-अधिक मोलाचा असणे
42. Outbid-अधिक किंमत बोलणे
43. Outbrave-अधिक शौर्य दाखविणे
44. Outclass-पेक्षा वरचढ ठरणे
45. Outdistance-पार मागे टाकणे
46. Outdo-पेक्षा वरचढ करणे
47. Outface-डोळयाला डोळा भिडवणे
48. Outflank-शत्रूच्या फळीच्या बाजूला वेढणे
49. Outgrow-झपाटयाने वाढ होणे
50. Outlast-पेक्षा अधिक काळ टिकणे
51. Outlive-पेक्षा अधिक काळ जगणे
52. Outmanoeuvre-मात करणे
53. Outmatch-वरचढ होणे

54. Outnumber-पेक्षा संख्येने अधिक असणे
55. Outplay-पेक्षा अधिक चांगले खेळणे
56. Outrage-अपमान होईल असे कृत्य करणे
57. Outrange-अधिक मोठा पल्ला असणे
58. Outrun-धावण्यात मागे टाकणे
59. Outrunk-अधिक चांगला दर्जा असणे
60. Outride-वेगाने घोडदौड करणे
61. Outrival-प्रतिस्पर्ध्यांवर मात करणे
62. Outstrip-धावण्यात मागे टाकणे
63. Outshine-अधिक तेजाने झळकणे
64. Outstay-जास्त काळ राहणे
65. Outvote-अधिक मते मिळवणे
66. Outwear-जास्त काळ टिकवणे
67. Outweigh-वजनात अधिक भरणे
68. Outwit-मात करणे
69. Overact-प्रमाणाबाहेर अभिनय करणे
70. Overarch-कमाण करणे
71. Overawe-दहशत बसणे
72. Outrun-धावण्यात मागे टाकणे
73. Outrank-आधिक चांगला दर्जा असणे
74. Outride-वेगाने घोडदौड करणे
75. Outrival-प्रतिस्पर्ध्यांवर मात करणे
76. Outstrip-धावण्यात मागे टाकणे
77. Outshine-अधिक तेजाने झळकणे
78. Outstay-जास्त काळ राहणे
79. Outvote-अधिक मत मिळवणे
80. Outwear-जास्त काळ टिकविणे
81. Outweigh-वजनात अधिक भरणे
82. Outwit-मात करणे
83. Overact-प्रमाणाबाहेर अभिनय करणे
84. Overarch-कमाण करणे
85. Overawe-दहशत बसणे
86. Overbalance-तोळ गमावणे
87. Overbear-दाबून टाकणे
88. Overburden-फाजील ओझे लादणे
89. Overcloud-ढगांनी, सावल्यांनी व्यापणे
90. Overcome- पराभूत करणे
91. Overcrop-नापीक करणे
92. Overcrowd-गर्दी करणे
93. Overdo-अतिरेक करणे
94. Overdraw-रकमेचा चेक काढणे
95. Overdress-पोषाख करणे
96. Overeat-प्रमाणाबाहेर खाणे
97. Overestimate-मोठी किंमत सांगणे
98. Overflow-वरून वाहणे, भरून वाहणे
99. Overgrow-आच्छादणे, वाढ होणे
100. Overhang- पुढे येणे, वर असणे
- Overhaul -तपासणी करणे, गाठणे
- Overhear-सहज ऐकणे
- Over-indulge-ताव मारणे , खूप लाड करणे
- Overlap-आच्छादणे
- Overlay-थर देणे
- Overleap-उडी मारणे, पुढे जाणे
- Overlie-पसरलेले, पडलेले असणे
- Overload - जादा ओझे लादणे
- Overlook-वरून पाहणे

- Overmaster-पूर्ण अंकित करणे
- Overpower-मात करणे, त्रस्त करणे
- Overprint-उमटणे, छापणे
- Overproduce-उत्पादन करणे
- Overrate-वाजवीपेक्षा जास्त मोल मानणे
- Overreach-पोहोचणे, मात करणे
- Override-पायमल्ली मरणे
- Overrule-बाजूला करणे
- Overrun-आच्छादणे
- Oversee-पर्यवेक्षण करणे
- Overshadow-वर सावली पाडणे
- Overshoot-मारणे
- Oversleep-जास्त वेळ झोपणे
- Overstate-अतिशयोक्ती करणे
- Overstay-फाजील काळ राहणे
- Overstep-उल्लंघन करणे
- Overstock-फाजील साठा करणे
- Overstrain-फाजील ताण देणे
- Overtake-गाठणे , मात करणे
- Overtax-ताण देणे, कर भरणे
- Overthrow-उलथून टाकणे
- Overturn -उलटणे
- Overwhelm-पूर्ण झाकणे, नाश करणे
- Overwind- जास्त किल्ली देणे
- Overwork-काम करणे, करवून घेणे
- Owe-ऋणी असणे
- Own -मालक असणे, मान्य करणे
- Oxidize-प्राण वायूशी संयोग पावणे

P

01. Pace-सावकाश चालणे
02. Pacify-शांत करणे
03. Pack-बांधणी करणे
04. Pad-मऊ पदार्थाने भरणे
05. Paddle-पाण्यात हात मारणे
06. Pain-दुःख होणे, दुःखी होणे
07. Paint-रंग लावणे, चित्र काढणे
08. Pall-कंटाळवाणा होणे
09. Palliate-दुःख हालके करणे
10. Palpitate-वेगाने धडधडणे
11. Palter-दुटप्पीपणा करणे
12. Pamper-फाजील लाड करणे
13. Pan-सोने देणे.
14. Pan-चित्रित होणे
15. Pander-मदत करणे
16. Pant-धापा टाकणे
17. Parade-सैन्य एकत्र आणणे
18. Parboil-अर्धवट उकडणे
19. Pardon-क्षमा करणे, माफ, गय करणे
20. Pare-कापणे, सोलणे
21. Parry-निवारणे, चुकवणे, टाळणे
22. Parse -व्याकरण चालवणे
23. Part-वेगळा करणे निरोप घेणे
24. Partake-सहभागी होणे
25. Participate-भागीदारी
26. Particularize-तपशीलवार सांगणे
27. Pass-पुढे जाणे, समोरून जाणे
28. Pasteurize-तपशीलवार सांगणे
29. Pat-चापटी देणे, कौतुक करणे
30. Patch-ठिगळ लावणे
31. Patronize-आश्रय देणे, गिऱ्हाईक

- होणे
32. Pauperize-भिकेस लावणे
  33. Pave-आच्छादणे
  34. Pawn-तारण म्हणून ठेवणे
  35. Peach-चहाडया सांगणे
  36. Peak-कृश, अशक्त होणे, झिजणे
  37. Peck-चोच मारणे
  38. Peck-डोकावून पाहणे निरखणे
  39. Peculate-पैसे खाणे
  40. Peddle-फेरी करून विकणे
  41. Peel-सोलणे, साल काढणे
  42. Peep-चोरून पाहणे
  43. peer-निरखणे, निरखून पाहणे
  44. Peeve-चिडवणे, संतापणे
  45. Peg-खुंटया ठोकून जागा दाखवणे
  46. Pelt-फेकून मारणे
  47. Penalize-शिक्षा देणे
  48. Penetrate-आत शिरणे, घुसणे
  49. Perambulate-फेर फटका मारणे
  50. Percieve-आकलन करणे, ज्ञान होणे
  51. Perch-वर येऊन बसणे
  52. Percolate-झिरपणे, गळणे
  53. Perfect-पूर्ण, परिपूर्ण करणे
  54. Perforate-भोक पडणे
  55. Perform-तडीस नेणे, पुरा करणे
  56. Perish-नाश पावणे
  57. Perjure-खोटी शपथ घेणे, खोटी साक्ष देणे
  58. Perk- आनंदी होणे
  59. Permeate-आत शिरणे, झिरपणे
  60. Permit-परवानगी देणे
  61. Permute-अनुक्रम बदलणे

62. Perorate-समाप्त करणे
63. Perpetrate-करणे (आपराध, गुन्हा)
64. Perpetuate-चिरस्थानी करणे
65. Perplex-गोंधळणे, बावरणे
66. Persecute-छळणे, गांजणे, पीडा देणे
67. Persevere-चालु ठेवणे
68. Persist-चिकटून राहणे
69. Personalize-छापणे, उमटवणे, दर्शविणे
70. Personate-भूमिका करणे
71. Personify-आरोप करणे
72. Perspire-घाम येणे
73. Persuade-मन वळवणे, खात्री पटवणे
74. Pertain-चा आसणे
75. Perturb-राग येईल असे करणे
76. Peruse -संपूर्ण लक्षपुर्वक वाचणे
77. Pervade-व्यापने, सर्वत्र करणे
78. Pervert -दुरुपयोग करणे
79. Pester-त्रास देणे
80. Peter -संपुष्टात येणे
81. Petrify-जिवंतपणा नष्ट करणे
82. Phase-कामगिरी करणे
83. Philander-बायकांना भुलविणे
84. Phrase -शब्दात व्यक्त करणे
85. Pick -उचलणे गोळा करणे
86. Picture-चित्र काढणे
87. Piece-शिवून जोडणे, सांधणे, एकत्र जूळविणे
88. Pierce-शिरणे, घुसणे, घुसविणे
89. Pile-ढीग रचणे, एकत्र येणे
90. Pilfer-भुरती चोरी करणे
91. Pin-टाचणी लावणे
92. Pinch-चिमटीत धरणे, चिमटीत घेणे

93. Pine-झुरणीस लागणे, झुरणे
94. Pink-तलवारीने भोकसणे
95. Pip-सभासदत्त्व रद्द करणे
96. Pipe-पावा वाजविणे
97. Pique-स्वाभिमान दुखाविणे
98. Pirouette-गिरक्या घेणे
99. Piss-लघवी करणे, भिजविणे
100. Pit -खड्डयात ठेवणे
  - Pitch -उभा करणे
  - Placate-शांत करणे
  - Place -जागेवर ठेवणे
  - Plagiarize दुसऱ्याचे वाङ्मय चोरणे
  - Plan -आराखडा करणे
  - Plant-लागवड करणे, लावणे
  - Plash -गुंफणे, दुरूस्ती करणे
  - Plaster-आच्छादून टाकणे
  - Plate-मुलाम देणे
  - Play-खेळणे
  - Plead-चालवणे, बाजू मांडणे
  - Please-पसंत करणे, आवडणे
  - Pledge-तारण म्हणून देणे
  - Plight-शपथ पूर्वक देणे
  - Plod-हळूहळू चालणे, प्रगती करणे
  - Plot-नकाशा काढणे, आखणे
  - Plough-नांगरणे
  - Pluck-खुटणे, तोडणे, उपटणे
  - Plug-गोळी मारणे, बुझविणे
  - Plumb-गुढ उकलणे
  - Plume-साफ करणे
  - Plump-धपकन बसणे, कोसळणे
  - Plunder-लूटणे
  - Plunge-घुसणे, घुसविणे, बुडी घेणे

- Ply-चालवणे, वाहतुक करणे
- Poach-शिकार करणे
- Poach -उकळत्या पाण्यात शिजणे
- Pocket-खिशात टाकणे, बळकावणे
- Point -दाखविणे, निर्देशने
- Poise -तोल सांभाळून राहणे
- Poke -खुपसणे, डिवचणे
- Polarize-विकार घडवून आणणे
- Polish-चकाकी आणणे, उजळणे
- Pollard-शेंडा कापणे
- Pollinate-फलोत्पादन करणे
- Pollute-अपवित्र/दुषित करणे
- Ponder-विचार, चिंतन करणे
- Pop-अनपेक्षितपणे करणे
- Popularize- लोकांना आवडेल असे करणे
- Populate-वसाहत करणे
- Pore-काळजीपूर्वक तपासणे
- Portend-चे चिन्ह असणे
- Portion-विभागून टाकणे,
- Portray-चित्र काढणे, वर्णन करणे
- Pose-व्यवस्थित बसणे, उभे राहणे
- Possess-मालक असणे, जवळ असणे
- Post-चिकटविणे, भरून टाकणे
- Post-पोस्टात टाकणे
- Postdate-पुढे ढकलणे
- Postpone-पुढे ढकलणे
- Postulate-गृहीत धरणे
- Pot-डबा बंद करणे, कुंडीत रोवणे
- Potter-काम नीट करणे
- Pounce-झडप घालणे, हल्ला करणे
- Pound-ठोशावर टोसा देणे

- Pour-ओतणे, वर्षाव करणे
- Pout-ओठ बाहेर काढणे
- Prance-पायांनी उडी मारणे
- Prang-बॉम्ब वर्षाव करणे
- Prank-सुशोभित करणे
- Prate-बढाया मारणे
- Prattle-बडबड करणे, वटवट करणे
- Pray-प्रार्थना करणे
- Preach-शिकवण देणे
- Preachify-उपदेश करणे
- Prearrange- व्यवस्था करणे
- Precede-च्या अगोदर असणे
- Precipitate- कड्यावरून लोटून देणे
- Preclude-करू न देणे
- preconceive-आगाऊ बनणे
- predecease-च्यापूर्वी मरणे
- predestinate-नेमुन देणे, लिहून देणे
- Predestine-कपाळी लिहून ठेवणे
- Predetermine-लिहून ठेवणे, भाग पाडणे
- Predicate -विधान करणे, काही सांगणे
- Predict-भविष्य वर्तविणे, आगाऊ सांगणे
- Pre-digest-पचायला हलका होणे
- Predispose-उत्पन्न करणे, अनुकूल करणे
- Predominate-शक्ती/प्रभाव वरचढ ठरणे
- Pre-empty-विकत घेणे
- Preen -पंख साफसूफ करणे
- Pre-exist-पूर्वजन्म असणे
- Prefabricate-पूर्वरचना करणे

- Prefer-पसंत करणे
- Premeditate-पूर्व तयारी करणे
- Premise-पूर्वपक्ष म्हणून प्रतिपादन करणे
- Preoccupy-कब्जा करणे,मन भरून टाकणे
- Preordain-आगाऊ ठरविणे
- Prepare-तयार करणे
- Prepay-आगाऊ भरणे
- Preponderate-संख्याने अधिक असणे
- Prepossess-ग्रह करवून ठेवणे
- Prerecord-टपे करून ठेवणे
- Presage-भाकीत करणे, सुचित करणे
- Prescind-कापून टाकणे
- Prescribe-नेमुन देणे
- Present-भेट देणे
- Preserve-जतन करणे
- Preside-अध्यक्षपद स्वीकारणे
- Press -दाबणे, दाब देणे, लोटणे
- Press-भरती करणे, कामाला लावणे
- Presume-गृहित धरून चालणे, मानणे
- Presuppose-कल्पना करणे,
- Pretend -ढोंग करणे, बतावणे
- Prettify-मोहक करणे
- Prevail-वरचढ ठरणे, जय मिळवणे
- Prevaricate-ठरवून खरे न सांगणे
- Prevent-अडथळा करणे
- Prevent-पूढे जाणे
- Previsе-पुर्वजाणीव होणे
- Price-किंमत ठरविणे
- Prick-बारीक भोक पाडणे
- Pride -अभिमान वाटणे

- Prime-बंदुकीत दारू ठासणे
- Primp-पोषाख करणे
- Prink -रुबाबदार दिसावे असे करणे
- Print- छापणे, छाप उठविणे
- Prise/prize-उचकणे
- Proceed-पुढे जाणे, चालू करणे
- Process-मिरवणूकीत चालणे
- Proclaim-जाहिर करणे
- Procrastinate-लांबणीवर टाकणे
- Procreate-जन्म देणे, पैदा करणे
- Procure-मिळविणे
- Prod- टुमणे लावणे
- Prodigious-उधळपट्टी करणे
- Produce-उत्पन्न करणे, उत्पादन करणे
- Profess-उघड सांगणे
- Proffer-देऊ करणे, आंगिकारणे
- Profit -फायदेशीर ठरविणे
- Prognosticate-भाकीत करणे
- Progress-प्रगती करणे
- Prohibit-मना करणे
- Project-फेकणे,
- Proliferate-पेशींच्या वृद्धीमुळे वाढणे
- Prolong-लांबविणे, वाढविणे.
- Promise-वचन देणे, कबूल करणे.
- Promote-वरची जागा देणे.
- Prompt-प्रेरणा, चेतना देणे.
- Promulgate-जाहीर, प्रसिद्ध करणे.
- Pronounce-उच्चार करणे.
- Propel-पुढे चालणे, पुढे ढकलणे.
- Prophecy-भविष्य वर्तविणे, भाकित करणे.
- Propitiate-क्रोध दूर करणे.
- Propose-विचार मांडणे.

- Propound-विचारार्थ पृढे ठेवणे
- Proselytize-धर्मांतर करविणे.
- Prospect-शोध घेणे.
- Prosper-भरभराट होणे.
- Prostitute-नीच कामाला लावणे.
- Prostrate-प्रणाम करणे.
- Protect-संरक्षण करणे, बचाव करणे
- Protract-वेळ लांबविणे, चालविणे
- Protrude-बाहेर येणे
- Protuberate-पुढे येणे, वर येणे
- Prove-सिद्ध करणे.
- Provide-देणे पुरवटा करणे.
- Provoke-चिडवणे, डिक्कणे.
- Prowl-भटकणे.
- Prune-छाटणे, काटछाट करणे.
- Pry-चोरून डोकावणे.
- Pry-उचकणे.
- Publicize-प्रसिद्ध देणे
- Publish-प्रसिद्ध करणे.
- Pucker-सुरकत्या पाडणे/पडणे.
- Puff-श्वास / धापा टाकणे
- Puke-ओकणे.
- Pule-मुळंमुळू रडणे.
- Pull-खेचणे, ओढणे.
- Pullulate-अंकुरणे, कळयावर येणे.
- Pulsate-कंप पावणे, धडपडणे.
- Putverize-पीठ करणे, चूर्ण होणे.
- Plimmel-ठोस देणे.
- Punch-ठोसा देणे.
- Punctuate-विरामचिन्हे घालणे.
- Punt- लाथेने उडविणे.
- Punt- पैसा लावणे.
- Purchase-विकत घेणे.

- Purge-शुद्ध करणे.
- Purify-शुद्ध करणे.
- Purl-झुळझुळ वाहणे.
- Purloin-चोरणे.
- Purr -गुरगुरणे.
- Purse -मिटणे.
- Pursue-मागे लागणे.
- Purvey-पुरवठा करणे, काम करणे.
- Push-लोटणे, ढकलणे.
- Pussyfoot-मांजरांच्या पावलांनी चालणे.
- Putrefy-कुजवणे, कुजणे, सडवणे.
- Putt-चेंडू भोकात ढकलणे.
- Put- ठेवणे.
- Potter-काम नीट न करणे.
- Puzzle-गोंधळून टाकणे.
- Quack-ओरडणे, बोलणे.
- Quaff-एका घोटात पिणे.
- Quail -धैर्य खचणे.
- Quake-थरथरणे, कंप पावणे.
- Qualify-मर्यादा घालणे, पात्र ठरणे
- Quash-रद्द करणे, मोडून टाकणे
- Quaver-थरथरणे, कंप पावणे
- Quell -शमविणे, दाबून टाकणे
- Quench-विझवून टाकणे, थंड करणे
- Question-विचारणे, परिक्षणे, शंका घेणे
- Quicken-वाढवणे, अधिक करणे
- Quieten-शांत करणे होणे
- Quit -सोडून जाणे, त्याग करणे
- Quiver-थरथरणे, कंप पावणे
- Quote-उल्लेख करणे

R

01. Race-धावत्याची शर्यत खेळणे.
02. Rack -भाडेकरूस छळणे.
03. Racket-चैनीचे आयुष्य घालविणे.
04. Radiate-उत्सर्जित होणे.
05. Rag- खूप छळणे, त्रास देणे.
06. Rage-आरडा ओरडा करणे.
07. Raid- धाड घालणे.
08. Rail- कुंपण घालणे.
09. Rail- तक्रार करणे.
10. Rain -वर्षाव होणे, पाऊस पडणे.
11. Raise-उचलणे, वर करणे.
12. Rake-मागे टाकणे.
13. Rally-व्यवस्थित होणे.
14. Rally-चेष्टा करणे, चिडविणे.
15. Ramble-भटकणे, भरकटत जाणे.
16. Ramify-विभाग पाडणे.
17. Ramp-गुरगुरणे, थैमान घालणे.
18. Rampage-थैमान घालणे, बेफाम वागणे.
19. Range-रांगेने उभे राहणे.
20. Rank-गणना करणे.
21. Rankle-खुपणे, खुपत राहणे.
22. Ransack-धुडाळणे, लुटणे.
23. Rant -बोलण.
24. Rapturize-आनंदाने बेहोष होणे.
25. Rarefy-विरळ होणे, करणे.
26. Rasp-गुळगुळीत करणे.
27. Rate- मोल ठरवणे, गणणे.
28. Rate- खरडपट्टी काढणे.
29. Ratify-मंजूर करणे.
30. Rationalize-पटवून देणे.
31. Rattle-आवाज देणे.

32. Ravage-नाश करणे, विकृत होणे.	65. Recede-मागे जाणे, हटणे
33. Rave-बरळणे, आरडाओरडा करणे.	66. Receive-स्वीकारणे, पावणे, घेणे
34. Ravel-गुंफणे, गुंतवणे.	67. Reciprocate-हालचाल करणे, देणे, घेणे
35. Raven-बाहेर पाडणे.	68. Recite-पठण करणे
36. Ravish-आकर्षण टाकणे.	69. Reck-पर्वा करणे
37. Raze/Rase-नष्ट करणे.	70. Reckon-गणणे, हिशेबाने काढणे
38. reach-पोहचणे, दाखल होणे.	71. Reclaim-उपयोगात आणणे
39. Re-act-पुन्हा करणे.	72. Recline-मागे टाकणे, रेलणे
40. Read -वाचणे, अभ्यास करणे.	73. Recognize-ओळखणे
41. Re-address-नवा पत्ता घालणे.	74. Recoil-मागे सरणे, मागे येणे
42. Readjust-जुळवून घेणे.	75. Re-collect-एकत्र आणणे
43. Reaffirm-निग्राहाने पुन्हा सांगणे.	76. Recommend-शिफारस करणे
44. Reafforest-अरोपण करणे.	77. Reconcile-समेट करणे
45. Realize-स्पष्ट करणे.	78. Recondition-नव्यासारखा करणे
46. Reanimate-जीव लावणे.	79. Reconnoitre-टेहळणी करणे
47. Reap -कापणी करणे, कापणे.	80. Reconsider-फेरविचार करणे
48. Reappear-दृश्य होणे, दृष्टिपथात येणे.	81. Reconstruct-पुर्नरचना करणे
49. Rear -उचलणे, उंच करणे.	82. Record-लिहून घेणे, नोंद करणे
50. Rearm-शस्त्रसज्ज करणे.	83. Recount-कथन करणे
51. Rearrange-मांडणी करणे	84. Recoup-भरपाई करणे
52. Reason-विवेकशक्तीचा वापर करणे	85. Re-cover-नवीन पृष्ठ चढवणे
53. Reassure-धीर देणे	86. Recover-परत मिळवणे, बरा होणे
54. Rebel-बंड करून उठणे	87. Recreate-मनोरंजन
55. Rebind-बांधणी करणे	88. Recriminate-उलट आळ घेणे
56. Rebound-उडी घेणे	89. Rectify-सुधारणे, दुरुस्त करणे
57. Rebuke-दोष देणे	90. Recuperate-परत मिळवणे, भरून काढणे-
58. Rebut-नाकारणे	91. Recur-आठवण करणे
59. Recall-परत बोलवणे, स्मरणे	92. Recurve-वळणाने जाणे, वळण घेणे
60. Recant-कबूल करणे	93. Recycle-प्रक्रिया करणे
61. Recap-दुरुस्त करणे	94. Redden-लाल करणे, लाल होणे
62. Recapitulate-सिंहावलोकन करणे	95. Redeem-विकत घेणे, सोडविणे
63. Recapture-पुन्हा पकडणे, आठवणे	
64. Recast-ओतणे, रचना करणे	

96. Redeploy-तात्पुरते कामावर लावणे
97. Redirect-पुन्हा पाठवणे, पत्ता घालणे
98. Redouble-वाढवणे, दुप्पट करणे
99. Redound-कारणीभूत होणे
100. Redress-दुरुस्त होणे
- Reduce-कमी करणे, उतरविणे
- Reduplicate-दुप्पट करणे
- Reel- भासणे, गरगरणे
- Refer-संदर्भ देणे
- Refill -पुन्हा भरणे
- Refine-शुध्द करणे
- Refit- पूर्ववत सज्ज करणे
- Reflate-पुर्वस्थितीवर आणणे
- Reflect-परिवर्तीत करणे
- Reforest-झाडे लावणे
- Reform-सुधारणा करणे, सुधारणे
- Refract-वक्रीभवन करणे
- Refrain-परावृत्त करणे
- Refresh-ताजेतवाने करणे
- Refrigerate-थंड करणे
- Refuel-इंधन भरणे.
- Refund-परत देणे.
- Refurbish-उज्जाळा देणे.
- Refuse-नकार देणे, न स्वीकारणे.
- Refute-दाखवून देणे, सिध्द करणे.
- Regain-परत मिळवणे.
- Regale-आनंद देणे, मेजवानी देणे.
- Regard-मानणे, समजणे.
- Regenerate-नवचैतन्य देणे, गुण मिळवणे
- Regiment-शिस्तबध्द करणे.
- Register-नोंद करणे.

- Regress-पूर्व स्थितीवर येणे.
- Regret-पश्चाताप वाटणे.
- Regroup-गट बनवणे.
- Regulaeize-कायदेशीर ठरविणे.
- Regulate-शिस्त लावणे.
- Regurgitate-वेगाने मागे येणे.
- Rehabilitate-पुर्नवसन करणे.
- Rehash-नवे म्हणुन पुढे करणे.
- Rehear-नव्याने ऐकणे.
- Rehearse-तालीम करणे, पुन्हा सांगणे
- Rehouse-नव्या घरात जागा देणे.
- Reign-सज्ज करणे, मुख्य असणे.
- Reimburse-भरपाई करणे, परत भरणे.
- Rein- ताब्यात ठेवणे, मागे घेणे.
- Reincarnate-अवतार घेणे.
- Reinforce-मजबूत करणे.
- Reinstale-पदावर परत येणे.
- Reinsure-विमा उतरविणे.
- Reissue-बाहेर काढणे.
- Reiterate-पुन्हा पुन्हा उच्चारणे.
- Reject-नाकारणे.
- Rejing-सज्ज करणे.
- Rejoice-आनंद घेणे, सुखी होणे.
- Rejoin-प्रत्युत्तर देणे .
- Rejoin-पुन्हा जोडणे.
- Rejoin-येऊन मिळणे, मैत्री जोडणे.
- Rejuvenate- टवटवीत होणे.
- Rekindle-प्रज्वलित करणे,होणे.
- Relapse-दुःखस्थितीत जाणे .
- Relate-सांगणे, कथन करणे.
- Relax -सैल सोडणे.
- Relay-पुन्हा टाकणे.

- Release-मुक्त करणे, सोडणे.
- Relegate-खालच्या दर्जावर ढकलणे.
- Relent-सौम्यता धारण करणे.
- Relieve-मुक्त करणे, मोकळा करणे.
- Relinquish-त्याग करणे, सोडणे.
- Repent-Relish-चव आवडणे, सुखाचे वाटणे
- Relive-पुनः अनुभवणे.
- Rely- अवलंबून असणे.
- Remain-उरणे, शिल्लक राहणे.
- Remake-पुन्हा करणे, रचणे.
- Remand-रवाना करणे.
- Remark-लक्षपूर्वक पाहणे, नोंद घेणे
- Remarry-लग्न करणे.
- Remedy-इलाज करणे.
- Remember-आठवणे, स्मरणे.
- Remilitarize-सैन्य पाठविणे, ठेवणे.
- Remind-आठवण करून देणे.
- Reminisce-आठवण करणे.
- Remit-क्षमा करणे, माफ करणे.
- Remonstrate-विरोध दर्शविणे.
- Remount-स्वार होणे, चढणे.
- Remove-दुसरी कडे नेणे, दूर करणे.
- Remunerate-मेहनत देणे.
- Rename -नाव देणे.
- Rend-फाडणे तुकडे करणे.
- Reader-देणे.
- Renege-न खेळणे, न पाळणे.
- Renew-चैतन्य ओतणे.
- Renounce-संन्यास घेणे.
- Renovate-नव्यासारखे करणे.
- Rent- भाड्याने देणे, घेणे.
- Reopen-उघडणे, सुरू होणे.

- Reorganize-पुनर्रचना करणे.
- Reorientate-सुसंगत करणे.
- Repair-दुरूस्त करणे
- Repatriate-मूळ देशाला रवानाकरणे.
- Repay-परत करणे.
- Repeal-मागे घेणे.
- Repeat-रिपीट.
- Repel-दूर करणे
- Repent-पश्चाताप वाटणे.
- Rephrase -नव्या शब्दात मांडणे.
- Repine -नाराज होणे.
- Replace -परत जागेवर ठेवणे.
- Replay -पुन्हा खेळणे.
- Replenish -पुन्हा भरून काढणे.
- Reply -उत्तर देणे.
- Report -अहवाल देणे.
- Repose -विश्रांती घेणे.
- Repot -रोप लावणे.
- Reprehend -ठपका देणे.
- Represent -दर्शविणे.
- Repress -दडपून टाकणे.
- Reprieve- देहदंडाची शिक्षा रद्द करणे.
- Reprimand -ताकीद देणे.
- Reprint -पुनर्मुद्रण.
- Reproach -दोष देणे.
- Reprobate -नापसंती दाखविणे.
- Reproduce -प्रजोत्पादन करणे.
- Reproof -जलाभेद पुन्हा करणे.
- Reprove -खरडपट्टी करणे.
- Repudiate -आपली नाही असे म्हणणे.
- Repulse -मागे परतविणे.

- Repute -मानणे.
- Request -विनंती करणे.
- Require -जरूर असणे.
- Requite -परतफेड करणे.
- Rescind -रद्द करणे.
- Rescue -सुटका करणे.
- Reseat -जागेवर बसविणे.
- Resemble -सारखा असणे.
- Resent -बिलकूल न आवडणे.
- Reserve-राखून ठेवणे.
- Reset -धार लावणे.
- Reshuffle -पुन्हा पिसणे.
- Reside -राहणे.
- Resign -राजीनामा देणे.
- Resist -विरोध करणे.
- Resolve-निश्चय करणे.
- Resort -अवलंब करणे.
- Resound -दुमदुमणे.
- Respect -आदर वाटणे.
- Respire -श्वासोच्छ्वास करणे.
- Respond-उत्तर देणे.
- Rest -विश्रांती घेणे.
- Rest - राहणे.
- Restate -सांगणे.
- Restock -माल भरणे.
- Restore -मिळवून देणे.
- Restraint -काही करू न देणे.
- Restrict -आत ठेवणे.
- Result -परिणाम म्हणून घडून घेणे.
- Resume -आरंभ करणे.
- Resurface -पृष्ठभाग चढवणे
- Resuscitate -चेतना आणणे.
- Ret - मऊकरणे.

- Retail -विकणे.
- Retain -ठेवणे.
- Retaliate-सूड घेणे.
- Retard -अडथळा करणे.
- Retch -ओकाऱ्या करणे.
- Retell-शब्दांत सांगणे.
- Retexture -नव्यासारखी करणे.
- Rethink -फेरविचार करणे.
- Reticulate -विभागलेले असणे.
- Retire - मागे जाणे.
- Retool -सज्ज करणे.
- Retart -उत्तर देणे.
- Retouch -सुधारणे.
- Retrace-आल्या पावली परतणे.
- Retract -माघारी घेणे.
- Retread -चढवून घेणे
- Retreat -माघारी घेणे.
- Retrench -कमी खर्च करणे.
- Retrieve - परत मिळवणे.
- Retrocede - मागे सरणे.
- Retrogress -परत देणे.
- Retrovert -मागे वळवणे.
- Return-परत फिरणे.
- Reunite-पुर्नमिलन होणे.
- Rev - भ्रमणगती वाढविणे.
- Revalue -मुल्य ठरविणे.
- Revamp -चढविणे.
- Reveal -दर्शवणे.
- Revel -मौज करणे.
- Revenge -बदला घेणे.
- Reverberate -प्रतिध्वनी उमटणे.
- Revere -पूज्य मानने.
- Reverence -आदर दाखविणे.

- Reverse -उलट फिरवणे.
- Revert -परतणे.
- Review -पाहणी करणे.
- Reviled -शिवीगाळ करणे.
- Revise -परीक्षण करणे.
- Revitalize -उत्पन्न करणे.
- Revive -चेतणा आणणे.
- Revivify -सजीव करणे.
- Revoke - मागे घेणे.
- Revolt -बंड करून उठणे
- Revolutionize -तत्त्वानी भारणे.
- Revolve -परिभ्रमण करणे.
- Rewire -तारा बसवणे.
- Rewardft -मांडणे.
- Rewrite -नक्कल करणे.
- Rhapsodize -बोलने.
- Rhyme-एकत्र आणणे.
- Rid -मुक्त करणे.
- Ride -रपेट करणे.
- Ridicule -उपहास करणे.
- Riffle -पिसणे.
- Rifle -शोधाशोध करणे.
- Rifle- खोबण पाडणे.
- Rig - सज्ज करणे.
- Rig - ताबा मिळवणे.
- Right -व्यवस्थित करणे.
- Rile - राग उत्पन्न करणे.
- Ring -वेढणे.
- Ring -वाजणे.
- Rinse -स्वच्छ धुणे.
- Rin -फाडणे.
- Ripen -पक्व होणे.

- Rise -उगवणे.
- Risk -धोक्यात घालणे.
- Rive -भंगणे.
- Roam -भडकणे.
- Roar -गर्जना करणे.
- Roast -भाजणे.
- Rob - लुबाडणे.
- Rock -हेलकावे खाणे.
- Roister -धमाल उडविणे.
- Roll - फिरत फिरत नेणे.
- Rollick - मौजमजा करणे.
- Romp -धिंगाणा घालणे.
- Root -मूळ धरणे.
- Rootle -जमीन उकरणे.
- Rope- बांधून टाकणे.
- Rot - सडणे.
- Rotate -गोल फिरवणे.
- Rough -ओबडधोबड करणे.
- Roughen - खरबरीत करणे.
- Round -गोलाकार करणे.
- Rouse -जागे करणे.
- Rout -बाहेर आणणे.
- Rove -भटकत फिरणे.
- Row -वल्हवून नेणे.
- Rub - घासणे.
- Rubberneck -रबराचा थर चढविणे.
- Rue - वाईट वाटणे.
- Ruff -पत्ता खेळणे.
- Ruffle -शांतता भंग करणे.
- Ruin- विध्वंस करणे
- Rule -राज्य करणे.
- Rumble -गडगडणे.

- Ruminare -रवंथ करणे.
- Rummage -झडती घेणे.
- Rumple -चुरगळून टाकणे.
- Run - धावणे.
- Rush -जाणे.
- Rust -गंजणे.
- Rusticate -ग्रामीण जीवन जगणे.
- Rustle -सळसळ आवाज येणे.

S

01. Sack -लुटालुट करणे.
02. Sacrifice -बळी देणे.
03. Sadden -दुःखी होणे.
04. Sag - मध्ये दाबणे.
05. Sail - जहाजाचा प्रवास करणे.
06. Salify -मिठाशी मिश्रीत करणे.
07. Salivate -लाळ सोडणे.
08. Salt - मीठ लावणे.
09. Salve -नुकसान करणे.
10. Sanctify -पवित्र करणे.
11. Sap - कमजोर करणे.
12. Sate -संक्षिप्त रूप.
13. Satisfy -तृप्त करणे.
14. Satirize -उपहासात्मक लिहिणे.
15. Satisfy -समाधान करणे.
16. Saturate -पूर्ण भिजवणे.
17. Saunter -रेंगाळत भटकणे.
18. Save -वाचवणे.
19. Saw -करवतीने कापणे.
20. Say - बोलणे.
21. Scald -भाजणे.
22. Scale -माप घेणे.

23. Scamp -निष्काळजीपणा करणे.
24. Scamper -पळ काढणे.
25. Scan -निरखून पाहणे.
26. Scandalize -दुखवणे.
27. Scar -व्रण करणे.
28. Score -रेघोट्या ओढणे.
29. Scarify -लहान काप घेणे.
30. Scatter -पांगणे.
31. Scavenge -झाडणे.
32. School -शिकवणे.
33. Scintillate -चमचम करणे.
34. Scoff -हसणे.
35. Scoff -बकाबका खाणे.
36. Scoop -खुरपणे.
37. Scoot -पळून जाणे.
38. Scorch -भाजणे.
39. Scotch -जखमी करणे.
40. Scour -स्वच्छ करणे.
41. Scout -हेटाळणी करणे.
42. Scrabble -रेघोट्या ओढणे.
43. Scramble -चढून जाणे.
44. Scrap -भांडणे.
45. Scraped -गुळगुळीत करणे.
46. Scratch -ओरखडे ओढणे.
47. Scrawl -भरकटणे.
48. Scream -किंकाळणे
49. Screech - कर्कश आवाज काढणे.
50. Screen - झाकणे.
51. Screw -मारून जोडून टाकणे.
52. Scribble -खरडणे.
53. Scrounge -चोरून घेणे.
54. Scrub -घासणे.
55. Scrutinize -छाननी करणे.

56. Scud -मार्गाने जाणे.
57. Scuff -पाय न उचलता बोलणे.
58. Scupper -बुडवणे.
59. Scurry - धावपळ करणे.
60. Scuttle -पळून जाणे.
61. Sear -भाजणे.
62. search -झडती घेणे.
63. season -पक्का करणे.
64. seat - बैठकी असणे.
65. secede -फुटून बाहेर पडणे.
66. seclude -एका श्वासात राहणे.
67. second -पाठिंबा देणे.
68. second -कामगिरीवर पाठविणे.
69. secrete -लपवून ठेवणे.
70. secrete -तयार करणे.
71. secularize -धर्मान्तर करणे.
72. secure -सुरक्षित करणे.
73. seduce -भ्रष्ट करणे.
74. see -पाहणे.
75. seed -बी तयार करणे.
76. seek -शोधणे.
77. seem -दिसणे.
78. seep -झिरपणे.
79. seethe -उकळणे.
80. segregate -वेगळा करणे.
81. seize -घेणे.
82. select -निवडणे.
83. sell - विकणे.
84. send -पाठवणे.
85. sense -जाणीव होणे.
86. sensitize -सचेतन करणे.
87. sentimentaliz -भावनाप्रधान बनणे.
88. separate -अलग करणे.

89. sequester -जप्त करणे.
90. sequesterate -जप्त करणे.
91. serialize -श्रेणी ठरविणे.
92. sermonize -प्रवचन झोडणे.
93. serve -चाकरी करणे.
94. set - मावळणे.
95. settle -स्थिर होणे.
96. sever -तोडणे.
97. sew -शिवने.
98. shade -सावली करणे.
99. shake -हालणे.
100. sham -ढोंग करणे.
- shamble -पावले टाळणे.
- shanghai -बेशुद्ध करणे.
- shape - आकार देणे.
- share -वाटणे.
- sharpen -धार लावणे.
- shatter -तुकडे करणे.
- shave - दाढी करणे.
- shear -भादरणे.
- sheathe -आवरण चढवणे.
- shed - गाळणे.
- sheer -बाजूला जाणे.
- shell -कवच काढणे.
- shelter -आसरा देणे.
- shelve -फळीवर ठेवणे.
- shift -दिशा बदलणे.
- shilly-धरसोड करणे.
- shimmer-प्रकाश देणे.
- shine -प्रकाश देणे.
- shingle -केस कापणे.
- ship -जहाजावर चढवणे.

- shirk -टाळाटाळ करणे.
- shiver -थरथर कापणे.
- shoot -एकदम येणे.
- shop -बाजारात जाणे.
- shorten -लांबी कमी करणे.
- shove -लोटणे.
- show - दाखवणे.
- shriek -किंकाळी फोडणे.
- thrive -मुक्ती देणे.
- shrivel -वाळून शुष्क होणे.
- shrug -उडविणे.
- shrink -आकुंचन पावणे.
- shudder -थरकाप होणे.
- shuffle -पाय घासीत चालणे.
- shun -दूर राहणे.
- Shunt -इकडून तिकडे नेला जाणे.
- Shush -गप्प बसायला सांगणे.
- Shy - भीतीने बुजणे.
- Shy- फेकणे.
- Sicken -आजारी पडणे
- Sidle -चालणे.
- Sift - उसासा टाकणे.
- Sigh -दृष्टिस पडणे.
- Sight -सही करणे.
- Sign -सुचना देणे.
- Signalize -गाजावाजा करणे.
- Signify -खूण असणे.
- Silver -मुलामा देणे.
- Simmer -उकळत असणे.
- Simper -गालात हासणे.
- Simplify -सोपा करणे.
- Simulate -ढोंग करणे.
- Sing - गाणे म्हणणे.

- Singe -होरपळणे.
- Single -निवडून काढणे.
- Singularize -विचित्र.
- Sink -बुडणे.
- Sip -चाखीत पिणे.
- Sit -बसणे.
- Sizzle -चुरं.
- Skedaddle -पळणे.
- Skim -काढून घेणे.
- Skimp -पुरवटा करणे.
- Skin -कातडी काढणे.
- Skip -टणकन उडी मारणे.
- Skittle -बाद करणे.
- Skulk -दडून राहणे.
- Skyjack -अपहरण करणे.
- Slacken -मंद होणे.
- Slake -भागवणे.
- Slam -दणकन बंद करणे.
- Slant -उतरता असणे.
- Slap -चापटी देणे.
- Slash -कापणे.
- Slaver -तोंडातून लाळ गाळणे.
- Slay -ठार मारणे.
- Sleep -झोपणे.
- Slew -वळवणे.
- Slide -घसरत जाणे.
- Slight -महत्त्व न देणे.
- Sling -जोराने फेकणे.
- Slink -निघून जाणे.
- Slip - घसरून पडणे.
- Slither -गडगडणे.
- Slobber -लाळ गाळणे.
- Slog -ठोसे देणे.

- Slop -ओसांडणे.
- Slosh - टोला मारणे.
- Slouch -मान खाली घालून बसणे.
- Slow -मंद गतीने जाणे.
- Slug - जोरात ठोसे देणे.
- Slumber -शांत.
- Slump - कोसळणे.
- Slur - जोडून घेणे.
- Smack -वास येणे.
- Smart -चुरचुरणे.
- Smarten -व्यवस्थित करणे.
- Smash -तुकडे तुकडे करणे.
- Smear -तेलकट पदार्थ चोपडणे.
- Smell -वास घेणे.
- Smirch -कलंक लावणे.
- Smite -दणका देणे.
- Smoke -धूर सोडणे.
- Smooth - साफ.
- Smother -गुदमरून मारणे.
- Smoulder -जाळ न धरता मंद जळणे.
- Smuggle -माल आयात करणे.
- Snaffle -चोरणे.
- Snap -प्रयत्न करणे.
- Snarl-गुरगुरणे.
- Snatch -प्रयत्न करणे.
- Sneak -गुप्तपणे जाणे.
- Sneer -तिरस्कार दर्शविणे.
- Snick -दिशा बदलणे.
- Snicker-हसणे.
- Sniff -श्वास घेणे.
- Snuffle -सर्दीने नाक कोंडणे.
- Snip -कचकच कापणे.
- Snitch -चोरणे.

- Snivel -आर्त स्वराने रडणे.
- Snoop -उगाच चौकश्या करणे.
- Snooze -वामकुक्षी घेणे.
- Snore - घोरणे.
- Snort -फुरफुरणे.
- Snow -वर्षाव होणे.
- Snub -उध्दटपणे वागवणे.
- Sniff -तुच्छ लेखणे.
- Snuffle -नाकात बोलणे.
- Snuggle -बिलगणे.
- Soak -भिजवणे.
- Soar -उडत जाणे.
- Sob - हुंदके देत रडणे.
- Socialize -राष्ट्रीयकरण करणे.
- Soften -मृदू.
- Soil - खराब होणे.
- Sojourn -वाहणे.
- Solemnize -घडवून आणणे.
- Solicit -विनवणे.
- Solidify -घनरूप.
- Soliloquize -स्वतःशी बोलणे.
- Solve -उत्तर शोधणे.
- Soothe -शांत करणे.
- Sort -अलग करणे.
- Sough -आवाज करणे.
- Sound -आवाज काढणे.
- Sound -समुद्राची खोली मोजणे.
- Soup -शक्ती.
- Souse -पूर्ण भिजवणे
- Sow -पेरणे.
- Spall -तुकडे करणे.
- Spank -पुड्यावर मारणे.
- Spar -हातवारे करणे.

- Spare -इजा न करणे.
- Sparkle-चमकणे.
- Spatter -उडविणे.
- Speak -उच्चार करणे.
- Specialize -वर्गीकरण करणे.
- Speculate -निर्देश करणे.
- Speechify -तर्क बांधणे.
- Specify -भाषण झोडणे.
- Spell -वेगाने जाणे.
- Speed -अनूक्रमाने लिहिणे.
- Spend -खर्च करणे.
- Spew -ओकणे.
- Spill -वाहणे.
- Spin -कातणे.
- Spirit -गुप्तपणे पळून नेणे.
- Spiritualize-पवित्र करणे.
- Spit-थुंकणे.
- Splash -शितोडे उडविणे.
- Splice - एकसंघ करणे.
- Split -चिरणे.
- Splosh -शितोडे उडविणे.
- Splutter -स्पष्टपणे बोलणे.
- Spy -पहाणे.
- Spoil -बिघडविणे.
- Spoof -बनवाबनवी.
- Spoon -प्रेमात पडल्यासारखं वागणे.
- Sport -मन रमविणे.
- Spot -सहज डागाळणे.
- Sprain-लचक भरणे.
- Sprawl -अस्तव्यस्त बसणे.
- Spread -उलगडून पसरणे.
- Spring -उडी मारणे

- Sprinkle -शिंपडणे.
- Sprint -वेगाने धावणे.
- Sprout -पालवणे.
- Spew -ओकणे.
- Spur -टाचमारणे.
- Spurn -तिरस्काराने झिडकारणे.
- Spurt -वेगाने बाहेर येणे.
- Sputter -चुरचुरणे.
- Spy - पाहणे.
- Squabble -भांडाभांडी करणे.
- Squander -वाया घालविणे.
- Square -आकार देणे.
- Squash -कोबून भरणे.
- Squat -अडवा बसणे.
- Squawk -आवाज करणे.
- Squeak -ची-ची आवाज काढणे.
- Squeeze -बांजूनी दाबणे.
- Squelch -चिखलातून आवाज करणे.
- Squiggle -वळवळ करणे.
- Squint -तिरपे पाहणे.
- Squirm -चूळबूळ करणे.
- Stab -भोसकणे.
- Stabilize -स्थिर करणे.
- Stage -रंगभूमीवर आणणे.
- Stagger -लटपटत चालणे.
- Stagnate -स्थिर असणे.
- Stain -रंग देणे.
- Stake -आधार देणे.
- Stalk -छाती काढून चालणे.
- Stammer -तोतरे बोलणे.
- Stamp -पाय आपटणे.
- Stanch -रक्तस्त्राव थांबवणे.
- Stand -उभे राहणे.

- Standardize -नग बनवणे.
- Stare -टक लावून पाहणे.
- Start -दचकणे.
- Startle -धक्का देणे.
- Starve -उपासमार होणे.
- Stash -लपवून ठेवणे.
- State -विधान करणे.
- Station -जागा नेमून देणे
- Staunch -रक्तस्त्राव थांबविणे.
- Stave -मोडणे.
- Stay -राहणे.
- Steal -चोरणे.
- Steam -वाफ सोडणे.
- Steep -भिजत ठेवणे.
- Steepen -अधिक कताराचा होणे.
- Steer -मार्गदर्शन करणे.
- Stem -अडवून धरणे.
- Step -चालत जाणे.
- Sterilize -रोगजंतूरहित करणे.
- Stew -शिजवणे.
- Stick -घुसविणे.
- Stiffen -सहानुभूतीशून्य होणे.
- Stifle -गुदमरणे.
- Stigmatize -कलंक लावणे.
- Stimulate -उत्तेजन देणे.
- Stinga -नांगी मारणे.
- Stink -दुर्गंधी येणे.
- Stint -माप देणे.
- Stipple -ठिपके काढून चितारणे.
- Stipulate -अट घालणे.
- Stir -हालणे.
- Stock -साठा करणे.
- Stoke -भट्टीत कोळसे घालविणे.

- Stomp -पावले टाकित चालणे.
- Stone -दगड मारणे.
- Stoop -पुढे वाकणे.
- Stop -थांबवणे.
- Storm -ओरडणे.
- Stow -नीट भरून ठेवणे.
- Straddle -बसणे.
- Strafe -भडीमार करणे.
- Straggle -वेडावाकडा वाढणे.
- Straighten -सरळ करणे.
- Strain -ताणणे.
- Straiten -कठीण.
- Strangle -गळा दाबून मारणे.
- Strangulate -गळा दाबून ठार मारणे.
- Stratify -थर बनवणे.
- Stray -भटकणे.
- Streamline -कार्यक्षम करणे.
- Strengthen -सामर्थ्यवान.
- Strew -पसरणे.
- Stride -लांब टांगा टाकित चालणे.
- Strike -टोला हाणणे.
- String -दोरी चढवणे.
- Strip -दूर करणे.
- Strive -संघर्ष करणे.
- Stroke -प्रेमाने हात फिरवणे.
- Struggle -झगडणे.
- Strum -बेसूर आवाज काढणे.
- Strut -तोऱ्यात चालणे.
- Study -अभ्यास करणे.
- Stuff -चेंदून भरणे.
- Stultify -बिघडविणे.
- Stumble -अडखळणे.

- ▶ Stun -तडाखा देऊन मुर्च्छित करणे.
- ▶ Stunt -वाढ खुंटविणे.
- ▶ Stupefy -मती गुंग होणे.
- ▶ Stutter -तोतरे बोलणे.
- ▶ Style -नाव देणे.
- ▶ Stylize -चित्रण करणे.
- ▶ Subdue -जिंकणे.
- ▶ Subject -आधीन करणे.
- ▶ Subjoin -खाली जोडणे.
- ▶ Subjugate -ताब्यात आणणे.
- ▶ Sublease -पोट कूळास पट्ट्याने देणे.
- ▶ Sublet -पोट भाड्याने देणे.
- ▶ Sublimate -घनरूप होऊ देणे.
- ▶ Submerge -द्रवात बुडविणे.
- ▶ Submit -शरण जाणे.
- ▶ Suborn -लाच देणे.
- ▶ Subscribe -वर्गणी भरणे.
- ▶ Subserve -उपयोगी पाडणे.
- ▶ Subside-ओसरणे.
- ▶ Subsidize -मदत करणे.
- ▶ Subsist - अस्तित्वात असणे.
- ▶ Substantiate -सिध्द करणे.
- ▶ Subsume - अन्तर्भूत करणे.
- ▶ Subtend -समोर असणे.
- ▶ Subtract -वजा करणे.
- ▶ Subvert -उलथून पाडणे.
- ▶ Succeed -यशस्वी होणे.
- ▶ Suck -चघळणे.
- ▶ Suckle -अंगावर पाजणे.
- ▶ Sue -फियार्द करणे.
- ▶ Suffer -दुःख सोसणे.

- ▶ Suffice -पुरा होणे.
- ▶ Suffocate -श्वास कोंडून मारणे.
- ▶ Suffuse -व्यापने.
- ▶ Suggest -विचारार्थ मांडणे.
- ▶ Suit - सोयीचा असणे.
- ▶ Sulk -प्रदर्शन करणे.
- ▶ Sully -काळोखी फासणे.
- ▶ Sum -बेरीज करणे.
- ▶ Summarize -संक्षिप्त करणे.
- ▶ Summer -उन्हाळा घालविणे.
- ▶ Summon -बोलावणे.
- ▶ Summons -कोर्टाचा हुकूम बजावणे.
- ▶ Sunder -विभक्त करणे.
- ▶ Sup -भुरके मारणे.
- ▶ Sup -रात्रीचे जेवण घेणे.
- ▶ Superannuate -निवृत्त करणे.
- ▶ Superimpose -दुसरीवर ठेवणे.
- ▶ Superintend -देखरेख करणे.
- ▶ Superscribe -मजकुर लिहिणे.
- ▶ Supersede -जागा घेणे.
- ▶ Supervene -जोडीने घडून येणे.
- ▶ Supervise -देखरेख करणे.
- ▶ Supplant -ऐवजी येणे.
- ▶ Supplicate -नम्र विनंती करणे.
- ▶ Supply -पुरवठा करणे.
- ▶ Support -आधार देणे.
- ▶ Suppose -समजणे.
- ▶ Suppress -दडपणे.
- ▶ Suppurate -पिळणे.
- ▶ Surge -उसळणे.

- Surmise -तर्क करणे.
- Surmount -ओलांडणे.
- Surpass -वरचढ होणे.
- Surprise -आश्चर्यचकित करणे.
- Surrender -शरण जाणे.
- Surround - वेढणे.
- Survey -नीट पाहणी करणे.
- Survive -जिवंत राहणे.
- Suspect -संशय असणे.
- Suspend -लॉबत ठेवणे.
- Sustain -आधार देणे.
- Swaddle -लपेटणे.
- Swagger -तोऱ्यात चालणे.
- Swallow -गिळणे.
- Swank -तोऱ्याने बोलणे.
- Swop - वस्तूची देवाणघेवाण करणे.
- Swarm -वर चढणे.
- Swat -चापट मारणे.
- Swathe -गुंडाळून बांधणे.
- Sway -हेलकावे खाणे.
- Swear -शपथ घेणे.
- Sweat -घामाघुम होणे.
- Sweep -झाडणे.
- Sweeten -गोड करणे.
- Swell -वाढणे.
- Swelter -अंगाची लाही लाही होणे.
- Swerve -वळवणे.
- Swig -घुटका घेणे.
- Swill -स्वच्छ करणे.
- Swim -पोहणे.
- Swindle -फसवणे.
- Swing -हेलकावे खाणे.

- Swipe -चोरणे.
- Swirl -गरगर फिरणे.
- Swish -स-स-आवाज करणे.
- Swoop -झडप घालणे.
- Swop -देवाणघेवाण करणे.
- Swot -अभ्यास करणे.
- Syllabicate -शब्दाचे अवयव पाडणे.
- Symbolize -चिन्ह असणे.
- Sympathize -व्यक्त करणे.
- Synchronize -योजना करणे.
- Syncopate -ताल बदलणे.
- Systematize -रचनाबद्ध करणे.

T

01. Tabulate -स्वरूपात मांडणे.
02. Tail - मागावर असणे.
03. Take -हातात घेणे.
04. Talk -बोलणे.
05. Tamp -खच्चून भरणे.
06. Tamper -खटपट करणे.
07. Tantalize -छळणे.
08. Tap -द्रव काढून घेणे.
09. Taper -निमुळते होणे.
10. Tarnish -काळवंडणे.
11. Taste -चव घेणे.
12. Tat - लेस तयार करणे.
14. Tattle -बडबडणे.
15. Tattoo -गोंदणे.
16. Teach -शिकवणे.
17. Tear -फाडणे.
18. Tease -चिडवणे.
19. Teem -परिपूर्ण भरलेला असणे.

20. Teem -जोराने कोसळणे.
21. Teeter -फळीवर हेलकावे घेणे.
22. Teethe -दात येणे.
23. Tell -सांगणे.
24. Temper -पाणी देणे.
25. Temporisise -चालढकल करणे.
26. Tempt -भूरळ पाडणे.
27. Tend -लक्ष देणे.
28. Tend -कल असणे.
29. Tender -सादर करणे.
30. Tergiversate -धर्मांतर करणे.
31. Terminate -शेवट करणे.
32. Terrify -घाबरून सोडणे.
33. Terrorize -दहशत बसविणे.
34. Testify -साक्ष देणे.
35. Thank -आभार मानणे.
36. Thaw -वितळविणे.
37. Thicken -घट्ट होणे.
38. Thieve -चोरणे.
39. Think -विचार करणे.
40. Thrush -झोडपणे.
41. Thread -सुईत दोरा ओवणे.
42. Threaten -धमकी देणे.
43. Thresh -धान्य झोडपणे.
44. Thrive -भरभराटीला येणे.
45. Throb -ठोके पडणे.
46. Throttle -गळचेपी करणे.
47. Throw -फेकणे.
48. Thrum -तारा छेडणे.
49. Thrust -खुपसणे.
50. Thump -टोला हाणणे.
51. Thwart -विरोध करणे.

52. Tickle -गुदगुल्य करणे.
53. Tie -बांधणे.
54. Tighten -घट्ट करणे.
55. Till - मशागत करणे.
56. Tilt - तिरपा.
57. Time -वेळ निवडणे.
58. Tinge -छटा देणे.
59. Tingle -झिणझिणणे.
50. Tinker -खटपट करणे.
61. Tinkle -आवाज करणे.
62. Tip - कलंडणे.
63. Tipple -दारू पिणे.
64. Tire - कंटाळा येणे.
65. Titillate -संवेदना उत्पन्न करणे.,
66. Titivate -सुशोभितकरणे.
67. Toddle -अस्थिरपणे चालणे.
68. Tog - पोषाख चढविणे.
69. Toil - परिश्रम घेणे.
70. Tolerate -सहन करणे.
71. Toll - वाजवणे.
72. Tone -छटा देणे.
73. Top -माथाच असणे.
74. Tope -खूप पिणे.
75. Topple -तोंडावर पडणे.
76. Torture -यातना देणे.
77. Toss -उडविणे.
- Tote -जवळ बाळगणे.
78. Totter -लटपटत चालणे.
79. Touch -स्पर्श करणे.
80. Toughen -कडक बनणे.
81. Tousle -अस्ताव्यस्त करणे.
82. Tow -ओढून नेणे.

83. Trace -आराखडा काढणे.
  84. Track -मार्ग काढीत जाणे.
  85. Trade -धंदा करणे.
  86. Traduce -निंदा करणे.
  87. Traffic -व्यापार करणे.
  88. Train -शिकवून तयार करणे.
  89. Trape -जड पावलानी चालणे.
  90. Trammel -अडकविणे.
  91. Tramp -पाय आपटीत चालणे.
  92. Trample -चिरडणे.
  93. Tranquillize -शांत करणे.
  94. Transact -धंदा करणे.
  95. Transcend -पलिकडचा असणे.
  96. Transcribe -नक्कल करून लिहिणे.
  97. Transfer -बदली करणे.
  98. Transfigure -तेज झळकाविणे.
  99. Transfix -भोसकणे.
  100. Transform -स्वरूप बदलणे.
- Transfuse -दुसऱ्या माणसात घालणे.
  - Transgress -उल्लंघन करणे.
  - Translate -भाषांतर करणे.
  - Transliterate -लिपीत लिहिणे.
  - Transmit -पाठवणे.
  - Transmogrify -बदल घडवून आणणे.
  - Transmute -रुपांतर करणे.
  - Transpire -जाहीर होणे.
  - Transplant -मुळासहित रोवणे.
  - Transport -वाहतूक करणे.
  - Transpose -अदलाबदल करणे.
  - Transship -वाहनात माल बदलणे.

- Trape -पावलांनी चालणे.
- Travel -प्रवास करणे.
- Traverse -ओलांडणे.
- Tread -चालणे.
- Treat -वागवणे.
- Trek -प्रवास करणे.
- Tremble -थरथरणे.
- Trepan -भोक पाडणे.
- Trice -जागी बांधणे.
- Trickle -थेंब थेंब गळणे.
- Trig -दांडी मारणे.
- Trim -निट नेटका करणे.
- Trip -दुडदुड चालणे.
- Trisect -तिन भाग करणे.
- Troll -मौजेने गाणे.
- Troop -घोळक्यांनी जाणे.
- Trot -दुडदुड धावणे.
- Trouble -त्रास देणे.
- Trounce -झोडपणे.
- Trow -मानणे.
- Truckle -कमी उंचीची खाट.
- Trudge -मंद पावले टाकीत जाणे.
- Trump -हुकुमाचे पान खेळणे.
- Truncate -शिखर कापून टाकणे.
- Trundle -फिरवीत नेणे.
- Trust -विश्वास ठेवणे.
- Try -प्रयत्न करणे.
- Tug -हिसका देणे.
- Tumble -कोसळणे.
- Tune -सूर बरोबर लावणे.

- Turn -प्रदक्षिणा करणे.
- Turn -आकार देणे.
- Turn about -वळणे.
- Turn adrift -वाऱ्यावर सोडून देणे.
- Turn against -विरुद्ध होणे.
- Turn aside -दिशा बदलणे.
- Turn away -परत पाठवणे.
- Turn back -परतविणे.
- Turn down -दुमडून टाकणे.
- Turn in -झोपायला जाणे.
- Turnout -उत्पादन करणे.
- Turn into -रुपांतर करणे.
- Turn off -बंद करणे.
- Turn on -चालू करणे.
- Turnover -कोलमडून पडणे.
- Turn round -गोल फिरून वळणे.
- Turn to - कडे वळणे.
- Turn up -वर करणे.
- Tutor -शिकविणे.
- Tweak -पिरगाळणे.
- Tweedle -वाजवणे.
- Twiddle -गोल फिरवणे.
- Twig-बरोबर समजणे.
- Twinkle -लुकलुकणे.
- Twirl-गरगर फिरवणे.
- Twist -पिळणे.
- Twit -चिडवणे.
- Twitter -चिवचिव करणे.
- Type -यंत्राने लिहणे.
- Typecast -भूमिका देणे.

- Typewrite -टंकलेखन असणे.
- Typify -नमूना असणे.
- Tyrannize -जुलूम करणे.

U

01. Uglify -करुप करणे.
02. Ulcer -नीतिहीनता पसरणे.
03. Ulcerate -रुपांतर करणे.
04. Ululate -आक्रोश करणे.
05. Unbar -अडसर दूर करणे.
06. Unbend -सरळ होणे.
07. Unbind -सोडवणे.
08. Unbosom -उघडे करणे.
09. Unbuckle -बकल काढून टाकणे.
10. Uncork -बुच काढणे.
11. Uncouple -सैल करणे.
12. Uncover -उघडणे.
13. Undeceive -फसणार नाही असे करणे.
14. Underact -सामान्य दर्जाचा अभिनय करणे.
15. Underbid -पेक्षा कमी भाव सांगणे.
16. Undercharge -कमी किंमत आकारणे.
17. Undercut -पेक्षा कमी किंमतीत विकणे.
18. Underdo -अर्धवट शिजवणे.
19. Underestimate -कमी किंमत ग्रहीत धरणे.

20. Underexpose -थोड्याच वेळात उजेडात ठेवणे. 21. Underlie -चा पाया असणे. 22. Underline -रेषा ओढणे. 23. Undermine -खोदून धोका निर्माण करणे. 24. Underpay -कमी पगार मिळणे. 25. Underpin -आधार देणे. 26. Underscore -रेषा ओढणे. 27. Undersell -कमी किंमतीला माल विकणे. 28. Undershoot -धावपट्टीच्या अधीच जमीनीवर उतरणे. 29. Undersign -खाली सही करणे. 30. Understand -समजणे. 31. Understate -कमी सांगणे. 32. Understock -कमी संख्या ठेवणे. 33. Undertake -स्वीकारणे. 34. Undervalue -वाजवीपेक्षा कमी किंमत लेखणे. 35. Underwrite -विमा स्वीकारणे. 36. Undo -मोकळे करणे. 37. Undock -अवकाशयानापासून प्रयोगयान वेगळे करणे. 38. Undress -कपडे उतरविणे. 39. Undulate -डोलणे. 40. Unearth -खणून बाहेर काढणे. 41. Unfold -उलगडणे. 42. Unforck -हुंड्यावरून हाकलणे. 43. Unfurl -उघडून पसरविणे. 44. Unhand-मोकळा सोडणे.	45. Unhinge-सुटा करणे. 46. Unhook -हुक काढणे. 47. Unhorse-घोड्यावरून खाली पडणे. 48. Unify -एकीकरण करणे. 49. Unionize-संघ बनवणे. 50. Unite -मिलाफ होणे. ► Universalize-सार्वत्रिक करणे. ► Unlearn -विसरणे. ► Unleash -साखळीतून मुक्त होणे. ► Unload -माल उतरविणे. ► Unloose -मोकळा करणे. ► Unman -धैर्यहीन. ► Unmask -बुरखा फाडणे. ► Unnerve -दुबळा करणे. ► Unpack -सोडवणे. ► Unpick -उसवणे. ► Unquote-अवतरणचिन्ह पूर्ण करणे. ► Unravel -उकलणे. ► Unsay -मागे घेणे. ► Unseramble -गोंधळ दुर करणे. ► Unseat -बैठकीतून बाहेर करणे. ► Unsettle -अशांत करणे. ► Unstop -अडथळा दुर करणे. ► Untie -सुटी करणे. ► Unveil -पडदा दूर करणे. ► Unwind -सोडवणे. ► Unwrap -आवरण. ► Unzip -उघडा करणे. ► Up -उभा राहणे. ► Upbraid -दोष लावणे. ► Update -अद्यावत करणे.

- Upgrade -वरची जागा मिळणे.
- Uphold -वर उचलून धरणे.
- Upholster -भरून काढणे.
- Uplift -उचलणे.
- Upraise -वर उचलणे.
- Uprear -वर उचलणे.
- Uprise -उठणे.
- Uproot -मुळासकट उपटणे.
- Upset -उलथविणे.
- Upsurge -उंचबळून येणे.
- Urbanize -शहरी स्वरूप देणे.
- Urge -गळ घालणे.
- Use -उपयोगात आणणे.
- Usher -घेऊन जाणे.
- Usurp -बळकावणे.
- Utilize -उपयोगात आणणे.
- Utter -उदगारणे.

V

- Vacate -सोडून जाणे.
- Vacillate -धरसोड करणे.
- Validate - बंधनकारक करणे.
- Value - किंमत ठरवणे.
- Vanish -दिसेनासा होणे.
- Vanquish -पराभूत करणे.
- Vaporize -बाष्प होणे.
- Vary -बदलणे.
- Vault -उंच उडी मारणे.
- Vaunt -बढाई मारणे.
- Veer -दिशा बदलणे.
- Vegetate -नुसतेच वाढणे.

- Vend -विकणे.
- Venerate -आदरनीय समजणे.
- Ventilate -जगजाहीर करणे.
- Venture -धोक्यात घालणे.
- Verbalize -शब्दांकित करणे.
- Verify -सत्यता पडताळून पाहणे.
- Versify -पद्यरचना करणे.
- Vest -अर्पण करणे.
- Vex - मनस्ताप देणे.
- Vibrate -कंप पावणे.
- Victimize -फसवणे.
- Victual -अन्न व पेय यांचा पुरवठा करणे.
- View -विचारात घेणे.
- Vilify -बदनामी करणे.
- Violate -अनादर करणे.
- Visit -भेट देणे.
- Visualize -काल्पनीक चित्र उभे करणे.
- Vitalize -चैतन्य भरणे.
- Vitiate -दुषित करणे.
- Vitrify -काचेसारख्या वस्तूत रुपांतर करणे.
- Vituperate -निंदा करणे.
- Vivisect -जीवंत प्राण्याची चिरफाड करणे.
- Vocalize -शब्दात व्यक्त करणे.
- Vociferate -ओरडणे.
- Voice -शब्दांकित करणे.
- Vomit -ओकणे.
- Vote -मत देणे.

- Vouch -हमी देणे.
- Vouchafe -उदारपणे काही देणे.
- Vulcanize - गंधकाबरोबरचा संयोग करणे
- Vulgarize -गांवढळ असणे.

W

01. Waddle -डुलत डुलत चालणे.
02. Wade -ठीण प्रसंगातून जाणे.
03. Waffle -विनाकारणे बडबड करणे.
04. Waft -अलगदपणे वाहून नेणे.
05. Wag -वर खाली सारखे हेलावणे.
06. Wage -चालू ठेवणे.
07. Wager -पैज लावणे.
08. Wail -गळा काढून रडणे.
09. Wait -वाट पाहणे.
10. Waive -सोडून देणे.
11. Wake -जागे होणे.
12. Walk -चालणे.
13. Wall -भोवती भिंत घालणे.
14. Wallop -चांगला झोडपणे.
15. Wallow -लोळणे.
16. Wander -भ्रमण करणे.
17. Wane -क्षीण होत जाणे.
18. Wangle -लबाडीने मिळवणे.
19. Want -जरूर असणे.
20. Warble - कंपित स्वराने गाणे.
21. Ward -दूर ठेवणे.
22. Ware -सावधान.
23. Warm -थोडे तापवणे.
24. Warn -धोक्याची सूचना देणे.

25. Warp -वाकणे.
26. Wash -स्वच्छ करणे.
27. Waste -वाया घालणे.
28. Watch -पाहणे.
29. Water -पाणी घालणे.
30. Wave -फडफडणे.
31. Waver -हेलकावे खाणे.
32. Wax -कला वाढणे.
33. Waylay -हल्ला करणे.
34. Weak - कमजोर करणे.
35. Wean -सवय करणे.
36. Wear -अंगात घालणे.
37. Weather -निभावणे.
38. Weave -तयार करणे.
39. Wed -लग्न असणे.
40. Ween -मत असणे.
41. Weep -अश्रु ढाळणे.
42. Weigh -वजन करणे.
43. Weight -वजन वाढवणे.
44. Weld -एकजिव करणे.
45. Welsh -पैसा न देता पोबरा करणे.
46. Welter -लोळणे.
47. Wend -जाणे.
48. Westernize -पाश्चात्यीकरण करणे.
49. Whack -जोराचा तडाखा मारणे.
50. Whang -जोराचा तडाखा हाणणे.
- Wheedle -खुशामत करून मिळवणे.
- Wheel -चक्राप्रमाणे फिरणे.
- Wheeze -घर घर असा आवाज काढणे.
- Whimper -रडका स्वर काढणे.

- Whip -चाबकाने फटकारणे.
- Whirl -वेगाने वाटोळे फिरविणे.
- Whisper -कानगोष्ट करणे.
- Whiten -पांढरा होणे.
- Whittle -सोलणे.
- Whiz -सु..... सु..... करीत जाणे.
- Whop -पराभव करणे.
- Will -इच्छा करणे.
- Wilt-वाकणे.
- Win -मिळवणे.
- Wince -अंग चोरणे.
- Wind -वळण घेत जाणे.
- Wind -फुंकुन वाजवणे.
- Wind -सुगावा लावणे.
- Wing -उडणे.
- Wink -डोळे मिचकावणे.
- Winnow -चाळणे.
- Wipe-कोरडे करण्यासाठी पुसणे.
- Wish -इच्छिणे.
- Withdraw -माघे घेणे.
- Wither -निस्तेज करणे.
- Withhold -नाकारणे.
- Withstand -टक्कर देणे.
- Wobble -डुगडुगणे.
- Womanize -बायकांच्या मागे असणे.
- Wonder -आश्चर्य वाटणे.
- Woo -लग्नासाठी प्रेमयाचना करणे.
- Word -शब्दांत व्यक्त करणे.
- Work -काम करणे.
- Worry -काळजी घेणे.
- Worsen -बिघडविणे.

- Wrangle -मोठ्याने भांडणे.
- Wrap -लपेटणे.
- Wreak -व्यक्त करणे.
- Wreathe -वेढणे.
- Wrest -हिसकावून घेणे.
- Wrick/rick -लचक भरणे.
- Wiggle -वळवळणे.
- Wring -पिळणे.
- Write -लिहीणे.
- Writhe -मानसिक यातना सोसणे.
- Wrong -अन्याय करणे.

X

- Xerox -बनावट करणे.

Y

- Yammer -तक्रार करीत राहणे.
- Yank -हिसडा देऊन ओढून घेणे.
- Yap - कर्कश भुंकणे.
- Yaw -भलतीकडेच झुकणे.
- Yawn -जांभई देणे.
- Yearn -ची उत्कंठा असणे.
- Yell -किंचाळणे.
- Yelp -ओरडणे.
- Yen -ची अतुरता असणे.
- Yield -देणे.
- Yodel -गाणे म्हणणे.
- Yowl -आक्रोश करणे.

चालू काळात न वापरणारी क्रियापदे.

काही क्रियापदे सर्वसाधारणपणे चालू काळात वापरली जात नाहीत. जसे आपण इंग्रजी बोलत असतांना काही क्रियापदाचा उपयोग हा खालील प्रकारे करीत नाही.

- १) I am knowing this. असे म्हणत नाही तर आपण **I know this.** असे म्हणतो.
- २) I am understanding your problem. असे म्हणत नाही, तर आपण **I understand your problem.** असे म्हणतो.
- ३) I am loving you. असे म्हणत नाही तर **I love you.** असे म्हणतो.

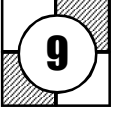
● अशी चालू काळात न वापरली जाणारी पुढील क्रियापदे पाहू.

▶ Adore	-	(अडॉर)	=	पूज्य मानणे.
▶ Like	-	(लाइक)	=	आवडणे.
▶ Love	-	(लव्ह)	=	प्रेम करणे.
▶ Need	-	(नीड)	=	ची गरज असणे.
▶ Appear	-	(ॲपीअर)	=	दिसणे.
▶ Consist	-	(कन्सीस्ट)	=	चा बनलेला असणे.
▶ Desire	-	(डिझाइअर)	=	खुप ईच्छिणे.
▶ Despise	-	(डिस्पाइझ)	=	तुच्छ लेखणे.
▶ Deserve	-	(डीझर्व्ह)	=	साठी पात्र.
▶ Detest	-	(डीटेस्ट)	=	तीव्र तिरस्कार करणे.
▶ Forgive	-	(फॉर्गिव्ह)	=	माफ करणे.
▶ Know	-	(नो)	=	माहित असणे.
▶ Mean	-	(मिन)	=	अर्थ असणे.
▶ Notice	-	(नोटिस)	=	लक्ष देणे.
▶ Owe	-	(ओ)	=	चा ऋणी असणे.
▶ Possess	-	(पझेस)	=	बाळगणे.
▶ Suspect	-	(सस्पेक्ट)	=	वर संशय असणे.
▶ Prefer	-	(प्रिफर)	=	पसंत करणे.
▶ Recall	-	(रिकॉल)	=	आठवणे.
▶ Require	-	(रिक्वाइअर)	=	ची गरज असणे.
▶ Resemble	-	(रिझेम्बल)	=	च्या सारखा असणे.
▶ Seem	-	(सीम)	=	दिसणे.

►	Afford	-	(अफॉर्ड)	=	परवडणे.
►	Agree	-	(अग्री)	=	सहमत असणे.
►	Amuse	-	(अम्युज)	=	करमणूक करणे .
►	Attract	-	(अट्रॅक्ट)	=	आकर्षित करणे.
►	Belive	-	(बिलीव्ह)	=	विश्वास ठेवणे.
►	Belong to	-	(बिलॉन्ग टु)	=	च्या मालकीचा असणे.
►	Care	-	(केअर)	=	चिंता असणे .
►	Trust	-	(ट्रस्ट)	=	एखाद्या गोष्टीवर विश्वास ठेवणे.
►	Hear	-	(हिअर)	=	ऐकणे.
►	Want	-	(वॉन्ट)	=	ची ईच्छा असणे .
►	Wish	-	(विश)	=	ईच्छेने.
►	Perceive	-	(पर्सिव्ह)	=	पाहणे .
►	Please	-	(प्लीज)	=	खुश करणे.
►	Realise	-	(रीअलाइझ)	=	कळणे .
►	Recognise	-	(रिकग्नाईझ)	=	ओळखणे.
►	See	-	(सी)	=	पाहणे.
►	Think	-	(थिंक)	=	वाटणे.
►	Remember	-	(रिमेम्बर)	=	आठवणे.
►	Suppose	-	(सपोज)	=	मानणे .
►	Cost	-	(कॉस्ट)	=	किंमत असणे.
►	Dislike	-	(डिसलाइक)	=	न आवडणे.
►	Equal	-	(ईक्वल)	=	च्या सारखे असणे.
►	Fear	-	(फिअर)	=	भिणे.
►	Exist	-	(इग्झिस्ट)	=	अस्तित्वात असणे.
►	Imagine	-	(इमेजिन)	=	कल्पना करणे.
►	Regrad	-	(रिगार्ड)	=	समजणे.
►	Regret	-	(रिग्रेट)	=	पश्चाताप होणे.

Note : Think = वाटणे या अर्थाने चालू काळात ing लागत नाही, परंतु
Think = विचार करणे या अर्थाने चालू काळात ing लागते.

SENTENCES FOR DAILY TALKING

- “जी व्यक्त होते ती व्यक्ती” असे म्हणतात. प्रत्येकाची अभिव्यक्ती इकास असायला पाहीजे. कारण अभिव्यक्तीतून व्यक्तीचे व्यक्त आणि अव्यक्त व्यक्तीमत्व व्यक्त होत असत. म्हणून खालील वाक्यांचा भरपुर सराव करा. जसे घरामध्ये दैनंदिन जीवनात खालीलप्रमाणे संभाषण चालत असतात.

A	:	चहा झाला की नाही अजून.....
B	:	होतोय.
A	:	बाथरूममध्ये कोण आहे.
B	:	नाही, तुम्हाला जायचं असेल तर लगेच जा.
A	:	आई, माझी वेळ झाली, खायला दे.
B	:	हो, तू बस. मी आणते.
A	:	ए, आई, दुध.
B	:	तिथंच आहे टेबलवर.
A	:	पण, तू आणून दे ना.
B	:	हो.
A	:	माझे इस्त्रीचे कपडे काढलेस.
B	:	हो बेडवर आहेत.
A	:	नाश्ता.
B	:	डायनिंग टेबलवर
A	:	मला जरा, उशीर होईल आज.
B	:	ठीक आहे.

- ▶ Draw the curtain. - पडदा ओढा.
- ▶ Do your work. - तुमचं काम करा.
- ▶ Don't repeat it in future. - भविष्यात अस करू नकोस.
- ▶ Be punctual. - वेळेचे भान ठेवा.
- ▶ Forget the past. - भुतकाळ विसरा.
- ▶ Attend the phone. - फोन उचला.
- ▶ Arrange the book in order - पुस्तके व्यवस्थित ठेवा.
- ▶ Send him out. - त्याला बाहेर पाठवा.

► Bring them here.	- त्यांना इथे आणा.
► See you later.	- नंतर भेटु या.
► I like it.	- मला ते आवडते .
► I didn't like it.	- मला ते आवडत नाही.
► I'll reach there.	- मी तेथे पोहचेल.
► Where is my seat ?	- माझ आसन कोठे आहे ?
► What's your mobile number?	- तुमचा मोबाईल नंबर काय ?
► What's your address?	- तुमचा पत्ता काय.
► Have your food.	- तुमचे जेवण घ्या.
► Have lunch with me.	- माझ्यासोबत जेवन करा.
► Feed me.	- मला खाऊ घाल.
► Can you meet there ?	- आपण तेथे भेटू शकता का ?
► Can I get a Tea ?	- मला चाय द्याल का ?
► Put off.	- विझवा.
► turn around.	- सभोवती फिरा.
► Go straight .	- सरळ जा.
► Keep left.	- डावा बाजूने जा.
► Go down.	- खाली जा.
► Go up.	- वर जा.
► Come Soon.	- लवकर या.
► Do it fast.	- ते लवकर कर.
► Keep on doing.	- करतच रहा.
► Hurry up !	- आटप, आटप.
► In fact.	- वास्तविक.
► Too far.	- खूप दूर.
► Very near.	- खूप जवळ.
► Pulling.	- ओढत आहे.
► Push up.	- वर ढकला.
► Press it.	- त्याला दाबा.
► Gear up.	- तयार करा.
► Don't err.	- चुक करू नकोस.
► Fold it.	- घडी कर.
► It is enough.	- खूप झाल.

- Don't pretend. - नाटक करु नकोस.
- It's strange. - ते विचित्र वाटते.
- Advise me. - मला सल्ला द्या.
- It's insteresting. - ते मनोरंजक.
- Wake up. - उठा .
- Take decession on. - निर्णय द्या.
- Feel comfortable. - आरामात बसा.
- Watch quietly. - शांतीने पहा.
- Feet at home. - घरासारख समज.
- Go at once. - लवकर निघून जा.
- Don't be rude. - उल्लु बनू नकोस.
- Check the bill. - पावती तपासा.
- Don't cheat me. - मला फसवु नकोस.
- It's so tasty . - ये किती स्वादिष्ट आहे.
- Cordially invited. - मनपूर्वक आमंत्रण.
- You can go. - तुम्ही जाऊ शकता.
- Are you crazy ? - तु पागल आहेस का ?
- Are you fool ? - तु मुख आहेस का ?
- Don't bother. - त्रास देऊ नकोस.
- Stick an rule. - नियम बध्द रहा.
- I don't know. - मला माहीत नाही.
- I think so. - मला अस वाटत.
- What happned? - काय झाले ?
- Are you angry? - तु रागावलास काय ?
- Please have a seat. - बसा ना !
- It's your lookout. - तो तुझा प्रश्न आहे.
- Out of order. - बिघडलेला आहे.
- On strike. - संपावर.
- Of course. - अर्थात.
- Each and everything. - प्रत्येक गोष्ट.
- Every now and then. - एका पाठोपाठ एक.
- As early as possible. - लवकरात लवकर.
- Never mind. - असू दे हरकत नाही.

▶ Leave it.	- सोडून दे.
▶ Instead of.	- च्या ऐवजी.
▶ After all.	- काही झालं तरी.
▶ What's the matter ?	- काय भानगड आहे.
▶ In course of time.	- कालांतराने .
▶ One after the other.	- एका पाठोपाठ एक.
▶ It's impossible.	- ते अशक्य आहे.
▶ It's possible.	- ते शक्य आहे.
▶ Is it possible ?	- ते शक्य आहे का ?.
▶ Mind your own business.	- तु स्वतःचे पहा.
▶ That is none of your business.-	- तो मुळीच तुझा प्रश्न नाही.
▶ I am fed up.	- मी अगदी वैतागली आहे.
▶ Very glad to meet you.	- तूला भेटून आनंद झाला.
▶ Take your own time.	- पाहिजे तितका वेळ घ्या.
▶ I have no objection.	- माझी तक्रार नाही.
▶ Go to the post office.	- पोस्ट ऑफिसला जा.
▶ Go to the shop.	- दुकानाला जा.
▶ Help me to lift this bag.	- मला हि पिशवी उचलण्यासाठी मदत करा.
▶ Raise your hand.	- हात वर करा.
▶ Keep silence.	- शांतता राखा.
▶ Don't turn left.	- डावीकडे वळू नका.
▶ Put water in the pot.	- त्या भांड्यात पाणी घाला.
▶ Stir the mixture.	- ते मिश्रण हलवा.
▶ Tell me that story.	- मला ती गोष्ट सांगा.
▶ Take bus.	- बस न ये.
▶ Get off at the last bus stop.	- शेवटच्या बसस्थानकाला उतर.
▶ Invite him to dinner.	- त्याला जेवणासाठी आमंत्रित करा.
▶ Ask that man to go away.	- त्या माणसाला दूर जाण्यासाठी सांगा
▶ Be here tomorrow.	- येथे उद्या राहा.
▶ Obey your elders.	- मोठ्यांचा मान राखा.
▶ Run fast.	- जोराने पळा.
▶ Depends.	- अवलंबून रहा.
▶ Can't say.	- सांगू शकत नाही.

► Rest assured.	- विश्वास करा.
► Any not.	- कुठल्याही परिस्थितीत.
► Just coming.	- बस आता.
► Very dirty.	- खुपच घाण.
► What a horror !	- किती भयानक !
► How beautiful !	- किती सुंदर!
► Why not ?	- का नाही ?
► What is time?	- किती वाजले?
► I'm glad.	- मी आनंदी आहे.
► Repeat it.	- पुन्हा सांगा.
► Neat & clean.	- सुंदर.
► How terrible !	- किती भयानक !
► God knows .	- देव जाणे.
► I shall kick you.	- लाथ मारीन.
► It's my money.	- ते माझे पैसे आहेत.
► Flight is on time.	- विमान वेळेवर आहे.
► Train is delayed.	- आगगाडीला उशीर झाला ?
► Why are you late ?	- तुला का उशीर झाला ?
► I swear of mother .	- आईची शपथ घेतो.
► Every thing is closed.	- सर्व काही बंद आहे.
► It is very far.	- ते खुप दूर आहे.
► Who knows ?	- कोण जाणे ?
► May be.	- कदाचित.
► Oh really !	- हो खरंच !
► Later on.	- थोड्या वेळा नंतर.
► Not certain.	- काही निश्चित नाही.
► Well done.	- खुप छान.
► Very bad.	- खुप वाईट.
► I agree with you.	- मी तुमच्याशी सहमत आहे.
► By the way .	- जरी असले तरी.
► Some other time.	- दुस-या वेळी.
► As you wish.	- जशी तुझी इच्छा.
► It's mine.	- ते माझ आहे.

► What's that ?	- ते काय आहे ?
► It's alright.	- ते बरोबर आहे.
► Thank God.	- धन्यवाद देवा.
► Be on time.	- वेळेवर या.
► Next month.	- दुसऱ्या महिन्यात.
► Note down.	- लिहून घ्या.
► Think again.	- पुन्हा विचार करा.
► That's wonderful !	- किती सुंदर !
► What a movie?	- कोणता चित्रपट आहे?
► Very hard some.	- खूपच देखणा.
► By chance.	- योगायोगाने.
► Any news.	- काही बातमी.
► Let's celebrate.	- चला आनंद लूटूया.
► It is cold.	- खूप थंडी आहे.
► One more please.	- कृपया आणखी एक.
► Any problem.	- काही अडचण.
► Wait here.	- येथे वाट पहा.
► It's miracle.	- हे चमत्कार आहे.
► Come forward.	- पुढे या.
► Good idea.	- चांगली कल्पना.
► See your fault.	- तुझी चुक पहा.
► Follow my advice.	- माझे ऐका.
► Let's see.	- चला पाहूया.
► I'm hungry.	- मी भुकेला आहे.
► See you soon.	- लवकर भेटू या.
► I'm on my way.	- मी माझ्या रस्त्यावर आहे.
► Hold on.	- थोड थांब.
► How sad!	- किती दुःख!
► Weekend.	- आठवड्याच्या शेवटी.
► Don't matter.	- काही हरकत नाही.
► It's nice.	- खूपच छान.
► Last week.	- गेल्या आठवड्यात.
► Doesn't waste it.	- ते वाया घालू नका.

- Be happy. - आनंदी राहा.
- I am busy. - मी कामात मग्न आहे.
- It suits me. - हे माझ्यासाठी खास आहे.
- Just a minute. - एक मिनीट थांब.
- I know. - मला माहीत आहे.
- It's final. - हे अंतिम आहे.
- It so tasty. - हे किती चविष्ट आहे.
- Be an optimistic. - आशावादी बना.
- He is a duffer. - तो बेखुब आहे.
- What a nonsense ! - किती मुख् आहे !
- What is going on ? - काय चाललय ?
- Nothing. - काहीच नाही.
- Oh dear! - हे प्रिये!
- Yes, it is. - हो असच.
- Excellent. - खुपच छान.
- Wow ! - वाह.
- Many happy return of the day. - हा दिवस पून्हा पून्हा येवो.
- What a shame ! - किती लाजीरवाणी गोष्ट !
- How disgusting! - छी : छी !:
- Welcome sir. - स्वागत आहे सर.
- Out with it. - चटकन सांगुन टाक.
- Enough of that. - पुरे झाले ते असं.
- Come now, that won't do. - ये असं सारखं करू नकोस.
- Why you are looking ill ? - आज-या सारखा का दिसतोस ?
- See you tomorrow. - उद्या भेटु या.
- Same place, same time. - याचवेळी, याच ठिकाणी .
- Will friday suite you ? - शुक्रवार, सोयीचा का ?
- I must make a move now. - मी आता निघायलाच पाहिजे.
- It's four o'clock. - चार वाजले .
- It's half past four. - साडे चार वाजले.
- It's quater to four. - पाउणे चार वाजले.
- It's ten to four. - चार वाजण्यासाठी दहा मिनीटे कमी.
- It's ten past four. - चार वाजून दहा मिनीटे.

▶ Good morning.	- शुभ प्रभात.
▶ Good evening.	- शुभ संध्याकाळ.
▶ Good afternoon.	- शुभ दुपारनंतर.
▶ Good noon .	- शुभ दुपार.
▶ Good day.	- दिवस सुखाचे जावे.
▶ Good night.	- शुभ रात्री.
▶ Please pass me salad.	- मला सलाद द्या.
▶ Sorry for troubling you.	- तुला त्रास दिल्याबद्दल दिलगीरी.
▶ We are pleased to meet you.	- तुला भेटून मला आनंद झाला.
▶ Sunday will do.	- रविवार चालेल.
▶ Boy will slap you.	- मुलगा तुला चापट मारेन.
▶ Try again and again.	- पुन्हा प्रयत्न करा.
▶ Give him the message.	- त्याला निरोप दे.
▶ What a great victory !	- किती मोठा विजय !
▶ No never.	- नाही काहीच नाही.
▶ Nothing more.	- आणखी काही नाही
▶ Nothing special.	- काही विशेष नाही.
▶ Boys support you with their heart.	- मुले अगदी मनापासून तुला मदत करतात.
▶ Thanks for this honour.	- या सन्माना बद्दल धन्यवाद .
▶ We are grateful to you.	- आम्ही तुमचे ऋणी आहोत.
▶ Many many thank to you.	- खूप खूप धन्यवाद.
▶ I am not well today.	- आज मला बरे वाटत नाही.
▶ It was all by mistake please excuse me.	- हे चुकून झाले क्षमा करा.
▶ Sorry to have distrub you.	- माफ करा, मी तुमच्या कामात व्यत्यय आणला.
▶ Oh, my God !	- अरे बाप रे!
▶ Oh, God!	- अरे देवा!
▶ How terrible !	- किती भयंकर !
▶ Wish you happy new year.	- आपणास नवीन वर्ष सुखाचे जावे.
▶ Happy birthday to you.	- वाढदिवसाच्या शुभेच्छा.
▶ May god bless you.	- ईश्वर तुझे भले करो.
▶ All the best.	- मनापासून सदिच्छा.

- ▶ The best of luck to you. - तुला सुदैव चिततो.
- ▶ Thank you, same to you. - धन्यवाद ,तुलाही.
- ▶ Happy wedding anniversary. - लग्नास एक वर्ष झाल्याबद्दल शुभेच्छा.
- ▶ Please wel-come. - तुमचे स्वागत आहे.
- ▶ What would he like to . - काय घेणार गरम का थंड ?
have hot or cold ?
- ▶ Let`s have some tea ok. - आपण थोडा चहा घेवू चालेल ना.
- ▶ I am very glad you have come - तुम्ही आलात म्हणून मला फार आनंद झाला.
- ▶ I must go now. - मला आता गेलेच पाहिजे.
- ▶ Can I help you ? - मी तुला मदत करू का ?
- ▶ Becareful. - सावध रहा.
- ▶ Don`t move. - हालू नकोस.
- ▶ Please wait for me till I return.- कृपया मी येई पर्यंत वाट पहा.
- ▶ Your attentation please. - कृपया लक्ष द्या.
- ▶ When will they meet you agian ? - आता पून्हा त्यांची भेट केव्हा ?
- ▶ He remembers you. - तो तुझी आठवण काढतो.
- ▶ I wish to talk to you. - मला तुझ्याशी बोलायचे आहे.
- ▶ Let`s have some good news. - काही चांगली बातमी सांगा.
- ▶ Please give me your address. - कृपया जरा तुमचा पत्ता द्या.
- ▶ Meet me next monday. - पुढच्या सोमवारी भेटा.
- ▶ What does it mean ? - याचा अर्थ काय ?
- ▶ What do you mean ? - तुझा म्हणण्याचा अर्थ काय ?
- ▶ Happiness is the best tonic for health. - प्रसन्न राहणे हे प्रकृती साठी सर्वात गुणकारी टॉनिक आहे.
- ▶ How dare you say that ? - असे बोलण्यासाठी तुझी हिम्मत कशी झाली?
- ▶ For your good health. - तुमच्या आरोग्यासाठी
- ▶ Oh, I don`t deserve this praise.- या स्तुतीला मी योग्य नाही.
- ▶ Did boy understand ? - मुलाला समजल का ?
- ▶ Hard work is a great treasure. - परिश्रम ही फार मोठी संपत्ती आहे.
- ▶ All is fair in love and war. - प्रेमात आणि युद्धात सर्वकाही क्षम.
- ▶ Handsome is that handsome does. - सुंदर तो जो सुंदर काम करतो.
- ▶ Thanks for your kind information. - तुम्ही दिलेल्या माहिती बद्दल फार आभारी आहोत.

- Change is perpetual law of the world. - परिवर्तन हा संसारातील शाश्वत नियम आहे.
- Yes I have so. - होय, मला विश्वास आहे.
- Boys want nothing. - मुलाला काहीच नकोय.
- Might be. - होवू शकतो.
- Let's start. - चला सुरु करु.
- After you. - आधी आपण घ्या.
- Come here, don't stand there. - इकडे या, तिकडे उभे राहू नका.
- Come by bus, don't come by train. - बस ने या, ट्रेन ने येवू नका.
- Come on, say something. - या अजून काही सांगा.
- Go home, don't stop. - घरी जा येथे थांबू नकोस.
- Go away, don't sit here. - जा येथे बसू नका.
- Go to sleep ,don't stay awake. - निघून जा, येथे बसू नका.
- Don't stay hungry, eat this. - झोपी जा, जागे राहू नका.
- Don't waste food, eat It. - अन्न वाया घालु नका, ते खा.
- Don't eat a lot, eat just little. - जास्त खाऊ नकोस, थोड खा.
- Eat with a spoon not with your finger. - चमच्याने खा, तुम्हच्या बोटाने खाऊ नका.
- Write in ink not with a pencil - शाईने लिहा पेन्सिलने लिहू नका.
- Forget and forgive. - विसरा आणि क्षमा करा.
- Look here. - इकडे पहा.
- Look out. - बाहेर पहा.
- Save money. - पैसे वाचवा.
- Save time. - वेळ वाचवा.
- Save some for me. - माझ्यासाठी शिल्लक ठेवा.
- Buy some sugar. - थोडी साखर विकत घ्या.
- Buy it today. - ते आजच विकत घ्या.
- Keep it with you. - हे तुम्हच्या सोबत ठेवा.
- Wait for while. - थोडा वेळ वाट पहा.
- Wait till evening. - संध्याकाळपर्यंत वाट पाहा.
- Wait for me. - माझी वाट पहा.
- Wait for others. - दुस-याची वाट पहा.
- Have a biscuit. - बिस्कीट घ्या.

- Take it home. - यास घरी घेवून जा.
- Bring it here. - ते येथे आणा.
- Put on your Shirt and come along - तुमचा शर्ट घाला आणि सोबत चाला.
- Think twice before you. - कार्य करण्यापूर्वी दोन वेळेस विचार करा.
- Don't leave the tap running. - नळ चालू ठेवू नका.
- He fell down the stairs. - तो पाय-यावरून पडला.
- He fell in with flu. - तो तापीने आजारी पडला.
- Wipe your tears and smile. - डोळे पूसा आणि हसा.
- Don't hurry take your time. - घाई करू नका आरामात .
- Don't ask me, ask him. - मला विचारू नका, त्याला विचारा.
- Talk to him and not to anyone. - फक्त त्याच्याशी बोला दुसरे कोणाशी बोलू नका.
- What is to be done ? - काय करायला पाहिजे ?
- How long are you staying ? - तुम्ही कितीवेळ रहात आहात ?
- Make haste . - लवकर होवू द्या.
- Between ourselves. - ही गोष्ट आपल्यातच राहू द्या.
- Without a doubt, beyond question - शंकाविरहीत, प्रश्नाच्या पलीकडे.
- You are Joking. - तु मजाक करत आहेस.
- You are right ! - तुझ बरोबर आहे !
- With all my heart . - माझ्या ह-दयातून.
- Are you going anywhere ? - तु कोठे तरी जात आहेस का?
- First of all. - सर्वप्रथम.
- Unkonwn to me. - माझ्यासाठी नवा आहे.
- I did it in a hurry. - माझ्या कडून ते घाईत झाले.
- It only depends up on you. - सर्वकाही तुझ्यावर अवलंबून आहे.
- That is too much. - हे खूप झाले.
- I am sure of what I say. - जे मी सांगता त्याची मला खात्री आहे.
- I have come to tell you. - मी तुला सांगण्यासाठी आलेलो आहे.
- I have been told. - मला सांगितले आहे.
- I don't think much of it. - मी या विषयी विचार करत नाही.
- No sooner than done. - सांगण्यापूर्वीच करून टाकायला पाहिजे.
- I can bear It no longer. - मी जास्त दिवस सहन करू शकत नाही.
- It is not my fault. - ही माझी चुक नाही.

- ▶ You surprise me. - तु मला आश्चर्य करुन दाखवला.
- ▶ That can not be. - अस होवू शकत नाही.
- ▶ My fault. - माझी चुक.
- ▶ It is a sad thing. - ही दुःखाची गोष्ट आहे.
- ▶ I am very glad. - मी खूप आनंदी आहे.
- ▶ What a shame ! - किती शर्मची गोष्ट आहे !
- ▶ How could you do so ? - तुम्ही अस कस केलत ?
- ▶ Don't be angry ? - रागावू नकोस.
- ▶ I am quite worried about it ? - मी या बाबतीत थोड चिंतीत आहे.
- ▶ Within a day or two. - एक दोन दिवसात.
- ▶ Within a week or so. - साधारण एका आठवड्यात.
- ▶ With in a month. - एका महिन्यात .
- ▶ Within four hours. - चार तासात.
- ▶ Months together. - कितीतरी महिने.
- ▶ Years together. - कितीतरी वर्ष.
- ▶ As many as. - जेवढे पाहीजे तेवढे (अंकात मोजता येणाऱ्या गोष्टी)
- ▶ Caution. - खबरदार.
- ▶ Beware. - सावधान.
- ▶ Close up. - जवळ या.
- ▶ Please do come. - कृपया याच.
- ▶ Inform about your health. - तुमच्या आरोग्याची माहिती द्या.
- ▶ So long ! - पुन्हा भेटु या.
- ▶ Please wake me up. - कृपया मला उठवा.
- ▶ As you please. - जशी तुझी इच्छा.
- ▶ Keep in mind. - लक्षात ठेव.
- ▶ No fear. - भीती नाही.
- ▶ Are you smoker ? - तु धुम्रपान करतोस का ?
- ▶ Please remember me to your parents. - आई,वडिलांना माझा नमस्कार कळव.
- ▶ Look after yourself - तुम्ही स्वतःची काळजी घ्या.
- ▶ How is business ? - व्यवसाय कसा आहे ?
- ▶ So so. - काही विशेष नाही.
- ▶ Excuse me, where can. - काय हो, इथे कुठ टॅक्सी मिळेल का ?
- I get a taxi?

- ▶ Its lovely. - ते फार सुंदर आहे.
- ▶ Its charming. - ते फार सुंदर आहे.
- ▶ Its beautiful. - ते फार सुंदर आहे.
- ▶ Its unique. - ते फार सुंदर आहे.
- ▶ Its terribly cold! - फारच थंडी पडली आहे.
- ▶ It is stormy! - आज वादळी हवा आहे.
- ▶ It is drizzling. - पाऊस रिमझिम पडत आहे.
- ▶ It is spitting. - पाऊस थेंब थेंब पडत आहे.
- ▶ It is pouring. - जोराचा पाऊस पडत आहे.
- ▶ **It is raining cats and dogs.** - मुसळधार पाऊस पडत आहे.
- ▶ It is clear shortly. - लवकरच पाऊस थांबेल.
- ▶ You speak English fluently. - तु अस्सखिलितपणे इंग्रजी बोलतोस.
- ▶ I can promise you. - मी तुला वचन देवू शकतो.
- ▶ What a pleasant surprise it was ? - ते केवढे सुखद आश्चर्य होते ?
- ▶ I am not absent minded. - मी विसरभोळा नाही.
- ▶ O, I see. - हो, असं होय.
- ▶ Well, I can not say anything - हे पहा, मी आताच निश्चित काहीही सांगू शकत नाही.
- ▶ How is everything ? - प्रत्येक गोष्ट कशी आहे ?
- ▶ Look! I really must go now. - पहा ! मी येथे बसू का ?
- ▶ Excuse me, may I sit here? - माफ करा, मी येथे बसू का ?
- ▶ Are you going to Nanded ? - तू नांदेडला जात आहेस का ?
- ▶ I hope you don't mind my asking? - मला आशा आहे, माझ म्हणणं मनावर घेणार नाही
- ▶ This is a nice party, isn't it? - ही मेजवानी चांगली आहे, नाही का ?
- ▶ We regret to say. - आम्हाला सांगण्यास पश्चाताप होतो.
- ▶ I don't believe in formality. - माझा औपचारिकतेवर विश्वास नाही.
- ▶ Her performance was very good. - तिचे सादरीकरण फारच छान होते.
- ▶ Could you recommend something for headache? - तुम्ही डोकेदुखीसाठी काही औषध सांगू शकता. का ?
- ▶ My aim in life is to be a scientist. - माझे जीवनातील ध्येय शास्त्रज्ञ बनण्याचे आहे.

- Sulakshna gets up late in morning. - सुलक्षणा सकाळी उशीरा उठते.
- I wish to be always sincere to - मी नेहमी प्रत्येकाशी इमानदार राहू इच्छितो.
everyone
- What is the membership fees. - सदस्यता शुल्क किती आहे.
- Your enthusiasm is praise worthy.- तुमचा उत्साह कौतूकास्पद आहे.
- It is midnight. - मध्यरात्र झाली.
- You are being mad. - तु वेड्यासारखा वागत आहेस.
- Attention. - सावध रहा.
- Sky is cloudly. - आकाश ढगाळ आहे.
- It is invisible. - सुर्य अदृश्य झाला.
- It thunders. - ढगांचा गडगडाट होत आहे.
- She feels nausea. - तिला मळमळतेय.
- Let me feel your pulse. - मला तुमची नाडी तपासू दे.
- She is out of danger now. - तिला आता धोका नाही.
- The bus is very crowded. - बसमध्ये खूप गर्दी आहे.
- I am dreched. - मी चिंब भिजलो आहे.
- I am shivering. - मी कुडकुडतोय.
- I am perspring. - मी घामाघुम झालोय.
- It is spring. - वसंत ऋतू आहे.
- It is drizzling. - रिमझिम पाऊस पडतोय.
- This is fine weather. - हवा कशी प्रसन्न आहे.
- How fine the climate is ! - हवामान किती छान आहे !
- You have got a boil. - तुला फोड आला.
- I sufer from indigestion. - माझे पोट बिघडले आहे.
- I have been out since morning.- मी सकाळपासून बाहेर आहे.
- Is it far ? - ते फार दूर आहे का ?
- Not so far, only one kilometer.- नाही फार दूर नाही, केवळ एक किलोमीटर आहे.
- I have full confidence in him. - मला त्याच्यावर पूर्ण विश्वास आहे.
- smoking, drinkig is prohibited.- धूम्रपान व पिण्यास मनाई आहे.
- Excuse me. - इकडे लक्ष द्या.
- Here`s your bag. - ही घ्या तुमची बॅग.
- No running about. - इकडे तिकडे धावू नकोस.

- I mean. - मला खरंच म्हणायच.
- Please pay attention. - वृमया लक्ष द्या.
- That's it ! - अगदी बरोबर बोललात.
- As you like . - जशी तुमची मर्जी
- Oh, I see! - अस्सं होय !
- Not in the least. - बिलकुल नाही.
- Here it is, - हे घ्या.
- That will do. - ते चालेल.
- Never mind - काही हरकत नाही.
- It's no use. - त्याचा काही उपयोग नाही.
- It is not trouble? - त्याचा काही मला त्रास नाही.
- That's all. - बस्सं ! एवढेच.
- What for? - कशासाठी ?
- Follow me. - माझ्यामागून ये.
- What a pity! - किती खेदाची बाब आहे !
- How silly! - किती वेडेपणा !
- With pleasure. - अगदी आनंदाने.
- I beg you pardon - काय म्हणालात ?
- come along . - चल.
- I don't mind. - माझी हरकत नाही.
- Are you very busy? - फार कामात आहात का ?
- Is this right for the station? - हा स्टेशनचाच रस्ता आहे का ?
- There you are. - अगदी ठीक बोललास.
- Much obliged. - तुमचा फार आभारी आहे.
- You come here, will you? - इकडे येशील का ?
- Come here, won't you. - इकडे ये ना ?
- Could I take this ? - मी हे घेऊ शकतो का ?
- You don't have to do it. - तूला ते कराव लागत नाही.
- Lovely, isn't it ? - फारच सुंदर नाही.
- Don't feel bound to do it. - ते करायची तुझ्यावर सक्ती नाही.
- Just so! - अगदी बरोबर.
- That's what I think too. - मलाही तसंच वाटत.
- No, I can't allow you to say that. - छे, मी तूला तस बोलू देणार नाही.

- She is not kind of girl I like. - मला आवडणाऱ्या पोरीपैकी ती नाही.
- That's just what I have always said.- मी नेहमी हेच सांगत आलो आहे.
- Now just look here! - म्हटलं जरा ऐका.
- That's just what I was going to say. - मी आता तेच बोलणार होतो.
- That's news to me! - अगदी नवलच कळलं
- I haven't the slightest idea! - मला काही कल्पना नाही.
- I mean to say. - माझ म्हणण असेल की.
- I am not mistaken. - माझ जर चुकत नसेल तर.
- Perhaps he is not there. - कदाचित तो तेथे नसेल.
- That is asking too much. - वाजवीपेक्षा जरा जास्तच अपेक्षा करताय.
- There's no question about it - त्याबद्दल संशयच नाही.
- Shall we go together. - आपण बरोबर जायचं का ?
- I wish it wouldn't rain. - पाऊस न पडेल तर किती बरे होईल.
- I have to go now. - मला आत्ता जाव लागतं.
- I'm to see him tomorrow. - मी उद्या त्याला भेटायला हवे.
- I dare say she isn't there. - मी नक्की सांगतो की ती तेथे नाही.
- I shouldn't be surprised. - मला त्यात आश्चर्य वाटणार नाही
- I promise you , you shan't lose by it. - मी तुला खात्रीने सांगतो त्यात तुझे काही नुकसान नाही.
- Don't let use talk about it anymore- आपण त्याबद्दल बोलणच टाळू.
- Don't rouble about that - त्याबद्दल मनाला त्रास करुन घेऊ नको.
- I shouldn't worry about that - मी तुझ्या जागी असतो तर त्याबद्दल.
- If I were you. - त्रास करुन घेतला नसता.
- It doesn't make a scrap of difference. - त्यामुळे काडीचाही फरक होणार नाही.
- How would it be if you were to write to him? - तु त्याला पत्र लिहले तर काय होईल.
- I can't say I agree with you. - तुझ्या मताशी मी सहमत राहू शकत नाही.
- Shall I call for you or will you come for me ? - मी तुला बोलवू की तू मला घेण्यासाठी येतोस
- Look here I'll tell you what? - ऐकलंस का मी काय म्हणतोय ते ?
- She hate being late. - उशीर करायला तिला आवडत नाही.

- ▶ Shall I cut you some bread? - तुझ्यासाठी थोडा पाव कापू का ?
- ▶ Isn't it nearly time for dinner ?- जेवणाची वेळ जवळजवळ झाली आहे , नाही ?
- ▶ What time is breakfast? - न्याहारी किती वाजता मिळते ?
- ▶ Do you feel the better for a walk? - फिरुन आल्यामुळे जास्त बरं वाटत का ?
- ▶ How long do I have to wait? - मला किती वेळ वाट पहाव लागत ?
- ▶ Do you have to change train any where ? - गाडी कुठे बदलावी लागते का ?
- ▶ Are you disengaged for a moment ?- तु क्षणभर मोकळा आहेस का ?
- ▶ There is something I want to ask you ? - मला तुला काही विचारायचय ?
- ▶ Well, well, well. - कमाल झाली बुवा !
- ▶ Bless my soul! - बाप रे !
- ▶ How does he sell it ? - त्याची किंमत काय ?

-
- ▶ I can't quite catch the pronunciation of this word. - या शब्दाचा उच्चार नीट लक्षात येत नाही.
  - ▶ How do you express this in English ? - इंग्रजीत हे कसे सांगायच ?
  - ▶ Have you seen Shakuntal drama? - तुम्ही शांकुतल नाटक पाहिलं का ?
  - ▶ What sort of plays does he like best? - त्याला कसली नाटक फार आवडतात ?
  - ▶ How far did she go? - ती किती दूर गेली ?
  - ▶ Did anybody go with you? - तुमच्याबरोबर दुसरे कोणी होत का ?
  - ▶ No, we shan't have any more. Thank you. - आता आम्ही काही जास्त घेणार नाही. धन्यवाद.
  - ▶ Which bus ought they to take for the station ? - स्टेशनला जाण्यासाठी कोणती बस त्यांनी घ्यावी ?
  - ▶ There is a little matter. - हा छोटा विषय आहे.
-

- ▶ I am a perfect stranger here. - मी इथ अगदी नवखा आहे.

- ▶ You haven't been in this contry very long. - तुम्हाला या देशात येऊन फार दिवस झालेले नाहीत.
- ▶ You had no idea it would take so long to get here. - तुम्हाला इथं यायला इतका वेळ लागेल असं वाटतं नव्हतं.
- ▶ He never likes keeping people waiting. - लोकांना वाट पाहत ठेवायला त्याला आवडत नाही.
- ▶ Isn't she wandering from the point ? - ती मुद्दा सोडून बोलली आहे, अस नाही तूला वाटतं ?
- ▶ It is rather a long way. - ते फार दूर आहे.
- ▶ We are open to correction. - आमची चुक आम्ही सुधारायला तयार आहोत.
- ▶ They have put it rightly. - त्यांनी तो मुद्दा योग्य रीतीने मांडला आहे.
- ▶ Does boy encroach on your valued time ? - मुलगा तुमचा अमूल्य वेळ घेत नाही का ?
- ▶ Are boys prmitted to differ ? - मुलांना वेगळा विचार मांडण्याची परवानगी आहे का ?

-
- ▶ I must have my say. - मला माझ म्हणणं सांगायची संधी मिळालीच पाहिजे.
  - ▶ Do you mind my making a suggestion ? - मी एक सुचना केली तर तुमचं काही म्हणणं नाही ना ?
  - ▶ How well you put it! - तो मुद्दा किती चांगल्या रीतीनं मांडतात.
  - ▶ He flatters himself that. - तो असं खात्रीने सांगू शकतो.
  - ▶ She is more grieved than. - तीला व्यक्त करता येत नाही एवढं दुःख तिला झालं आहे.
  - ▶ Has it really come to that ? - गोष्ट एवढ्या थराला आली काय ?
  - ▶ We are curious to learn what. - त्याचा हेर काय आहे ते समजून आम्हाला his motive is. जिज्ञासा आहे.
  - ▶ If they don't mind. - जर त्यांची हरकत नसेल तर.
  - ▶ Boy has asked the impossible.- मुलाने अशक्य गोष्टी मागीतली आहे.
  - ▶ Boys had better stop now. - मुल आता थांबलेली बरी.
-

- ▶ I do hope that. - माझी पूर्ण खात्री आहे की ?
- ▶ You can't take things for granted everytime. - अर्थात प्रत्येक वेळी वाटेल ते गृहीत धरून तुम्हाला चालता येणार नाही.
- ▶ You have said it. - अगदी बरोबर बोललात.
- ▶ He did well in reminding me of that. - त्याने मला त्याची आठवण करून दिली हे फार ठीक आहे.
- ▶ It more than I do. - तुमच्या इतकाच मलाही त्या गोष्टीचा खेद वाटतोय.
- ▶ Is it a fair questions. - तो प्रश्न बरोबर आहे अस वाटतं तूम्हाला.
- ▶ Might we suggest a way out of this ? - यातून सुटण्याचा एक मार्ग आम्ही सुचवु का ?
- ▶ They won't let you say so. - मी तुम्हाला असं बोलू देणार नाही.
- ▶ What does boy call that ? - मुले त्याला काय म्हणता ?
- ▶ Boys are obliged to you. - मुले तुमचे आभारी आहेत.

-
- ▶ I believe so. - मला असं वाटत.
  - ▶ you are certain of it. - तुला त्याबद्दल खात्री आहे.
  - ▶ You can not help it. - तुझा नाईलाज आहे.
  - ▶ He must be off now. - मला आता गेलेच पाहिजे.
  - ▶ She has moon face. - तिचा चेहरा गोल आहे.
  - ▶ It has nothing to do with you. - या गोष्टीचा तुझ्याशी काही एक संबंध नाही.
  - ▶ We have no idea. - आम्हाला काही एक कल्पना नाही.
  - ▶ They are badly off. - त्यांची परिस्थिती ठीक नाही.
  - ▶ Boy will always miss you. - मुलाला तूमची नेहमी आठवण येते.
  - ▶ Are boys pulling my leg? - मुले माझी मस्करी तर करीत नाहीत का ?

-
- ▶ I don't think much of him. - मी त्याला विशेष महत्त्व देत नाही.
  - ▶ You can't touch him. - तू त्याला स्पर्श करू शकत नाहीस.
  - ▶ Are you ready? - तूम्ही तयार आहात का ?
  - ▶ He means well. - त्याचा हेतू वाईट नाही.
  - ▶ She talks over our head. - तीच बोलणं आम्हाला समजत नाही.
  - ▶ Is it worth such? - ते एवढ्या लायकीचा आहे का ?
  - ▶ We are not out of the wood yet. - अजून आपलं सकंट टळलेल नाही.

- Have they lost their head ? - त्यांच डोक ताळ्यावर नाही का ?
- Can't Boy take a hint ? - मुलाला साधी सूचनाही कळत नाही ?
- Boys took the words out of my mouth. - मी बोलणार होतो तेच मुलांनी बोलले.

- I'm not up to it. - ते मला जमेलसे वाटत नाही.
- You are to take what's going? - जे हाती पडेल ते घेतल पाहिजे ?
- Won't you put in a word for me ? - माझ्या वतीने एखादा शब्द टाकाल का ?
- He is a good hand at gardening. - तो बागकाम करण्यात निपुण आहे.
- She was afraid she should be late. - तिला वाटले की तीला उशीर होणार.
- Is it really raining? - पाऊस खरच पडू लागला ?
- We were quite taken in. - आम्ही चांगलेच पुसला गेलो
- They keep the house because of illness. - आजारीपणामुळे ते नेहमीच घरातच असतात.
- Boy is out of pocket. - मुलगा कफल्लक झाला आहे.
- Boys will have to pull hard - मुलांना जोराने ओढावे लागेल.

- I really couldnt say. - मला काही सांगता यायचं नाही.
- He is taken to drinking. - त्याला दारुचे व्यसन जडले आहे.
- She takes after her mother. - ती तिच्या आईच्या वळणावर गेली आहे
- Here we are ! - आम्ही आमच्या जागी आहोत.
- What do they say? - त्यांचे काय म्हणणे आहे ?
- Shall I accompany you ? - मी तुझ्याबरोबर येऊ का ?
- You shock me more than I can say. - मला सांगताही येणार नाही एवढा धक्का तुम्ही मला दिलात.
- You see now widely we differe. - पाहिलत ना ? आपणा दोघांत किती मतभेद आहेत.
- His speech had the right ring about it. - त्याचे भाषण फारच कळकळीचे झाले.
- She has been on the thorns since yesterday. - कालपासून ती फार अस्वस्थ आहे.
- It is fine. - फार छान आहे.

- ▶ We have loats of time. - आपल्याला अजून भरपूर वेळ आहे.
- ▶ Don` t worry. - काही चिंता करु नका.
- ▶ They must put their foot down. - तू खंबीरपणे वागायला पाहिजे.
- ▶ Shila plays the spy. - शीला गुप्तहेर म्हणून काम करते.

-
- ▶ I shall make a man of him. - मी त्याच्या आयुष्याला चांगले वळण लावीन.
  - ▶ You are minting money. - तु पैसे खोऱ्याने मिळवतोस.
  - ▶ Must you go? - तुम्ही गेलच पाहिजे का ?
  - ▶ She has fallen for him. - ती त्याच्या प्रेमात पडली आहे .
  - ▶ It never rains but it pour. - संकटे कधी एकटे येत नाहीत.
  - ▶ we are well of now. - आता आमची परिस्थिती चांगली आहे.
  - ▶ They don` t suit each other at all.- त्यांचे एकमेकांशी जमत नाही.
  - ▶ Do you live in the same street ? - तुम्ही एकाच आळीत राहता का ?

How to read [कसे वाचावे]

हा प्रश्न प्रत्येक वाचकाचा मुलभूत आहे. वाचनाची गती वाढविता येते, प्रत्येक भाषेला एक कौल असतो. भाषेला एक सौंदर्य व लयबद्धता असते. वाचतांना मनशांत, एकाग्र मनाने वाचावे. लक्षात ठेवा “वाचेल तोच वाचेल”. कारण कसे वाचावे, त्याचे मनन कसे करावे याची विशिष्ट पद्धत आहे. ती पद्धत या कोर्स मध्ये शिकविल्या जाते. खाली काही नियम देत आहे. या नियमांचा भरपूर सराव करु यश आपल्या हातात खेचून आणण्याची जिद्द ठेवावी.

इंग्रजी माणसाची शब्द उच्चारार्ची मोहक व ऐटबाज पद्धत असते. ती मोहक ऐट तूम्ही संपादन केली तरच तुमच्या इंग्रजी बोलण्याचे कौतूक होणार. तेंव्हा इंग्रजी उच्चार समजून घ्या.

१. एखाद्या नामाचे शेवटचे अक्षर **L,M,N,R,V,D** असेल तर त्यास **S** प्रत्यय लागल्यास “ज” उच्चार करावा-

1. Hill - Hills हिल्ज्
2. Room - Rooms - रुम्ज्

२. इंग्रजी शब्दाचे शेवटचे अक्षर **R** असून त्यापूर्वी स्वर (**A,E,I,O,U**) असेल तर **R** उच्चार होत नाही.

1. Father - फाद (र)
2. Mother - मद (र)

३. ज्या इंग्रजी शब्दाचे शेवटचे अक्षर व्यंजन असून त्यापूर्वी R असेल आणि R पूर्वी स्वर असेल तर “R” चा उच्चार होत नाही.

1. Short - शॉट
2. Born - बॉन
3. Corn - कॉन

४. इंग्रजीत अनेक शब्दांच्या शेवटी “ent” असते त्याचा उच्चार “एन्ट” न करता “अन्ट” करावा.

1. Parliament - पार्लमेअन्ट
2. Movement - मुव्हमेअन्ट

५. इंग्रजीत अनेक शब्दांच्या शेवटी “ess” येते त्याचा उच्चार “एस” न करता “इस” करावा.

1. Careless - केअरलीस
2. Hopeless - होपलीस

६. इंग्रजी भुतकाळी क्रियापदाच्या शेवटी प्रत्यय आल्यास त्याचा उच्चार “D” न करता “T” करावा.

1. Ask - Asked आस्कट
2. Talked - टॉकट

७. इंग्रजीत अनेक शब्दांच्या शेवटी able असते त्याचा उच्चार एबल न करता अबल करावा.

1. Capable - केपबअल
2. Movable - मुव्हअबल

८. वारांची नावे पुढीलप्रमाणे उच्चारावी.

1. Sunday - सण्डे
2. Monday - मण्डे
3. Tuesday - टयुसडे
4. Wednesday - वेनसडे
5. Thursday - थर्सडे
6. Friday - फ्रायडे
7. Saturday - सॅटरडे

९. इंग्रजीमध्ये अनेक शब्दांच्या शेवटी “age” येते त्याचा उच्चार “ए” न करता “इ” करावा.

1. Village - व्हिलिज
2. Postage - पोस्टिज

१०. इंग्रजीत अनेक शब्दांच्या शेवटी “ure” असते त्याचा उच्चार करता कामा नये.

1. Measure - मेझ (र)
2. Leisure - लेझ (र)

११. इंग्रजीत काही शब्दांच्या शेवटी ate असते त्याचा उच्चार “एट” न करता “इट” करावा.

1. Private - प्रायव्हेट
2. Accurate - अॅक्यूरिट

१२. इंग्रजीत अनेक शब्दांच्या शेवटी man - मॅन असते त्याचा उच्चार मन करावा.

1. Watchman - वॉचमन
2. Postman - पोस्टमन

Phonetics - उच्चार शास्त्र

No.	Word	Strong form	Weak form
01)	Am	अॅम	अम
02)	Are	आर	आ
03)	Is	इज	ज
04)	Was	वाज	वज
05)	Were	वेअर	वेअ
06)	Do	डू	डअ
07)	Does	डज	डज
08)	Had	हॅड	हड
09)	Has	हॅज	हज
10)	Have	हॅव	हव
11)	Can	कॅन	केन
12)	Could	कुड	कड
13)	Shall	शॉल	शल
14)	Should	शुड	शड
15)	Must	मस्ट	मअस
16)	Will	विल	ईल
17)	Would	वूड	वड

II. Conjunctions

No.	Words	Strong form	Weak form
18)	And	अॅन्ड	अॅन
19)	As	अॅज	अज
20)	Than	दॅन	दअन
21)	That	दॅट	दअट
22)	But	बट	बट

III. Prounouns

No.	Words	Strong form	Weak form
23)	He	ही	ही
24)	Her	हर	हअ
25)	Him	हिम	इम

- ▶ An adverb is a word that modifies a verb, an adjective as another adverb.
- ▶ क्रियाविशेषण हे एखाद्या क्रियापदाविषयी विशेषणाविषयी आणि क्रियाविशेषणाविषयी विशेष माहिती देते.
- ▶ साधारणपणे खालील सर्व क्रियाविशेषण हे साध्याकाळात क्रियापदाच्या आधी येतात व जर वाक्यामध्ये साह्याकारी क्रियापद असेल तर साह्याकारी क्रियापदाच्या नंतर येतात.
Exe. १) I always study   २) I am rapidly writing.

०१.	always-नेहमी
०२.	never -कधीही नाही
०३.	often -सतत
०४.	frequently-वारंवार
०५.	seldom-क्वचित
०६.	rarely-क्वचित
०७.	hardly ever -अगदीक्वचित
०८.	occasionally-कधी कधी
०९.	usually-सामान्यतः
१०.	sometimes-कधी कधी
११.	vigorously-जोमदार पणे
१२.	systematically-व्यवस्थितपणे
१३.	already-अधीच
१४.	just-आत्ताच
१५.	quite-बरोबर
१६.	rather-थोडा
१७.	still-अद्याप
१८.	merrily-आनंदाने
१९.	rapidly-वेगाने
२०.	wrongly-चुकून
२१.	incorrectly- चुकून

२२.	rightly-योग्यरितीने
२३.	highly-उच्च पातळीवरून
२४.	coolly-शांतपणे
२५.	only- फक्त
२६.	earnestly-उत्सुकतेने
२७.	silently-शांतपणे

- ▶ खालील क्रियाविशेषणे वाक्याच्या सुरुवातीला वापरतात
२८.	possibly-कदाचित
२९.	probably-बहुतेक
३०.	definitely-निश्चितपणे
३१.	certainly-निश्चितपणे
३२.	almost-जवळपास
३३.	then- मग
३४.	generally-सामान्यपणे
३५.	briefly-थोडक्यात
३६.	personally- वैयक्तिकपणे
३७.	finally-शेवटी
३८.	luckily-सुदैवाने
३९.	normally-साधारणपणे
४०.	remarkably -लक्षणीय गोष्ट म्हणजे

४१. Sadly - दुःखाने
 ४२. Strongly - मजबुतीने
 ४३. Superficially - वरवर पाहता
 ४४. Surprisingly - आश्चर्यकारकपणे
 ४५. Truthfully - खर सांगतोय
 ४६. Seriously - गंभीरपणे
 ४७. Broadly speaking -
 सर्वसाधारणपणे
 ४८. Practically - व्यवहारीक दृष्टीकोनातून
 ४९. Realistically - वास्तववादी पणे
 ५०. Individually - व्यक्तीगत पणे
 ५१. Strictly - तंतोतंतपणे
 ५२. Roughly speaking - ढोबळमानाने
 बोलायच तर
 ५३. Legally speaking - कायद्याच
 बोलायच तर

► **खालील क्रियाविशेषणे वाक्याच्या शेवटी येतात.**

५४. Fastly - वेगाने
 ५५. Loudly - मोठ्याने
 ५६. Quickly - वेगाने
 ५७. Today - आज
 ५८. Now - आता
 ५९. Tomorrow - उद्या
 ६०. Soon - लवकर
 ६१. Later - नंतर
 ६२. Day before yesterday - कालचा
 परवा
 ६३. Day after tomorrow - उद्याचा
 परवा
 ६४. Afterwards - नंतर
 ६५. Recently - नुकताच
 ६६. Once again - पुन्हा एखदा
 ६७. Again and again - पुन्हा: पुन्हा:

६८. Enough - पुरेसा
 ६९. Together - एकत्र
 ७०. Thus far - इथपर्यंत
 ७१. Yet - अद्याप
 ७२. Almightyly - सर्वशक्तीनीशी
 ७३. Kindly - प्रेमळपणे
 ७४. Rudely - उध्दटपणे
 ७५. Bravely - शूरपणे
 ७६. Boldly - सभाधीटपणे
 ७७. Fearlessly - निर्भयपणे
 ७८. Speedily - वेगाने
 ७९. Tenderly - नाजूकपणे
 ८०. Lazily - आळशीपणे
 ८१. Cautiously - सावधपणे
 ८२. Restlessly - अविश्रांतपणे
 ८३. Sincerely - प्रामाणिकपणे
 ८४. Rarely - दुर्मिळपणे
 ८५. Softly - मृदूपणे
 ८६. Instantly - तत्काळ
 ८७. Warmly - प्रेमपूर्वक
 ८८. Beautifully - सुंदरपणे
 ८९. Friendly - मैत्रीपूर्वक
 ९०. Lonely - एकाकीपणे
 ९१. Extremely - अतिशय
 ९२. Impudently - उध्दटपणे
 ९३. Presently - लवकर
 ९४. Pretilly - मोहकपणे
 ९५. Gravely - गंभीरपणे
 ९६. Badly - प्रत्यक्षपणे
 ९७. Energetically - जोमदारपणे
 ९८. Ago - पूर्वी
 ९९. Angrily - रागाने
 १००. Directly - प्रत्यक्षपणे

- Accidentally-योगायोगाने.
- Accurately- अचूकपणे.
- Across-एका बाजूपासून दुसऱ्या बाजूपर्यंत.
- Actually - वस्तुतः
- Afterwards - काही वेळानंतर.
- Ahead - काळ आणि स्थळ यात पुढे.
- Allude - एखाद्या गोष्टीचा आडवळणाने उल्लेख करणे.
- Alone - इतर एकाकीपणा.
- Along - बरोबर.
- Aloud - मोठ्याने.
- Also - शिवाय.
- Anywhere - कोणत्याही जागी.
- Apart - लांब.
- Approximately - साधारणपणे.
- Around - भोवती.
- Artificially - कृत्रिमपणे.
- Automatically - आपोआप.
- Away - एखाद्या गोष्टीपासून काही अंतरावर.

-
- Back - मागे घेणे.
  - Backwards - मागच्या बाजूला.
  - Badly - वाईट पद्धतीने.
  - By - वरून पुढे.
  - Behind - मागोमाग.
  - Below - खालच्या बाजूला.
  - Best - उत्तम भावदर्शक श्रेणी.
  - Better - अधिक चांगला.
  - Beyond - पुढे.
  - Brightly - तेजाने.
-

- Calmly - शांत.
- Carefully - विचारपूर्वक.
- Carelessly - निष्काळजीपणे.
- Closely - जवळपणे.
- Completely - पूर्णतयता.
- Confidently - आत्मविश्वासाने.
- Cheaply - स्वस्तात.
- Clearly - स्पष्टपणे.
- Close - जवळचा.
- Continuously - सतत.
- Correctly - खरेपणाने.

-
- Deep - खोल
  - Deeply - खोलवर
  - Deliberately- विचारपूर्वक.
  - Differently - सारखे नसलेला.
  - Dishonestly - अप्रामाणिकपणे.
  - Downwards- खाली
-

- Early - आरंभाच्या जवळचा.
  - Easily - विना अडचण.
  - East - पूर्वकडे.
  - Effectively - परिणामकारकतेने.
  - Efficiently - कार्यक्षमतेने.
  - Emotionally- भावनावेगाने.
  - Especially - खास करून.
  - Even - देखील.
  - Evenly - सारखेपणाने.
  - Everywhere - सर्वत्र.
  - Exactly - अचूकपणे.
-

- Fairly - सर्वसामान्यपणे.
- Financially - आर्थिकदृष्ट्या.

- Finely - फार छान.
- First - सर्वात आधी.
- Formally - आदरसत्कारयुक्तपणे.
- Forward - पुढच्या बाजूला.
- Free - फुकट.
- Full - नेमका.
- Further - अधिक अंतर.

- Generously - उदारपणे.
- Gradually - हळूहळू.

- Hallway - मुख्य दारातून आत गेल्यावर असलेली मोकळी जागा.
- Happily - आनंदाने.
- Hard - जोराने.
- Harshly - कडकपणे.
- Heavily - भरपूर.
- Here - इथे.
- Honesty - प्रामाणिकपणे.

- Immediately- ताबडतोब.
- Indirectly - अप्रत्यक्षपणे.
- Indoors - इमारतीमध्ये.
- Inside - आतमध्ये.
- Inwards - आतला.

- Least - कमीतकमी.
- Left - डाव्या बाजूला.
- Less - अल्प प्रमाणात.
- Low - खाली.
- Lightly - सौम्यपणे.
- Little - कमी.
- Long - खूप वेळ.

- Loosely - सैलपणे.
- Mainly - मुख्यत्वे.
- Mentally - मनाने.
- Morally - नैतिकदृष्ट्या.
- Mostly - प्रामुख्याने.
- Much - खूप.

- Naturally - नेहमीसारखा.
- Near - जवळच.
- Nearly - जवळजवळ.
- North - उत्तर दिशेला.
- Neither - हेही नाही आणि तोही नाही.
- North-west - उत्तर आणि पश्चिम यांच्या मध्यभागी असलेला.
- Next - यानंतर.
- Noisily - गोंगाटाने.
- Nowhere - कुठेही नाही.
- Nor - आणि नाही.

- O'clock - वाजता.
- Officially - अधिकृतपणे.
- On - प्रगती किंवा क्रियेचे सातत्य दाखविण्यासाठी वापरलेला शब्द.
- Once - फक्त एकदा.
- Openly - उघडपणे.
- Originally - प्रारंभी.
- Out - बाहेर.
- Outdoors - इमारतीबाहेर.
- Outwards - बाहेर.
- Outside - बाहेर.

- Particularly - खास करून
- Past - या टोकापासून त्या टोकापर्यंत.

- Publicly - जाहीरपणे.
- Perfectly - बरोबर.
- Permanently - कायम.
- Physically - शारीरिक सामर्थ्य.
- Previously- पूर्वी.
- Proudly - गर्वाने.

► Quietly - शांतपणे.

- Round - चक्राकार.
- Regularly - नियमितपणे.
- Relatively - बेताचे.
- Really - प्रत्यक्षात.
- Repeatedly - पुन्हा-पुन्हा.

-
- Safely - सुरक्षितपणे.
  - Secretly - गुप्तपणे.
  - Separately - विभक्तपणे.
  - Severely - कठोरपणे.
  - Somewhere - कुठेतरी.
  - South - दक्षिणेस.
  - South-west - दक्षिण आणि पश्चिमेच्या मधोमध.
  - Specially - विशेषतः
  - Successfully - यशस्वीरीत्या.
  - Sideways - कधी-कधी.
  - Simply - सहजपणे.
  - Skillfull - कुशलतेने.
  - Slightly - किंचित.
  - Slowly - हळूहळू.
  - Smooth - मऊसूदपणे.
  - Socially - सामाजिक दृष्टीने.
  - Steadily - नियमितपणे.
  - Steeply - एकदम खोल असा.
  - Suddenly - एकाएकी.
  - Straight - वक्र नाही असा.
-

- Thoroughly - पूर्णपणे.
- Tightly - घट्ट, ताणून.
- Towards - च्या दिशेने.
- Through - एका बाजूकडून दुसऱ्या बाजूला.
- Twice - दोन वेळा.
- Though - तथापि.
- Together - एकत्र.
- Traditionally - परंपरेने.

-
- Unexpectedly - अनपेक्षितपणे.
  - Unfairly - अन्यायकारकपणे.
  - Unfortunately - दुदैवाने.
  - Upwards - वर.
  - Unusually - असामान्यपणे.
  - Unwillingly - इच्छा नसलेला.
  - Upside-down - वरचा भाग खाली असा.
  - Upstairs - वरच्या मजल्यावर.

-
- Violently - हिंसकपणे.
  - Very - खूप मोठ्या प्रमाणावर.

-
- Well - योग्य समाधानकारक मार्गाने.
  - Where - कोठे.
  - Widely - मोठ्या प्रमाणावर.
  - Wrongly - चुकीने.
  - West - पश्चिमेला.
  - Why - 'का' हा प्रश्न.
  - Willingly - स्वेच्छेने.
  - When - केव्हा.
  - Wide - मोठा.
  - Worse - अधिक वाईट.

-
- Yesterday -काल.

ADJECTIVE - विशेषण

<ul style="list-style-type: none"> ▶ Able-एखादी गोष्ट करण्याची ताकद. ▶ Academic-शैक्षणिक. ▶ Accurate-तंतोतंत. ▶ Acid-आंबट. ▶ Active -क्रियाशील. ▶ Actual -वास्तविक. ▶ Administrative -प्रशासकीय. ▶ Adult-प्रौढ. ▶ Aware- एखाद्या गोष्टीची माहिती असलेला. ▶ Advanced-जीवनात किंवा प्रगतीमध्ये. ▶ Afraid -कशालातरी घाबरलेला. ▶ Aged- अतिशय वृद्ध. ▶ Aggressive-आक्रमक. ▶ Alcoholic-मद्यार्क असणारा. ▶ Alive-जिवंत. ▶ Along- च्या बरोबर. ▶ Alphabetical -अक्षर मालेतील अक्षरांच्या क्रमानुसार. ▶ Awkward-हालचालीत सफाई नसलेला. ▶ Amusing-एखाद्याला हसविणारा. ▶ Ancient-फार पूर्वीच्या काळचा. ▶ Angry -रागावलेला. ▶ Annoying-त्रास देणारा. ▶ Anxious-काळजी वाटणारा. ▶ Appropriate-योग्य. ▶ Armed -शस्त्र घेऊन तयार झालेला. ▶ Artificial-नैसर्गिक नसलेला. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Artistic -कलात्मक. ▶ Ashamed-लाज वाटणारा. ▶ Asleep -झोपलेला. ▶ Associated-एखाद्या व्यक्ती किंवा गोष्टीबरोबर काम करत असलेला. ▶ Attractive-आकर्षक. ▶ Available-उपलब्ध. ▶ Average-सर्वसामान्य. ▶ Awake -जागृत. <p style="text-align: center;">.....</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Bad-वाईट. ▶ Bad-tempered-चिडचिडा. ▶ Bare-अंगावर काहीही नसलेला. ▶ Basic-प्राथमिक. ▶ Beautiful-सुंदर. ▶ Brownish-तपकिरी. ▶ Better-अधिक चांगला. ▶ Big-मोठ्या आकाराचा. ▶ Bitter-कडू. ▶ Blind-आंधळा. ▶ Blue-निळा. ▶ Burnt-भाजलेला. ▶ Bent-अप्रामाणिक. ▶ Best-सर्वोत्तम. ▶ Bright-भरपूर प्रकाश देणारा. ▶ Broad- रूंद. ▶ Broken -तुटका. ▶ Brown -तपकिरी. ▶ Bluish-निळसर.
--	---

- Bored- कंटाळलेला.
- Boring -कंटाळपणा.
- Bottom -नीच स्तरावर जाणे.
- Brave-शूर.
- Busy- कामात गुंतलेला.

-
- Clam-शांत.
  - Capable-एखाद्या गोष्ट करण्याची क्षमता.
  - Careful -सावध.
  - Careless-निष्काळजी.
  - Central -केंद्रीय.
  - Certain -कोणत्याही शकेविना.
  - Common-सर्वसामान्य.
  - Confused-गोंधळात पडलेला.
  - Conscious-सावध.
  - Convenient-न थांबता पुढे जाणारी.
  - Cheap -सोयीचा.
  - Cheerful-आनंदी.
  - Chemical-रासायनिक.
  - Circular-गोल.
  - Clean-स्वच्छ.
  - Complete-संपूर्ण.
  - Cool-थंडगार.
  - Countable-मोजता येण्यासारखे.
  - Correct -खरा.
  - Crazy- वेडा झालेला.
  - Clear-स्वच्छ.
  - Clever- हुशार.
  - Close-जवळ.
  - Closely -जवळून.

- Cold-नीच तापमानाचा.
- Complicated- स्पष्ट करण्यास अवघड असलेला.
- Cream -पिवळसर.
- Crisp-कोरडा आणि सहज मोडणारा.
- Critical -दोष असलेला.
- Crowded-फार गर्दी झालेला.
- Coloured-रंग असलेला.
- Colourful-उठावदार रंगाचा.
- Colourless-रंगहीन.
- Comfortable- शरीराला आराम देणारा.
- Commercial-व्यापारविषयक.
- Confident- आत्मविश्वासपूर्वक.
- Cruel-क्रूर.
- Cultural-सांस्कृतिक.
- Curly-कुरळे.
- Curved -वक्ररेषा असलेला.

-
- Damp -ओलसर.
  - Dangerous-धोकादायक.
  - Dark-प्रकाशहीन.
  - Dead-जिवंत नसलेले.
  - Decoration-सजावट.
  - Deep-खोल.
  - Definite-स्पष्ट.
  - Dress-कपडे करणे.
  - Dry- कोरडा.
  - Deliberate-विचारपूर्वक.
  - Delicate-मनोहार.
  - Dependent-अवलंबून असणारा.

- Depressed-दुःखी असणारा.
- Depressing-उदास.
- Detailed-तपशील वर्णन करणारा.
- Disappointing-निराशाजनक.
- Disgusted-वीट आलेला.
- Disgusting-तिरस्कारणीय.
- Dishonest -अप्रामाणिपणा.
- Divorce-घटस्फोट झालेला.
- Double -दुहेरी असणारा.
- Downward-खाली जाणारा.
- Dramatic-परिणामकारक.
- Drunk -दारू पिऊन तर झालेला.
- Dull-अस्पष्ट.
- Determined-करारी.
- Different-वेगळा.
- Difficult-कठीण.
- Direct- थेट.
- Dirty- अस्वच्छ.
- Disappointed -निराश.
- Disapproving -नापसंती दाखविणारा.

-
- Early- लवकरचा.
  - East-पूर्वेकडील.
  - Eastern -पूर्वेकडील जगाचा.
  - Easy-अवघड नसलेला.
  - Economic-व्यापार आणि उद्योगाशी संबंधित.
  - Effective-परिणामकारक.
  - Efficient-कार्यक्षम.
  - Excited-चेतवलेला.
  - Extra-जास्त आधिक.

- Elastic- लवचिक.
- Eldest- वयाने सर्वात मोठा.
- Electric-विजेवर चालणारा.
- Electrical-विजेवर चालणारा.
- Electronic-विद्युत प्रवाहावर चालणारा.
- Elegant-रसिक.
- Exciting-खळबळ उडवून देणारा.
- Extreme-अति.
- Embarrassed -पंचात आणणारी चूक.
- Embarrassing -भावास्पर्शी
- Emotional -भावनिक.
- Enclosed-पाकिटात बंद केलेला.
- Enjoyable-आनंद देणारा.
- Enthusiastic-उत्साह.
- Expensive-महाग.
- Equal-समान.
- Essential-सर्वात महत्वाचा.
- Even-सारखा.
- Evil-अपायकारक.
- Exact-अचूक.
- Excellent-फार चांगले.
- Explosive-विस्फोटक.
- Faint-अस्पष्ट.
- Fair-न्याय.
- Faithful-बिनचूक.
- Familiar-परिचित.
- Famous-प्रसिद्ध.
- Far-जास्त लांबचा.

- Fashionable- विशिष्ट काळातील लोकप्रिय.
- Fast-जलद.
- Fine-आनंददायक.
- Fat-जाड.
- Favorite-आवडती गोष्ट किंवा व्यक्ती.
- Female -स्त्री.
- Few-मोजके.
- Fierce- हिंसक.
- Final-शेवटचा.
- Financial-आर्थिक.
- Friendly-स्नेहपूर्ण.
- Fixed-जोडलेला.
- Flat-सरळ.
- Forceful-जोरदार.
- Foreign-परदेशी.
- Formal -काळजीपूर्वक वर्तनाची अपेक्षा असेलेला.
- Frequent-वारंवार घडणारा.
- Fresh- नवीन किंवा वेगळा.
- Frightened-भ्यायलेला.
- Frightening-भयावह.
- Frozen -बर्फ होऊन जाणे.
- Full-जास्तीत-जास्त भरलेला.
- Funny -मजेत असलेला.
- Further -अधिक दुरचा.
- Furthest-दूर.

-
- General-सर्वांना लागू पडणारा.
  - Generous-उदार.
  - Genuine-खरा.
  - Glass-काचेचा असणारा.
  - Grayish-काळपट पांढऱ्या रंगाचा.
  - Gold-सोन्याच्या रंगाचा.
  - Graceful-डौलदार.

- Gradual-हळूहळू घडणारा.
- Guilty-अपराधी.
- Grand -विशाल.
- Grateful-आभारी.
- Grate- घासणे.
- Green- हिरव्या रंगाचा.
- Greenish-हिरवा रंग.
- Grey-काळपट पांढऱ्या रंगाचा.

-
- Hairy- केसाळ.
  - Happy- आनंदी.
  - Hard-घट्ट.
  - Harmful-नुकसानकारक.
  - Honest -नेक.
  - Harmless-न दुखणारा.
  - Harsh-कडक.
  - Healthy-उत्तम तब्येतीचा.
  - Hopeful-उपयोगी.
  - Heavy -वजनदार.
  - Helpful -उपयोगी.
  - High-उंच.
  - Horizontal-समतोल.
  - Historical-इतिहासविषयक.
  - Hollow -पोकळी असलेला.
  - Holly-धार्मिक.
  - Human -मानवी.
  - Imaginary-काल्पनिक.
  - Imaginative- कल्पनाप्रचूर.
  - Immediate-ताबडतोब.
  - Immoral-अनैतिक.
  - Impatient-अधीर.
  - Interesting-लक्ष वेधणारा.
  - International -देशादेशातील.
  - Important-महत्वपूर्ण.

- Impossible-अशक्य.
- Impressive-छाप पडणारा.
- Independent-स्वतंत्र.
- Indirect-सरळ रेषेत न जाणारा.
- Irritable-चटकन रागावणारा.
- Individual-व्यक्तिगत.
- Industrial-औद्योगिक.
- Infectious-एका व्यक्तिकडून दुसऱ्या व्यक्तिकडे रोगजंतू गेल्यामुळे होणारा.
- Informal-अनौपचारिक.
- Injured -जखमी.
- Inner - आतील.
- Innocent-निरपराध.
- Inside- अंतर्भाग.
- Intelligent-दुशार.
- Interested-उत्सुकता.
- Jealous -प्रेमातील मत्सर.
- Junior- कनिष्ठ श्रेणीचा.

► Knitted - विणलेला.

- Large - नेहमीपेक्षा आकाराने मोठा.
- Late - उशीर.
- Lazy - आळशी.
- Left - डावीकडचा.
- Legal - कायदेविषयक.
- Level - आडवा पृष्ठभाग असलेला.
- Local - स्थानिय.
- Logical - तर्क.
- Lonely - उदास.
- Long - लांबचा.
- Loose - मोकळा.
- Light - फिका.
- Likely - संभाव्य.

- Limited - मर्यादित.
- Little - थोडी.
- Lively - जोमदार.
- Lost - रस्ता हरवलेला.
- Loud - आवाजाने मोठा.
- Low - ठेंगणा.
- Loyal - इमानदार.
- Lucky - भाग्यवान.

- Magic - जादूटोण्याचा.
- Main - प्रमुख.
- Male - पुरुषाच्या जातीचा.
- Married - विवाहित.
- Medium - दोन टोकांच्या मधला.
- Mental - मानसिक.
- Metric - मेट्रिक पध्दतीचा.
- Modern - आधुनिक.
- Moral - नैतिक.
- Medical - वैद्यकशास्त्राचा.
- Musical - संगीताचा.
- Mysterious - गूढ.
- Military - सैनिकी.

- Naked - विवस्त्र.
- Narrow - अरुंद
- National - राष्ट्रीय.
- Native - मूळचा राहणारा.
- Natural - नैसर्गिक.
- Near - जवळचा.
- Noticeable - सहज दिसणारा.
- Neat - स्वच्छ.
- Necessary - गरजेचा.
- Negative - नकारात्मक.
- Nervous - काळजीयुक्त.
- New - नवीन.

- Nuclear - मूळ भागाचा.
- Next - क्रमवारी.
- Nice - छान.
- Noisy - गोंगाटाचा.
- Normal - सर्वसाधारण.
- North - उत्तरेकडेचा.
- North-east - ईशान्य दिशेला.
- North-eastern - ईशान्यचा.
- Northern - उत्तरेकडेचा.
- North-west - वायव्ये दिशेला
- North-western - वायव्येकडेचा.

-
- Oblivious - माहित नसलेला.
  - Offensive - फार क्षोभक.
  - Official - अधिकृत.
  - Old - विशिष्ट वयाचा.
  - Outside - बाहेरची बाजू.
  - Only - एकमेव.
  - Open - खुला.
  - Opposite - समोरचा.
  - Own - स्वतःचा.
  - Orange - संतरे.
  - Ordinary - सर्वसाधारण.
  - Original - मूळ.
  - Other - आणखी.
  - Outdoor - इमारतीबाहेर असलेला.
  - Outer - बाहेरचा.

-
- Painful - क्लेशकारक.
  - Pale - निस्तेज.
  - Parallel - समांतर.
  - Particular - विशिष्ट.
  - Passive- स्वतःच्या भावना न दाखविणारा.
  - Past - भूतकाळ.
  - Patient - सहनशील.

- Peaceful - शांततापूर्ण.
- Perfect - परिपूर्ण.
- Permanent - कायम.
- Protective - संरक्षण करणारा.
- Prosperous - श्रीमंत.
- Personal - व्यक्तिगत.
- Photographic - छायाचित्र.
- Physical- शारीरिक.
- Pink - गुलाबी .
- Pinkish - गुलाबी रंगाचा.
- Plain - साधा.
- Plastic - प्लास्टिकच्या.
- Pleasant - प्रसन्न.
- Pleasing - आनंददायक.
- Poisonous - विषारी.
- Polite - सुशील.
- Pointed - टोकदार.
- Poor - गरीब.
- Popular - लोकप्रिय.
- Positive - सकारात्मक.
- Possible - शक्य.
- Powerful - शक्तीमान.
- Practical - प्रत्यक्ष.
- Pregnant - गर्भारुशी.
- Prepared - तयार असलेला.
- Present - जागी हजर.
- Public - सार्वजनिक.
- Prickly - काटेरी.
- Private - सार्वजनिक.
- Privilege - विशेषाधिकारी.
- Probable - संभवनीय.
- Professional - व्यावसायिक.
- Pure - शुद्ध.
- Progressive - प्रगती.
- Purple - जांभळा.

- Pretty - आकर्षक.
- Previous - आधीचा.
- Political - शासकीय.

-
- Qualified - पात्रता असलेला.
  - Quiet - शांत.
  - Quick - जलद.

-
- Rapid - वेगवान.
  - Rare - असाधारण.
  - Raw - कच्चा.
  - Ready - तयार.
  - Real - खरा.
  - Right - योग्य.
  - Ripe - पिकलेला.
  - Realistic - वास्तववादी.
  - Reasonable - संयुक्तिक.
  - Recent - नुकताच झालेला.
  - Red - लाल.
  - Romantic - व्यवहारशी फारकत असणारा.
  - Reddish - लाल रंगाचा.
  - Related - संबंधी.
  - Relative - दुसऱ्या एखाद्या गोष्टीशी तुलना करण्यासारखा दिसणारा.
  - Relaxed - चिंतामुक्त.
  - Rough - गोलाकार.
  - Regular - नियमित.
  - Responsible - जबाबदार.
  - Rich - श्रीमंत.
  - Ridiculous - मुर्खपणाचा.
  - Round - गोलाकार.

-
- Sad - दुःखी.
  - Safe - सुरक्षित.

- Salty - खारट.
- Same - समान.
- Satisfactory - समाधानकारक.
- Satisfied - समाधानी.
- Senior - वयाने मोठा.
- Serious - गंभीर.
- Shaped - आकारात असलेला.
- Short - अल्प.
- Scientific - वैज्ञानिक.
- Smart - तरतरीत.
- Solid - द्रव किंवा वायू रूपात नसलेला.
- South - दक्षिणेचा.
- South-western - नैऋत्येचा.
- Similar - समान.
- Singular - एकवचनी.
- Slight - किरकोळ.
- Square - चौकोनी.
- Surprised - आश्चर्यचकित करणे.
- Sensible - शहाणा.
- Severe - कठोर.
- Sharp - धारदार.
- Shut - बंद झालेला.
- Secondary - माध्यमिक.
- Sensitive - अति कोवळा.
- Sexual - लैंगिक.
- Shiny - चमकणारा.
- Shy - लाजाळू.
- Secret - गुप्त.
- South-east - दक्षिण व पूर्वेच्या मधोमध.
- Special - विशेष.
- Spicy - मसालेदार.
- Steady - पक्का.
- Still - स्तब्ध.
- Strong - बलवान.
- Suitable - योग्य.

- ▶ Sticky - चिकट.
- ▶ Separate - विभक्त.
- ▶ Shallow - उथळ.
- ▶ Shocking - धक्कादायक.
- ▶ Sick - आजारी.
- ▶ Silent - शांत.
- ▶ Simple - सहज.
- ▶ Southern - दक्षिणेकडच्या.
- ▶ Silver - चांदीचा.
- ▶ Single - फक्त.
- ▶ Skilled - कुशलतेने करण्याचा.
- ▶ Sudden - अचानक होणारा.
- ▶ Surprising - आश्चर्यकारक.
- ▶ Smooth - मऊसुद.
- ▶ Sore - दुखारा.
- ▶ Standard - प्रमाणभूत.
- ▶ Stiff - कडक.
- ▶ Strict - नियमांच्या अमलबजावणीत कडक.
- ▶ Strange - अपरिचित.
- ▶ Situated - विशिष्ट परिस्थिती.
- ▶ Slow - हळू.
- ▶ Social - सामाजिक.
- ▶ Sorry - दुःखी.
- ▶ South-eastern - आग्नेय.
- ▶ Silly - अविचारी.
- ▶ Sincere - प्रामाणिक.
- ▶ Skilful - कुशल.
- ▶ Soft - मऊ.
- ▶ Sour - आंबट.
- ▶ Suspicious - संशयकारी.
- ▶ Spiritual - आत्मविषयक.
- ▶ Steep - एकदम उतरता.
- ▶ Straight - बाक नसलेला.
- ▶ Stupid - मंद बुद्धीचा.
- ▶ Suited - शोभेलसा.

- ▶ Sympathetic - सहानुभूती.
- ▶ Successful - यशस्वी.

-
- ▶ Tall - जास्त उंचीचा.
  - ▶ Technical - तंत्रज्ञानविषयक.
  - ▶ Temporary - अल्पकालीन.
  - ▶ Terrible - भयानक.
  - ▶ Tired - दमलेला.
  - ▶ Traditional - पारंपरिक.
  - ▶ Typical - विशिष्ट गुणधर्माचा.
  - ▶ Through - च्या मधून.
  - ▶ Tiring - दमणूक झालेला.
  - ▶ True - सत्य.
  - ▶ Transparent - पारदर्शक.
  - ▶ Thoughtful - विचारपूर्वक.
  - ▶ Tidy - नीट.
  - ▶ Top - सर्वोच्च.
  - ▶ Tropical - उष्णकटिबंधाचा.
  - ▶ Thin - पातळ.
  - ▶ Tight - गच्च.
  - ▶ Total - एकंदर राशी.

-
- ▶ Ugly - कुरूप.
  - ▶ Unable - असमर्थ.
  - ▶ Unacceptable - न स्वीकारलेले.
  - ▶ Uncertain - शंकास्पद.
  - ▶ Underground - भूमिगत.
  - ▶ Unfair - अयोग्य.
  - ▶ Unimportant - मूळचा नसलेला.
  - ▶ Unsteady - सामान्य.
  - ▶ Unwilling - अनिच्छुक.
  - ▶ Upstairs - वरच्या मजल्यावर.
  - ▶ Unlikely - असंभाव्य.
  - ▶ Unconscious - बेशुद्ध.
  - ▶ Underwater - पाण्याखाली असलेला.

- Unfortunate - अभावी.
- United - एकत्र झालेला.
- Useless - निरूपयोगी.
- Upper - वरचा.
- Upward - वर जाणारा.
- Unsuccessful - यशस्वी असणारा.
- Unnecessary - अनावश्यक.
- Unemployed - नोकरी नसणारा.
- Unfriendly - मित्राचा भाव नाही असा.
- Unkind - निर्दय.
- Usual - नेहमीचा.
- Untidy - अस्वच्छ.
- Upright - सरळ.
- Urgent - तातडीचा.
- Uncountable - मोजता न येणारा.
- Unexpected - अनपेक्षित म्हणून आश्चर्य.
- Unhappy - आनंदी नसणारा.
- Unknown - अज्ञात.
- Unreasonable - अवाजवी किंवा अयोग्य.
- Unusual - असाधारण.
- Upset - काळजीत असणारा.
- Useful - उपयुक्त.
- Unpleasant - वाईट.

-
- Valid - कायदेशीर मान्यता असणारा.
  - Violent - हिंसक.
  - Valuable - मौल्यवान.
  - Visible - दृश्यमान.
  - Various - विविध.
  - Vertical - जमिनीशी काटकोनात उभा.
-

- Warm - थंड आणि खूप उष्ण यामधला.

- West - पश्चिमेचा.
- Whitish - पांढऱ्या रंगाचा.
- Weak - दुर्बल.
- Western - पश्चिमेकडचा.
- Whole - पूर्ण.
- Woolen - लोकरीचा.
- Worse - कमी दर्जाचा.
- Worst - सर्वात वाईट.
- Wrong - अयोग्य.
- Wise - शहाणा.
- Welcome - स्वागताह.
- Wet - भिजलेला.
- Win - जिंकलेला.
- Well - बरा.
- White - पांढरा.
- Wonderful - सुंदर.
- Wicked - दुष्ट.
- Wide - रुंद.
- Wild - जंगली.
- Willing - एखादी गोष्ट करण्यास राजी.
- Wooden - लाकडाचा बनविलेला.

MY DIARY

तुमच्या दैनंदिन जीवनात घडणाऱ्या घटनांची नोंद तुम्ही जर नियमितपणे तुमच्या डायरीत करून ठेवली, तर तुमचे जीवन नक्कीच समृद्ध होईल. डायरी लिहिण्याचे अनेक फायदे आहेत. तुमच्या जीवनात घडणाऱ्या विविध प्रकारच्या घटनांसंबंधी सुख आणि दुःखद भावना कुठेतरी व्यक्त करण्याची संधी मिळते ज्यामुळे तुम्हाला नवीन शब्द सुचतात. डायरीमध्ये आपल्या मनातील विचार लिहून टाकल्यावर आपल्या मनातील साचलेली मरगळ दूर होते व आपले मन चिंतामुक्त होते.

डायरी लिहिल्यामुळे आपल्या मनावरील बरेचसे टेन्शन कमी होते. डायरीमध्ये आपण जो मजकूर लिहितो तो प्रामाणिकपणे खऱ्या शब्दात लिहिलेला असतो. रोजच्या डायरी लिहिण्याच्या सवयीमुळे आपण नेहमी स्वतःशी प्रामाणिक राहण्याची आणि खरे वागण्याची सवय लागते या सवयीमुळे आपले व्यक्तीमत्व सुधारण्यास मदत होते. काही महत्वाच्या व्यक्तींची नावे, पत्ते, फोन नंबर आणि काही महत्वाचे संदर्भ डायरीत लिहिले गेल्याने आपल्याला भविष्यकाळात या माहितीचा फार उपयोग होतो.

डायरी लिहिण्याच्या सवयीमुळे आपल्याला स्वतःच्याच स्वभावाची चांगली ओळख होते. आपले गुण-दोष आपल्या लक्षात येतात आणि आपल्या स्वभावात योग्य सुधारणा घडवून आणणे शक्य होते. आपल्या हातून घडलेल्या चुका पुन्हा कधीही होत नाहीत. डायरी म्हणजे आपल्या व्यक्तिमत्त्वाचा आरसा असतो. आपण लिहिलेली डायरी म्हणजे स्वतःचे आत्मचरित्र असते. आपल्या जीवनात घडलेल्या घटनांचा आलेख त्यात आढळतो आणि ती डायरी आपल्याला आपले भावी आयुष्य जगण्यासाठी मार्गदर्शक ठरू शकतो.

डायरी लिहिण्याच्या सवयीमुळे आपली भाषाशैली सुधारते. आपले विचार प्रगल्भ होत जातात. शुद्धलेखनाची सवय लागते आणि अक्षरही सुधारते. एकदा डायरी लिहिण्यास घेतल्यावर काही महत्वाच्या गोष्टी कायम लक्षात ठेवणे आवश्यक असते. एकदा डायरी लिहिण्याचा संकल्प केला की, त्यात कधीही खंड पडू देऊ नका. डायरी नेहमी आपल्या जवळ ठेवणे आवश्यक असते एकदा डायरी लिहिण्यासाठी एक ठराविक वेळ निश्चित करावी. रात्री झोपण्याच्या अगोदर डायरी लिहिणे सर्वात सोयीस्कर असते.

डायरी नेहमी सुरक्षित स्थानावरच ठेवा. डायरीमध्ये तुमच्या दिवसभराच्या प्रमुख घटना लिहिल्यानंतर आपल्या मनातील विचार आणि सुख-दःखही लिहायला विसरू नका. आपण नुकतेच एखाद्या गोष्टीवरून प्रभावित झाला असाल तर त्यावरील आपले विचार डायरीत लिहून ठेवा. आपल्या भावी जीवनाबद्दलच्या योजनाही डायरीत लिहून ठेवा.

HOW I SPEND MY DAY

Date: **Time:** **Day**

सु + व + ४ = Education roots are bitter but its fruits are sweet.

I get up early in the morning at five 0' clock. I clean my teeth and wash my face. Then I take physical exercise for half an hour then I take bath. I go to temple to worship God. After that I read newspaper. My mother gives me breakfast then I study at 7'0 clock, From 10 to 10:30 a.m. I Get ready to go to school I pack my school bag. I never late to school. Our school hours are from 11 am to 5 p.m. I come back from school at half past five.

After taking some light food I go to the playground. In different seasons I play different games such as foot ball. It takes away dullness and refreshes the mind. At night I study for 3 hours. father comes to home at 8 p.m we take supper. And go to bed at 11 p.m.

Balance :

Expenditure:

Total :

U ☒ I ☒	U ☒ I ☒
U ☒ I ☒	U ☒ I ☒

**Day by day everyday,
I am getting better and better.**

Note :

- 1) No answers to the personal questions will be provided.
- 2) You can put these questions and your answers which will remain with you to a number of uses, if you would so like e.g.
  - a) Personal diary.
  - b) to enhance memory.
  - c) to sharpen your answering capability.
  - d) to hone your general awareness, talents, intelligence, nature, mood, temperament, etc.
  - e) to gather experience, etc.

- .....
- What's your name please ?
तुमचे नाव काय आहे ?
  - What's your father's name ?
तुमच्या वडिलांचे नाव काय आहे ?
  - What's your surname ?
तुमचे आडनाव काय आहे ?
  - Where do you live ?
तुम्ही कोठे राहता ?
  - Where do you work ?
तुम्ही कुठे काम करता ?
  - Did you buy vegetables ?
तुम्ही भाजीपाला विकत घेतला का ?

- Do you have a separate study room ? तुम्हाला तुमची स्वतंत्र अभ्यासिका आहे का ?
- Do you have a dictionary of your own ? तुम्हाला तुमचा स्वतःचा शब्दकोश आहे का ?
- How many brothers do you have?
तुम्हाला किती भाऊ आहेत ?
- At what time do you leave your school ?
तुमची शाळा केव्हा सुटते ?
- How old are you ?
तुमचे वय काय ?
- Do you have a Telephone ?
तुमच्याजवळ फोन आहे का ?
- How tall are you ?
तुमची उंची किती आहे ?
- What is your birth - date ?
तुमची जन्मतारीख काय आहे ?
- How do you go to school ?
तुम्ही शाळेला कसे जाता ?
- Do you go by car or by bus ?
तुम्ही कारने जाता का बसने ?
- Do you have a bicycle ?
तुमच्याजवळ सायकल आहे का ?
- Do you have helping neighbours ?
तुमच्याजवळ मदत करणारे शेजारी आहेत का ?

- ▶ When do you go to school ?
तुम्ही शाळेला केव्हा जाता ?
- ▶ When is your school over everyday ?
दररोज तुमची शाळा केव्हा सुटते ?
- ▶ Do you help your Mother ?
तुम्ही तुमच्या आईला मदत करता का ?
- ▶ Did you meet Raju Yesterday?
तुम्ही काल राजुला भेटला का ?
- ▶ Where is the camera ?
कॅमेरा कुठे आहे ?
- ▶ Do you like the city life ?
तुम्हाला शहरी जीवन आवडते का ?
- ▶ Why don't you live in your village ?
तुम्ही तुमच्या गावात का राहत नाही ?
- ▶ Do your parents work hard to keep you happy ? तुम्हाला सुखी ठेवण्यासाठी पालक काम करतात का ?
- ▶ Is your Mother a working woman ? तुमची आई कष्टाळु आहे का ?
- ▶ Shall I make coffee for you ?
मी तुमच्यासाठी चहा बनवणार का ?
- ▶ Don't you like to live in the country side ? तुम्हाला ग्रामीण भागात राहायला आवडत नाही का ?
- ▶ When do you go to bed ?
तुम्ही केव्हा झोपता ?
- ▶ Whom do you praise in the national song ? तुम्ही राष्ट्रगीतामधून कोणाची स्तूती करता ?
- ▶ Are you hungry ?
तुम्ही भुकेले आहात का ?

- ▶ Will you speak in a low tone ?
तुम्ही हलक्या आवाजात बोलणार का ?
- ▶ Do you always get up early ?
तुम्ही दररोज लवकर उठता का ?
- ▶ When do you sleep ?
तुम्ही केव्हा झोपता ?
- ▶ When do you wake up ?
तुम्ही केव्हा उठता ?
- ▶ What's your monthly salary ?
तुमचा मासिक पगार काय आहे ?
- ▶ When are you going to retire ?
तुम्ही केंव्हा सेवानिवृत्ती घेत आहात ?
- ▶ Have you applied for voluntary retirement ?
तुम्ही स्वःइच्छानिवृत्तीसाठी अर्ज केला आहात का ?
- ▶ Why did you cancel your plan of going abroad ? तुम्ही परदेशी जाण्याची योजना का रद्द केली ?
- ▶ Haven't you any chance of getting a better job than this one ? तुम्हाला या नोकरीपेक्षा चांगली नोकरी मिळत नाही का ?
- ▶ What are you suffering from ?
तुम्ही कशापासून त्रासलेले आहात ?
- ▶ Aren't you feeling well ?
तुम्हाला बरे वाटत नाही का ?
- ▶ Haven't you yet consulted your family doctor ? आतापर्यंत तुम्ही फॅमिली डॉक्टरांना भेटले नाही का ?
- ▶ Can you take a decision in this matter ? तुम्ही या प्रकरणात निर्णय घेऊ शकता का ?

- ▶ Where are you coming from ?
तुम्ही कुठून येत आहात ?
- ▶ Are you going to join our team ? तुम्ही आमच्या संघात सामील होत आहात का ?
- ▶ Is she going to accompany you to Germany ? ती तुमच्यासोबत जर्मनीला येत आहे का ?
- ▶ Why didn't you attend Yesterday's meeting ? तुम्ही कालच्या सभेला का उपस्थित नव्हता ?
- ▶ Is that man your friend ?
तो माणूस तुमचा मित्र आहे का ?
- ▶ Don't you know him at all ?
तुम्ही त्याला ओळखत नाही का ?
- ▶ What is your father ?
तुमचे वडील काय आहेत ?
- ▶ Are you satisfied with what you get ? तुम्ही जे मिळवता त्यावर समाधान आहात का ?
- ▶ Have you been to America ?
तुम्ही अमेरिकेला जाऊन आलात का ?
- ▶ What is the population of this city ?
या शहराची लोकसंख्या काय आहे ?
- ▶ Which game are you particularly interested in ? विशेष करून तुम्ही कोणत्या खेळात रस घेता ?
- ▶ Which medium do you prefer English or Marathi ? तुम्हाला कोणते माध्यम पसंद आहे इंग्रजी किंवा मराठी ?
- ▶ What are you worried about ?

- तुम्ही कशाबद्दल काळजी करत आहात ?
- ▶ Which college do you attend ?
तुम्हाला कोणते कॉलेज निवडायला आवडेल ?
- ▶ What is your qualification ?
तुमची पात्रता काय आहे ?
- ▶ What is your mother tongue ?
तुमची मातृभाषा काय आहे ?
- ▶ Do you know English ?
तुम्ही चांगल्या प्रकारे इंग्रजी जानता का ?
- ▶ Can you speak the French language ? तुम्ही फ्रेंच भाषा बोलू शकता का ?
- ▶ How are you ?
तुम्ही कसे आहात ?
- ▶ How do you spend your holiday
तुम्ही सुट्टी कशी घालवता ?
- ▶ How was your journey ?
तुमचा प्रवास कसा होतो ?
- ▶ Why didn't you write back to me ? तु मला परत का नाही लिहिले ?
- ▶ What should you do when you fall ill ? जेव्हा तुम्ही आजारी आसता तेव्हा तुम्ही काय करायला पाहिजे ?
- ▶ What do you think of me ?
तुम्ही माझ्याबद्दल काय विचार करता ?
- ▶ When did you win gold medal ? तुम्ही केंव्हा सुर्वणपदक जिंकले आहात ?
- ▶ Why do lovers do mad things ?
प्रेमवीर का वेडासारखे वागतात ?
- ▶ Why are you so happy ?
तुम्ही आनंदी का आहात ?

► Can you hold for a minute ?

तुम्ही एक मिनीट थांबू शकता का ?

► What is your opinion about education?

शिक्षणाबद्दल तुमचं मत काय आहे ?

► What is the true aim of education ? शिक्षणाचा खरा उद्देश काय आहे ?

► What can we see in a zoo ?

प्राणिसंग्रहालयात आपण काय पाहू शकता?

► Where do you buy vegetables ? तुम्ही भाजीपाला कुठून विकत घेता ?

► Would you like to come with us to Cinema ? तुम्हाला आमच्यासोबत सिनेमाला यायला आवडेल का ?

► Can I meet the production manager ? उत्पादन व्यवस्थापक यांना मी भेटू शकतो का ?

► What do you think of this point ? या मुद्द्यावर तुम्ही काय विचार करता ?

► Why do we have to go to the hall ? आम्हाला सभागृहाला जाव लागत आहे ?

► Why did the P. T. Teacher shout at Rahul ? राहुलला खेळाच्या शिक्षकाने का रागवले ?

► Which Lesson have you not read ? कोणता पाठ तुम्ही वाचला नाहीत ?

► Which colour should I use ? कोणता रंग मी वापरायला पाहिजे ?

► Should I ask the teacher for the scissor ? मी शिक्षकाला कात्रीसाठी विचारायला पाहिजे का ?

► Who is that near the gate ? फाटकाजवळ कोण आहे ?

► Do you mind If I use your ruler ? तुझी काही हरकत नसेल जर मी तुझी फुटपट्टी वापरली तर ?

► Do you believe in God ? तुझा देवावर विश्वास आहे का ?

► Which is the better exercise running or swimming ? कोणता व्यायाम चांगला आहे, धावणे का पोहणे ?

► What is wrong with that machine या यंत्रात काय बिघाड आहे ?

► Are you going to appear for that examination ? तुम्ही या परीक्षेसाठी तयार आहात का ?

► What is your grandpa's name ? तुमच्या आजोबाचे नाव काय आहे ?

► What is your granny's name ? तुमच्या आजीचे नाव काय आहे ?

► Must you go today ? आज तुम्ही गेलेच पाहिजे ?

► Are you afraid of darkness ? तुम्ही अंधाराला घाबरता का ?

► Where were you all these days ? एवढे दिवस तू कोठे होतास ?

► What is the time in your watch ? तुमच्या घड्याळात किती वाजले आहेत ?

- Is it necessary for you to go today ? तुम्हाला आज जाणे गरजेचे आहे का ?
- Why were those students absent Yesterday ? काल पुष्कळ विद्यार्थी का गैरहजर होते ?
- Why are the children shouting? मुले का ओरडत आहेत ?
- What is your favourite dish ? तुमचा आवडता पदार्थ कोणता आहे ?
- Are you qualified for that post ? तुम्ही या पदासाठी पात्र आहात का ?
- How far is Nehru garden from here ? नेहरु बाग इथुन किती दूर आहे ?
- What kind of a Man he is ? कशा प्रकारचा माणूस आहे ?
- What is your complaint against him ? त्याच्याविरुद्ध तुम्ही काय तक्रार आहे ?
- Why is English an important Language of world ? इंग्रजी भाषा जगामध्ये का महत्वाची आहे ?
- How does English improve our personality ? इंग्रजी तुमचे व्यक्तीमत्त्व कसे सुधारते ?
- Did she complain about the food in that hotel ? तीला त्या हॉटेलमधील पदार्थाबद्दल तक्रार आहे का ?
- Why did you hate that man ? तुम्ही त्या माणसाचा तीरस्कार का केला ?

- Are you acquainted with that man ? तुम्ही त्या व्यक्तीशी ओळख करून दिली आहात का ?
- Do you know her ? तुम्ही तीला ओळखता का ?
- Does she know you ? ती तुम्हाला ओळखते का ?
- How long have you been living in Maharashtra ? तुम्ही केव्हापासून महाराष्ट्रात राहात आलेला आहात ?
- Since when has he been working in that factory ? केव्हापासून तो त्या कंपनीत काम करत आलेला आहे ?
- Is this your car ? ही तुमची कार आहे का ?
- How does English makes us perfect ? आपल्याला इंग्रजी परिपूर्ण कशी बनवते ?
- Whose car is that ? ती कार कोणाची आहे ?
- How much sugar do you take in tea ? तुम्ही चहामध्ये किती साखर घेता ?
- Who doesn't understand that passage ? तो उतारा कोणाला समजला नाही ?
- Why don't you work hard to achieve your goal ? तुम्ही तुमचे ध्येय गाठण्यासाठी मेहनत का घेत नाही ?
- Can you sing well ? तुम्ही चांगल गाण गाऊ शकता का ?

- In which book have you read such thing ? तु कोणत्या पुस्तकात या गोष्टी वाचलास ?
- Where did you find his books ? तुम्हाला त्याचे पुस्तक कोठे सापडले ?
- For whom are you working so hard ? तुम्ही कोणासाठी कठीण काम करत आहात ?
- What do you know about such matters ? तुला या विषयी काय माहीत आहे ?
- Are you angry with me ? तु माझ्यावर रागवला का ?
- What do you mean ? तुमच म्हणणं काय आहे ?
- What steps are being taken to improve the condition ? परिस्थिती सुधारण्यासाठी काय पाऊल उचलत आहेस ?
- What happened when you opposed him ? काय घडल जेव्हा तुम्ही त्याला विरोध केला ?
- What do you want from me ? तुम्हाला माझ्याकडून काय पाहिजे ?
- What is your occupation ? तुमचा उद्योग काय आहे ?
- Where were you yesterday ? काल तुम्ही कोठे होता ?
- What is the trouble ? काय त्रास आहे ?
- What is your brother in law name ? तुमच्या मेव्हण्याचे नाव काय आहे ?

- What is your sister in law name ? तुमच्या मेव्हणीचे नाव काय आहे ?
- When do you have holiday ? तुम्हाला सुट्या केव्हा आहेत ?
- What will you do tomorrow ? तुम्ही उद्या काय करणार ?
- What movie is on today ? आज कोणता चित्रपट आहे ?
- Is he selfish man ? तो स्वार्थी माणूस आहे का ?
- Will you do one thing ? तू एक काम करशील का ?
- Who is this gentleman ? हा कोण सभ्य माणूस आहे ?
- When shall we meet again ? आपण पुन्हा केव्हा भेटणार ?
- What is your father in law name ? तुमच्या सासऱ्याचे नाव काय आहे ?
- What is your mother in law's name ? तुमच्या सासुचे नाव काय आहे ?
- Why didn't you go earlier ? तुम्ही लवकर का गेलात ?
- Do you know ? तुम्हाला माहीत आहे का ?
- What can I do for you ? मी तुमच्यासाठी काय करू शकतो ?
- What's the matter ? काय भानगड आहे ?
- Have you visited to Ajata caves ? तुम्ही अजंता लेणीला भेट दिला आहात का ?

- What are you doing there ?
तुम्ही तेथे काय करत आहात ?
- Do you mind if I ask you personal question ? तुमची काही हरकत नसेल तर मी वैयक्तिक प्रश्न विचारू का ?
- Do you drink enough water everyday ? तुम्ही दररोज पुरेसे पाणी पिता का ?
- Do you go to yoga class ?
तुम्ही योगाच्या वर्गाला जाता का ?
- Do you work on net ?
तुम्ही इंटरनेटवर काम करता का ?
- Do you wear modern western type cloth ? तुम्ही आधुनिक प्रकारचे कपडे वापरता का ?
- How far is it from the college ?
ते महाविद्यालयापासून किती दूर आहे ?
- When do you set out for the college ? तुम्ही महाविद्यालयाच्या बाहेर केव्हा निघता ?
- India has a long sea-coast, is it an advantage or a liability ? भारताला खूप लांबीचा समुद्र किनारा लाभलेला आहे तो फायद्याचा आहे का ?
- Who influences the boys most parents, friends or teachers ?
मुलांना कोण प्रभावित करतो मित्र, आई-वडील का शिक्षक ?
- Money - whether it is evil or blessing ? पैसा शाप आहे की वरदान आहे ?

- Should military training be introduced in colleges ? सैनिकी प्रशिक्षण कॉलेजमध्ये सुरू करायला पाहिजे का ?
- What our country needs now - Doctors, Engineers or soldiers
आता आमच्या देशाला कशाची गरज आहे ? डॉक्टर, अभियंता, सैनिक ?
- Should students take part in politics ? विद्यार्थ्यांनी राजकारणात भाग घ्यायला पाहिजे का ?
- Should cow slaughter be allowed in India or not ?
गाईची कत्तल करण्यासाठी भारतामध्ये परवानगी दिली पाहिजे किंवा नाही ?
- Man has conquered nature is it true or false ? माणसाचा जिकण्याचा स्वभाव हा बरोबर आहे की चुक आहे ?
- Can robot replace completely a man ? रोबोट हा माणसाला पूर्णतः बदलू शकतो का ?
- How can corruption be removed in India ? भ्रष्टाचार भारतातून कसा काढून टाकू शकता ?
- What day is it today ?
आज कोणता वार आहे ?
- What day was it day before Yesterday ? परवा कोणता वार होता ?
- What day is it tomorrow ?
उद्या कोणता वार आहे ?
- What day is it day after tomorrow
परवाच्या दिवशी कोणता वार आहे ?

- What day was it yesterday ?
कालचा वार कोणता होता ?
- What is our National language ?
आपली राष्ट्रभाषा कोणती आहे ?
- What is the capital city of Maharashtra ? महाराष्ट्राची राजधानी कोणती आहे ?
- Where is the golden temple ?
सुवर्णमंदीर कोठे आहे ?
- How many days are there in year ? एका वर्षात किती दिवस असतात ?
- When is childrens day's celebrated in India ? भारतामध्ये बालकदिन केव्हा साजरा केला जातो ?
- Who was the first president of India? भारताचे पहिले राष्ट्रपती कोण होते?
- When was the Indian constitution adopted? भारताचे संविधान केव्हा अमलात आणण्यात आले?
- Are you acquainted to computers? तुम्ही संगणकाशी परिचीत आहात का ?
- How will you eliminate poverty? तुम्ही गरिबी कशी नष्ट करणार ?
- What else did they do ?
त्यांनी दुसरे काय केले ?
- Why is she not here yet ?
ती आतापर्यंत इथं का नाही
- Do you think English is easy ?
इंग्रजी सोपी आहे असा तुम्ही विचार करता का ?

- Why did you say that ?
ते तुम्ही का म्हणाला आहात ?
- Is your work over ?
तुमचा काम संपल आहे का ?
- What is the programme now ?
आता काय कार्यक्रम आहे ?
- Is there any special reason for asking me ? मला विचारण्याच काही विशिष्ट कारण आहे का ?
- Are you free this evening ?
या संध्याकाळी तुम्ही मोकळे आहात का ?
- Where do you like to live in city or out of city ? तुम्हाला कोठे राहायला आवडते ? शहरामध्ये किंवा शहराबाहेर
- Which family do you like joint family or separate family ?
तुम्हाला कोणता परिवार आवडते ? एकत्र परिवार किंवा स्वतंत्र परिवार.
- Where do you like to eat in hotel or in house ? तुम्हाला कोठे खाण्यास आवडते ? हॉटेलमध्ये किंवा घरात
- Did you go alone ?
तुम्हाला एकटे जाण्यास आवडेल का ?
- Do you know how to connect the gas cylinder ? तुम्हाला माहित आहे का ? सिलेंडर कसे जोडतात ?
- What is your comment ?
तुमचे म्हणणे काय आहे ?
- What about the expenditure ?
खर्च करण्याविषयी तुम्हाला काय वाटते ?

- What is the fare for Alibag ?
अलिबागला काय भाडे आहे ?
- What is your future programme
भविष्यात तुमची काय योजना आहे ?
- What is your ambition in life ?
जीवनात तुमचं ध्येय काय आहे ?
- Who has come to your house
today ? आज तुमच्या घरी कोण आलेले
आहे ?
- Who knocked my door ?
माझ्या दाराला कोण वाजवले ?
- Who has done this work ?
हे काम कोणी पूर्ण केले ?
- Did you enjoy the years you
spent in college ? तुम्ही महाविद्यालयात
घालवलेल्या दिवसांचा आनंद लूटला का ?
- Which of your college years
were most difficult ? why ?
तुमच्या महाविद्यालयीन जीवनातील कोणते
दिवस अवघड होते ? का ?
- How do you spend your free
time ? तुम्ही तूमचा रिकामा वेळ कसा
घालवता ?
- How important is money in your
life ? तुमच्या जीवनात पैशाला किती महत्त्व
आहे ?
- Who is standing there ?
तेथे कोण थांबले आहे ?
- Whose purse is this ?
ही पर्स कोणाची आहे ?
- Are you still awake ?
तुम्ही अजून जागे आहात का ?

- Why did you come yesterday ?
तुम्ही काल का आलात ?
- Do you feel lazy ?
तुम्हाला आळस वाटतो का ?
- Do you prefer sweet or salty
dish ? तुम्ही गोड पदार्थ करता का ?
- Do you have a spicy diet ?
तुमच्याकडे मसालेदार आहार आहे का ?
- Have you mended my shoes ?
तुम्ही माझा बूट दुरुस्त केलेला आहे का ?
- Where is the payment counter ?
पैसे भरण्याचे ठिकाण कोणते आहे ?
- How much money do you
have ? तुमच्याकडे किती पैसे आहेत ?
- How long has your mother been
sick ? तुमची आई किती दिवसापासून
आजारी आहे ?
- How do you manage it ?
तुम्ही त्याची व्यवस्था कशी करता ?
- How long have you been in
India ? तुम्ही किती दिवसापासून भारतात
राहता ?
- How many seats are there in the
bus ? बसमध्ये किती आसन आहेत ?
- Whose house is that ?
ते कोणाचे घर आहे ?
- Who controlled the traffic ?
रहदारीवर कोण नियंत्रण ठेवतो ?
- Why do you not try to under-
stand ? तुम्ही समजून घेण्याचा का प्रयत्न
करत नाही ?

- Why does some people travel abroad? काही लोक परदेशी का प्रवास करतात ?
- Why do you drink so much ? तुम्ही ऐवढे का पीता ?
- Why do you not solve my questions ? तुम्ही माझे प्रश्न का सोडवत नाही ?
- Why was your mother angry with you ? तुमची आई तूमच्यावर का रागावली ?
- Why are you so sad today ? आज तू इतका नाराज का आहेस ?
- When do you wear your new clothes ? तुम्ही तुमचे नवीन कपडे केव्हा घालता ?
- When did she tell you her story ? तिने केव्हा तुम्हाला तिची कथा सांगितली ?
- May I accompany you, Sir साहेब, मी तुमच्यासोबत येऊ का ?
- May I have your attention ? तुम्ही माझ्याकडे लक्ष द्याल का ?
- Had you ever been to Bombay? तुम्ही कधी मुंबईला जावून आलेला आहात का ?
- Will you not apologize for your mistake ? तू तुझ्या चूकीबद्दल क्षमा मागितली नाहीस का ?
- Had the postman delivered any letter ? पोस्टमनने कोणते पत्र दिले होते का ?

- Have you found my handkerchief ? तुला माझा हातरूमाल सापडला का ?
- What do you charge for a clean shave ? दाढी करण्यासाठी किती रुपये लागतील ?
- How long do I have to wait ? मला किती वेळ वाट पहाव लागतं ?
- How many boys are there in the class? वर्गात किती मुले आहेत ?
- How many rooms are there in your school? तुमच्या शाळेला किती खोल्या आहेत ?
- How many temples are there in your city ? तुमच्या शहरात किती मंदिरे आहेत ?
- What did you have for lunch ? तुमच्या दुपारच्या जेवणासाठी काय घेता ?
- When did you last see your friend ? तू तुझ्या मित्राला शेवटी केव्हा पाहिला होतास ?
- Where do you want to go for a picnic ? तुम्हाला सहलीसाठी कोठे जायला आवडेल ?
- Why did you run to the bus-stop? तुम्ही बसस्थानकाकडे का पळालात ?
- What is about our country that fascinates you ? तुम्हाला आपल्या देशाविषयी काय मोहिनी घालत आहे ?
- What has helped you sustain your career so long ?

तुमची कारकिर्द चालू ठेवण्यासाठी तुम्हाला काय मदत झाली आहे ?

- ▶ What have been the best and worst moments in your life ? तुमच्या जीवनातील सर्वात चांगला आणि वाईट क्षण कोणता आहे ?
- ▶ Why is the sudden outburst? अचानकपणे भावनेचा उद्रेक झाला आहे का ?
- ▶ How many other saw accident? किती जणांनी अपघात पाहिला ?
- ▶ Which are you interested in art or science ? कला किंवा विज्ञान पैकी तुझी रुची कोणत्या मध्ये आहे ?
- ▶ What would you do to those who slight you ? जे तुम्हाला महत्त्व देत नाहीत त्यांच्यासाठी तुम्ही काय कराल ?
- ▶ What did he meet her yesterday? तो तिला काल का भेटला ?
- ▶ How long has your brother been down with fever ? तुझ्या भावाला किती दिवसांपासून ताप आहे ?
- ▶ You are very grump what the matter with you ? तुला काय झालं, तु एवढा चिडखोर का आहेस ?
- ▶ Can't you maintain composure? तु शांत राहू शकत नाहीस का ?
- ▶ What advantage do you think by doing physical exercise ? तु शारीरिक व्यायाम केल्यामुळे काय फायदे होतील, असे तूला वाटते ?

- ▶ What about your visit to your old friends ? तुझ्या जुन्या मित्राला भेटून काय वाटते ?
- ▶ Has it ever occurred to you that she might not wish to marry you? ते काय घडलं होतं, ती तुला लग्नाला नापसंती दर्शविते ?
- ▶ Who did it and with what intention was it done ? ते कोण आणि कोणत्या उद्देशाने केलं होतं ?
- ▶ What do you like to be in your next birth ? तुला तुझ्या पुढच्या जन्मात काय बनायला आवडेल ?
- ▶ Have you even been reconciled to fate ? तुझे दैव एक दिलाचं आहे का ?
- ▶ I like parrot. How about you ? मला पोपट आवडतो, तुला त्याच्याबद्दल कस वाटतं ?
- ▶ When did you say ? तुम्ही केव्हा सांगितलं ?
- ▶ What do you suggest I do ? तु काय सल्ला देशील, मी काय करावं ?
- ▶ Can you tell what the objective of your organization is ? तु मला सांगू शकशील का ? तुमच्या संघटनेचे कार्य काय आहे ?
- ▶ On which day will Deepawali be next year ? पुढच्या वर्षी दिपावली कोणत्या दिवशी आहे ?
- ▶ Does Deepawali fall on Sunday? दिपावली रविवारी आहे का ?

- ▶ Won't the shops be closed now?
आता दुकान बंद झाले नसेल का ?
- ▶ Were you trying to hide from me? तु माझ्यापासून लपविण्याचा प्रयत्न करीत होतास का ?
- ▶ What exactly went wrong ?
नेमक काय झालं ?
- ▶ Does she take tuition ?
ती शिकवणीचा वर्ग घेते का ?
- ▶ What is the use of washing if the cloth is not ironed ? जर कपडे ईस्त्री केलेले नसतील तर धुण्याचा फायदा काय ?
- ▶ Would you please mind stop talking ? कृपया तुम्ही बोलणे थांबवाल का ?
- ▶ Would he fetch the papers ?
तो कागद आणेल का ?
- ▶ What type of girl do you want for your son ? तुम्हाला तुमच्या मुलासाठी कशी मुलगी पाहिजे ?
- ▶ What is he nosing for around here ? येथे तो कशासाठी गोंधळ करीत आहे ?
- ▶ Does your father know you are here ? तुझ्या वडिलांना माहीत आहे का , तु येथे आहेस ?
- ▶ Would he not question you ?
त्याने तुला प्रश्न विचारला नाही ?
- ▶ Is there any due from him ?
त्याच्यापासून काही बाकी देणे आहे का ?

- ▶ What have I done specially wrong ? मी अशी कोणती चुक केली ?
- ▶ Are you relatives close or distant ? तुझे नातलग जवळ आहेत की दूरचे ?
- ▶ Did you get this degree ?
तुम्ही ही पदवी मिळवली का ?
- ▶ Do you think I shall be frightened if you speak eloquently ? तुम्हाला वाटत का जर तुम्ही मला असे बोललात तर मी घाबरेल ?
- ▶ Do you think, you don't like his servile manner ? तुम्हाला असे वाटते का त्याचे असे खुशामतीचे आचरण तुम्हाला आवडत नाही ?
- ▶ Do you have at least a smattering knowledge of English ? तुमच्याकडे इंग्रजीचे अल्पसे ज्ञान आहे का ?
- ▶ Are you involved in this matter as my brother is ? माझ्या भावासारखा तु या भानगडीत समाविष्ट आहेस का ?
- ▶ I didn't catch your point , would you explain? मला तुमचा मुद्दा लक्षात आला नाही, कृपया सांगाल का ?
- ▶ Didn't I tell you this morning I'm not doing that ? सकाळी मी तुम्हाला सांगितले नाही का मी ते करत नाही.
- ▶ Is there anyone in your family who has taken to this field ? तुमच्या कुटुंबात कोणी नाही का ज्याने हे क्षेत्र निवडले आहे ?

- Is he inclined to do that?
त्याला ते करण अनुकूल आहे का ?
- Will you ask him what inspired him to learn English ? तुम्ही त्याला विचारल का ? कशाने तो इंग्रजी शिकण्यासाठी प्रेरित झाला ?
- How does he stand-off from others ? तो दुसऱ्यापेक्षा निराळा कसा असतो ?
- Do you believe he speaks truth ? तुम्हाला वाटत का तो खर बोलतो ?
- With whom did she go ? ती कोणासोबत गेली ?
- Can't we do something ? आपण काही करू शकत नाही का ?
- Where does the prime minister stay ? पंतप्रधान कोठे थांबतात ?
- When is the president visiting Poona ? राष्ट्रपती पुण्याला केव्हा भेट देत आहेत ?
- How is Rahul doing in the new job ? राहुल नवीन व्यवसाय कसा करीत आहे ?
- Why is Anil late ? अनिल ला उशीर का झाला ?
- What is Rohini doing ? रोहिणी काय करत आहे ?
- Whose is this white dog ? हा पांढरा कुत्रा कोणाचा आहे ?
- Whose does this white dog belong to ? हा पांढरा कुत्रा कोणाच्या मालकीचा आहे ?

- What would you like to choose ? तुम्हाला काय निवडायला आवडेल ?
- Why are you trying to avoid the work ? तुम्ही का काम टाळण्याचा प्रयत्न करीत आहेत ?
- Do policemen wear the caps ? पोलिसमन टोप्या घालतात का ?
- Do houses have kitchens ? घरांना स्वयंपाकघर आहेत का ?
- Am I sleep ? मी झोपलो का ?
- Is he leaving soon ? तो लवकर निघून जात आहे का ?
- Shall I compare you with the rose ? मी तुमची गुलाबाशी तुलना करू का ?
- Have you received your payment ? तु तुझा पगार घेतलास का ?
- Were they present ? ते उपस्थित होते का ?
- Was he confident ? तो धाडसी होता का ?
- Is head master distributing the prizes ? मुख्याध्यापक बक्षीस वितरण करत आहेत का ?
- Whose wife has broken this plate ? कुणाच्या बायकोने ही थाळी तोडली आहे ?
- When shall we meet next time ? आपण पुन्हा केव्हा भेटू ?

- Who was the author of Right of man ? राईट ऑफ मॅन चे लेखक कोण आहेत ?
- Do you know the time of your brother's arrival ? तुझ्या भावाचं कोणत्या वेळी आगमन होत आहे तुला माहित आहे का ?
- Does she sing sweetly ? ती मधूर गाते का ?
- Do you know that she is dead ? ती मेली आहे, तुला माहित आहे का ?
- How many books can you take out at a time from library ? तुम्ही ग्रंथालयातून एका वेळी किती पुस्तक घेऊन जावू शकता ?
- Who presided over the function ? कार्यक्रमाचे अध्यक्षपद कोणी भूषविले आहे ?
- Did you get a prize ? तुम्हाला बक्षीस मिळाले का ?
- What did the Governor say in his speech ? राज्यपालाने त्याच्या भाषणात काय म्हटलं आहे ?
- How was the function ? कार्यक्रम कसा होता ?
- How did the function end ? कार्यक्रम कसा संपला ?
- What did the people do on that day ? लोकांनी त्यादिवशी काय केलं ?
- Did the fan help to remove heat ? पंखा उष्णता कमी करण्यासाठी मदत करतो का ?

- Has your school a big library ? तुमच्या शाळेत मोठे ग्रंथालय आहे का ?
- How many sections your library has ? ग्रंथालयात किती कप्पे आहेत ?
- How did you reach there ? तुम्ही तेथे कसे पोहचले ?
- How did they escape ? त्यांची कशी सुटका झाली ?
- How much is it ? ते किती आहे ?
- How do you know that ? तुम्हाला ते कसे माहित ?
- How did you convince them ? तुम्ही त्यांना कशी खात्री दिली ?
- Have you locked all the rooms ? तुम्ही त्या सर्व खोल्या बंद केल्या आहेत का ?
- Why do you snort ? तु का फुरफुरतोस ?
- What is the business ? काय व्यवसाय आहे ?
- Who is your guardian ? तुमचे पालक कोण आहेत ?
- Whom did you handover the letter ? तुम्ही पत्र कोणाकडे सोपवावं ?
- Why did you accept the offer ? तुम्ही आमंत्रण का स्वीकारलं ?
- Is your problem solved ? तुमचा प्रश्न सुटला का ?
- Where shall I contact you next ? मी तुम्हाला पुन्हा कोठे संपर्क साधू ?

- How far is it your village ?
तुमचे गाव किती दूर आहे ?
- How many bread did you eat ?
तुम्ही किती पाव खाल्ले ?
- What presents have you brought
तुम्ही काय भेट आणली आहात ?
- Where is your residence ?
तुमचे निवास कोठे आहे ?
- Which is your native place ?
तुमचे मुळ गाव कोणते आहे ?
- Why were you boorish ?
तुम्ही का गांवढळ होते ?
- When did you call me ?
तु मला केव्हा बोलावल ?
- When is your drama ?
तुमचे नाटक केव्हा आहे ?
- Why are you guilty ?
तु का दोषी आहेस ?
- Whom do you want to see ?
तु कोणाला भेटू इच्छितो ?
- How much water is in pot ?
भांडयात किती पाणी आहे ?
- How many coins are in your pockets ?
तुम्हाच्या खिशात किती नाणे आहेत ?
- Which things did they demand
त्यांनी कोणत्या गोष्टीची मागणी केली ?
- Which hotel do you go regularly ?
तुम्ही नेहमी कोणत्या हॉटेल्स मध्ये जाता ?
- What will you need ?
तुम्हाला काय लागणार ?

- Which things do you want to sell ?
तुम्ही कोणत्या वस्तू विकू इच्छिता ?
- Which items do you prefer ?
तुम्हाला कोणते अंदा आधी आवडेल ?
- Why didn't he listen to you ?
त्याने तुझे का ऐकलं नाही ?
- What does the world do when you laugh ?
जेव्हा तुम्ही हसता तेव्हा जग काय करत ?
- How do politicians grow rich so quickly ?
राजकारणी एवढ्या लवकर श्रीमंत कसे होतात ?
- Whose water pipe is this ?
हा नळ कोणाचा आहे ?
- Do you grasp what he says ?
त्याने जे सांगितले ते तुम्ही आकलन करता का ?
- Can you break this stick ?
तुम्ही हे लाकूड मोडू शकता का ?
- Will you give me a sample of your product ?
तुम्ही तुमच्या उत्पन्नाचा नमूना मला द्याल का ?
- Has he got a casual leave ?
त्याला किरकोळ रजा मिळाली आहे का ?
- What is your aggregate of marks ?
तुम्हाला गुणांची सरासरी काय आहे ?
- Do you need anything more ?
तुम्हाला आणखी कशाची गरज आहे ?
- Is she kneading the flour ?
ती पीठ दळत आहे का ?

- What is this house valued at ?
ह्या घराची किंमत काय आहे ?
- Do you know about this past life ? तुम्हाला भूतकाळाविषयी माहित आहे का ?
- Will you call the doctor immediately? तुम्ही डॉक्टरला ताबडतोब बोलावणार का ?
- Why are you scolding the child तुम्ही बाळाला का मारत आहात ?
- Who is your teacher of English तुमचे इंग्रजी विषयाचे शिक्षक कोण आहेत?
- Does this key fit the lock ?
ही चावी कुलपाला बरोबर येते का ?
- Why have you chained the dog ? तुम्ही कुत्र्याला का साखळी घातली आहे ?
- Who has been deputed to collect the information ? माहिती मिळवण्यासाठी कुणाला अधिकार सोपविला आहे ?
- Whom has the principal deputed to attend the meeting on his behalf ? प्राचार्याच्या वतीने कुणाला बैठकिला उपस्थित राहण्यासाठी नेमवलेले आहे ?
- Where are diamonds found ?
हिरे कोठे सापडले ?
- Have you ever interviewed anybody ? तुम्ही आतापर्यंत कुणाची तरी मुलाखत घेतली आहे का?

- What is your guess about this happening ? हा आनंदाविषयी तुमचा काय तर्क आहे ?
- Who has won the match ?
सामना कोणी - जिंकला ?
- When will the train depart ?
आगगाडी केव्हा सुटेल ?
- By whom were you advised to go there ? तुला तेथे जाण्यासाठी कुणाकडून सल्ला मिळाला ?
- Can you guess at the real cost of this T.V. तुम्ही ह्या टी.व्ही. ची खरी किंमत ओळखू शकता का ?
- How can this problem be solved ? हा प्रश्न कसा सोडविला जावू शकतो ?
- How many runs did India score in the first innings ? पहिल्या सत्रात भारताने किती धावा केल्या ?
- Who will host the party ?
कोण मेजवानीचे आयोजन करणार ?
- When did you board the train ?
तुम्ही केव्हा ट्रेनमध्ये चढले ?
- Did you come here by bicycle ?
तुम्ही येथे सायकलने आलात का?
- Who partnered you at dance ?
नृत्यामध्ये तुमचा कोण सहकारी होता ?
- Did you watch T.V. last night ?
कालच्या रात्री तुम्ही टि.व्ही पाहिली का ?
- Why are you talking at that man ? तुम्ही त्या माणसाला का बोलत होते ?

- ▶ When do you plan to go on a holiday ? तुम्ही सुट्यावर जाण्याची केव्हा योजना आखता ?
- ▶ When did Akbar rule over India ? अकबरने केंव्हा भारतावर राज्य केले ?
- ▶ Do you follow the rules of the road ? तुम्ही रस्त्याचे नियम पाळता का ?
- ▶ Why do you cry so loudly ? तुम्ही जोराने रडता का ?
- ▶ Why are you so slow at learning ? तुम्ही शिक्षणात एवढे मागे का ?
- ▶ Why are some children so naughty ? काही मुले एवढे खोडकर का आहेत ?
- ▶ Why do prices rise ? किंमती का वाढतात ?
- ▶ Can you give brief answer to my questions ? तुम्ही माझ्या प्रश्नांचे संक्षिप्त उत्तर देऊ शकता का ?
- ▶ What kind of face would you like to see in the morning ? तुम्हाला कशा प्रकारचा चेहरा सकाळी पहायला आवडेल ?
- ▶ What is your pet ? तुमचा पाळीव प्राणी कोणता आहे ?
- ▶ Do you prefer to write letters or E-mail ? तुम्हाला पत्र लिहायला आवडते की मेल करायला ?
- ▶ How important is music in your life ? तुमच्या जीवनात संगीत-किती

महत्वाचे आहे ?

- ▶ When do you watch T.V. ? तुम्ही टि.व्ही केव्हा पाहता ?
- ▶ When do you go for walk ? तुम्ही केव्हा चालण्यासाठी जाता ?
- ▶ What time do you go to sleep ? तुम्ही कोणत्यावेळी झोपण्यासाठी जाता ?
- ▶ When do you like to take bath ? तुम्हाला केव्हा स्नान करायला आवडते ?
- ▶ When do you go to play ? तुम्ही केव्हा खेळण्यासाठी जाता ?
- ▶ What is your dinner time ? तुमच्या जेवणाची वेळ काय आहे ?
- ▶ Which part of the day do you like the most ? तुला दिवसातील कोणता भाग जास्त आवडतो ?
- ▶ What time of the day do you like to study ? तुला दिवसातील कोणत्या वेळात अभ्यास करायला आवडतो ?
- ▶ What is his age ? त्याचे वय काय आहे ?

का ? इंग्रजी बोलता येत नाही. (पुस्तक)

लेखक : जी.सिध्दार्थ
 पाहीजे : बोलका विक्रेता
 मानधन : 10,000 (दहा हजार)
 संपर्क : 9423208723
 9423208724
 8623806671
 8623806672

०१. I look sun over the head मी डोक्यावर सूर्य पाहतो. ०२. I put shoes on the table मी बुट टेबलावर ठेवलो. ०३. I shall hide in the bushes मी झुडपामध्ये लपणार. ०४. I am coming into the house मी घरात येत आहे. ०५. I was dancing among wives. मी बायकांमध्ये नाचत होतो. ०६. I shall be dancing between sony & mony. मी सोनी आणि मोनी यांच्यामध्ये नाचत होतो ०७. I have kept God inside the house. मी घरात आतील बाजूला देव ठेवला आहे. ०८. I had played plate outside the house मी घराच्या बाजूला थाळी वाजवलो होतो. ०९. I shall have drunk wine behind my house मी माझ्या घराच्या मागे दारु पिलो असेल. १०. I have been eatting hen beyond river मी नदीच्या पलीकडे कोंबडी खात आलेलो आहे.	११. I had been putting sticks beside the wall. मी भिंतीच्या बाजूला लाकडे ठेवत आलेला होतो. १२. Duck will have been going with duckling बदक बदकांच्या पिल्यांसोबत जात आलेला असेल. १३. I can swear in front of temple. मी मंदिराच्या पुढे शपथ घेवू शकतो. १४. I could sit under the chair. मी खुर्चीच्या खाली बसू शकलो. १५. I may live below salman`s house. मी सलमानच्या घराच्या खाली राहीन. १६. I might play hockey after playing cricket मी क्रिकेट खेळल्यानंतर हॉकी खेळीन. १७. I must switch off light before using table lamp. मी टेबललॅम्प वापरण्यापुर्वी लाईट बंद करणारच. १८. I should meet Mr. Ghandi without spectacles. मी गांधीला चष्म्या शिवाय भेटायला पाहिजे.

१९. I would pull lolipop **through** my sister's mouth.
मी माझ्या बहिणीच्या तोंडांतून लॉलीपॉप घेईन.
२०. I ought to throw ball **toward** sachin.
मी सचिनच्या दिशेने बॉल फेकायला पाहिजे.
२१. I can have lived **pass** you.
मी तुझ्या जवळ राहू शकलो आहे.
२२. I could have studied **during** holidays.
मी सुट्टयाच्या दरम्यान अभ्यास केला असता.
२३. I may have read **about** Shivaji maharaj.
मी शिवाजी महाराजाविषयी वाचलो असेल.
२४. I might have lived **near** you.
मी कदाचित तुझ्याजवळ राहिलो असेल.
२५. I must have put nails **around** house.
मी घराच्या सभोवती खीळे ठेवले असेल.
२६. Snake should have danced **till** listening music.
संगीत ऐकेपर्यंत नाग नाचायला पाहिजे.
२७. I would have moved my neck **forward**.
मी पुढच्या दिशेने माझी मान वळवली असती.

२८. I ought to have used knife like **backward** boy.
मी मागासलेल्या मुलासारखा चाकू वापरायला पाहिजे होता.
२९. I have to go **for** sleeping.
मला झोपण्यासाठी जाव लागत.
३०. Mouse had to come **from** hole.
उंदराला बिळातून याव लागत.
३१. I shall always have to use mat.
मला नेहमीच चटई वापरावी लागते.
३२. Man is going to walk **like** donkey.
माणुस गाढवासारखा चालण्याच्या बेतात आहे.
३३. Mom is about to come **by** car.
आई कारने येण्याच्या मार्गावर आहे.
३४. I am likely to fight **against** enemies.
मी शत्रूच्या विरुद्ध लढण्याची शक्यता आहे.
३५. I am able to reach there **within 5** minutes
मी तेथे पाच मिनीटात पोहोचण्यास समर्थ आहे.
३६. Players run **across** bridge.
खेळाडू पुलाच्या वरून पळतात.
३७. Mike fell **down**.
माईक खाली पडले.

३८. Amitab will climb **up** the burning building.

अमिताभ जळत्या इमारतीवर चढणार आहे.

३९ I am drawing a map **of** India.
मी भारताचा नकाशा काढत आहे.

४०. I was giving a rose in spite of ill.

मी आजारी असूनसुद्धा गुलाब देत होतो.

४१. Rat will be going out of class.
उंदिर वर्गाच्या बाहेर जात असेल.

४२. Rain has flown along main road.

मुख्य रस्ताच्या कडेने पाऊस वाहिला.

४३. Ram had gone **to** farm.
राम शेतात गेले आहे.

४४. Tiger will have come **opposite** me.

वाघ माझ्यासमोर आला असेल.

४५ Train has been coming **since** morning.

अगगाडी सकाळपासून येत आलेली आहे.

४६. Soldiers had been coming **close to** king.

सैनिक राजाच्या जवळ येत होते.

४७. Rock will have been going **beneath** water.

दगड पाण्याच्या खाली जात आलेला असेल.

४८. I can live **above** your flat.

मी तुझ्या प्लॉटच्या वर राहू शकतो.

४९. I would suicide **except** rope.

मी दोरीशिवाय आत्महत्या करेन.

५०. I may loss **than** you.

मी तुझ्या पेक्षा जास्त गमावले.

०१. To be afraid of ची भीती वाटणे	१४. To be thirsty तहान लागणे
०२. To be angry with च्या वर रागवणे	१५. To be jealous मत्सर वाटणे
०३. To be aware of ची जाणीव असणे	१६. To be pleased with च्यावर खुश असणे
०४. To be cross with च्यावर चिडलेले असणे	१७. To be ashamed of ची लाज वाटणे
०५. To be hungry भुक लागणे	१८. To be indebted to चा ऋणी असणे
०६. To be grateful शी कृतघ्नपणे वागणे	१९. To be hand n glove with गाढ मैत्री असणे
०७. To be proud of चा अभिमान वाटणे	२०. To be caught red handed रंगेहात पकडणे
०८. To be under arrest अटकेत असणे	२१. To be in bold rums अस्वस्थ असणे
०९. To be interested in च्यात रस असणे	२२. To be drowned in tears दुःखसागरात बुडणे
१०. To be successful यशस्वी होणे	२३. To be furious रागाने बेभान होणे
११. To be sick of चा कंटाळा येणे	२४. To be perturbed अस्वस्थ बनणे
१२. To be worthy of ला लायक असणे	२५. To be content with च्यावर समाधान असणे
१३. To be acquainted with शी ओळख असणे	२६. To be short supply अपूरा पुरवठा असणे

२७. To be groomed
घडवल्या जाणे
२८. To be considered
मानले जाणे
२९. To be tired
दमून जाणे
३०. To be strengthened
बळकट बनवणे
३१. To be discovered
शोधून काढले जाणे
३२. To be constructed
उभारले जाणे
३३. To be related to
शी संबंध असणे
३४. To be tired of
चा कंटाळा आलेला असणे
३५. To be beyond doubt
कोणत्याही त-हेची शंकासुद्धा नसणे
३६. To be in a hurry
घाईत असणे
३७. To be in two minds
व्दिधा मनःस्थितीत असणे
३८. To be over
संपणे
३९. To be wild about
चा मौठा शेकीन असणे
४०. To be sorry
वाईट वाटणे
४१. To be regardless of
च्या विषयी बेपर्वा असणे

४२. To be ill with
ते आजारी असणे
४३. To be good at
च्यात प्रवीण असणे
४४. To be fond of
ची आवड असणे
४५. To be dead
मरणे
४६. To be bent on
च्यात निश्चित असणे
४७. To be busy with
च्यात गुंतलेला असणे
४८. To be determined
निश्चित केलेला असणे
४९. To be all ears
उत्सुकतेने ऐकणे
५०. To be away from
च्या पासून दूर असणे
५१. To be between a rock and
hard place
इकडे आड तिकडे विहीर अशी
परिस्थिती असणे
५२. To be in the spotlight
प्रसिद्धीच्या झगमगाटात असणे
५३. To be in the wrong
दोषी असणे
५४. To be at draggers drown
शी तीव्र शत्रुत्व असणे
५५. To be in league with
च्याशी मिळालेला असणे

५६. To be up
संपणे
५७. To be in low spirits
निरुत्साही असणे
५८. To be tough with
शी कडकपणे वागणे
५९. To be subject to
च्यावर अवलंबून असणे
६०. To be in raptures
अत्यंत आनंद होणे
६१. To be in luck
नशीब जोरावर असणे
६२. To be at end
संपुष्टात येणे
६३. To be in a condition to
एखाद्या परिस्थितीत असणे
६४. To be charge of
एखाद्या ठिकाणची व्यवस्था करणे
६५. To be incapable of
एखाद्या गोष्टीत असमर्थ असणे
६६. To be worn out
झिजून निरुपयोगी होणे
६७. To be capable of
च्यात समर्थ असणे
६८. To be taken ill
अकस्मात आजारी पडणे
६९. To be taken back
आश्चर्याचा धक्का बसणे
७०. To be stuck with
च्यात अडकून पडणे

७१. To be stuck on
एखादी व्यक्ती खुप आवडणे
७२. To be stuck for
एखादया गोष्टीत उणीव भासवणे
७३. To be mined up in/with
च्यात हात असणे
७४. To be given to
च्याकडे ओढा असणे
७५. To be confused to
गोंधळात पडणे
७६. To be crushed
पूर्णपणे हाताश होणे
७७. To be of age
सशान होणे
७८. To be at the bottom of
something
एखाद्या गोष्टीच्या मुळाशी असणे
७९. To be cast down
हाताश होणे
८०. To be in the clouds
कल्पना चित्रात गुंग असणे
८१. To be under a cloud
च्या बाबत संशयाचे वातावरण असणे
८२. To be in one's cups
नशेत असणे
८३. To be cut up
अतिशय दुःखी असणे
८४. To be at daggers drawn with
anyone
शत्रुत्व असणे

८५. To be dead drunk
अतिशय मद्यपान केलेला
८६. To be between the devil &
the deep sea
इकडे आड तिकडे विहीर अशी अवस्था
असणे
८७. To be down with
ने बेजार असणे
८८. To be taken a back
आश्चर्यचकित होणे
८९. To be taken in
फसविले जाणे
९०. To be taken by storm
खूप प्रयत्नाने प्राप्त होणे
९१. To be up to something
योजना आणण्याच्या तयारीत असणे
९२. To be in deep water
अडचणीत सापडलेला असणे
९३. To be in hot water
आपल्या मुखपणाणे अडचणीत येणे
९४. To be under water
जलमय होणे
९५. To be in a certain condition
स्त्री गर्भवती असणे
९६. To be dying for something
च्या साठी अत्यंत अतूर असणे
९७. To be false to one's promise
वचनभंग करणे, शपथ मोडणे
९८. To be high in a person's
favor
एखाद्याच्या विशेष मर्जीत असणे

९९. To be in the lap of the Gods
नशिबावर अवलंबून असणे
१००. To be one's own man
काहीही करायला स्वातंत्र्य असणे

To have

१. To have a word with
शी बोलणे
२. To have gain the upper
hand
वरचे स्थान मिळवणे
३. To have no truck with
शी काही संबंध नसणे
४. To have a sweet tooth
गोड पदार्थाची आवड असणे
५. To have a stiff upper lip
आपले दुःख दुसऱ्याला न दाखवणे
६. To have the making of
साठी आवश्यक असलेले सर्व गुण अंगी
असणे
७. To have a guilty conscience
अपराध केल्याच्या भावनेने दुःखी असणे
८. To have one foot in the grave
मृत्यूच्या जवळ असणे
९. To have a foot in both
camps
दोन विरुद्ध गटाशी संबंध असणे
१०. To have on eye for
जाणण्याची दृष्टी असणे
११. To have a crush on
कडे तीव्रपणे आकर्षिले जाणे

१२. To have no concern with
शी काहीच संबंध नसणे
१३. To have a crash at
प्रयत्न करणे
१४. To have on argument with
च्याशी वाद होणे
१५. To have a clod
सर्दी होणे
१६. To have a difficulty
शंका असणे
१७. To have a doubt about
च्या विषयी शंका असणे
१८. To have a dream
स्वप्न पडणे
१९. To have effect on
च्यावर परिणाम करणे
२०. To have an idea
कल्पना सुचणे
२१. To have an intention
घोर असणे
२२. To have a liking for
ची आवड असणे
२३. To have an operation
ऑपरेशन होणे
२४. To have a son
मुलगा होणे
२५. To have tea
चहा घेणे
२६. To have wish
इच्छा असणे

२७. To have a success
यश मिळविणे
२८. To have brains
बुद्धीमत्ता असणे
२९. To have crush on
भावनात्मक आवड असणे
३०. To have a got at
एखाद्या गोष्टीचा प्रयत्न करून बघणे
३१. To have a heart for
ला दया दाखवणे
३२. To have a nerve
निर्लज्ज धाडस करणे
३३. To have a passion for
ची भयंकर आवड असणे
३४. To have pity on
च्यावर दया दाखवणे
३५. To have a talent for
विशेष प्रावीन्याची बुद्धी असणे
३६. To have the wit to do
एखादी गोष्टी करण्याची सारासार बुद्धी असणे
३७. To have an accident
अपघात होणे
३८. Have a thing at one's finger tips
संपूर्ण माहिती असणे
३९. Have an easy time of it
आराम असणे
४०. Have another guess coming
चुकीचा ग्रह होणे

४१. Have been to
एखाद्या ठिकाणी जाऊन येणे
४२. Have clean hands
निर्दोष असणे
४३. Have an eye on a thing
एखाद्या गोष्टीवर नजर ठेवणे
४४. Have one's heart set on तीव्र
इच्छा होणे
४५. Have one's way
स्वतःचीच गोष्ट खरी करणे
४६. Have too many irons in the
fire
एकाच वेळी अनेक कामे करणे
४७. To have no back bones
उत्साह नसणे
४८. To have second string to
one's bow
संकटकाळाकरिता हाताशी काही राखीव
असणे
४९. To have to do with
एखाद्या रस असणे
५०. To have all one's eggs in
one basket एकाच धंद्यात सर्व पैसा
गुंतविणे
५१. To have a fling at some one
एखाद्याची चेष्टा करणे
५२. To have one foot in the grave
अतिवृद्ध होणे
५३. To have the ground cut from
under your feet
पायाखालची वाळू सरकणे

५४. To have a face to do a thing
एखादे कार्य करण्याचे धैर्य असणे
५५. To have one's hands full
कामात पूर्णपणे मग्न असणे
५६. To have a mind to do a thing
काही करण्याची इच्छा असणे
५७. To have the heart in the right
place
अतिशय प्रामाणिक असणे
५८. To have larks
लहान मुलांसारखे मौज करणे
५९. To have a short memory
कमकुवत स्मरणशक्ती असणे
६०. To have a mouth water
तोंडाला पाणी सुटणे
६१. To have an old head on
young shoulder वयाच्या मानाने
हुशार असणे
६२. To have a sweet tooth
गोड पदार्थाची आवड असणे

SOUND OF ANIMALS

a deer	- हरीण	- bells
a monkey	- माकड	- chatters
an owl	- घुबड	- hoots
a pig	- डुक्कर	- grunts
a snake	- साप	- hisses
a sheep	- मेंढी	- bleats
a wolf	- कोल्हा	- howls
a dog	- कुत्रा	- bark
a donkey	- गाढव	- bray

**Hay- Bay - Way -Day - May -
Lay- Ray- Hay**

All	सर्व	Call
But	परंतु	Cut
Cad	हलकट	Bad
Day	दिवस	May
Eat	खाणे	Seat
Fail	नापास	Rail
Goat	बकरी	Boat
Hat	टोपी	Mat
Ill	आजारी	Bill
Joy	आनंदी	Boy
Knite	सरदार	Fight
Lame	लंगडा	Same
Make	बनविणे	Cake
Net	जाळी	Set
Oil	तेल	Boil
Paste	चिटकवणे	Waste
Queue	रांग	New
Root	मुळे	Loot
Sound	आवाज	Round
Use	वापर	Fuse
Van	वाहन	Ban
Wine	दारु	Fine
Xyster	शस्त्र	Sister
Yap	भुकणो	Gap
Zeal	उत्साह	Heal

YOU KNOW THE WORDS

०१. Accident
 ०२. Acting
 ०३. Action
 ०४. Actor
 ०५. Admission
 ०६. Alarm
 ०७. Album
 ०८. Antenna
 ०९. Atombomb
 १०. Aero Plane
 ११. Aim
 १२. Ant
 १३. Arm Chair

१४. Baby Ag
 १५. Bakery
 १६. Ball
 १७. Ball Pen
 १८. Balm
 १९. Bamboo
 २०. Band
 २१. Bandage
 २२. Bank
 २३. Barrel
 २४. Basket
 २५. Bathroom
 २६. Batsman
 २७. Battery
 २८. Bed
 २९. Bedroom
 ३०. Bell

३१. Belt
 ३२. Bench
 ३३. Best
 ३४. Bill
 ३५. Birth Day
 ३६. Biscuit
 ३७. Blade
 ३८. Blanket
 ३९. Block
 ४०. Blouse
 ४१. Board
 ४२. Boat
 ४३. Body
 ४४. Bolt
 ४५. Bomb
 ४६. Book
 ४७. Boot
 ४८. Border
 ४९. Boss
 ५०. Bow
 ५१. Bowler
 ५२. Box
 ५३. Break
 ५४. Break
 ५५. Break Fast
 ५६. Brush
 ५७. Bucket
 ५८. Buckle
 ५९. Building
 ६०. Bulb
 ६१. Bungalow
 ६२. Bundle
 ६३. Burner
 ६४. Bus
 ६५. Bus-Stop
 ६६. Button

६७. Cabin
 ६८. Cabinet
 ६९. Cable
 ७०. Caf
 ७१. Cake
 ७२. Calcium
 ७३. Calculator
 ७४. Calendar
 ७५. Call
 ७६. Call (Interview)
 ७७. Camera
 ७८. Camp
 ७९. Can
 ८०. Canal
 ८१. Cancer
 ८२. Canteen
 ८३. Cap
 ८४. Capital
 ८५. Car
 ८६. Card
 ८७. Carom
 ८८. Carrier
 ८९. Cartoon
 ९०. Cassette
 ९१. Catch
 ९२. Cell
 ९३. Cement
 ९४. Century
 ९५. Chain
 ९६. Chairman
 ९७. Chapatti
 ९८. Chappal
 ९९. Chemist
 १००. Chicken
 १०१. Chocolate
 १०२. Church
 १०३. Cigarette
 १०४. Cinema

१०५. Circus	१४१. Daring	१७५. Gallery
१०६. Class	१४२. Desk	१७६. Gang
१०७. Clerk	१४३. Diesel	१७७. Garage
१०८. Clip	१४४. Dim-Light	१७८. Gas
१०९. Coat	१४५. Direct	१७९. Gate
११०. Coffee	१४६. Dish	१८०. Gathering
१११. Cold-Drink	१४७. Doctor	१८१. Good
११२. Collar	१४८. Dose	१८२. Ground
११३. Collector	१४९. Double	१८३. Guard
११४. Colour T.V	१५०. Double-Seat	१८४. Gutter
११५. Committee	१५१. Driver	१८५. God
११६. Company	१५२. Duster	१८६. Go
११७. Compound	.....	१८७. Goal
११८. Computer	१५३. Elastic	.....
११९. Conductor	१५४. Electrician	१८८. Half
१२०. Cooker	१५५. Engine	१८९. Hall
१२१. Copy	.....	१९०. Handle
१२२. Cot	१५६. Factory	१९१. Head-Master
१२३. Coupon	१५७. Fail	१९२. Heart-Attack
१२४. Court	१५८. Fan	१९३. Helicopter
१२५. Cover	१५९. Fashion	१९४. Hero
१२६. Crack	१६०. Fashionable	१९५. High-School
१२७. Cricket	१६१. Fee	१९६. Hockey
१२८. Cup	१६२. Fight	१९७. Hook
१२९. Current	१६३. Fighting	१९८. Horn
१३०. Cutting	१६४. Film	१९९. Hospital
१३१. Cycle	१६५. First Class	२००. Hotel
१३२. Cylinder	१६६. Fit	.....
१३३. Chair	१६७. Fitting	२०१. Ice-Cream
.....	१६८. Flu	२०२. Inch
१३४. Department	१६९. Foot Ball	२०३. Injection
१३५. Dictionary	१७०. Farm	२०४. Inland (Letter)
१३६. Daddy	१७१. Frock	२०५. Inspector
१३७. Dairy	१७२. Full	२०६. Interest
१३८. Dam	१७३. Furniture	.....
१३९. Dance	१७४. Freedom	२०७. Jam
१४०. Danger	.....	२०८. Jeep
		२०९. Joke

२१०. Joker
२११. Judo
२१२. Jug
२१३. Juice
२१४. Jump
२१५. Jumper
२१६. Junction

.....
२१७. Kettle
२१८. Kick
२१९. Kilo
२२०. Key
२२१. Keyboard
२२२. Kick
२२३. Kite

.....
२२४. Lace
२२५. Last
२२६. Lip
२२७. Laundry
२२८. Left
२२९. Light
२३०. Line
२३१. List
२३२. Local
२३३. Lorry
२३४. Lottery
२३५. Loud Speaker
२३६. Land
२३७. Leaf
२३८. Living Style

.....
२३९. Mother Land
२४०. Mother Tong
२४१. Moon
२४२. Man
२४३. Mouse
२४४. Maximum

२४५. Minimum
२४६. Mosquito
२४७. Mobile
२४८. Machine
२४९. Mad
२५०. Madam
२५१. Market
२५२. Match
२५३. Matches
२५४. Matching
२५५. Machining
२५६. Medical Stores
२५७. Meeting
२५८. Member
२५९. Message
२६०. Meter
२६१. Mix
२६२. Mixer
२६३. Money-Order
२६४. Mood
२६५. Motor
२६६. Music
२६७. Nail Polish
२६८. Neck-Lace
२६९. Nervous
२७०. Net
२७१. Nib
२७२. Not
२७३. Note-Book
२७४. Notice
२७५. Notice-Board
२७६. Number
२७७. Nurse

.....
२७८. Officer
२७९. Oil
२८०. Operation
२८१. Out Pack

२८२. Old
२८३. Ox
२८४. One

.....
२८५. Pad
२८६. Painting
२८७. Pant
२८८. Paper
२८९. Park
२९०. Party
२९१. Pass
२९२. Pass (Ticket)
२९३. Passenger
२९४. Pandal
२९५. Pen
२९६. Pencil
२९७. Peon
२९८. Petrol
२९९. Phone
३००. Photo
३०१. Picture
३०२. Pin
३०३. Pipe
३०४. Pipe Line
३०५. Pitch
३०६. Plaster
३०७. Plastic
३०८. Plate
३०९. Plate Form
३१०. Plumber
३११. Pocket
३१२. Police
३१३. Polio
३१४. Polish
३१५. Post Office
३१६. Post Card
३१७. Powder
३१८. Pump

MEMORY IS NOT YOU TAKE IT OUT, IT IS HOW YOU PUT EVERYTHING IN

	1	11	21	31	41	51	61	71	81	91
1	Tie	Teddy	Net	Mat	Rat	Late	Jet	Cat	Fat	Bat
2	Neha	Tin	Nana	Moon	Rain	Lawn	Jinn	Can	Fan	Bin
3	Maa	Team	Nimu	Maml	Ram	Lama	Gym	Coma	Foam	Balm
4	Roy	Tyre	Nari	Mare	Rare	Lawyer	Jar	Car	Fire	Bear
5	Leo	Tail	Nall	Mal	Rail	Lalu	Jail	Kela	File	Bell
6	Jaw	Taj	Nisha	Mej	Raja	Lodge	Judge	Cage	Faujl	Batch
7	Cow	Doc	Neck	Mike	Rock	Lake	Jacky	Cake	Folk	Book
8	Fee	Toffee	Knife	Mafia	Roof	Leaf	Chef	Coffee	Full	Buffet
9	Bow	Tub	Nib	Mob	Robot	Lab	Jab	Cab	Phobia	Baby
10	Toss	Nasa	Mess	Race	Lace	Juice	Case	Face	Bus	Disease
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

DIGIT CONSONANT METHOD

1.	t / d	ट / ड
2.	n / h	न
3.	m	म
4.	r / y	र
5.	l	ल
6.	g / j	ग / ज
	c h / sh	च / श
7.	k / c	क
8.	f / w / v	फ / व
9.	b / p / q /	ब / प
0.	s / x / z	स

LINK METHOD

01. sun	2. shoes	3. tree
04. door	5. wife	6. vicks
07. heaven	8. plate	9. wine
10. hen	11. stiks	12. ducks
13. heart	14. chair	15. hook
16. hocky stick	17. table lamp	18. spectacles
19. lolypop	20. balls	

If a sentence has a singular subject, it is followed by a singular verb. If a sentence has a plural subject it is followed by a plural verb. This is what we mean by the verb agrees with the subject.

Sr. No. Subject	To be Present	To be Past	To do Present	To have Present	Simple Present
I	am - एकवचन	was	do	have	play
You	are - अनेकवचन	were	do	have	play
He	is - एकवचन	was	does	has	plays
She	is - एकवचन	was	does	has	plays
It	is - एकवचन	was	does	has	plays
We	are - अनेकवचन	were	do	have	play
They	are - अनेकवचन	were	do	have	play
Boy	is - एकवचन	was	does	has	plays
Boys	are - अनेकवचन	were	do	have	play

Rule 01

Two or more singular subject connected by and usually take a plural verb.

दोन किंवा दोनपेक्षा अधिक एकवचनी नाम/कर्ते and ने जोडले असतील तर अनेकवचनी क्रियापद येते.

Ex.

She and her cousin have left the station.

ती आणि तिची चुलतबहीण स्थानक सोडले आहे.

Rule- 02

If two singular nouns connected by and refer to the same person or thing or express the same idea, the verb must be singular.

जर दोन एकवचनी नाम and जुळवलेले असतील आणि त्यातून एकाच व्यक्तीचा किंवा गोष्टीचा उल्लेख होत असेल तर एकवचनी क्रियापद वापरावे.

Ex.

The poet and politician was granted pension.

कवी आणि राजकारणी यांना निवृत्त वेतन दिल्या गेले.

Rule ०३

If the subject is one of followed by a plural noun the verb is singular.जर वाक्यामध्ये one of च्या सोबत अनेकवचनी नाम येत असले तर क्रियापद एकवचनी असते.

Ex. one of my brothers is a doctor.
माझ्या भावांपैकी एकभाऊ डॉक्टर आहे.

Rule 04

If the singular subjects are preceded by each other or every verb is usually singular.

जर एकवचनी नामाच्या अगोदर each किंवा every येत असते, तेव्हा एकवचनी क्रियापद वापरावे.

Ex. Each boy and girl has a house to live
प्रत्येक मुलामुलींना राहण्यासाठी घर आहे.
Every man and woman earns money.
प्रत्येक स्त्री-पुरुष पैसे कमवतात.

Rule 05

Two or more singular subjects connected by either.....or, neither.....nor take a verb in the singular.

दोन किंवा अधिक एकवचनी कर्ते either.....or, neither.....nor ने जोडलेले असतील तर एकवचनी क्रियापद वापरावे.

Ex. Either Ram or Gopi has broken the windows.
रामाने किंवा गोपीने खिडकी तोडलेली आहे.

Rule 06

When subject joined by or, nor, are of different numbers the verb must be plural, and the plural subject must be replaced next the verb.

जेव्हा दोन भिन्न वचनी कर्ते or किंवा nor ने जोडले असतील तर दुसऱ्या कर्त्याला अनुसरून क्रियापद वापरावे.

Ex. Either Hari or his sons have ploughed the field.
हरी किंवा त्यांच्या मुलांनी शेत नांगरले आहेत.

Rule 7

If two subjects differing in number or person are connected by as well as the verb takes the number and person of the subject that stands first.

जेव्हा as well as ने भिन्न वचनी पुरुष कर्ते वाक्यात आले असतील तर पहिले वचन / पुरुष यांना अनुसरून क्रियापद वापरावे.

Ex.

Janki as well as her children is happy.

जानकी तसेच तीची मुले आनंदी आहेत.

Rule 8

When a plural noun denotes distance, weights or amounts of money the verb is singular.

जेव्हा अनेकवचनी नामाने अंतर, वजन किंवा रक्कम दर्शविल्या जाते तेव्हा एकवचनी क्रियापद वापरतात.

Ex.

१) Hundred miles is not a great distance.

शंभर मैल अंतर हे खुप अंतर नाही.

२) Three kilograms of sugar costs Rs.12/-

तीन किलोग्रॅम साखरेला 12 रू. लागतात.

३) Fifty thousand rupees is a big sum.

पन्नास हजार रुपये ही मोठी रक्कम आहे.

Rule 9

Two singular nouns connected by not only.....but also take a singular verb.

जेव्हा दोन एकवचनी नाम not only.....but also ने एकत्र जोडली जातात तेव्हा एक वचनी क्रियापद वापरावे.

Ex.

Not only air but also water is useful to men.

हवाच नव्हे तर पाणीसुद्धा माणसांसाठी उपयोगी आहे.

Rule 10

If the two subjects joined by not only.....but also differ in number or person, the verb agrees with the subject that stands last.

जर दोन भिन्न वचनी, भिन्न पुरुषी कर्ते not only.....but alsoने जोडले असतील तर दुसऱ्या कर्त्याला अनुसरून क्रियापद वापरावे.

Ex. Not only a cow but also goats give us milk.
गायच नव्हे तर बकऱ्यासुद्धा दुध देतात

Rule ११

A collective noun(समुहवाचक नाम) takes a singular verb when the collection is thought of as a whole.

जेव्हा समुदायवाचक संपुर्ण वर्गाचे प्रतिनिधीत्व करते तेव्हा एकवचनी क्रियापद वापरावे.

Ex. The flock of sheep is returning home.
मेंढ्याचा कळप घरी परत येत आहे.

Rule १२

A collective noun takes a plural verb if we think of the members of the group individually.

जेव्हा आपण समुहातील फक्त सभासदाचा विचार करतो तेव्हा अनेकवचनी क्रियापद वापरावे.

Ex. The committee were divided in their opinion.
समिती त्यांच्या मतानुसार विभागल्या गेल्या.

Rule १३

Some nouns which are plural in form, but singular in meaning take a singular verb.

काही नाम रुपाने अनेकवचनी वाटतात पण अर्थाने एकवचनी असतात तेव्हा एकवचनी क्रियापद वापरावे.

Ex. No news is good news.
कोणतीही बातमी ही चांगली नाही.
Mathematics is my favourite subject.
गणित हा माझा आवडीचा विषय आहे.

Rule १४

Some nouns which are singular in form, but plural in meaning, take a plural verb.

काही नाम रुपाने एकवचनी असतात. पण अर्थाने अनेकवचनी असतात, तेव्हा अनेक वचनी क्रियापद वापरावे.

Ex. The cattle are grazing.
गुरेढोरे चरत आहेत.
The people are educated.
लोक सुशिक्षित आहेत.

(शब्दसमुहाबदल एक शब्द)

०१. A person having infinite knowledge. - [Omniscient - सर्वज्ञानी]
 ०२. One who is all powerful - [Omnipotent - सर्वशक्तीमान]
 ०३. A man with evil reputation - [Notrious - कुप्रसिद्ध]
 ०४. Unmarried person - [Bachelor - अविवाहित]
 ०५. A woman whose husband is dead - [Widow - विधवा]
 ०६. A drama with an unhappy end - [Tragedy - दुःखान्त]
 ०७. One who looks bright side of - [Optimist - आशावादी]
 ०८. One who looks dark side of - [Pessimist - निराशावादी]
 ०९. A person who loves his own country - [patriot - देशभक्त]
 १०. A person who believes in the existence of God -[Theist - अस्तिक]
 ११. One who doesnot believe in the existence of God -
 [Atheist - नास्तिक]
 १२. A man whose wife is dead - [Widower - विधूर]
 १३. One who sells drugs - [Druggist - औषध विक्रेता]
 १४. Tricks performer - [Conjuror - जादूगार]
 १५. A communication without name - [Anonymous - निनावी]
 १६. A place where birds are kept - [Aviary - चिडिया घर]
 १७. A person who is well versed in law - [Jurist - कायदे पंडित]
 १८. One who has narrow and prejudicated religious views -
 [Bigot - सनातनी]
 १९. One who pretends to be what he is not - [Hypocrite - ढोंगी]
 २०. Proficient in many languages - [Linguist - परकीय भाषा जाणणारा]
 २१. A partner in crime - [Acomplice - गुन्हातील साथीदार]
 २२. Original inhabitants of a place - [A borigines - मुळचे रहिवासी]
 २३. One who has love and regards for others - [Altruist - इतरबद्दल प्रेम सदृच्छा]
 २४. One who has participates in games sports out not for money -
 [Amateur - दुसऱ्याच्या कल्याणाची चिंता करणारा]

२५. One who doesnot believe in government - [Anarchist - अराजक गजविणारा]
२६. Artificial tank for keeping live fish or plants - [Aquarium - मत्स्यालय]
२७. A person who prepares plans for buildings - [Architect - शिल्पकार]
२८. One who goes in a space vehicle - [Astronaut - अंतराळवीर]
२९. One who is self centred - [Goist - स्वार्थी मनुष्य]
३०. One who rides on a horese - [Equestrain - घोडस्वार]
३१. One who is inclined to fight - [Brillicose - भांडखोर]
३२. A collector admirer and lover of books - [Bibliophile - पुस्तकाची आवड असणारा]
३३. Custom of having two husbands two wives - [Bigamy - एकाच वेळी दोन बायका अथवा दोन नवरी असणे]
३४. A member of a middle class - [Bourgeois - मध्यमवर्गाचा मनुष्य]
३५. A woman with brown hair and fair complexion - [Blonde - फिकट तपकिरी केस आणि शुभ्र कातडी असणारी स्त्री]
३६. A animal who walks on two feet - [Biped - दोन पायांचा प्राणी, द्विपद]
३७. A colleague belonging to the same country - [Compatriot - देशबांधव]
३८. Satisfied with one`s won achievement - [Complacent - आत्मसंतुष्ट]
३९. Living in the same period - [Contemporary - समकालीन]
४०. Universal in outlook - [Cosmopolitan - विशाल दृष्टिकोन असलेला]
४१. One who easily believe in others - [Credulous - भोळा, भोळसट]
४२. One who considers human nature as evil - [Cynic - केवळ दोषच ज्याला दिसतात असा माणूस]
४३. One over ensthusiastic especially in religion - [Fastidiouse - अतिचोखंदळ]
४४. One who champions the cause of woman - [Feminist - स्त्रियांचा समान हक्काचा पुरस्कर्ता]
४५. One belonging to another country - [Foreigner - परका]
४६. Large groups of stars in the sky - [Galaxy - आकाशगंगा]
४७. One who eats too much - [Glutton - खादाड मनुष्य]
४८. One who sympathies with and several the people - [Humanitar-ian - मनुष्य जातीच्या सुखासाठी जडणारा]

४९. One who and not read - [Illiegal - निरक्षर]
 ५०. A person disabale by illness - [Incalid - आजाराने अथवा अन्य कारणाने असमर्थ असणारा]
 ५१. One who eats vegetables - [Vegetarian - शाकाहारी]
 ५२. One who tries to discover secret information - [Spy - गुप्तचर]
 ५३. The murder of one`s own father - [Patricide - पितृहत्या करणारा]
 ५४. One who walks on foot - [Pedestrian - पादचारी]
 ५५. An unmarried woman - [Spinster - कुमारी]
 ५६. One who comes to foreign land to settle there - [Immigrant - स्थलांतरित]
 ५७. A person who makes broken window glasses - [Glazier - काचा बसविणारा]
 ६२. A person given to continual talking - [Loquacious - वाचाळ]

प्राणी व त्यांची पिल्ले

०१. Bear -अस्वल -cub	२०. Cow- गाय- calf
०२. Fox - कोल्हा -cub	२१. Wasp- गांधील माशी - grub
०३. Leopard - हरीण -cub	२२. Salmon - मासा- parr
०४. Lion -सिंह - cub	२३. Elephant- हत्ती - calf
०५. Tiger -वाघ - cub	२४. Stap- बेडकासारखा मासा - calf
०६. Wolf -लांडगा-cub	२५. Whale- देवमासा - calf
०७. Mare - घोडी - colt, foal	२६. Bee- मधमाशी - grub
०८. Goose-हंस- gosling	२७. Bird- पक्षी - nesting
०९. Eagle-गरुड - eaglet	२८. butterfly - फुलपाखरु - caterpillar
१०. Hare -ससा - leveret	२९. Moth - पतंग- caterpillar
११. Owl- घुबड - owlet	३०. Cat- मांजर - kitten
१२. Pig- डूक्कर - piglet	३१. Cock - कोंबडा- chicken
१३. Swan- राजहंस- cygnet	३२. Dog - कुत्रा- puppy
१४. Kangaroo-कांगारु - joey	३३. Duck - बडक - ducking
१५. Man - माणूस - child	३४. Frog- बेडूक - todpole
१६. Sheep-मेंढी - lamb	३५. Gander- नरहंस- gosling
१७. Kangaroo - कांगारु - joey	
१८. Ewe- मेंढी - lamb	
१९. Buffalo- म्हैस- calf	

Parts of Speech

शब्दांच्या जाती

- ▶ In order to study language all words are placed in classes or categories called **parts of speech**.
- ▶ There are eight parts of speech: **Noun, adjective pronoun, verb, adverb, preposition, conjunction** and **Interjection**. We have already read a little about these parts of speech lower classes, Let's recite this poem of part of speech.

Poem of Parts of speech

Every name is called a **noun** (नाम)
 As field and fountain, street and town.
 In place of Noun the **pronoun** (सर्वनाम) stands
 As he and she can clap their hands.
 The **adjective** (विशेषण) describes a thing as magic
 wand or bridal ring.
 The **verb** (क्रियापद) means action, something done.
 To read and write to jump and run.
 How things are done the **adverbs** (क्रियाविशेषण) tell.
 As quickly, slowly, badly, well.
 The **preposition** (शब्दयोगी अव्यय) shows relation.
 As in the street or at the station.
Conjunctions (उभयान्वी अव्यय) Join in many ways.
 Sentences words, or phrase and phrases.
 The **interjection** (केवलप्रयोगी अव्यय) cries out Hark.
 I need an **exclamation mark**.

NUMBER OF NOUNS

● एकवचन - अनेकवचन

खालील जोड्या काळजीपूर्वक पहा. त्यांतील फरक लक्षात घ्या.

Tree	ट्री	झाड	Trees	ट्रीज	झाडे
Box	बॉक्स	खोके	Boxes	बॉक्सेस	खोकी
Ox	ऑक्स	बैल	Oxen	ऑक्सेन	बैल
Man	मॅन	पुरुष	Men	मेन	पुरुष

- ▶ प्रत्येक जोडीतील पहिला शब्द एकच गोष्ट आहे असे दाखवितो. (एक झाड, एक बॉक्स, एक पुरुष), तर दुसरा शब्द अनेक गोष्टी आहेत, असे दाखवतो. (अनेक झाडे, अनेक बॉक्स, अनेक बैल, अनेक पुरुष). जे नाम (Noun) एक व्यक्ती किंवा वस्तू आहे असे दाखवते. त्याला एकवचन (**Single Number**) म्हणतात. उदा. **Boy, Girl, Cow, Bird, Pen.** जे नाम (**noun**) एकापेक्षा अधिक वस्तू किंवा व्यक्ती दाखवते त्याला अनेकवचन (**Plural Number**) असे म्हणतात. अनेकवचने कशी तयार होतात ?

१. सामान्यतः शब्दापुढे 'S' व्यंजन लावल्यानंतर अनेकवचन तयार होते. उदा.

Boy	२♂♂	♂♂♂	Boys	बॉईज	मुले
Girl	गर्ल	मुलगी	Girls	गर्ल्स	मुली
Pen	पेन	पेन	Pens	पेन्स	पेन
Desk	डेस्क	बाक	Desks	डेस्कस्	बाके

२. ज्या नामाच्या शेवटी 'S', 'Sh', 'Ch' किंवा 'x' व्यंजन येते, त्यांच्यापुढे 'es' लावल्यानंतर अनेक वचन तयार होते. उदा.

Class	क्लास	वर्ग	Classes	क्लासेस	वर्ग
Kiss	किस	चुंबन	Kisses	किसेस	चुंबन
Bush	बुश	झुडूप	Bushes	बुशेस	झुडूपे
Brush	ब्रश	कुंचला	Brushes	ब्रशेस	कुंचले
Match	मॅच	सामना	Matches	मॅचेस	सामने
Watch	वॉच	घड्याळ	Watches	वॉचेस	घड्याळे
Tax	टॅक्स	कर	Taxes	टॅक्सेस	कर

३. सामान्यतः ज्या नामाच्या शेवटी 'O' हे व्यंजन असते त्याच्यापुढे 'es' लावल्यानंतर अनेक वचन तयार होते. उदा.

Mango	मॅंगो	आंबा	Mangoes	मॅंगोज्	आंबे
Hero	हिरो	नायक	Heroes	हिरोज्	नायक
Potato	पोटॅटो	बटाटा	Potatoes	पोटॅटोज्	बटाटे
Echo	एको	प्रतिध्वनी	Echoes	एकोज्	प्रतिध्वनी

४. मात्र काही नामे ज्यांच्या शेवटी 'O' व्यंजन असते आणि जी बोलताना नेहमी वापरली जात नाहीत अशा शब्दांपुढे 'es' न लावता 'S' लावून अनेक वचन तयार होते. (ही नामे अपवादच आहेत) उदा.

Solo- सोलो-एकटयाने केलेली क्रिया Ratio- रेशो -गुणोत्तर	Solos- सोलोज् एकटयाने केलेली क्रिया Ratios- रेशोज् गुणोत्तरे
Memento- मेमेन्टो-स्मरणचिन्ह	Mementos- मेमेन्टोज्-स्मरणचित्रे
Photo- फोटो-छायाचित्र	Photos- फोटोज्-छायाचित्रे
Stereo- स्टिरिओ-एकाचवेळी	Stereos- स्टिरिओज्
निरनिराळ्या ठिकाणाहून आवाज उमटत आहे असा भास उत्पन्न करणारा	एकाचवेळी निरनिराळ्या ठिकाणाहून आवाज उमटत आहे असा भास उत्पन्न करणारा

५. ज्या नामांच्या शेवटी 'Y' हे व्यंजन असते त्या शब्दाच्या शेवटी 'Y' व्यंजन जाऊन त्याऐवजी 'i' हा स्वर येतो आणि त्यापुढे 'es' लावले जाते. उदा.

Baby	बेबी	बालक	Babies	बेबीज्	बालक
Army	आर्मी	सैन्य	Armies	आर्मीज्	सैन्य
Lady	लेडी	स्त्री	Ladies	लेडीज्	बायका
Thief	थीफ	चोर	Thieves	थीव्हज्	चोर
Leaf	लीफ	पान	Leaves	लीव्हज्	पाने
Wolf	वुल्फ	लांडगा	Wolves	वुल्व्हज्	लांडगे
Shelf	शेल्फ	सामानाची फळी	Shelves	शेल्व्हज्	सामानाच्या फळ्या
Life	लाईफ	जीवन	Lives	लाईव्हज्	जीवन
Calf	काफ	वासरु	Calves	काल्व्हज्	वासरे
Loaf	लोफ	लादी(पावाची)	Loaves	लोव्हज्	लाद्या
Knife	नाईफ	सुरी	Knives	नाईव्हज्	सुऱ्या

७. काही नामाच्या शेवटी F असते त्यास ves हा प्रत्यय न लावता s हा प्रत्यय लागतो.

Chief	चीफ	प्रमुख	Chiefs	चीफ्स	प्रमुख
Roof	रूफ	छत	Roofs	रूफ्स	छते
Safe	सेफ	तिजोरी	Safes	सेफ्स	तिजोऱ्या
Proof	प्रूफ	पुरावा	Proofs	प्रूफ्स	पुरावे
Belief	बीलीफ	विश्वास	Beliefs	बीलीफ्स	विश्वास
Dwarf	ड्वार्फ	ठेंगा माणूस	Dwarfs	ड्वार्फ्स	ठेंगू माणसे
Hoof	हूफ	खुर(जनावराचा)	Hoofs	हूफ्स	खुरे
Gulf	गल्फ	आखात	Gulfs	गल्फ्स	आखाते
Serf	सर्फ	गुलाम	Serfs	सर्फ्स	गुलामे

GENDER OF NOUNS - नामाचे लिंग

► There are Four Gender चार लिंग आहेत.

०१. Masculine Gender [पुल्लिंग]

ज्या नामाने पुरुष (male) जातीचा बोध होतो. त्यास पुल्लिंग (Masculine Gender) म्हणातात.

Ex.	Boy,	Lion,	Dog,	Horse, etc.
	मुलगा	सिंह	कुत्रा	घोडा

०२. Feminine Gender (स्त्रीलिंग)

स्त्री जातीचा बोध होतो त्यास स्त्रीलिंग (Feminine Gender) म्हणतात.

Ex.	Girl,	Lioness,	Bitch,	Mare, etc
	मुलगी,	सिंहिण,	कुत्री,	घोडी

०३. Common Gender [सामान्य लिंग]

ज्या शब्दाने पुरुष व स्त्री या दोन्ही जातीचा बोध होतो त्यास (Common Gender) म्हणतात.

Ex.	Child,	Person,	Friend,	Student
	Baby,	Parent,	Pupil,	Servant,
	Thief,	Enemy,	Cousin,	Orphan.
	मुल,	माणूस, मित्र,	विद्यार्थी,	मुल, पालक, शिष्य, नोकर, चोर,
	दुश्मन,	चुलत,	अनाथ	

०४. Neuter Gender [नपुसंकलिंग]

ज्या शब्दाने निर्जीव पदार्थ जे परुषही नसतात आणि स्त्रीही नसते, त्यास Neuter Gender असे म्हणतात. अचेतन किंवा निर्जीव वस्तूला नपुसंकलिंगी म्हणतात.

Ex.	Book,	Pen,	Room,	Tree
	पुस्तक,	लेखणी,	खोली,	झाडे

नियम : मूळ नामास (ess) प्रत्यय लावून (Feminine) स्त्रीलिंगी बनवतात.

०१.	Auther	-	लेखक	Authoress
०२.	Editor	-	संपादक	Editress
०३.	Baron	-	जहागीरदार	Baroness
०४.	Giant	-	राक्षस	Giantess
०५.	Heir	-	वारस	Heiress
०६.	Host	-	यजमान	Hostess
०७.	Murderer	-	खुनी	Muderress
०८.	Lion	-	सिंह	Lioness
०९.	Manager	-	व्यवस्थापक	Manageress
१०.	Mayor	-	महापौर	Mayoress
११.	Patron	-	आश्रयदाता	Patroness
१२.	peer	-	सरदार	Peeress
१३.	Poet	-	कवी	Poetess
१४.	Priest	-	पुजारी	Priestess
१५.	Prophet	-	भविष्यकार	Prophtess
१६.	Shepherd	-	धनगर	Shepherdess
१७.	Steward	-	कारभारी	Stewardess
१८.	Viscount	-	सरदार	Viscountess
१९.	Baron	-	जहागीरदार	Baroness

नियम : खालील (Masculine noun) चे अंतिम स्वर (Vowel) वगळून -ess प्रत्यय लावतात.

०१.	Actor	-	कलाकार	Actress
०२.	Benefactor	-	दाता	Benefactress
०३.	Conductor	-	वाहक	Conductress
०४.	Enchanter	-	जादूगार	Enchanteress
०५.	Founder	-	संस्थापक	Foundress
०६.	Hunter	-	शिकारी	Hunteress
०७.	Instructor	-	मार्गदर्शक	Instructor
०८.	Negro	-	निग्रो मनुष्य	Negress
०९.	Abbot	-	मठाधिपती	Abbess
१०.	Arbitrator	-	पंच	Arbitress
११.	Emperor	-	सम्राट	Emperress
१२.	Preceptor	-	उपदेशक	Preceptress
१३.	Prince	-	राजपुत्र	Princess
१४.	Seamster	-	शिंपी	Seamsteress
१५.	Songster	-	गायक	Songsteress
१६.	Tempter	-	सैतान	Temptress
१७.	Tiger	-	वाघ	Tigress
१८.	Traitor	-	देशभक्त	Traitress
१९.	Waiter	-	वाढपी	Waitress
२०.	Master	-	मालक	Mistress

नियम : पुल्लिंग नामाचे स्त्रीलिंगी बनविण्यासाठी -ess जास्त प्रचलित आहे. पण काही वेळेस खालीलप्रमाणे सुध्दा बनवतात.

०१.	Hero	-	नायक	Heroine
०२.	Sultan	-	सुलतान	Sultana
०३.	Signor	-	इटालियन मनुष्य	Signora
०४.	Fox	-	कोल्हा	Vixen
०५.	Czar	-	शाहीराजा	Czarina
०६.	Administrator	-	प्रशासक	Administratrix
०७.	Executor	-	मृत्युपत्राचा व्यवस्थापक	Excatrix

नियम : नामाच्या पहिले किंवा शेवटचे शब्द बदलून स्त्रीलिंगी बनवितात.

०१.	Bull - Calf	-	गोर	Cow - Calf - वासरु
०२.	Cock -Sparrow-		चिमणा	Hen - Sparrow -
०३.	He - Goat	-	बकरा	She - Goat -
०४.	He - Bear	-	अस्वल	She - Bear -
०५.	Jack - ass	-	गाढव	Jenny - ass -
०६.	Man - Servant	-	नौकर	Maid - Servant -
०७.	Grand Father	-	आजोबा	Grand Mother - आजी
०८.	Great- Uncle	-	आजोबा भाऊ	Great Aunt - अजोबाच्या भावाची बायको
०९.	Land - Lord	-	जमीनदार	Land - Lady -
१०.	Milk - Man	-	दुधवाला	Milk - Woman -
११.	Pea - Cock	-	मोर	Pea - Hen
१२.	Washer - Man	-	धोबी	Washer - Women

No.	Masculine	Feminine
०१.	Father - वडील	- Mother - आई
०२.	Brother - भाऊ	- Sister - बहीण
०३.	Dog - कुत्रा	- Bitch - कुत्री
०४.	Cock - कोबडा	- Hen - कोंबडी
०५.	Gentleman - सभ्य माणूस	- Lady - बाई
०६.	Husband - पती	- Wife - पत्नी
०७.	Man - पुरुष	- Woman - स्त्री

०८.	Sir	- साहेब	- Madam	- बाईसाहेब
०९.	King	- राजा	- Queen	- राणी
१०.	Nephew	- पुतण्या	- Niece	- पुतणी
११.	Uncle	- काका	- Aunty	- काकु
१२.	Horse	- घोडा	- Mare	- घोडी
१३.	Papa	- वडील	- Mom	- आई
१४.	Boy	- मुलगा	- Girl	- मुलगी
१५.	Lad	- पोरगा	- Lass	- पोरगी
१६.	Son	- मुलगा	- Daughter-	मुलगी
१७.	Bachelor	- अविवाहित	- Sinster	- कुमारी
१८.	Barber	- केशकर्तक	- Hairdresser-	केशकर्तीका
१९.	Widower	- विधूर	- Widow	- विधवा
२०.	Landlord	- मालक	- Landlady-	मालकीण
२१.	Drake	- बदक	- Duck	- बदक
२२.	Buck	- काळवीट	- Doe	- हरीण
२३.	God	- देव	- Goddess-	देवी
२४.	Boor	- डुक्कर	- Sow	- डूकरीण
२५.	Colt	- घोड्याचे पिल्लू	- Filly	- शिंगरु
२६.	Beau	- नखरेल	- Conqueffe-	नखरेवाली
२७.	Monk	- साधू	- Nun	- साध्वी
२८.	Stag	- काळवीट	- Hind	- काळवीट
२९.	Old	- म्हातारा	- Granny	- म्हातारी
३०.	Wizard	- जादूगार	- Witch	- चेटकीन
३१.	Bridgroom	- नवरदेव	- Bride	- वधू
३२.	Father in Law	- सासरा	- Mother in Law	- सासु
३३.	Brother in Law-	भाऊजी	- Sister in Law	- वहीनी

USE “ AS SOON AS”

As soon as ज्याक्षणी.....त्याक्षणी
No sooner.....than
ज्याक्षणी.....त्याच क्षणी

- 1) जेव्हा दोन वाक्ये एकत्र करण्यास दिलेली असतील तेव्हा ज्या वाक्यामध्ये पहिली क्रिया झालेली आहे, त्या वाक्याच्या सुरुवातीस **As soon as** वापरावे. पहिले वाक्य संपताच स्वल्पविराम वापरावा व दुसरे वाक्य लिहावे.
- 2) **As soon as** च्या वाक्यामध्ये **No sooner.....than** वापरताना, **As soon as** ऐवजी **No sooner** वापरावे.
- 3) कर्ताला व काळाला अनुसरून योग्य साह्यकारी क्रियापद वापरावे.
- 4) साध्या वर्तमान काळात **do/ does** साध्या भुतकाळात **did** हे साह्यकारी क्रियापद वापरावे.
- 5) स्वल्पविराम वगळून **than** लिहावे.

E.g.

- 1) They got married, they went to honeymoon.
त्यांनी लग्न केले. ते मधूचंद्रासाठी गेले.
- As soon as they got married, they went to honeymoon.
- No sooner did they get married than they went to honeymoon.

०१. As soon I saw a tiger, I ran away.
०२. As soon as you entered in the room, the thief ran away.
०३. As soon as you reached the top of the hill, you waved your handkerchiefs.
०४. As soon as he touched to donkey, It kicked him.
०५. As soon as she reached in police station, she was surrounded by police force.
०६. As soon as the hare jumped into the fire, It began to rain.
०७. As soon as we finished our work, we set out for home.
०८. As soon as they got the phone call, they left for Kollapur.
०९. As soon as the former finished his speaking, he went to field.
१०. As soon as the Girls woke up, they ran rapidly.

USE “ SHALL / WILL / GOING TO”

- १) दिलेल्या वाक्यातील shall/ will वगळून am, is , are, going to वापरावे.
- २) जवळचा बेत किंवा भविष्य काळ दर्शविण्यासाठी going to चा वापर करतात.

०१. I shall read the story tomorrow.	मी उद्या कथा वाचणार.
०२. You will sweep the rooms.	तु खोल्या झाडणार.
०३. You will learn driving.	तूम्ही चालवायला शिकणार.
०४. He will defeat all his enemies.	तो त्याच्या सर्व शत्रूंचा पराभव करणार.
०५. She will write an essay.	ती एक निबंध लिहिणार.
०६. It will rain before evening.	सांजपूर्वी पाऊस पडणार.
०७. We shall climb this tree.	आम्ही ह्या झाडावर चढणार.
०८. They will invite us.	ते आम्हाला आमंत्रित करणार.
०९. Shilla will build a new house.	शीला नवीन घर बांधणार.
१०. Boy's will fly kites.	मुले पतंग उडविणार.

USE “ OTHERWISE/ OR ” नाहीतर

दिलेल्या वाक्यातील **otherwise** वगळून **or** वापरावे.

१. Talk properly or I shall beat you.
योग्य बोला नाहीतर मी तुला मारणार.
२. Run quickly or you will miss the bus.
लवकर पळा नाहीतर तुझी गाडी चूकेल.
३. Wear the sweater or you will catch cold.
स्वेटर घाल नाहीतर तुम्हाला सर्दी होईल.
४. Give him all the money or he will kill you.
त्याला सर्व पैसे द्या नाहीतर तो तुला ठार मारेल.
५. Obey your mother or she will angry.
तुमच्या आईची आज्ञा पाळा नाहीतर ती रागवेल.

USE “ I HAVE NO OBJECTION ” माझी काही हरकत नाही

- ▶ I don't mind standing here.
- ▶ You don't writing a letter to her.
- ▶ You don't mind giving up this place for him.
- ▶ He doesn't mind working till late.
- ▶ She doesn't mind taking away her cycle.
- ▶ We don't mind serving our own food.
- ▶ They don't mind coming a second time.
- ▶ Teacher doesn't mind travelling in a class III

“ DEGREE ” विशेषणाचा तर तम भाव

दोन किंवा अनेक भिन्न नामांतील किंवा सर्वनामातील एकाच गुणाचा तुलनात्मक विचार करताना भिन्न रूपे वापरावी लागतात. यालाच तरतमभाव वाचक विशेषण किंवा Degree म्हणतात.

► Adjective (विशेषण) :

नामाबद्दल विशेष माहिती सांगणाऱ्या शब्दाला Adjective (विशेषण) म्हणतात.

e.g. He is a **blind** boy. She is **lame** girl

► Adverb (क्रियाविशेषण) :

क्रियेबद्दल विशेष माहिती सांगणाऱ्या शब्दाला Adverb (क्रियाविशेषण) म्हणतात.

e.g. His writing is **very** good.

► Degree (तरतमभाव) :

दोन वस्तू, दोन व्यक्ती व दोन स्थळे किंवा अनेकात एक श्रेष्ठविषयी आपण आपले विचार मांडतो, त्यास Degree (तरतमभाव) म्हणतात.

Degree चे तीन प्रकार

●	Positive Degree (P.D.)	(स्थिर भाव)
●	Comparative Degree (C.D.)	(तर भाव)
●	Superlative Degree (S.D.)	(तम भाव)

- **नियम :** मुळ विशेषणाला er प्रत्यय लावून C.D. व est प्रत्यय लावून S.D. बनवितात.

P.D.	C.D. अधिक	S.D. सर्वाधिक
as.....as	....er	....est
Tall - उंच	taller	tallest
Small- लहान	smaller	smallest
Great - महान	greater	greatest

- **नियम :** जर मुळ विशेषणाचे शेवटचे अक्षर e असेल तर त्यांचे C.D. बनवताना r प्रत्यय व S.D. बनवताना st प्रत्यय लावावा.

P.D.	C.D. अधिक	S.D. सर्वाधिक
Wise - शहाणा	wiser	wisest
Nice - छान	nicer	nicest
Fine - छान	finer	finest

- **नियम :** जर मुळ विशेषणाचे शेवटचे अक्षर y असून त्यापूर्वी व्यंजन असेल तर अंतिम अक्षर (y) वगळून C.D. मध्ये **ier** व S.D. मध्ये **iest** प्रत्यय लावावे.

P.D.	C.D. अधिक	S.D. सर्वाधिक
Lazy - आळशी	lazier	laziest
Busy - मग्न	busier	busiest
crazy - पागल	crazier	craziest

- **नियम :** जर मुळ विशेषणाचे शेवटचे अक्षर व्यंजन असून त्यापूर्वी स्वर असेल तर अंतिम अक्षर दोन वेळेस लिहून C.D. मध्ये **er** व S.D. मध्ये **est** प्रत्यय लावावे.

P.D.	C.D. अधिक	S.D. सर्वाधिक
Hot - गरम	hotter	hottest
Big - मोठा	bigger	biggest
Thin - हडकूळी	thinner	thinnest

- **नियम :** जर विशेषणामध्ये तीन किंवा तीनपेक्षा जास्त स्वर (a, e, i, o, u) असतील तर C.D. करताना **more** व S.D. करताना **most** वापरावे

P.D.	C.D. अधिक	S.D. सर्वाधिक
Beautiful - सुंदर	more beautiful	most beautiful
Difficult - अवघड	more difficult	most difficult
Handsome - देखणा	more handsome	most handsome

नियम : काही विशेषणाचे C.D. व S.D. रूप अनियमित बनते.

P.D.	C.D. अधिक	S.D. सर्वाधिक
Good चांगला	better	best
Well चांगला	better	best
Bad वाईट	worse	worst

P.D. = I am as poor as you.

मी तुझ्याएवढाच गरीब आहे.

C.D. = You are not poorer than I. तु माझ्यापेक्ष अधिक गरीब नाहीस.

०१. You are as tall as he.	तुम्ही त्याच्याएवढेच उंच आहात.
०२. Dhamma is as active as amar.	धम्मा हा अमरएवढाच चपळ आहे.
०३. You are as honest as they.	तुम्ही त्याच्याएवढेच प्रामाणिक आहात.
०४. He is as short as she.	तो तिच्याएवढाच लहान आहे.
०५. She is as fat as her husband.	ति तिच्या नवऱ्याएवढीच लठ्ठ आहे.
०६. It is as easy as English.	ते इंग्रजीएवढे सोपे आहे .
०७. We are as happy as you.	आम्ही तुमच्याएवढे आनंदी आहोत.
०८. They are as lazy as women.	त्या बायका एवढ्या आळशी आहेत.
०९. Hari is as clever as umesh.	हरी उमेशएवढाच हुशार आहे.
१०. Old shirt is as cheap as new shirt.	जुना शर्ट नवीन शर्टएवढाच स्वच्छ आहे.

०१. Shakuntala is the best drama in Sanskrit.
शकुंतला हे संस्कृतमधील चांगले नाटक आहे.
०२. Mount Everest is the highest peak in the Himalayas.
माऊंट एव्हरेस्ट हे हिमालयातील सर्वात उंच शिखर आहे.
०३. Shakespeare is the greatest of the English poems.
शेक्सपिअर हा इंग्रजी कवींमध्ये सर्वात महान आहे.
०४. Taj mahal is the most beautiful building in the world.
ताजमहल ही जगातील सुंदर वास्तू आहे.
०५. The lokmat is the most powerful newspaper in maharashtra.
लोकमत हे महाराष्ट्रातील शक्तिशाली वर्तमानपत्र आहे.

०१. I am one of the most famous teachers in Nanded.
मी नांदेडमधला सर्वात प्रसिद्ध शिक्षक आहे.
०२. The Nile is one of the largest rivers in the world.
नाईल नदी जगातील सर्वात लांब नदी आहे.
०३. Tagore was one of the most famous of Indian poets.
टागोर हे भारतातील सर्वात प्रसिद्ध कवी होते.
०४. Akbar was one of the most enlightened monarchs in India.
अकबर हा भारतातील सर्वात प्रवर्त राजा आहे.

USE WHO

Who जो जो जे / ज्याने, ज्याला, जिला,

Pattern : S + V_r + O, who + V_r + O

नियम : दुसऱ्या वाक्यातील कर्ता वगळून Who वापरावे.

Who चा उपयोग कर्त्याला अनुसरून करतात.

०१. I have one brother, he is in America

Ans. I have one brother, who is in America.

०२. You called the poen, who is lame.

०३. You love students, who have all good qualities.

०४. He is the man who bought a car last week.

०५. She laughs best, who laughs last.

USE " WHOSE "

► **Note :-** वाक्यातील His, her, my, your, their, It's या शब्दांच्या ऐवजी whose वापरावे.

पष्ठीदर्शक किंवा 's अपॉस्ट्रॉफी (apostrophr) यांचा सुध्दा लोप होत असतो.

०१. This is a boy, whose father is mayor.

हा मुलगा आहे, ज्याचे वडील महापौर आहेत.

०२. You saw a girl, whose face was very beautiful.

तु एक मुलगी पाहिलास जिचा चेहरा फार सुंदर होता.

०३. He is man whose scientific knowledge is great.

हा तोच व्यक्ती आहे ज्याचे वैज्ञानिक ज्ञान महान आहे .

०४. She was a girl, whose purse was stolen in the bus.

ती मुलगी होती जिचा बटवा बसमध्ये चोरीला गेला होता .

USE " WHERE " जेथे -तेथे

दिलेल्या पहिल्या वाक्यातील स्थळाला, ठिकाणाला अनुसरून दुसऱ्या वाक्यात Where वापरतात.

जर दुसऱ्या वाक्यात there असेल तर there वगळून where वापरावे.

दोन वाक्यांना एकत्र करण्यासाठी where वापरतात.

०१. This is the house. I was born. This is the house where I was born.

हे तेच घर आहे. जेथे मी जन्मलो.

०२. Please tell me. You live.

०३. You may go. You like.

०४. He will go to class. He will get a job.

०५. They entered into the cottage (झोपडी). Saint was living there.

USE “ NOT ONLY BUT ALSO ”

हेच नव्हे तर ..... ते सुद्धा

- ▶ दोन वाक्यांना एकत्र करण्यासाठी Not only but also चा वापर करतात.
- ▶ जेव्हा वाक्यामध्ये कर्ते भिन्न असतात तेव्हा वाक्याची सुरुवात Not only ने करावी.
- ▶ जेव्हा कर्म भिन्न असतात तेव्हा समान भाग सुरुवातीला लिहावा व भिन्न कर्म Not only ..... but also ने जुळवावे.
- Father keeps pigeon, Mother keeps pigeon.
वडिल कबुतर पाळतात, आई कबुतर पाळतात.
Ans Not only father but also mother keeps pigeon.
वडिलच नव्हे तर आईसुद्धा कबुतर पाळतात.
Pigeon gives message to Father, Pigeon gives message to Mother.
कबुतर वडिलांना संदेश देतात, कबुतर आईला संदेश देतात.
Pigeon gives the message to not only father but also mother.
कबुतर वडिलांनाच नव्हे तर आईलासुद्धा संदेश देतात.

०१. I love my Mother. I love my Father

- ०२. He is listening music. He is writing sentences.
- ०३. I love my wife. I love my children.
- ०४. He was a great poet. He was a great patriot.
- ०५. She sings well. She paints well.

USE “ NEITHER NOR ”

हे ही नाही ते ही नाही.

- ▶ जर वाक्यात do, does, did शिवाय दुसऱ्या सहायकारी क्रियापदासोबत not आलेले असेल तर not वगळून ते सहायकारी क्रियापद जशास तसे वापरावे.
- ▶ जर वाक्यामध्ये कर्ते भिन्न असतील तर वाक्याची सुरुवात Neither.....nor ने करावी.
- ▶ दिलेल्या वाक्यातील नकारार्थी शब्द (no, not, never, etc) वगळावेत.
- ▶ दोन्ही वाक्यातील समान भाग एकदाच लिहावा.
- ▶ साध्यावर्तमान काळात donot वगळून मूळ क्रियापद वापरावे. does not वगळून मुळ क्रियापदास s, किंवा es प्रत्यय लावावा.
- ▶ जर वाक्यांमध्ये कर्ता व क्रियापद समान असतील तर दोन भिन्न कर्मांना Neither .....nor एकत्र करावे.
- ▶ जर वाक्यामध्ये कर्म क्रियापद समान असतील तर दोन भिन्न कर्त्यांना Neither.....not एकत्र वापरावे.

०१. I had not completed my study. I had not completed my practical.
I had completed neither my study nor my practical.
मी माझा अभ्यास पूर्ण केला नाही, प्रात्यक्षिक पण पूर्ण केले नाही.
०२. You do not understand English. You do not understand French.
०३. You are not beautiful. You are not active.
०४. He was not happy. He was not content.
०५. She had not money. He had not money.

USE “ EITHER... OR ” हे किंवा ते.

I sip tea, I sip milk.

I sip either tea or milk.

मी चहा किंवा दुध घेईन.

१. You want money, you want honesty.
२. You read english, you read Hindi.
३. He spends money, He invests it.
४. She teaches history, she teaches geography.

CONDINTIONAL SENTENCES अटदर्शक वाक्य

पूर्ण होऊ शकणारी अट

- अटदर्शक वाक्यामध्ये खालीलप्रमाणे काळाचा क्रम असतो.

If simple present tense, Simple future tense.

If I do not study hard, I shall fail in exam.

जर मी कठीण अभ्यास केलो नाही तर मी परीक्षेत नापास होणार.

Unless वापरताना If वगळावे.

- जर वाक्यात do not असेल तर do not मुळ क्रियापद वापरावे जर does not वाक्यात असेल तर does not वगळून मुळ क्रियापदास s.किंवा es प्रत्यय लावावे.

If I do not study hard, I shall fail in exam.

(rewrite the sentences using `` Unless``)

Unless I study hard I shall fail in Exam.

Impossible Condition (अशक्य अट)

- अशा प्रकारच्या वाक्यामध्ये क्रिया घडून गेलेली असते, यातील If च्या सोबतचे क्रियापद पूर्ण भुतकाळात असते, तर दुसरे क्रियापद पूर्ण वर्तमानकाळात असते.

If + s + would have + p.p. + o, s + have/has + p.p. + o

If you would have studied, you have passed.

- जर तु अभ्यास केला असता तर तु पास झाला असता.

UNLESS.....IF NOT (जर नाही तर)

०१. If I do not ring the bell, the servant will not come.

Unless I ring the bell the servant will not come.

जर मी बेल वाजवली नाही तर शिपाई येणार नाही.

०२. If you do not give up bad habits, you will spoil your health.

०३. If you don't read it, you won't understand.

०४. If he does not work hard, he won't succeed.

०५. If she does not run fast, she will miss the train.

MAKE IN NEGATIVE /AFFIRMATIVE होकारार्थी- नकारार्थी चा वापर

- दिलेल्या होकारार्थी वाक्याचे नकारार्थी वाक्य करताना वाक्याची रचना बदलावी परंतु वाक्याचा अर्थ मात्र तोच राहिला पाहिजे.
- नकारार्थी वाक्यात प्रामुख्याने नकार दर्शविणारे शब्द No, not, never, nobody, no one, nothing, none, not far, no other, not many, not only.....but also, not long before, no sooner.....than, none but neither.....nor. नकारार्थी वाक्याचे नकारार्थी करा किंवा नकारार्थी वाक्याचे होकारार्थी करा, पण वाक्याच्या अर्थामध्ये बदल होणार नाही याची काळजी घ्या.
- विरुद्धार्थी शब्द कधी Less, non, dis, mis, un, in, ir, सारख्या प्रत्ययाचा वापर केले जाते.

Useful-useless, Violence-nonviolence,

Regular-irregular, possible-impossible.

उदा. Q. : He is lazy.

Ans. : He is not active.

Q. : Everybody was right yesterday.

Ans. : Nobody was wrong yesterday .

MAKE AFFIRMATIVE

- होकारार्थी वाक्यामध्ये Hardy any, too, without, little or a little, fail to, only, soon, free from इत्यादी शब्दांचा समावेश असू शकतो.

- **Make the following sentences affirmative without change in meaning.**

I will give up my hope	-	I will keep up my hope.
You never believe in me	-	You will always disbelieve me.
You can't tell him what it is what it is.	-	You are unable to tell him what it is.
He did not speak.	-	He was silent.
Her husband is not dead.	-	Her husband is alive.
It is useless	-	It is no use.
We had n idea about it.	-	(hardly any).
Her mother does not understand her.	-	(fails to)
It was a cloudy day.	-	It was not sunny day.
My grandmother is too weak to walk.	-	It was not possible to continue this way. (impossible)
It was a big bird.	-	It was not a small bird.

MAKE POLITE SENTENCES

- ज्या वाक्यात आज्ञा असते त्या वाक्याचे रूपांतर विनंती (request) मध्ये करायचे असते.
- Please हा शब्द वाक्याच्या सुरुवातीला वापरून. विनंती करतात
उदा : Please, open the door.
- Please हा शब्द वाक्याच्या शेवटी वापरून. उदा. Open the door, please.
- Will / Can या शब्दांचा उपयोग करून आज्ञार्थी वाक्याचे प्रश्नार्थक वाक्य बनवतात.
उदा. (i) Will you open the door ?
(ii) Can you open the door ?
- अधिक नम्रपणे विनंती करण्यासाठी would/ could या शब्दांचा उपयोग करून आज्ञार्थी वाक्याचे प्रश्नार्थक वाक्य बनवितात :
उदा. Would you open the door, please ?
Could you open the door, please ?
अधिक आग्रह करण्यासाठी आज्ञार्थी वाक्याच्या सुरुवातीस Do वापरावे.
उदा. Do open the door.

USE - Enough पुरेसे

पहिल्या वाक्यातील नामाच्या पूर्वी enough वापरावे.
दुसऱ्या वाक्यातील कर्ता आणि साहाय्यकारी क्रियापद वगळावे.
enough चा उपयोग होकारात्मक वाक्य दर्शविण्यासाठी करतात.

- When used with nouns, enough means was much as is necessary. Enough can be used after adjectives and adverbs. It is always placed after the verb which it modifies.
- ▶ I have money. I can buy a car.
I have enough money to buy a car.
माझ्याकडे कार घेण्याइतपत पैसे आहेत.
- ▶ You are rich. You can help me.
You are enough rich to help me.
- ▶ You have water you can quench your thirst.
You have enough water to quench your thirst.
- ▶ He has time. He can Prepare for the exam.
He has enough time to prepare for the exam.
- ▶ Child is clever. It can escape for the hands of the police.
Child is enough to escape the hands of police.
- ▶ We have strength. We can kill the tiger.
We have enough strength to kill the tiger.
- ▶ They have time. They can reach Railway station.
They have enough time to reach railway station.
- ▶ Boy has wisdom. He can defeat all in the competition.
Boy has enough wisdom to defeat all in the competition.

Special use 'of' 'make' भाग पाडणे

नियम : 'make' has the meaning of force or compel.

'make' या शब्दाचा अर्थ भाग पाडणे

My sweet heart made me wait for an hour.

माझ्या प्रेयसीने मला एक तास वाट पाहण्यास भाग पाडले.

- १) I will force him to return the money borrowed from me.
 ▶ I will make him to return the money borrowed from me.
 ▶ मी त्याला माझे उसणे पैसे परत करण्यास भाग पाडणार.
- २) You compel your son to bath in the morning.
 ▶ You make your son bath in the morning
 ▶ तु तुझ्या मुलाला सकाळी स्नान करण्यासाठी भाग पाडतोस.
- ३) You will force your servant to work properly.
 ▶ You will make your servant work properly
 ▶ तुम्ही तुमच्या नोकराला योग्य काम करण्यास भाग पाडणार.
- ४) He compelled the students to re- write the essay.
 ▶ He made the students re- write the essay
 ▶ त्याने विद्यार्थ्यांना पुन्हा निबंध लिहिण्यास भाग पाडला .
- ५) She compelled the patient to take rest.
 ▶ She made the patient take rest.
 ▶ तिने रुग्णाला आराम करण्यास भाग पाडला.

TABLE OF PRONOUN

कार्य करणारा (कर्ता)	कर्म म्हणून (कार्य)	विशेषण
प्रथम पुरुष - एकवचन I - मी	Me - मला	My- माझे
प्रथम पुरुष - अनेकवचन We -आम्ही	Us - आम्हाला	Our - आमचे
द्वितीय पुरुष - एकवचन You - तू	You - तूला	Your - तुझे
द्वितीय पुरुष - अनेकवचन You - तुम्ही	You - तुम्हाला	Yours - तुमचे
तृतीय पुरुष - एकवचन He - तो	Him - त्याला	His - त्याचे
तृतीय पुरुष - एकवचन She - ती	Her - तिला	Her - तिचे
तृतीय पुरुष - एकवचन It - ते	It - त्याला	It's - त्याचे
तृतीय पुरुष - अनेकवचन They - ते	Them - त्यांना	Their - त्यांचे
तृतीय पुरुष - एकवचन Boy - मुलगा	Boy - मुलाला	Boy's - मुलांचे
तृतीय पुरुष - अनेकवचन Boys - मुले	Boys - मुलांना	Boy's - मुलांचे

Rule :

The words mine, ours, yours, his, thers and we have to use noun after them.

Rule :

The pronouns my, our, your , his, her, Its and their are a kind of adjectives we have to use a noun after them.

Myself	→	मी स्वतः
Ourselves	→	आम्ही स्वतः
Yourself	→	तु स्वतः
Yourselves	→	तुम्ही स्वतः
Himself	→	तो स्वतः
Herself	→	ती स्वतः
Itself	→	तो स्वतः
Themselves	→	ते स्वतः
Himself	→	तो स्वतः
Themselves	→	ते स्वतः

Theirs are pronouns (used in place of noun).

Adjective Clause विशेषणवाचक उपवाक्येंश

- An adjective clause is a group of words which contains a subject and predicate of Its own and does the work of an adjective.
- I have lost the book which you me.
तु मला जे पुस्तक दिले आहेस ते मी हरवलेले आहे.
  - He could not answer the question that I asked him.
  - She gave me everything that I asked for.a
  - The watch whihc has a goldent chain is mine.
  - All the blessings that we enjoy come from god.

Adverb Clause क्रियाविशेषण उपवाक्येंश

An adverb clause is a group of words which contains a subject wand predicate of it's own and does the work of an adverb.

०१. I can't see before you have dusted it.
तु धूळ काढल्याशिवाय मी ते पाहू शकत नाही.
०२. The wind blows Where it likes.
०३. We will go after the schoolis over.
०४. My mother washed my closthes while I went to the market.

Adverbial Clause of time वेळदर्शक क्रियाविशेषण उपवाक्येंश

- भुतकाळात घडलेल्या दोन घटनापैकी जी घटना प्रथम घडते ती व्यक्त करण्यासाठी Past Perfect tense (पूर्ण भुतकाळ) वापरतात. आणि जी घटना नंतर घडलेली असते ती व्यक्त करण्यासाठी Simpal Past tense (साधा भुतकाळ) वापरतात.
  - When, before, after, as soon as या Conjunctions नी अशी दोन वाक्ये जोडता येतात.
०१. I asked him a few questions after he had explained the matter.
मी त्याला काही प्रश्न विचारल्यानंतर त्याने त्याविषयी स्पष्टीकरण दिले होते.
  ०२. You reached the station after the train had left.
  ०३. You ran out to play as soon as you had taken breakfast.
  ०४. He had not yet fini his work, when I came in
  ०५. She had not yet purchased the flowers., when my mother reached the temple.
  ०६. If had already closed when she got to the museum.
  ०७. We had already finished our game, when the bell rang.
  ०८. They had already slod his farm, when he brought a new house.
  ०९. The results had not yet been declared when we left eh school building.

Many / Much - पुष्कळ

- **Note : Many is used for countables Noun.**
- **Note : Much is used for uncountables Noun.**

I have taught **many** students.

मी पुष्कळ विद्यार्थ्यांना शिकविले आहे.

You have **much** power.

तुझ्याकडे पुष्कळशी शक्ती आहे.

He has painted **many** pictures.

She has told **many** stories.

It has sold **many** fruits.

We have got many holidays.

Question Tag - उप-प्रश्न

A question phrase added to a statement is called a question tag. Question tag म्हणजे संक्षिप्त किंवा लहान प्रश्न. एखादे विधान केल्यानंतर ऐकणाऱ्याकडून होय असा प्रतिसाद मिळविण्याकरता अशा प्रकारचा प्रश्न विचारला जातो आणि तो विद्यार्थी वाक्याला जोडला जातो.

Helping Verbs

is+not = isn't	have+not = haven't
are+not = aren't	has+not = hasn't
was+not = wasn't	had+not = hadn't
were+not = weren't	do+not = don't
shall+not = shan't	does+not = doesn't
should+not = shouldn't	did+not = didn't
will+not = won't	can+not = can't
would+not = wouldn't	could+not = couldn't
must+not = mustn't	may+not = mayn't
dare+not = daren't	might+not = mightn't

Rules : ● Positive statements have negative question tags.

● Negative statements have positive question tags.

जर मुळचे वाक्य होकारार्थी असेल तर **question tag** नकारार्थी असतो व जर मुळचे वाक्य नकारार्थी असेल तर **question tag** होकारार्थी असतो.

eg.

१) She is dancing, isn't she?

२) She is not dancing, is she?

● The subject of the question tag is always a pronoun. (I, we, you, he, she, it or they) वाक्याचा कर्ता नाम / सर्वनाम कोणताही असला तरी **question tag** मध्ये त्याचे पुरुषवाचक सर्वनामाचेच रूप वापरतात. नामाचा उपयोग केला जात नाही.

eg.

१) Rupa is a beautiful girl, isn't she ?

२) Kedar is a student, isn't he?

● Short form negatives should be used in negative question tags (isn't, wasn't, hasn't.....) नकारार्थी मध्ये नकार जोडतांना होणारे संक्षिप्त रूप **contracted form of negation** वापरतात.

eg.

१. She is writing, is she not ? असे वापरू नये.

--- She is writing, isn't she ? असे वापरावे.

● आज्ञार्थी वाक्याची सुरुवात नेहमी क्रियापदानेच होत असते. आज्ञार्थी वाक्याच्या (imperative sentences) शेवटी नेहमी will you ? असा प्रश्नसूचक शब्द समूह वापरावा.

don't किंवा do not ने सुरु होणारे वाक्य सुध्दा आज्ञार्थीच (नकारात्मक आज्ञार्थी) असते. म्हणजेच कोणत्याही आज्ञार्थी वाक्यानंतर will you ? वापरावे Let ने सुरु होणारे वाक्यही आज्ञार्थी असते म्हणून अशा वाक्यानंतरही will you ? वापरावे.

eg.

१) Pull the rope, will you?

२) Don't pull the rope, will you?

३) Let him pull the rope, will you?

● Let's च्या रचनेवेळी shall we ? वापरतात.

eg.

१) Let's call Birbal, shall we?

२) Let us not call Birbal, shall we ?

७) I am च्या रचने साठी aren't I ? असा question tag होतो.

१) I am teaching grammar, aren't I?

२) I am a teacher, aren't I?

● I am not रचनेत am I? असा question tag होतो.

eg.

१) I am not telling stories, am I?

९) there च्या रचनेत question tag मध्ये पुरुषवाचक सर्वनामाऐवजी there च वापरावे.

eg.

१) There is a cat, isn't there?

२) There is a garden in our school, isn't there?

३) There are some fruit trees also, aren't there?

● everybody किंवा everyone... .. ने वाक्याची सुरुवात असेल तेंव्हा साहाय्यकारी क्रियापदानंतर सर्वनाम म्हणून **they** चा उपयोग करावा.

eg.

१) Everybody praised the king, didn't they?

२) Everyone was pleased, weren't they?

● Everything ने सुरु होणाऱ्या वाक्यासाठी **it** हे सर्वनाम क्रियापदानंतर वापरावे.

eg.

१) Everything was right, wasn't it?

Statements with V_1 have question tags with do or does क्रियापदाचे पहिले रूप असल्यास **do** किंवा **does**

eg.

१) I sing a song, don't I?

२) He sings a song, doesn't he?

● Statements with V_r have question tags with did वाक्यात क्रियापदाचे दुसरे रूप असल्यास **did**. हे साहाय्यकारी क्रियापदाचे रूप वापरावे.

eg.

१) I sang a song, didn't I?

२) She typed letters, didn't she?

Simple Sentences (केवल वाक्य)

ज्या वाक्यात एकच उद्देश (subject) आणि एकच विधेय (Predicate) असते त्या वाक्याला (Simple Sentence) केवल वाक्य असे म्हणतात.

१. Simple Sentences मध्ये एकच कर्ता असतो.

२. Simple Sentences मध्ये एक क्रियापद असते.

३. Simple Sentences हे main / **principal clause** असते.

Ex. Raja goes to tuition. राजाला शिकवणीला जातो

Rani goes to tuition. राणी शिकवणीला जातो

Compound Sentences (संयुक्त वाक्य)

ज्या वाक्यात दोन किंवा दोन पेक्षा जास्त मुख्य उपवाक्य असतात, त्या वाक्यांना (Compound Sentences) संयुक्त वाक्य असे म्हणतात.

१. Compound Sentences मध्ये कमीत कमी दोन main clauses असतात.

२. Main clauses ला एकत्र करण्यासाठी Compound sentences मध्ये खालील (Conjunctions) उभयान्वयी अव्ययचा वापर करतात.

१. And - आणि

Raja goes to tuition and Rani goes to tuition.

२. As well as - तसेच

Raja goes to tuition as well as Rani goes to tuition.

३. But - परंतु, पण

Raja goes to tuition but Rani does not go to tuition.

४. Both ..... and - दोघे ही.

Raja goes to tuition. Rani goes to tuition.

Both Raja and Rani goes to tuition.

५. Either .... or - हे किंवा ते.

Raja goes to tuition. Rani goes to tuition.

Either Raja or Rani goes to tuition.

६. Neither ..... nor - हे ही नाही, ते ही नाही.

Raja does not go to tuition.

Rani does not go to tuition.

Neither Raja nor Rani go to tuition.

७. Therefore - म्हणून

Raja goes to tuition.

Rani goes to tuition.

Raja goes to tuition therefore Rani goes to tuition.

Complex Sentence (मिश्र वाक्य)

अशा वाक्यात एक प्रमुख वाक्यांश (Main clause) व एक दुय्यम वाक्यांश (subordinate clause) असतो. दुय्यम वाक्यांशामध्ये - Noun clause.

Adjective clause किंवा Adverb clause असू शकतात.

Adjective clause - विशेषण वाचक वाक्यांश

१. Raja who is a scientist has left for the U.S.A.

राजा हा एक शास्त्रज्ञ आहे ज्याने अमेरीका सोडलेली आहे.

Adverb Clause - क्रियाविशेषण वाचक वाक्यांश

१. Raja was so clever that he could not fail the examination.

राजा इतका हुशार होता की तो परीक्षेत नापास होऊ शकला नाही.

Noun Clause - नामवाचक वाक्यांश

Raja admitted that he was guilty.

राजाने मान्य केले की तो दोषी आहे.

Figure of Speech - अलंकार

- ▶ एखाद्या स्त्रिया अंगावर अलंकार (दागीने) चढविल्यास ती स्त्री जशी शोभून दिसते. त्याचप्रमाणे वाक्यात अलंकाराचा वापर केल्यावर ते वाक्य अधिक शोभून दिसते. अलंकाराच्या वापरामुळे भाषा आणि वाक्याचे सौंदर्य वाढते.

● Simile - उपमा अलंकार

- ▶ या अलंकारामध्ये दोन वेगवेगळ्या प्रकारच्या वस्तूंची तुलना केल्या जाते. व दोन वस्तूंमध्ये समानता दाखविली जाते. तुलना like, as या शब्दांद्वारे व्यक्त केल्या जाते.

In a simile a comparison is made between two objects of different kinds with a connective such as like, as.

- Ex.   ०१.   He fought like a lion on the battle field.
             ०२.   He is as cunning as fox.

● Metaphor - रूपक अलंकार

या अलंकारामध्ये उपमासारखीच तुलना केली जाते. पण यामध्ये as, like हे पूर्णपणे गाळले जाते. उपमामध्ये दोन वस्तूंमध्ये समानता दर्शवून तुलना केली जाते. पण रूपक मध्ये दोन्ही वस्तू एकच आहेत असे दर्शविल्या जाते.

A metaphor is a figure of speech in which the similarity between the two objects of different idea is hinted that the two things were one.

- Ex.   ०१.   Life is dream.
             ०२.   The camel is the ship of the desert.

● Personification - मानवीकरण

- ▶ या अलंकारामध्ये मनुष्याच्या गुणांचे आरोपण केल्या जाते. यामध्ये कोणतीही वस्तू किंवा अमूर्त विचारांचे असे वर्णन केल्या जाते. जसे हे व्यक्ती किंवा स्वरूप आहे असे वाटते.

In personification inanimate objects and abstract notions are spoken of as having life and intelligence.

- Ex.   ०१. The bird carries a message.

● Euphemism - मंगल भाषण

या अलंकारामध्ये असुखकारक घटना सुखकारक रितीने वर्णित केल्या जाते. म्हणजेच कोणत्याही अप्रिय घटना किंवा विचार यांना प्रिय पद्धतीने व्यक्त केल्या जातात. म्हणजेच कठोर शब्दांच्या ऐवजी गोड शब्दांचा प्रयोग केला जातो.

Euphemism consists a disagreeable thing is described in agreeable thing is described in agreeable terms.

- Ex. ०१. He has fallen asleep earthly bed. (died)
०२. Father in laws house. (jail)

● Antithesis - विरोधदर्शक अलंकार

या अलंकारामध्ये एकाच वाक्यात परस्परविरोधी भावना किंवा शब्दांचा वापर केला जातो. In Anthithesis opposition or constrast of words or sentiments is made in the same line.

- Ex. ०१. Man proposes, God Disposes.
०२. Speech is silver but silence is golden.

● Alliteration - अनुप्रास अलंकार

या अलंकारामध्ये एका ओळीत दोन किंवा त्यापेक्षा जास्त समान ध्वनीच्या शब्दांची पुनरावृत्ती होत असते. जसे आपण मराठीत म्हणू पांडु पाटलाचा पांढरा पटका पटकन पाण्यात पडला. (यामध्ये 'प' या शब्दाची पुनरावृत्ती झाली.)

A repetition on two or three words beginning with the same letter used that is called alliteration.

- Ex. ०१. O wild West wind thou breath of autumn.s being.
(the sound of 'w' is repeated)
०२. Some mute inglorious Milton here may rest.
(the sound of 'M' is repeated)

● Transferred Epithet - बदललेले विशेषण

या अलंकारामध्ये विशेषणाला त्याच्या योग्य जगापासून बदलून वाक्याच्या एखाद्या दुसरी संज्ञा अनुरूप बनविल्या जाते.

Epithet means an Adjective. The adjective is transferred from one word or noun to the other closely associated with it.

- Ex. ०१. The cruel steel forth from the wound.
०२. He passed a sleepless night.

● Synecdoche - लक्षणा अलंकार

या अलंकारामध्ये संपूर्ण वस्तूकरिता त्या संपूर्ण वस्तूचा एक भाग उपयोगात आणला जातो. In synecdoche a part is used to designate the whole.

- Ex. ०१. Give us on this day our daliy bread.
०२. He has many mouths to feed.

● Repetition - पूनरुक्ती

या अलंकारात मधूर प्रभावाकरिता शब्दांचा वारंवार उपयोग केला जातो.

In repetition some words are repeated for emphasis.

Ex. ०१. Son, son, it gives me great joy.

०२. Though much is taken much abides too.

● Hyperbole - अतिशयोक्ती

या अलंकारात योग्य परिणाम साधण्याकरिता फुगवून केलेले वर्णन असते.

In Hyperbole a statement is made emphatic by over statement.

Ex. ०१. To sail beyond the sunset and the baths of all western starts.

०२. Here is the smell of blood, all the perfumes of Arabia will not sweeten this little hand.

● Irony - व्यंग

In Irony the real meaning is exactly opposite of that which is literally conveyed.

या अलंकारामध्ये वाक्याचा मुळ अर्थ हा विरोधाभासाने दर्शविल्या जातो.

Ex. ०१. Beyond the Vindhyas, I am Southie or more often a Madras in madras, I am Malyalee.

०२. Thank you for your co-operation in defeating me in the election.

● Interrogation - प्रश्नसुचक

या अलंकारात प्रश्न हे उत्तर मिळण्यासाठी नाही तर वाक्य प्रभावकारी बनविण्याकरिता प्रश्नसुचक शब्दांचा वापर करतात.

Interrogation is the asking of a question not for the sake of an answer but to put a point more effectively.

Ex. ०१. Who does not love children?

०२. A heart how shall I say?

● Climax - सार अलंकार, चढता क्रम

या अलंकारामध्ये विचारांच्या कल्पनांची मांडणी त्यांच्या वाढत्या महत्त्वानुसार चढत्या क्रमात केली जाते.

Climax is the arrangement of a series of ideas in the order of increasing importance.

- Ex. ०१. To see this lovely house and car and all.
०२. Hours, day, and years sild soft. away.

● **Inversion - अयोग्य क्रम दर्शक अलंकार**

या अलंकारामध्ये उच्चारणाच्या प्रीत्यर्थ क्रम उलट - पूलट केला जातो.

In this figure of speech words are not their usual order. The normal order of words in a sentence is changed to gain more effect.

- Ex. ०१) Dancing and whirling the little leaves went.
(The little leaves went dancing and whirling)
०२) Home skip the little children.
(The little children skip home)

● **Onomatopoeia - ध्वनीअनुकारणात्मक अलंकार**

या अलंकारामध्ये निर्माण वस्तूच्या ध्वनीचे अनुकरण करून केल्या जातो. म्हणजेच ध्वनीवरून वस्तुंचा बोध केला जातो.

In onomatopoeia is the use of a word or words in which sense is suggesed by the sound.

- Ex. ०१. Blaring from the branches of tree.
०२. It made him whistle, it made him sing.

● **Anticlimax - सार अलंकार, उतरता क्रम**

या अलंकारात विचारांच्या कल्पनेची मांडणी त्यांच्या महत्वानुसार उतरत्या क्रमात केली जाते.

Anticlimax is the arrangement of words, phrases, events, or ideas in the descending order of importance.

- Ex. ०१. He swore by the sun, the moon, and the star.
०२. Let me go back to moon and air, and all.

● **Apostrophe - परोक्ष संबोधन अलंकार**

या अलंकारामध्ये मरणाची घटना सांगण्यात येते. मानवीकरणाची कल्पना असते. मानवविरहित वस्तूंचे नाव घेऊन संबोधने याला परोक्षसंबोधन अलंकार म्हणतात.

An apostrophe is a direct address to the dead, to the absent or to a personified object or idea.

- Ex. ०१. Oh God! When will the earth be ready to receive
they saints.
०२. Dear little lamps in your fleecy fold

USE ``USED TO`` (त असे)

Used to = was / were in habit of vI + ing

- ▶ एखादी भुतकाळातील सवय दर्शविण्यासाठी used to / would चा वापर करतात.
- ▶ used to / would नंतर मुळ क्रियापदाचे पहिले रूप येते.
- ▶ used to वगळून would वापरावे.

I would get up before dawn (पहाट).

I used to get up before dawn

०१. You would sit near my shop.
०२. You would sing whenever you had time.
०३. He would address us as sir.
०४. She would drive scooter but she has a car.
०५. It would cry

Exclamatory Sentences उद्गारवाचक वाक्य

- ▶ Exclamatory sentence ची सुरुवात How किंवा What ने होते.
वाक्याच्या शेवटी उद्गारवाचक चिन्ह असते.
- ▶ Assertive sentence करताना How ऐवजी very आणि what ऐवजी a very वापरतात.
- ▶ जर Exclamatory sentence मध्ये कर्ता व क्रियापद नसेल तर गृहीत कर्ता म्हणून It is वापरावे
- ▶ जर Exclamatory sentence मध्ये o that हे शब्द असतील तर विधानात्मक वाक्याची सुरुवात I wish ने करावी.

०१. I am very unlucky.
०२. You are very silly.
०३. You are very poor.
०४. He is a very strong man.
०५. She is very dull.
०६. It is a very splendid idea.
०७. We are very nonsense.
०८. They are very wise.
०९. His son is very intelligent.

- मी खूप दुर्दैवी आहे.
- तु खूप मुर्ख आहेस.
- तुम्ही खूप गरीब आहात.
- तो शक्तिशाली व्यक्ती आहे.
- ती फार ढ ढ आहे.
- ती वैभवशाली कल्पना आहे.
- आम्ही फार मुर्ख आहोत.
- ती फार शहाणे आहेत.
- त्यांचा मुलगा फार हुशार आहे.

१०.	Our umpires are very impartial.	आमचे पंच निपक्षपाती आहेत.
११.	How unfortunate I am!	मी किती दुर्दैवी आहे !
१२.	What a great poet you are!	तू किती महान कवी आहेस !
१३.	How wealthy you are!	तुम्ही किती श्रीमंत आहात !
१४.	How honest he is!	तो किती प्रामाणिक आहे !
१५.	How obliging she is!	ती किती परोपकारी आहे !
१६.	What a lovely rose it is!	ते गुलाब किती सुंदर आहेत !
१७.	How rich and powerful we are!	आम्ही किती श्रीमंत आणि शक्तिशाली आहोत.
१८.	How active they are!	ते किती चपळ आहेत !
१९.	What a clever boy Vijay is!	विजय किती हुशार आहे !
२०.	How brave these boys are!	ही मुले किती शूर आहेत !

Remove ``too``

Too = so....that....not

इतका....की....नाही

नियम :

- वाक्यातील too ला वगळून so वापरावे.
- वाक्यातील to ला वगळून that वापरावे.
- जर वाक्यात कर्ता असेल तर तोच कर्ता वापरावा. जर कर्ता नसेल तर पुरुष वाचक नामासाठी he वापरावे. स्त्रीवाचक नामासाठी she वापरावे.
- जर वाक्यात am, is, are असेल तर can not वापरावे व was, were असेल तर could not वापरावे.
- जर वाक्यामध्ये for सोबत कर्त्याची द्वितीय विभक्ती असेल तर खालील प्रमाणे बदल होतो.

For me	=	I
For you	=	You
For you	=	You
For him	=	He
For her	=	She
For it	=	It
For us	=	We
For them	=	They
For boy/girl	=	He/She
For Boys/girls	=	They

I am too tired to work = (I am so tired that I cannot excess (अतिरेक करणे) over what is proper.)

०१. The old man is too weak to stand (अशक्त)
०२. The lesson is too difficult for me to understand.
०३. He is too weak to speak.
०४. She is too dull to understand the question. (मंद)
०५. Water is too hot to drink. (गरम)
०६. The table is too heavy to lift. (जड)
०७. He is too timid to walk in darkness. (भित्रा)
०८. This is too good to be true. (चांगला)
०९. She is too shy too look at the stranger. (लाजाळु, नवीन व्यक्ती)
१०. The blouse is too big for her to wear.

For Fear That - या भीतीने की.....

०१. I keep a dog lest thieves should come at night.
रात्रीला चोर येऊ नव्हे या भीतीने मी कुत्रा पाळतो.
०२. You exercise lest you should become weak.
०३. You work systematically lest you should fail.
०४. He buried the gold lest enemies.
०५. She weeps for fear that the child might die.

So ..... that या उद्देशाने

०१. I studied hard. I may get first class.
  ०२. You used to take fruits. Your health may be sound.
  ०३. You started your work early. You may reach the office early.
  ०४. He told a lie. He may escape from punishment.
  ०५. She shut me in a room. I may not go out.
  ०६. We drink milk. We may become strong.
  ०७. They eat. They may live.
  ०८. Teacher taught. Students my progress.
  ०९. Boys went to America. They may earn a lot of money.
-

Articles - उपपदे

इंग्रजीमध्ये उपपदांचा (a/an/the) चा उपयोग विशेषणासारखा करतात.

- १) सामान्य नामापूर्वी Articles वापरणे इंग्रजीचे वैशिष्ट्ये आहे.
- २) प्रथम आलेल्या Common Noun पुर्वी a किंवा an व नंतर त्याच Noun साठी the वापरण्याची प्रथा आहे.
- ३) अनेक वचनी Common Noun साठी The वापरतात.
- ४) सामान्यतः An हे article a, e, i, o, u पासून सुरु होणाऱ्या Noun पूर्वी लावतात, परंतु लक्ष्यात ठेवा अक्षर महत्वाचे नसून आवाज महत्वाचा आहे. It is sound not the spelling that is important. A university, an M.A., A European, a one eyed man, An hour, An M. P. An S.D.O. The sun, The moon, The Himalayas, The Krishna river.

०१.	I saw.... eagle in the sky.	[an]
०२.	You paid.....hundred rupees for this bat.	[a]
०३.	You must help .... poor.	[the]
०४.	He is .... university professor.	[a]
०५.	She picked up.... utensil.	[a]
०६.	Iron (it) is.... useful metal.	[a]
०७.	We have .... union in our bank.	[a]
०८.	They eat.... apple a day.	[an]
०९.	Laxman is ....honest man.	[an]

While (ज्यावेळी -त्यावेळी)

सुत्र : s+was/were+ v_१+ing+o + while + s+was/were+ v+ing+o

- ▶ While I was studying, he was beating me.
- ▶ While you were entering into class, teacher was teaching.
- ▶ While you were going to college, you were singing the song.

Active Voice कर्तरी प्रयोग   Passive Voice कर्मणी प्रयोग

- ▶ A.V. चे P.V. करताना खालील नियम वापरावे.
- ▶ कर्ता व कर्माची अदला बदल करावी.

- ▶ कर्ताला अनुसरुण साह्यकारी क्रियापद वापरावे.
- ▶ P.V. मध्ये To be चे (am, is, are, was, were, be, being, been) या पैकी योग्य ते रुप वापरावे.
- ▶ चालू वर्तमान काळ / चालू भुत काळात being वापरावे. पूर्ण वर्तमानकाळात / पुर्ण भुतकाळात / पुर्ण भवीष्य काळात been वापरावे.
- ▶ चालू भविष्यकाळ, चालू पूर्ण वर्तमान / भुत / भविष्य काळाचे P.V. बनत नाही.
- ▶ P.V. मध्ये नेहमी मूळ क्रियापदाचे तिसरे रुप येते.
- ▶ जर वाक्यामध्ये अप्रत्यक्ष कर्म असेल तर P.P. नंतर वापरावे.
- ▶ P.V. मध्ये by वापरल्या नंतर खालील प्रमाणे कर्त्याची द्वितीय विभक्ती वापरावी.

Active Voice	Passive Voice
I	Me
You	You
You	You
He	Him
She	Her
It	It
We	Us
They	Them
Boy	Boy
Boys	Boys

- ▶ A.V. मधील Imperative चे खालील प्रमाणे P.V. करावे.
A.V. = V + O
Change the voice.
P.V. = Let + O + be + P.P.
Let the voice be changed.
- ▶ जर A. V. मधील imperative वाक्यास कर्म नसेल तर you are requested वापरावे.
A.V. = Stop
P.V. = You are requested to Stop.
- ▶ A.V. मध्ये जर प्रश्नार्थक वाक्य असेल तर खालील P. V. करावे.

A.V. = Do you help me ?

P.V. = Am I helped by you ?

- A.V. मध्ये can, could, may, might, must, should, would, ought to हे साह्यकारी क्रियापद असेल तर P.V. मध्ये be वापरावे.

P.V. = o + can + be + p.p. + by + s.

A.V. = I can ask you.

P.V. = You can be asked by me.

- A.V. मध्ये can have, could have, may have, might have, must, should have, would have, ought to have हे सा. की. असेल तर P.V. मध्ये been वापरावे.
- P.V. = o + can have + been + p.p. + by + s
- A.V. = I can have asked you.
- P.V. = You can have been asked by me.

Active Voice	Passive Voice
Simple Present tense $s + v_1 + o$ I ask you मी तुला विचारतो.	Simple Present tense $o + am, is, are, + p.p. + by + s$ You are asked by me तुला माझ्याकडून विचारल्या जाते.
Simple Past tense $s + v_2 + o$ I asked you. मी तुला विचारलो. ला. ली. ले. लो.	Simple past tense. $o + was, were + p.p. + by + s$ You were asked by me. तुला माझ्याकडून विचारल्या गेले.
Simple Future tense $s + shall / will + V_1 + o$ I shall ask you. मी तुला विचारणार.	Simple Future tense $o + shall / will + be + p.p. + by + s$ You will be asked by me. तुला माझ्याकडून विचारल्या जाणार.
Continuous Present tense $s + am, is, are, + V_1 + ing + o$ I was asking you. मी तुला विचारत होतो.	Continuous present tense. $s + am, is, are, + being + p.p. + by + s$ You were being asked by me. तुला माझ्याकडून विचारल्या जात होते.

Continuous Past tense	Continuous past tense
s +was /were +v1+ing+o I was asking you.	s+was / were + being+p.p.+by+s You were being asked by me.
Continuous Future tense.	Continuous Future tense.
s+shall be/will be+v1+ing+o I shall be asking you. मी तूला विचारत असेल.	No passive Voice
Perfect present tense	Perfect present tense
s + have/ has + p.p. + o I have asked you. मी तुला विचारलो आहे.	s+have has+been+p.p.+by+s You have been asked by me. तुला माझ्याकडून विचारल्या गेले आहे.
Perfect past tense	Perfect past tense
s + had + p.p. + o I had asked you. मी तुला विचारतो होतो.	s + had + been + p.p. + by + s You had been asked by me. तुला माझ्याकडून विचारल्या गेल होत.
Perfect future tense	Perfect future tense
s + shall have/ will have + p.p. + o I shall have asked you. मी तुला विचारलो असेल.	s + shall / will have + been + p.p. + by + s You will have been asked by me. तुला माझ्याकडून विचारल्या गेले असेल.
Continuous perfect present tense	Continuous perfect present tense
s + have/has+been+v1+ing+o I have been asking you. मी तुला विचारत आलेला आहे.	No passive voice
Continuous perfect past tense.	Continuous perfect past tense.
s + had + been + v1 + ing+o I had been asking you. मी तुला विचारत आलो होतो.	No passive voice
Continuous perfect future tense.	Continuous perfect future tense.
s + shall have/ will have + been + v1 + ing + o I shall have been asking you. मी तुला विचारत आलेला असेल.	No passive voice

खालील वाक्यांचा मराठीत अर्थ
लिहण्याचा प्रयत्न करावा.

Simple Present Tense

Change into Active Voice.

- ▶ I am invited for party.
- ▶ You are deceived by him.
- ▶ You are sent to Jail.
- ▶ He is passed in this Exam.
- ▶ She is introduced to Ramesh.
- ▶ It is sold in Market.
- ▶ We are promoted.
- ▶ They are taken to hospital.
- ▶ Saraswati is worshiped every where in India.
- ▶ Examinations are held on every month.

Simple past Tense

Change into Active Voice.

- ▶ I was introduced to Ramesh last week.
- ▶ You were advised.
- ▶ You were learnt grammar.
- ▶ He was taken to the hospital.
- ▶ She was informed by me.
- ▶ The money was stolen by thief.
- ▶ We were received the books.
- ▶ They were elected last year.
- ▶ The room was cleaned.
- ▶ Two boys were murdered by someone.

Simple Future Tense.

Change into Active Voice.

- ▶ I shall be cheated.
- ▶ You will be allowed to smoke here.
- ▶ You will be invited at the party.
- ▶ He will be punished.
- ▶ She will be refused for admission.
- ▶ Work will be finished.
- ▶ We shall be asked our age.
- ▶ They will be promised.
- ▶ The building will be demolished.
- ▶ The papers will be signed tomorrow.

Continuous present Tense

Change into Active Voice.

- ▶ I am being lent five lack.
- ▶ You are being robbed.
- ▶ You are being cheated.
- ▶ He is being beaten.
- ▶ She is being taught.
- ▶ Your luggage is being sent.
- ▶ We are being forgotten by them.
- ▶ They are being hated by you.
- ▶ Watch is being broken by Suresh.
- ▶ New tries are being planted.

Continuous past Tense

Change into Active Voice.

- ▶ I was being told a story.
- ▶ You were being warned not to touch wire.
- ▶ You were being told not to go.
- ▶ He was being tested in the morning.
- ▶ She was being transferred from one place to another.
- ▶ It was being vacated.
- ▶ We were being requested to keep quite.
- ▶ They were being taken to police station.
- ▶ The dinner was being prepared.
- ▶ The colors were being mixed.

Perfect present tense.

Change into Active Voice.

- ▶ I have been paid my salary.
- ▶ You have been given a hearty wel-come.
- ▶ You have done your duty in time.
- ▶ He has been wounded in war.
- ▶ She had been kidnapped by terrorist.
- ▶ The result has been announced at the end of last month.
- ▶ We have done a good job to please our parents.
- ▶ They have forgetter him.
- ▶ The bridge has been built in २६ Nov. १९४९
- ▶ Plants have been watered.

Perfect past Tense.

Change into Passive Voice.

- ▶ I had smashed the glass.
- ▶ You have lost your money.
- ▶ You had helped me.
- ▶ He had killed a tiger
- ▶ She had hurt me without any reason.
- ▶ New school had been started here.
- ▶ We had been misguided.
- ▶ They had been remembered for their help.
- ▶ Boy had created a problem.
- ▶ Boy had sung a song.

Perfect Future Tense.

Change into Active Voice

- ▶ I shall have been told a lie.
- ▶ You will have crossed the limitation of life.
- ▶ You will have been donated by him.

Change into Passive Voice

- ▶ He will have opposed her.
- ▶ She will have been garlanded.
- ▶ News paper will have been burnt.
- ▶ We shall have mended the shoes.
- ▶ They will have conquered the fort.

- ▶ Boy will have prepared a plan.
- ▶ The rooms have been cleaned by them.
- ▶ The office must be closed.
- ▶ My book can be published soon.
- ▶ I can guide the poor girl.
- ▶ You may earn money.
- ▶ He might eat food after my arrival.
- ▶ She must create new things in future.
- ▶ India should win the match.
- ▶ They ought to eat food for healthy life.
- ▶ Boy would give a blow to his brother.
- ▶ Students would misguide you.
- ▶ I can have cured baldness.
- ▶ You could have worried
- ▶ He might have stabbed his wife.
- ▶ She must have seen a beautiful picture on the wall.
- ▶ We should have known a funny little man.
- ▶ They would have paid you money.
- ▶ The farmers are planting trees.
- ▶ I had given her proper tuition.
- ▶ You had read news paper.
- ▶ The fox had praised the crow.
- ▶ The teacher had warned the students.

- ▶ Krishna & koyana's combination is called preeti sangam.
- ▶ Don't make the mistake.
- ▶ Let not the mistake be made.

Direct Speech & Indirect Speech

प्रत्यक्ष कथन आणि अप्रत्यक्ष कथन

► Assertive Sentence.

विधानात्मक वाक्य

- या वाक्याची सुरुवात कर्त्याने होते व वाक्याच्या शेवटी पूर्ण विराम येतो.

Direct Speech :

Rama said to Seeta, ``I Love You ``.

Reporting Verb - Reported Speech

Indirect speech :

Rama told Sita that he loved her.

Direct speech		Indirect speech
Said	→	Said
Said to	→	told
`` ``	→	that

Interrogative Sentences प्रश्नार्थक वाक्य

- ज्या वाक्याची सुरुवात साह्याकारी क्रियापदाने किंवा wh सर्वनामाने होते , व वाक्याच्या शेवटी प्रश्न चिन्ह असतो त्यास प्रश्नार्थक वाक्य असे म्हणतात.

Direct speech :

Rama said to Sita, `` Do you love me ? ``

Indirect speech :

Rama asked Sita if she loved him.

Direct	Indirect
Said, Said to	asked
,`` H.V. ``	If
,`` wh ``	Wh

Imperative Sentences

आज्ञार्थी वाक्ये.

- ज्या वाक्याची सुरुवात मुळ क्रियापदाने किंवा Don` t ने होते व वाक्याची शेवटी पूर्णविराम असतो त्यास आज्ञार्थी वाक्य म्हणतात.

Direct speech :

Rama said to Sita, `` Love me ``.

Indirect speech :

Rama requested Sita to love him.

Direct speech	Indirect speech
Said, Said to	खालीलप्रमाणे वाक्याला अनुसरून शब्द वापरावे.
विनंती केली असेल तर	- requested
इच्छा	- Wished
सल्ला	- Advised
सांगितले असल्यास	- asked
आग्रह असेल तर	- Urged
विनवणी	- Begged
हुकूम	- Ordered
सरकारी हुकूम असेल तर	- Commanded
, `` v1 ``	- to
, `` Don't ``	- not to

Exclamatory Sentences.

उद्गारार्थी वाक्य

- ज्या वाक्याची सुरुवात How किंवा What ने होते व वाक्याच्या शेवटी उद्गारवाचक चिन्ह येतो.

Direct speech :

Ram said to Sita, `` How lovely you are !``

Indirect speech :

Ram exclaimed Sita that she was very lovely.

Direct speech	Indirect speech
Said, Said to	Exclaimed
, `` How ``	Very
, `` What ``	a very
, `` `` वगळून	that

Direct चे Indirect मध्ये खालील प्रमाणे बदल होतात.

Direct	Indirect
I	he , she
Me	him , her
My	his , her
We	they
Us	them
Our	their
Ours	theirs

Direct	Indirect
You	he , she , they
You	him , her, them
You (to you)	his , her , their
Your	his, her, their
Yours	his, her, their

जर Reporting Verb साधा भुतकाळात असेल खालील प्रमाणे Reported Speech च्या काळात बदल होते.

Direct Speech (Tense)

- ▶ Simple present tense
S + V1 + O
- ▶ Simple Past tense
S + V2 + O
- ▶ Simple Future tense
S + shall / will + V1 + o
- ▶ Continious Present tense
S + am / is / are + ing + O
- ▶ Continious Past tense
S + was / were + v1 + ing + O
- ▶ Conitionious future tense
S+shall /will +be+v₁ + ing +O

Indirect Speech (Tense)

- ▶ Simple Past tense
S + V2 + O
- ▶ Perfect past tense
S + had + p.p. + O
- ▶ Perfect Future tense
S + would + V1 + O
- ▶ Continious past tense
S + would + V1 + ing + O
- ▶ Continious perfect past tense.
S + had + been + V1 + ing + O
- ▶ Continuous future tense.
S + would + be + v₁ + ing + O

► Perfect present tense S + have/has + p.p + O	► Perfect past tense S + had + p.p + O
► Perfect past tense S + had + p.p + O	► Perfect past tense S + had + p.p + O
► Perfect future tense S + shall /will+have+p.p.+o	► Perfect future tense S + would + have + p.p + o
► Continuous perfect present tense S + Shall/will+ havebeen +p.p. +O	► Continuous perfect past tense S +had+ been +V1 +ing + O
► Continuous perfect past tense S +had+ been +V1 +ing + O	► Continuous perfect past tense S +had+ been +V1 +ing + O
► Continuous perfect future tense S +Shall/will+ have been +V1 +ing + O	► Continuous perfect future tense. S +would+ have been +V1 +ing + O

House of Animals		
01. Ant	- मुंगी	- Anthill
02. Dog	- कुत्रा	- Kennel
03. Hen	- कोंबडी	- Cote
04. Horse	- घोडा	- Stable
05. Lion	- सिंह	- Den
06. Owl	- घुबड	- Treetunk
07. Pig	- डुक्कर	- Sty
08. Rabbit	- ससा	- Burrow
09. Rat	- उंदीर	- Hole
Sound of Animals		
01. A deer	हरीण	Bells
02. A monkey	माकड	Chatters
03. An Owl	घुबड	Hoots
04. A pig	डुक्कर	Grunts
05. A snake	साप	Hisses
06. A sheep	मेंढी	Bleats
07. A wolf	कोल्हा	Howls
08. A dog	कुत्रा	Bark
09. A donkey	गाढव	Brey

Group Terms

या प्रकरणात विविध प्राणी अथवा वस्तूंच्या समूहाना काय म्हणतात. हे सांगितले आहे.

- 1) Arms- हत्यारे
Stock, pile
- 2) Ants- मुंग्या
Nest, swarm
- 3) Arrows- बाण
Sheaf, quiver
- 4) Arabs- बंधर गृहहीन
Tribe
- 5) Art- कलाकुसर
Tromuseul
- 6) Actors- कलाकार
Troupe
- 7) Advisers- सल्लागार
Council
- 8) Birds- पक्षी
Flight
- 9) Bees- माश्या
Swarm
- 10) Beer- अस्वल
Brew
- 11) Books- पुस्तके
Libray
- 12) Boats- हांडाचा नौका
Flotilla

- 13) Beautiful-सौंदर्य
Galaxy
- 14) Corn-धान्य
Stack
- 15) Clothes-कपडे
Suit
- 16) Cattle- गुरे
Herd
- 17) Chickens- कोंबड्याची पिल्ले
Brood, flock
- 18) Cars- मोटार गाड्या
Fleet
- 19) Constables- छोटा पोलिस
Posse
- 20) Camels- उंट
String
- 21) Cigars- चिरूट
Box
- 22) Cards- पत्रे
Pack
- 23) Cigars- चिरूट
Box
- 24) Cigaretters- सिगारेट
Pack
- 25) Cavalary- घोडदल
Squadron
- 26) Directors- संचालक
Board

- 27) Dogs - कुत्रे
Conference
- 28) Delegates- प्रतिनिधी
Whitew
- 29) Events-प्रसंग
Series
- 30) Eggs- अंडी
Clutch
- 31) Enquiry-चौकशी
Commission
- 32) Fish- मासा
School
- 33) Flics- माशा
Swarm
- 34) Flowers- फुले
bouquet
- 35) Fruit- फळे
Basket
- 36) Geese- हंसाच्या जातीचा पक्षी
Flock
- 37) Keys - च्याव्या
Bunch
- 38) Grapes - द्राक्षे
Bunch
- 39) Grain- धान्य
Hirara
- 40) Hens- कोंबड्या
Brood

- 41) Islands- बेटे
Group
- 42) Injurmen न्याय पंच
Panch
- 43) Judgs- न्यायधीश
Bench
- 44) Men- माणसे
Mest
- 45) Magictrates- न्यायधीश
Bench
- 46) Officials- अधिकारी वर्ग
Staff
- 47) Oxen- बैल
Team
- 48) Plantains- केळी
Bunch
- 49) Partidges- कवडा तितर पक्षी
Convoy
- 50) Pigeon - कबुतर
Braw
- 51) Players- खेळाडू
Team
- 52) Puppies- कुत्र्याची पिल्ले
Muster
- 53) Plants- छंट्या वनस्पती रोपटी
Nuresery
- 54) People- लोक
Clique, crowd

55) Party- मेळावा Throng, gathring	69) Squad- सैनिक Parac
56) Paintings-रंगविलेली चित्रे Galliry	70) Stones- दगड Heap
57) Pictures-चित्रे Gallery	71) Sand- वाळू Heap
58) Plants or animals- वनस्पती किंवा पाणी Gens	72) Snow- बर्फ Fall
59) Rain- पाऊस Shower	73) Stars- चांदण्या Galaxy
60) Onins- नाश Hear, meys	74) Sailors- खलाशी Crew
61) Robbers- चोर Gang	75) Sticks-वाळलेली काटकी Faggot
62) Room - खोली Suit	76) Sardines- मासा Family
63) Shoes- बूट Pair	77) Stairs- जिन्याची पायरी Flight
64) Swine- डुक्कर Heard	78) Shrubs- झुडूप Shobbery
65) Sheep- मेंढी Twek	79) Ships- जहाजे Fleet
66) Steps- पायरी Flight	80) Scouts- बालवीर Jomboree
67) Sticks- काटकी Bundle	81) Trees- झाडे Clumb, grove
68) Soldiers- सैनिक Regiment, mest	82) Thieves-चोर Gang

- 83) Troops- जमाव , थवा, टोळी
Division
- 84) Trees- फक्त झाडे
Orchard
- 85) Wood- लाकडे
Stack
- 86) Wheat- गहू
Sheaf
- 87) Wolves- लांडगे
Pack
- 88) Wine- मद्य
Cellar
- 89) Worshipper- पूजक
Congregation
- 90) Hens- कोंबड्या
Brood
- 91) Islands-बेटे
Group
- 92) Jurmen- बाप पंच
Mnel
- 93) Judgs-न्यायाधीश
Bench
- 94) Keys- किल्या
Bunch
- 95) Labourers- मजूर
Gang
- 96) Mountains- पर्वत
Chain, ran

- 97) Men-माणसे
Host
- 98) Magistrates- न्यायाधीश
Bench
- 99) Beer- अस्वल
Brew
- 100) Party- मेजवाणी
Throne

Idiomatic Comparisons

(इडिअमॅटिक कम्पॅरिझन्स) -
वाकप्रचारयुक्त तुलना
इंग्रजी भाषेत अनेक वाकप्रचारयुक्त
तुलना आहेत या तुलना as या दोन
शब्दामध्ये वर्णन करणारे शब्द
(विशेषण) वापरूनच तयार झालेल्या
आहे आहेत.

- 1) As black as coal-अॅझ ब्लॅक
अॅझ कोल - कोळसा सारखा काळा
- 2) As blind as a bat- अॅझ ब्लाईंड
अॅझ बॅट - वटवाघळा सारखा अंधळा

Idiomatic Comparisons
(इडिअमॅटिक कम्पॅरिझन्स) -
वाकप्रचारयुक्त तुलना
इंग्रजी भाषेत अनेक वाकप्रचारयुक्त
तुलना आहेत या तुलना as या दोन
शब्दामध्ये वर्णन करणारे शब्द
(विशेषण) वापरूनच तयार
झालेल्या आहे आहेत.

- 1) As black as coal-अॅझ ब्लॅक
अॅझ कोल - कोळश्या सारखा काळा

- 2) As blind as a bat- अँझ ब्लाइंड
अँझ बॅट - वटवाघळा सारखा अंधळा
- 3) As blind as alark- अँझ ब्लाइंड
अँझ लार्क- चंडोल पक्ष्यासारखा आनंदी
- 4) As brave as lion-अँझ ब्रेव्ह अँझ
अ लायन - सिंह सारखा शूर
- 5) As bright as day- अँझ ब्राईट
अँझ अ डे - दिवसा सारखा प्रकाशित
- 6) As brisk as a butterfly- अँझ ब्रिस्क
अँझ अ बटरफ्लाय -पुलपाखरासारखा चपळ
- 7) As brittle as a glass-अँझ ब्रिटल
अँझ ग्लास -काचे सारखी टिसूळ
- 8) As busy as a bee-अँझ बीझी
अँझ बी-मधमाशा सारखी उद्योगी
- 9) As cold as ice- अँझ कॉल्ड अँझ
आईस- बर्फसारखा थंडगार
- 10) As cunning as a fox- अँझ कनिंग
अँझ अ फॉक्स - कोल्हा सारखा धूर्त
- 11) As dark as midnight- अँझ डार्क
अँझ मिडनाईट- मध्यरात्री सारखा काळकुट
- 12) As a deaf as a post- अँझ
अ डीफ अँझ अ पोस्ट- खांबासारखा बहिरा
- 13) As deep as a well- अँझ डिप
अँझ अ वेल- विहीरी सारखा खोल
- 14) As dirty as a pig- अँझ डर्टी
अँझ अ पिंग - डूकरासारखा घाणेरडा
- 15) As dumb as a statue- अँझ डम
अँझ अ स्टेच्यू- पुतळ्या सारखा स्तब्ध
- 16) As easy as ABC- अँझ ईझि अँझ
ए. बी. सी. - मुळ अक्षराइतके सोपे
- 17) As fair as a rose- अँझ फेअर
अँझ अ रोझ - गुलाबा इतका मोहक
- 18) As fast as here - अँझ फास्ट
अँझ हेअर- ससासारखा चपळ
- 19) As fat as a pig- अँझ फॅट अँझ अ
पीग- डुककरा इतका लठ्ठ
- 20) As firece as a tiger- अँझ फिअर्स
अँझ टायगर- वाघासारखा हिंस्र
- 21) As firm as a rock- अँझ फ्रम
अँझ अ रोक - खडका सारखा खंबिर
- 22) As fit as a fiddle-अँझ फिट अँझ अ
फिडल - व्हायलोनसारखा धडधाकट
- 23) As free as air- अँझ फ्री अँझ एअर
- हवेसारखा निरंकुश
- 24) As gentle as a lamb- अँझ जन्टल
अँझ अ लॅम्ब- कोकरासारखे गरीब
- 25) As good as gold-अँझ गुड् अँझ
गोल्ड - सोन्यासारखा अस्सल
- 26) As graceful as a swan- अँझ
ग्रेसफुल अँझ - स्वान हंसारखा डौलदार
- 27) As grave as a judge- अँझ ग्रेव्ह
अँझ अ जेज- न्यायाधिश सारखा गंभीर
- 28) As greedy as a wolf-अँझ ग्रीडी
अँझ अ वुल्फ- लांडया सारखा अधाशी
- 29) As green as grass- अँझ ग्रीन
अँझ ग्रास- गवतासारखा हिरवागार

- 30) As hard as flint- अँझ हॉर्ड अँझ
फ्लीन्ट- गारगोटी सारखा टणक
- 31) As happy as a king- अँझ हॅपी
अँझ अ कींग- राजाईतका सुखी
- 32) As heavy as lead- अँझ हेव्ही अँझ
I लेड- शिसासारखा जड
- 33) As harmless as a kitten- अँझ हार्मलेस
अँझ अ कीटन- मांजरीच्या पिलासारखा निरुपद्रवी
- 34) As harsh as a crow-अँझ होर्स
अँझ अ क्रो- कावळ्या सारख कर्कश
- 35) As hot as fire- अँझ हॉट अँझ
फायर- अग्नीसारखा तेजेस्वी
- 36) As hungry as a wolf- अँझ हॅंग्री
अँझ अ वुल्फ- लांडग्यासारखा भूकेला
- 37) As hastily as a hare-अँझ अँस्टी
अँझ अ हेअर- सशासारखा धांदरट
- 38) As innocent as a dove- अँझ
इनोसण्ट अँझ डॅव्ह- कबुतरा सारखा निष्पाप
- 39) As immitaning as a parrot- अँझ
इंमिटेटिंग अँझ अ पॅरोट- पोपखारखा नकल्या
- 40) As light as a feather- अँझ लाइट
अँझ अ फेदर - पिसासारखा हलका
- 41) As loud as thunder-अँझ लाउड
अँझ थण्डर -मेघगर्जने सारखे मोठा
- 42) As merry as a cricket- अँझ मॅरो
अँझ अँझ अ क्रिकेट - पतंगा सारखा आनंदी
- 43) As mad as a march hare- अँझ
मॅड अँझ अ मार्च हेअर - मार्च महिन्यातील
सशासारख पिसाट
- 44) As mute as a fish- अँझ म्यूट
अँझ अ फीश - माशासारखा मूक
- 45) As nible as a bee- अँझ नीबल
अँझ अ बी- मधमाशी सारखा चपळ
- 46) As nimble as a squirrel-अँझ निबल
अँझ अ स्क्विरल- खारीसारखा चपळ
- 47) As obstinate as a mule- अँझ
ऑबस्टिनेट अँझ अ म्यूल- खेचरा सारखा हट्टवादी
- 48) As old as hills-अँझ ओल्ड अँझ
द हील्स- टेकड्या इतका प्राचीन
- 49) As pale as death- अँझ प्ले अँझ
डेथ- मुत्यु सारखा निस्तेज
- 50) As playful as a kitten- अँझ प्ले
फुल अँझ अ कीटन- मांजरीच्या पिलासारखा
खेळकर
- 51) As plump as a partridge- अँझ
प्लम्प अँझ अ पर्ट्रिज - कवड्या सारखा
गुबगुबीत
- 52) As poor as a church mouse-
अँझ पूर अँझ अ चर्च माऊस - चर्चमधील
उंदराइतका गरीब.
- 53) As proud as a peacock- अँझ प्राऊड
अँझ अ पिकॉक- मोरासारखा गर्विष्ठ
- 54) As quick as though- अँझ क्वीक
अँझ थॉट - विचारासारखा गतिमान
- 55) As rapid as lightning- अँझ
रॅपिड लाइटिंग - विजेसारखा गतिमान
- 56) As quiet as a lamb- अँझ क्वीट
अँझ अ लॅम्ब- कोकरा सारखा शांत

- 57) As red as blood- अँझ रेड अँझ ब्लड- रक्तासारखा लाल.
- 58) As red as a cherry- अँझ रेड अ चेअरी- चेअरी फळासारखा लाल.
- 59) As red as a rose- अँझ रेड अँझ अ रोझ- गुलाबासारखा लाल.
- 60) As round as a ball- अँझ राऊंड अँझ अ बॉल- चेंडूसारखा गोल.
- 61) As regular as a clock- अँझ रेग्युलर अँझ अ क्लॉक- घड्याळासारखे नियमित
- 62) As sharp as a razor- अँझ सॉर्प अँझ अ रेझर- वस्ताऱ्या सारखा धारदार
- 63) As silent as the grave- अँझ सायलेंट अँझ द ग्रेव्ह- थडग्यासारखे स्तब्ध
- 64) As silent as the dead- अँझ सायलेंट अँझ द डेथ - मृतासारखा स्तब्ध
- 65) As silly as a sheep- अँझ असिलि अँझ अ स्लीप- मेंढीसारखा निर्बुध्द
- 66) As smooth as velvet- अँझ स्मुद अँझ व्हेलेट- लोण्याइतके मऊ
- 67) As soft as butter - अँझ सॉफ अँझ बटर- लोण्यासारखे मऊ
- 68) As soft as wax- अँझ सॉफ अँझ वॉक्स- मेणासारखा मऊ
- 69) As slow as a snail- अँझ स्लो अँझ I अ स्नेल - गोगल गाय सारखा सावकाश
- 70) As steady as a rock- अँझ स्टडी अँझ अ रॉक- खडगासारखा अविचन
- 71) As sweet as honey- अँझ स्वीट अँझ हॅनी - मधासारखे गोड
- 72) As shy as a mouse- अँझ से अँझ I अ माऊस - उंदरा सारखा बुजरा
- 73) As stupid as a donkey- अँझ स्टुपिड अँझ अँझ अ डॉन्की - गाढवासारखा मुर्ख
- 74) As sure as death- अँझ सुरे अँझ डेथ - मृत्यु इतके अटळ
- 75) As swift as an arrow- अँझ स्वीट अँझ अँ अँरो- बाणासारखे वेगवान
- 76) As sour as vinegar- अँझ सोर अँझ व्हिनिगर- सिरक्यासारखा आंबट
- 77) As tame as a chicken- अँझ टेम अँझ अ चिकन- कोंबडीच्या पीलासारखा गरीब
- 78) As timid as a hare- अँझ टाइम्ड अँझ अ हेअर -सशासारखा भित्रा
- 79) As tough as leather- अँझ थोट अँझ लेदर- चमड्यासारखा चिवट
- 80) As tricky as a monkey- अँझ ट्रिकी अँझ अ मॅन्की - माकडासारखा चलाख
- 81) As thin as a hair- अँझ टेन अँझ अ हेअर- केसारखा बारीक
- 82) As treacherous as a shark- अँझ ट्रेचरस अँझ अ शार्क - शार्क माशासारखा दगलबाज
- 83) As vain as a peacock- अँझ व्हेन अ पीकॉक- मोरासारखा घमेंडी

- 84) As warm as wool- अँझ वर्म अँझ वुल- लोकेरीसारखा उबदार
 85) As watchful as hawk- अँझ वॉयफुल अँझ हॉक - बहिरी ससाण्यासारखा सावद्य
 86) As weak as a kitten-अँझ वीक अँझ अ कीटन - मांजरीच्या पिल्लासारखा अशक्त
 87) As wise as solomon- अँझ वॉझ अँझ सलोमन- सलोमन राजासारखा शहाणा
 88) As white as snow- अँझ व्हाइट अँझ स्नो- हिमा सारखा शुभ्र
 89) As yellow as saffron- अँझ यलो अँझ सॅफ्रन - केशरासारखा पिवळा धमक
 90) As yellow as gold- अँझ यलो अँझ गोल्ड- सोन्यासारखा पिवळा
 91) As bitter as gall- अँझ बिटर अँझ गाल- विषासारखा कडू
 92) As harmless as dove- अँझ हर्मलेस अँझ डॉव्ह- कबूतरा सारखी निरूपद्री

Verb- 100

- 1) Remember-रीमेंबर - आढवणे x Forget- फोरगेट - विसरणे
- 2) Occupy- ऑक्युपाय - व्यापणे x Vacate- व्हॅकॅट - रिकामे करणे
- 3) Love- लव्ह - प्रेम करणे x Hate- हॅट द्वेष करणे
- 4) Allege - अलीज - आरोप करणे x Deny डिनाय - नाकारणे
- 5) Release- रिलीज - मुक्तकरणे x With hold- वीथ होल्ड -बंधनात टाकणे
- 6) Buy- बाय - विकत घेणे x Sell - सेल - विकणे
- 7) Weaken- वीकेन - अशक्त करणे x Strength- स्ट्रेंथ - शक्ती शाली बनवणे
- 8) Conceal -कॉन्सील - लपवणे x Reveal- रिलेव्हल - उघडणे
- 9) Encourage- इन्कुरेज- उत्तेजीत करणे x Repress- रीप्रेस - दाबणे
- 10) Abuse- अब्युज - शिब्या देणे x Praise- प्रेज - स्तुती करणे
- 11) Include- इंक्यूड- सामावून घेणे x Omit - ओमीट - बाहेर टाकणे
- 12) Rejoice- रीजॉइस - आनंद देणे x Lament- लिमेन्ट - शोक करणे
- 13) Confine- कॉन्फाइन - मर्यादा घालणे x Liberate- लीब्रेरेन्ट - मुक्त करणे

- 14) Darken- ड्राकेन - अंधार करणे x Illuminate-इल्युमीनीट - प्रकाशीत करणे
  - 15) Discover- डीस्कोव्हर - प्रगट करणे x Cover- कव्हर - लपवणे करणे
  - 16) Dissatisfy-डीसोटीस्वीफी - नाखुष करणे x Gratify- ग्रॅन्टीफाय - खुष करणे
  - 17) Raze - रेज - पुसून टाकणे x Create - क्रीएट - तयार करणे
  - 18) Discourage- डीस्कुरेज - परावृत्त करणे x Encourage - इन्कुरेज - धाडस देणे
  - 19) Stop - स्टॉप - थांबणे x Start - सुरु करणे
  - 20) Hurry- हरी - घाई करणे x Delay- डिले - दिरंगाई करणे
  - 21) Attach- अटॅच - जोडणे x Deatch- डेटॅच - तोडणे
  - 22) Conceal-कॉन्सील - लपविणे x Show - शो - दाखविणे
  - 23) Bless - ब्लेस - आशीर्वाद देणे x Curse- क्रोस - शाप देणे
  - 24) Lament - लॅमेंट - शोक करणे x Enjoy - एंजाय - आनंद घेणे
  - 25) Simplicity-स्मीप्लीसीटी- सुलभ करणे x Complicate- कम्प्लीकेट- गुंतागुंतीचा करणे
  - 26) Dishonour-डीसहॉनर - कमी लेखणे x Honour- हॉनर - आदर
  - 27) Discover- डीस्कव्हर - शोधून काढणे x Cover- कव्हर - लपवणे
  - 28) Disobey- डीसोबी - आज्ञा मानणे x Obey- ओबी- ची आज्ञा पाळणे
  - 29) Wake- वेक - जागे होणे x Sleep- स्लीप - झोपणे
  - 30) Take- टेक - घेणे x Give- गीव्ह - देणे
  - 31) Lose - लॉस - मुकणे x Win- वीन - मिळवणे
  - 32) Float- फ्लोट - तरंगणे x Sink- स्नीक - बुडणे
  - 33) Give- गीव्ह - देणे x Receive- रीस्वीव्ह - पोहचणे
  - 34) Submit- सम्बीट - सादर करणे x Resist-रीसेंस्ट - प्रतिकार करणे
  - 35) Prohibit- प्रोहीबीट - मना करणे x Permit- प्रमीट - परवानगी देणे
  - 36) Avoid- अवाइड - टाळणे x Pursue- पुरेस्यू - पाठलाग करणे
  - 37) Reduce- रेडुन्स - कमी करणे x Magnity- मॅजॅन्टी - मोठे करणे
  - 38) Extend- एक्सटेन्ट - वाढविणे x Lessen- लेसन - कमी करणे
  - 39) Extract- एक्सट्रॅक्ट -उपटून काढणे x Insert - इन्स्ट - आत खुपसणे
  - 40) Help- हेल्य - मदत करणे x Harass-हारास - त्रास देणे
  - 41) Empty- एमटी - रिकामा करणे x Fill- फील - भरणे
  - 42) Suffer- सफर - त्रास देणे x Enjoy- इन्जाय - आनंद देणे

- 44) Gather- गँदर -एकत्र करणे x Dispears- डीसप्रेस - पांगवणे
- 45) Constract- कॉन्स्ट्रेट - बांधणे x Demolish-डेमोलीस -नष्ट करणे
- 46) Comfort- कामफोर्ट - दिलासा देणे x Distress- डीस्ट्रेस- यातना देणे
- 47) Destruct- डिस्ट्रक्ट - नाश करणे x Creat-क्रियट - तयार करणे
- 48) Praise -प्रेज - स्तुती करणे x Condemn-कनडेमन - ना पसंत करणे
- 49) Accept- अँक्सपेट - स्वीकारणे xReject- रिजेक्ट - नाकारणे
- 50) Decrease- डिस्क्रेस - कमी करणे x Increase- इन्क्रेस - वाढवणे
- 51) Misguide- मीसगाईड -चुकीचामार्ग दाखवणे x Guide- गाईड- मार्गदर्शन करणे
- 52) Spend- स्पीन्ड - खर्च करणे x Earn- अर्न - कमावणे
- 53) Hope- होप - आशा करणे x Despair- डिसपेअर- निराश करणे
- 54) Neglect- नेगलेक्ट - दुर्लक्ष करणे x Care- केअर - काळजी घेणे
- 55) Deny- डिनाय - नाकारणे x Contess-कॉन्टेस - कबूल करणे
- 56) Sleep- स्लीप - झोपणे x Awake-अवेक - जागे करणे
- 57) Love- लव्ह - प्रेम करणे x Abhor- अँबोर - द्वेष करणे
- 58) Dismiss- डीसमीस -काढून टाकणे x Appoint- अपॉइन्ट - नेमणे
- 59) Lend- लेड - उसने देणे x Borrow- बॉरो - उसणे घेणे
- 60) Ascend- अँस्केन्ड -वर चढणे x Descend-डिस्केन्ड - खाली येणे
- 61) Accumulate- अँक्कुमलेक्ट - गोळा करणे x Scatter- स्कॅटर - पागंवणे
- 62) Yield- याइल्ड - शरण जाणे x Resists- रेसीस्टस - प्रतिकार करणे
- 63) Wax- वॉक्स - वाढत जाणे x Wane- -वेन्ड - लहान होत जाणे
- 64) Thrive- थ्रीव्ह - भरभराटीला येणे x Decline- डिक्लाइन - व्हास होणे
- 65) Succeed- स्कसिड- यशस्वी होणे x Fail-फेल - अपयशी होणे
- 66) Relish- रिलीश - आवडणे x Dislike- डीसलीइक - तिरस्कार करणे
- 67) Recede- रिसीड - मागे जाणे x Advance- अँडव्हॉन्स - पुढे जाणे
- 68) Quell- क्वेल - दाबून टाकणे x Agitate- अँजीटेट - वर येणे
- 69) Quench- क्वीन्च - तहान भागणे x Ignite- इग्नीट - तहान लागणे
- 70) Punish- पनीश - शिक्षा होणे x Reward- रीवार्ड - बक्षिस देणे
- 71) Offer- ऑफर - देणे x Refuse- रेफुश - नाकारणे
- 72) Observe-ऑब्सर्व्ह - निरीक्षण करणे x Reverse- रिव्हर्स - टाळणे

- 73) Manifest- मॅन्फीस्ट - व्यक्त करणे x Conceal- कॉन्सील - लपवून ठेवणे
- 74) Make- मेक - बनवणे x Mar- मार - नष्ट करणे
- 75) Maligh- मालीश - निंदानालस्ती करणे x Commend- कॉम्मान्ड -स्तुतीकरणे
- 76) Liberate-लीब्रेट - मुक्त करणे x Enslave- इन्सीव्ह - गुलाम बनविणे
- 77) Lent- लेन्ट - भाड्याने देणे x Hire- हायर - भाड्याने घेणे
- 78) Lead-लीड - नेतृत्व करणे x Follow- फ्लॉव - अनुकरण करणे
- 79) Kindle- कांडिल - पेटविणे x Extinguish-एक्सटीग्युश -विझवणे
- 80) Kill- कील -ठार मारणे x Resurrect- रेसुरेक्ट -जीवनदान देणे
- 81) Joint- जॉइन्ट - जोड देणे x Separate- स्पेअरेट -वेगळे करणे
- 82) Import-इम्पोर्ट -आयात करणे x Export-एक्पोर्ट- निर्यात करणे
- 83) Enthroned- एन्थ्रोन - सिंहासनावर बसणे x Deathrone- डेथ्रोन्स -सिंहासनावरून काढणे
- 84) Enrich- एनरीच - संपन्न करणे x Impoverish- इन्पोव्हरीश - प्रोत्साहन देणे
- 85) Grant- ग्रॅन्ट- मंजूर करणे x Withhold-वीथहोल्ड - लांबणिवर टाकणे
- 86) Deflate- डिफ्लेट - हवा कमी करणे x Inflate- इन्फ्लेट - हवा भरणे
- 87) Discourage- डीस्करेज - खचणे x Encourage- इन्करेज-प्रोत्साहन देणे
- 88) Continue- कॉन्टीनुव -चालू ठेवणे x Discountinue-डीस्कोयुटीनीव -बंद करणे
- 89) Amuse- अँम्युज - करमणूक करणे x Bore-बोर - कंठाळा येणे
- 90) Arrival-अँरीव्हल- आगमन होणे x Departure-डीपार्टु - निःशस्त्र
- 91) Attack-अँटॅक -हाल्ला करणे x Defend-डीफेन्ड - संरक्षण करणे
- 92) Approve-अँप्रोव्ह - मान्यता देणे x Disapprove-डीस्प्रोव्ह-
- 93) Believe-ब्लीव्ह - विश्वास ठेवणे x Disbelieve -डिसब्लीव्ह - अविश्वास करणे
- 94) Diverge- डीव्हरज - एक मेका x Converge- कन्व्हेरेज- एकवटणे पासून दूर दूर जाणे
- 95) Add- अँड - मिळवणे x Subtract- सुब्ट्रीकेट - वजाकरणे
- 96) Abandon- अँबोडॉन -त्याग करणे x Reclaimb-रेक्लीम्ब - परत सन्मार्गा दूर आणणे
- 97) Bloom- ब्लोम - बहरणे x Fade- फेड - कोमजणे
- 98) Root- रूट - पेरणे x Uproot- अपरूट - उपटून काढणे

Anagram - अक्षरांची अदला बदला करून तयार होणारा शब्द.

An anagram is a word or phrase formed by changing the order of the letters in another word or phrase.

एक शब्द - त्यातील अक्षरांची अदलाबदल करून नवा शब्द तयार करता येतो.

1) Race - शर्यत	Care - काळजी
2) Asleep - गाढ झोप	please - कृपया
3) Eat - इट - खाणे	Tea - टि - चहा
4) Baker - ब्रेकर - पाववाला	Break- ब्रेक - तोडणे
5) Decimal - डेसिमल - दशांश	medical - मेडिकल - औषधी
6) Diet - डाइट - आहार	edit- इडिट - काढून टाकणे
7) Earth - अर्थ - पृथ्वी	Hert- हार्ट - हृदय
8) East - इस्ट - पूर्व	Seat - सिट - बसणे
9) Flow - फ्लो - वाहणे	Wolf - ऑल्फ - कोल्हा
10) Gungs - गन्स - बंदुक	Sung - साँग - गायीलेला
11) Hares-हार्स - ससा	Shares - सहभागी होणे
12) Sink - सिंक - बुडणे	Skin - स्कीन - त्वचा
13) Lane - लेम - लंगडा	Male - मेल - पुरुष
14) Team- टेम - संघ	Meat - मेट् - मांस
15) Smile - स्माइल - स्मृतिहास्य	Miles- मीलस - मैल
16) Nets - नेट्स - जाळे	Nest- नेट - घरटे
17) Stop - स्टॉप - थांबणे	Post - पोस्ट - टपाल
18) Tale - टेल - गोष्ट	Late - लेट - उशीर
19) Slate - स्लेट - पाठी	Steal- स्टेल - चोरणे
20) Read - रिड - वाचणे	Dear- -डियर - प्रिय
21) Ring- रिंग - बेल वाजवणे	Gring - ग्रीन - दात काढून हासणे
22) Mate - मेट - मित्र	Team - टिम - गट
23) Dais- डाइस -व्यासपीठ	Said- सेड - म्हणाला
24) Source- सॉर्स - उगम	Course-कॉर्स - काळ
25) How-हाऊ - कसे	Who- हु - कोन

26) Low - लो - कमी	Owl- आउल - घुबड
27) Cat - कॅट - मांजर	Act- ॲक्ट - कृती
28) Upset - अपसेट - नाराज	Set up - सेट अप -
29) Top - टॉप - भोवरा	Pot - पॉट - भांडे
30) Star - स्टार - चांदणे	Arts -आर्ट - कला
31) Own- ओन - मालकीचे	Now - नाऊ - आता
32) And - ॲण्ड -आणि	D.N.A - डीएनए - चाचणीचा प्रकार
33) On - ऑन - वर	No - नो - नाही
34) Tab - टॅब - अंतर	Bat - बॅट - फळी
35) Add- ॲड - मिळणे	Dad - डॅड - वडिल
36) Pit - पीट -देवीचा वण	Tip - टीप - निमुळते टोक
37) Life -लाइफ - जीवन	File - फाइल - फाइल
38) Net - नेट - जाळे	Ten - टेन - दहा
39) Face - फेस - चेहरा	Cafe - कॅफे - उपहारगृह
40) Below- ब्लॉ - खाली	Elbow - इलबो -कोपरा
41) Den- डेन - गुहा	End - एन्ड - समाप्त
42) Walth - वेल्थ - संपत्ती	The law - द लॉ - कायदा
43) Cheat- चीट - फसविण	Teach- टिच - शिकविणे
44) Mane- मेन - आयाळ	Name - नेम - नाव
45) Sage - सेज - साधू	Ages - एज्स - वय
46) Fare- फेअर - भाडे	Fear - फेअर - भिती
47) Mile- माइल - मैल	Lime - लाइम - चूना
48) Robe - रोबो - यंत्र मानव	Bore- बोर - कंठाळा
49) Reap - राइप - पिकलेले	Pear - पीअर - मोती
50) Ours - आर्वस- आमचे	Sour- सोअर - आंबट
51) Flesh - फ्लेश - मास	Shelf - शेल्फ - फळी
52) States - स्टेट्स - राज्य	Tastes - टेस्ट - चव
53) Lain - लायन- भुतकाळीन रूप	Nail - नेल - खिळा
54) Put off - पुट ऑफ - विझवणे	To puff - टु पुफ - समलिंगी पुरूष

55) Ruin - रूईन - नष्ट करणे

56) Side - साईड - बाजू

57) Note- नोट - टिपणी

58) Saw - सॉ - पाहिला

59) Northनोर्थ - उत्तर

60) Form - फ्राम - रूप

61) Has- हॅज - जवळ आहे

62) Swing -स्वींग - झोके घेणे

63) Sore- सोर - दुःखी

64) Tied - टायड -बध

65) Left - लेफ्ट - डावा

66) Loaf- लोफ - आळसात घालवणे

67) Tear- टीअर - अश्रू

68) Alert - अलर्ट - जागृत

69) Eager - इगर - उत्सुक

I run -आय रण - पळणे

Dies - डाइस - मरणे

Tone - टोन - स्वर

Was वॉज - होता

Thorn - थॉर्न - काटे

From - फ्राम - पासून

Ash - अॅस - रात

Wings - वींग्स - पंख

Rose - रोज - गुलाब

Diet -डाइट - आहार

Felt - फेल्ट - अनुभवला

Foal - फोल - घोड्याचे पिल्लू

Rate - रेट - भाव

Later - लेटर - नंतर

Agree - अॅग्री - सहमत

The cries of Animals

1) Dog - bark

कुत्र्यांचे भुंकणे

2) Swallow - twitter

पाकोळ्यांचा किलबिलाट

3) Crows - crow

कावळे काव काव करतात

4) Flies - buzz

माशा भण - भण करतात

5) Kittens - mew

मांजराची पिली म्याव - म्याव करतात

6) Elephant - trumpet

हत्तीचे ओरडणे

7) Mice - squak

उंदिर - चूं - चूं करतात

8) Parrots - alk

पोपटाचे बोलणे

9) Hawks - scream

ससाणे किकाळतात

10)	Asses	-	bray	गाढवे ओरडतात
11)	Wolves	-	yell	लांडगे ओरडतात
12)	Oxen	-	low	बैल हंबरतात
13)	Bees	-	Hum	माशा भण - भण करतात
14)	Pigeons	-	coo	पारवे घुमतात
15)	Lions	-	roar	सिंह गर्जना करतात
16)	Cocks	-	crow	कोंबडे आखतात
17)	Tigers	-	roar	वाघ डरकाळ्या फोडतात
18)	Pigs	-	grunt	डुकरे गुरगुर करतात
19)	Snakes	-	hiss	साप फुत्कारतात
20)	Birds	-	chirp	पक्षी गातात
21)	Cattle	-	low	गुरे हंबरतात
22)	Monkeys	-	chatter	माकडे ची - ची करतात
23)	Ducks	-	quack	बदके क्वॅक - क्वॅक करतात
24)	Puppies	-	Yelp	कुत्र्याचे पिले याक याक करतात
25)	Hens	-	cackle	कोंबड्या कुक - कुक करतात
26)	Sparrows	-	chirp	चिमण्या चिव - चिव करतात
27)	Cats	-	mew	मांजरे म्यॉव - म्यॉव करतात
28)	Frogs	-	croak	बेडूक डराव डराव करतात
29)	Doves	-	coo	कबुतरे घुमतात
30)	Swan	-	cry	राजहंस कुंजन करतात
31)	Nightingales	-	sing	बुलबुल गातात
32)	Geese	-	cackle	हंस कलकल करतात
33)	Camels	-	grunt	उंट गुडगुडतात
34)	Jakals	-	how	कोल्हे घुत्कार करतात
35)	Owls	-	hoot	घुबड घुत्कार करतात
36)	Horse	-	heigh	घोडे खिकाळतात
37)	Vultures	-	scream	गिधाडे किंकाळतात
38)	Bears	-	growl	अस्वले गुरगुरतात

39)	Calves	-	bleat	वासरे हंबरतात
40)	Lambs	-	bleat	मेंढरे बे-बे करतात
41)	Ravens	-	croak	कारकोचे काव काव करतात
42)	Bulls	-	bellows	बैल हंबरतात
43)	Eagles	-	scream	गरुड पक्षी किंचाळतात
44)	Foxes	-	bark	कोल्हे भुंकतात
45)	Sheep	-	bleat	मेंढ्या बे - बे करतात
46)	Peacocks	-	scream	मोर किंचाळतात
47)	Kites	-	scream	रातकिडे किरकिर करतात
48)	Hyenas	-	laugh	तरस खिसळतात

Words indicating The young ones of Animals (प्राण्याची पिल्ले)

49)	Elephant	-	हत्ती	calf	-	छावा
50)	Fox	-	कोल्हा	cub	-	छावा
51)	Tiger	-	वाघ	cub	-	छावा
52)	Bear	-	अस्वल	cub	-	छावा
53)	Stag	-	हरीण	fawn	-	पाडस
54)	Lion	-	सिंह	cubs	-	छावा
55)	Horse	-	घोडा	colt filly	-	शिंगरू
56)	Wolf	-	लांडगा	cubs	-	छावा
57)	Boar	-	डुक्कर	porkling	-	डुक्कराचे पिल्लू
58)	Goat	-	बकरी	kid	-	बकरीचे पिल्लू
59)	Sheep	-	मेंढी	lambs	-	कोकरू
60)	Deer	-	हरिण	fawn	-	हरीणीचे पिल्लू
61)	Hare	-	ससा	leverels	-	सशाचे पिल्लू
62)	Dog	-	कुत्रा	puppy pup	-	कुत्राचे पिल्लू
63)	Cat	-	मांजर	kitten	-	मांजराचे पिल्लू
64)	Eagle	-	गरूड	eaglet	-	गरुडाचे पिल्लू
65)	Hen	-	कोंबडी	chicken	-	कोंबडीचे पिल्लू

66)	Swan	-	हंस	cygnet	-	हंसाचे पिल्लू
67)	Frog	-	बेडूक	ladpole	-	डिसंक
68)	Cow	-	गाय	calf	-	वासरू
69)	Duck	-	बदक	duckling	-	बदकाचे पिल्लू
70)	Goose	-	हंस	gosling	-	हंसाचे पिल्लू

Homes of Animals (पक्ष्याची व प्राण्याची घरे)

71)	Bee	-	मधमाशी	Hive	-	मधमाशाचे पोळे
72)	Horse	-	घोडा	stable	-	घोड्याचा तबेला
73)	Bird	-	पक्षी	nest	-	घरटे
74)	King	-	राजा	palace	-	राजाचा राजवाडा
75)	Lion	-	सिंह	den	-	सिंहाची गूहा
76)	Man	-	माणूस	house	-	माणसाचे घर
77)	Monk	-	मंणधीश	Monastery	-	खिस्ती तपस्वीचा
78)	Mouse	-	उंदीर	hole	-	उंदीराचे बिळ
79)	Convict	-	गुन्हेगार	prison	-	तुरुंग
80)	Cow	-	गाय	cowshed	-	गाईचा गोठा
81)	Dog	-	कुत्रा	kennel	-	कुत्र्याचे घर
82)	Eagle	-	गरूड	eyrie	-	गरूडाचे घर
83)	Eskimo	-	इस्कीमोचे लोक	igloo	-	बर्फाचे घर
84)	Noble	-	सरदार	castle	-	किल्ला

English Speech

- ▶ Respected dignitaries on and off the dais, ladies and gentlemen.
This is a big moment for me because I am addressing you.
(सन्माननिय व्यासपिठावरील आणि खालील मान्यवर तसेच बंधु आणि भगीर्नानो ही माझ्यासाठी सन्मानाची गोष्ट आहे. कारण मी तुम्हाला उपदेश करत आहे.)
- ▶ Mr. Chairman respected chief guest and my friends. It is a great honour for me that I have got this opportunity to present my views on the topic of .... (कार्यक्रमाचे अध्यक्ष सन्माननिय प्रमुख पाहुणे आणि माझ्या मित्रांनो ही माझ्यासाठी अभिमानाची बाब आहे की आज मला ..... या विषयी बोलण्याची संधी मिळाली आहे.)
- ▶ Hi everyone, My Name is Vijay. I am a student of the Nanded university. I would like to tell you something on (सर्वांना नमस्कार माझे नाव विजय असून मी नांदेड विद्यापीठाचा विद्यार्थी आहे. मला _____ या विषयी तुम्हच्याशी हितगूज करायला आवडेल.)
- ▶ Respected Chairman principal, Teachers and my friends I am going to speak about **how to speak well** I hope you will listen my speech quietly.
(सन्माननीय कार्यक्रमाचे अध्यक्ष, प्राचार्य आणि गुरुजन वर्ग माझ्या मित्रांनो आज मी तुम्हाला **कसे बोलावे** या बाबत बोलणार आहे. मला आशा आहे तुम्ही शांत पणे ऐकून घ्याल.)
- ▶ Hello friends today I am standing here in front of you to speak about myself and to give a short introduction about me.
- ▶ Good morning to you and all present over here honorable chief guest of the day, respected teachers and all my dear and near friends today I Anil Sonkamble is standing before you express my views on my mother.

- ▶ Mr. Chairman, the honourable chief guest ladies and gentlemen I am glad to day to say a few words on the subject which is given to us.
  - ▶ Dear friends, brothers and sisters of this seminar, I hope you will lend your ears for two minutes to me on this happy moment.
  - ▶ Honorable chief guest president of this holi function ladies and gentlman, brothers and sisters. Today I have a great pleasure. We are clebrating.
  - ▶ I request the birthday boy Rahul request all of you to come close around the table and join me singing the happy birthday song.
  - ▶ The time given to me to express my views on _____ is coming to an end and so is my speech thank you.
  - ▶ So it is ultimately you who are to decide wheter the habit of read- ing is good or bad.
  - ▶ I have shared my knowledge about _____ with all of you thank for your patient audience.
  - ▶ Honorable dias, the chair person of the function Mr. Virendra Jadhav and chief guest of programmer Mr. Sanjay Bhandare and my friends
- Thanks for hearing me.

Ending lines for speech

- ▶ I am extremely grateful to my class teacher Mr. _____ for giving me an opportunity to speak ....On this day, I have got an opportunity to speak on this great leader...
- ▶ Thank you for giving me a patient audience.
- ▶ These are my views about _____ I thank you all of for giving a patient audience.
- ▶ I homage (श्रद्धांजली वाहणे)Mr. _____ I once again express my heart fell condolences before ending my speech.

- ▶ I hope I delivered my speech properly, I beg your pardon for any mistakes that I may have committed unintentionally. (बिना हेतु पुरस्कृत)
- ▶ I think I have expressed enough points to stress the importance of co-operative system thank you.
- ▶ Well friends these are my experiences which I feel like sharing with you, thank you.
- ▶ We welcome him whole - heartedly in our school, I extend to him on behalf of all the students. The best of luck to further progress in life.
- ▶ These are my views on_____I hope that you agree with these views.

**खालील विषय प्रथम मराठीत लिहावे
व नंतर इंग्रजीत भाषांतरित करावे.**

Subject for Speeches	
०१. My self Introduction.	१९. My parents.
०२. My family.	२०. My Picnic.
०३. my mother.	२१. My favourite season.
०४. My Hobby.	२२. My favourite festival.
०५. My Daily routine.	२३. My favourite hero.
०६. My favorite movie.	२४. My pet animal.
०७. My best friend.	२५. My village.
०८. My first day at school.	२६. Sunday with my family.
०९. My granny.	२७. If there were no eyes.
१०. My grand father.	२८. Life is not a bed of roses.
११. My best friend is tree.	२९. Important of education.
१२. My idea in my life.	३०. If I were a head master.
१३. My ideal Teacher.	३१. The aim in my life.
१४. My knowledge will be power of Society.	३२. Role of friend in my life.
१५. My coming Sunday.	३३. If I am made education minister of India.
१६. My family doctor.	३४. Happiest moment in my life.
१७. My favourite game.	३५. My experience in spoken English class.
१८. My idea for vacation.	

``**Transalation**`` हे आपण पाचवी पासून करत आलेलो आहोत. पण आपण इंग्रजी उतारे मराठीत लिहीत आलेलो आहोत. आता आपण मराठी उतारे इंग्रजीत लिहीण्यास सुरुवात करू. आम्ही आपणासाठी एकूण ३० Topic ३० दिवसासाठी देत आहोत. दररोज एक Topic पहिले मराठीत लिहावे आणि नंतर इंग्रजीत लिहावे. एक महिना हे Topic लिहावे पूर्ण होतील नंतर दुसऱ्या महिन्यात पुन्हा लिहावे यामुळे आपली इंग्रजीतून विचार करण्याची क्षमता वाढेल.

माझा विषयी

श्री माननीय अध्यक्ष साहेब सन्माननीय प्रमुख पाहूणे, बंधू आणि भगिनींनो मी आज माझ्या विषयी काही शब्द सांगू इच्छितो.

माझे नाव राहुल आहे.

मी माझ्या आईवडीला सोबत उमरखेड मध्ये राहतो.

मी पाचवी मध्ये आहे.

माझ्याशाळेचे नाव संत गोरोबा आहे.

माझी शाळा खुप छान आहे.

ती माझ्या घरापासून दूर आहे.

मी शाळेला बसने जातो.

माझे वडील डॉक्टर आहेत.

माझे आई गृहणी आहे.

मला एक बहीण आणि एक भाऊ आहे.

माझी बहीण दुसरीत आहे.

माझा छोटा भाऊ पहिलीत आहे.

माझा आवडता विषय इंग्रजी आहे.

माझा आवडता छंद वर्तमानपत्रांचे वाचन आहे.

माझा आवडता नेता ``महात्मा फुले`` आहे.

मला खुप मित्र आहेत.

माझा आवडता मित्र गौतम आहे.

तो माझा वर्गमित्र आहे.

मी आई-वडीलांचा आणि गुरुजनांचा आदर करतो.

मी देवाच्या आभारी आहे. कारण देवाने मला चांगले आई-वडील दिले.

धन्यवाद.

My self

Mr. Chairman honourable chief guest, Ladies and Gentlemen.

I am glad to say a few words about my self.

My name is Rahul.

I live with my parents in Umerkhed.

I study in 5th class.

My school name is Saint Goroba.

It is very nice

It is away from my house.

I go to school by bus.
My father is a doctor.
My mother is a housewife
I have a sister and a brother.
My brother is in first class.
My favourite subject is English
My favourite hobby is reading news paper.
My favourite leader is Mahatma Phule.
I have many friends.
My favourite friend is Gautam.
He is my classmate.
I respect my parents and teachers.
I thank God because God has given me to such nice parents.
Thank You.

माझी आई

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष, बंधू आणि भगीनीनों ही माझ्यासाठी सन्मानाची गोष्ट आहे की मला आज माझ्या आई विषयी बोलण्याची संधी मिळाली आहे.

माझा आईचे नाव गंगाबाई आहे. तीला एक मुलगी आणि एक मुलगा आहे. प्रत्येकाला असे वाटते की माझी आई जगात महान आहे. मला सुद्धा तसेच वाटते. माझी आई विज्ञान शाखेची पदवीधर आहे. ती इंग्रजी, मराठी आणि हिंदी बोलू शकते. ती कष्टाळू आहे. ती गोरी आहे. ती धार्मीक आहे. ती देवावर विश्वास ठेवते. ती दररोज भगवतगीता वाचते.

माझी आई सकाळी लवकर पाच वाजता उठते. ती स्नान करते आणि आमच्यासाठी नाश्ता बनवते. बागकाम हा तीचा छंद आहे. ती मला आणि माझ्या भावाला शाळेत पाठवते.

माझ्या आईला खुप मैत्रीणी आहेत. ती आपला रिकामा वेळ त्यांच्या सोबत घालवते. मी माझ्या आईवर खुप प्रेम करतो. तुम्ही मला शांतपणे एकूण घेतल्या बद्दल धन्यवाद.

``साथी राहणी आणि उच्च विचार सरणी`` ही माझ्या आईची जीवनपद्धती आहे.

My Mother

Mr. Chairman of Programme, brother and sister. It is honour for me that I have got this opportunity to express my feeling about my mother. My mother name is Gangabai. She has a daughter and a son. Every one feels that my mother is the greatest in world. I also feel like that. My mother is a graduate in Science. She can speak English, marathi and Hindi. She is hard-working. She is fair. She is religious. She believes in God She reads Bagwatgeeta everyday. My mother wakes up early in the morning at ४ a.m. she takes both and then prepares break fast for us. Gardening is her hobby. She sends me and my sister to school. My mother has many friends. She spends her free time visiting them. I love too much my mother. Thank you for giving me a patient audience.

INDIAN FARMER

Beginning.....

The Farmer lives in a village. He lives a very simple and hard life. He gets up early in the morning. He goes to his field to work. He ploughs his field. He sows seed. He reaps the crops in winter. He works hard from morning till evening. His wife brings him his midday meals. She helps him in his work. The farmer sends his children to school and looks after his children to school and looks after his children's education. He is poor, but he is very honest, we get food because of his work. He is very useful to us.

Ending.....

भारतीय शेतकरी

सुरुवात.....

शेतकरी शेतात राहतो. तो फार साधे आणि कष्टाचे जीवन जगतो. तो पहाटे लवकर उठतो. तो आपल्या शेतात काम करण्यासाठी जातो. तो शेत नांगरतो. तो बिया पेरतो. शेतकरी हिवाळ्यात पिकांची कापणी करतो. तो सकाळपासून संध्याकाळपर्यंत कष्ट करतो. त्याची पत्नी त्याच्यासाठी दूपारचे जेवन आणते. ती त्याच्या कामात मदत करते.

शेतकरी आपल्या मुलांना शाळेत पाठवितो आणि मुलांच्या शिक्षणाची काळजी घेतो. तो फार गरीब आहे. पण प्रमाणीक आहे. आपल्याला त्याच्या मेहनतीमूळे अन्न मिळते. तो आपल्यासाठी उपयोगी आहे.

समारोप .....

MY PET ANIMAL COW

Beginning.....

The Cow is a domestic animal. It has two horns. It has two eyes and two ears. It has four legs and a long tail. The cow is a gentle and quite animals. It eats grass. It gives milk. Milk is a very good food for children and all. The cow moos. A baby cow is a calf. The male Cow is a bull. The cow is a very useful animal.

Ending.....

माझा पाळीव प्राणी गाय

सुरुवात .....

गाय ही एक पाळीव प्राणी आहे. तिला दोन शिंग आहेत. तिला दोन डोळे व कान आहेत. तिला चार पाय व एक लांब शेपूट आहे.

गाय ही सौम्य व शांत प्राणी आहे. ती गवत खाते. ती दुध देते. दुध हे मुलांकरिता आणि सगळ्यांना करिता फार चांगले अन्न आहे. गाय हंबरते. गायच्या मुलांला वासरु म्हणतात. नर प्रण्याला बैल म्हणतात. बैल हा उपयोगी प्राणी आहे.

समारोप .....

MY NEIGHBOUR

Beginning.....

Mr. Anand Kasarikar is my neighbour. He lives near my house. He is P. S. I. He is rich man but he is very humbel and polite. He is very kind. His wife is a good lady. She is my mother`s friend. He has a son and a daughter. They play and study with me.

Mr. and Mrs. Kasarikar are very helpful to all. They always help us in our difficulties. We also help them. They are our good neighbours. I like them.

Ending.....

माझे शेजारी

सुरवात.....

माझे शेजारी श्री. आनंद कासारीकर आहेत. ते आमच्या घराजवळ राहतात. ते पोलीस उपनिरीक्षक आहेत. ते फार श्रीमंत आहेत पण नम्र व विनयशील आहेत. त्यांची पत्नी सभ्य स्त्री आहे. ती माझ्या आईची मैत्रीण आहे. त्यांना एक मुलगा आणि मुलगी आहे. ती मुले माझ्या सोबत खेळतात व अभ्यासही करतात.

श्री. व सौ. कासारीकर सगळ्यांना मदत करणारे आहेत. ते आम्हाला आमच्या अडचणी मध्ये मदत करतात. आम्ही ही त्यांना मदत करतो. ते फार चांगले शेजारी आहेत. ते मला आवडतात.

समारोप.....

MY CLASS TEACHER

Beginning.....

I am in the Second standard. Miss. Pamita Gaikwad is our class teacher. She teaches us English. She is very good and kind Teacher. She calls the roll in the first period. Sometimes she calls our parents to the school. She takes great interest in our progress. We obey and respect her. We all like here very much.

Ending.....

माझी वर्गशिक्षिका

सुरवात.....

मी दुसऱ्या इयत्तेत आहे. पमिता गायकवाड आमची वर्गशिक्षिका आहे. त्या आम्हाला इंग्रजी शिकवतात. ती चांगली व दयाळू शिक्षिका आहे. पहिल्या तासिकेत त्या हजेरी घेतात. काही वेळेला आमच्या आईवडिलांना बोलावून घेतात. आमच्या प्रगतीसाठी त्या फार रस घेतात. आम्ही त्यांची आज्ञा पाळतो व मान देतो. आम्हाला सर्वांना त्या फार आवडतात.

समारोप.....

MY SCHOOL

Beginning.....

The name of my school is Sant Goroba High School. It is in Umerkhed. It has airy classrooms. There are about 1500 students in my school. There are 20 class rooms. Forty teachers teach in our school. The school starts at 7'o clock and is over at 12 in the afternoon.

The school has a big library. It is full of books. The school has good labs. There is a playground in fornt of our school. We play games there. Our teachrs teach us very well. They teach us good manners. Our school is very famous in Umerkhed.

Ending.....

माझी शाळा

सुरवात.....

माझ्या शाळेचे नाव संत गोरोबा विद्यालय आहे. ती उमरखेड येथे आहे. शाळेला हवेशीर खोल्या आहेत. माझ्याशाळेत १५०० विद्यार्थी आहेत. २० वर्ग खोल्या आहेत. आमच्या शाळेत ४० शिक्षक शिकवितात. शाळा सकाळी ७ वाजता भरते दुपारी बारा वाजता सुटते. शाळेमध्ये एक मोठे ग्रंथालय आहे. ते पुस्तकांनी भरलेले आहे. आमच्या शाळेला चांगली प्रयोग शाळा आहे. शाळेसमोर खेळाचे मैदान आहे. आम्ही तेथे खेळ खेळतो. आमचे शिक्षक आम्हाला चांगले शिकवतात. ते चांगले शिष्टाचार शिकवितात. आमची शाळा उमरखेड मध्ये प्रसिध्द आहे.

समारोप.....

MY CLASS ROOM

Beginning.....

I am in the fifth standerd. My classroom is big and airy. It has one door and four windows. There are thirty benches in my class room. Two students sit on each bench. There is a black-board on a wall and pictures on other walls. Our teacher use the chair and the table. We keep our classromm clean.

Ending.....

माझी वर्गखोली

सुरवात.....

मी पाचव्या इयत्तेत आहे. माझी वर्गखोली मोठी व हवेशीर आहे. त्याला एक दरवाजा व चार खिडक्या आहेत. माझ्या वर्गखोलीत ३० बाकडी आहेत. प्रत्येक बाकडीवर प्रत्येक दोन मुले बसतात. तेथे भिंतीवर एक फळा आहे. दुसऱ्या भिंतीवर तक्ते व चित्रे आहेत. आमच्या शिक्षिका खुर्च्या व टेबलचा वापर करते. आम्ही आमची वर्गखोली स्वच्छ ठेवतो. समारोप.....

MY SMALL BROTHER

Beginning.....

I have a small brother. His name is Rahul. We call him Bandu. He is healthy

and active. He has little hands and feet. He has a little mouth. He can't talk yet. He looks very cute. He is small but he is very naughty. He likes to see pictures from my books. Sometimes he tears my text books and notebooks. We are very careful about him. We all love him.

Ending.....

माझा लहान भाऊ

सुरुवात.....

मला लहान भाऊ आहे. त्याचे नाव राहुल आहे. आम्ही त्याला बंडू म्हणतो. तो आरोग्यदायी आणि चपळ आहे. त्याला लहान हात आणि पाय आहेत. त्याला छोट तोंड आहे. तो अजून बोलू शकत नाही. तो फार सुंदर आहे. तो लहान आहे पाण तो खूप खोडकर आहे. त्याला माझ्या पुस्तकातील चित्र पाहण्यास आवडते. कधीकधी तो माझे चित्र पाहण्यास आवडतो. कधीकधी तो माझे अभ्यासक्रमाचे व वहा्या फाडतो. आम्ही त्याच्या विषयी खुप काळजी घेतो. आम्ही सर्वजण त्यावर प्रेम करतो.

समारोप.....

MY FATHER

Beginning.....

My Father is a highschool Teacher. He is teaches in private school. His name is Rohidas Kamble. He is Rohidas Kamble. He is forty-five years old. He is the head of our family. He works very hard for the family. He looks after everything at home. He teaches us in the evening. People around us respect him. We obey and love him. He is very loving.

माझे वडील

सुरुवात...

माझे वडील शिक्षक आहेत. त्यांनी एका खाजगी संस्थेमध्ये शिकवतात. त्यांचे नाव रोहिदास कांबळे आहे. ते पंचेचाळीस वर्षांचा आहे. तो आमच्या कुटुंबाचे प्रमुख आहेत. ते कुटुंबासाठी भरपूर मेहनत घेतात. ते घरातील प्रत्येक गोष्टीची काळजी घेतात. ते सांयकाळी आम्हाला शिकवतात. सभोवतीचे लोक त्यांना मान देतात. आम्ही त्यांची आज्ञा पाळतो आणि त्यांच्यावर प्रेम करतो. ते फारच प्रेमळ आहेत.

समारोप.....

MY BODY

Beginning.

My name is Rahul. I have strong and healthy body. I am tall. My hair is golden. I see with my eyes and hear with my ear. I work with my hands and walk with my legs. I taste with my tongue. I chew my food with my teeth. I smell with my nose. I take care of my body. I take a bath every day. I keep my body clear. I brush my teeth two times in a day.

Ending.....

माझे शरीर

सुरुवात.....

माझे नाव राहूल आहे. माझे शरीर मजबूत आणि सुदृढ आहे. मी उंच आहे. माझे केस सोनेरी आहेत. मी माझ्या डोळ्यांनी बघतो आणि कानाने एकतो. मी माझ्या हाताने काम करतो आणि पायाने चालतो. मी माझ्या जीभने चव बघतो मी माझ्या दाताने अन्न चावतो. मी नाकाने वास घेतो. मी माझ्या शरीराची काळजी घेतो. मी दररोज आंघोळ करतो. माझ्या शरीराला स्वच्छ ठेवतो मी दिवसातून दोनदा ब्रश करतो.

समारोप.....

Some Important Proverbs

(काही महत्त्वाच्या म्हणी)

- ▶ उक्ती पेक्षा कृती श्रेष्ठ. - Actions speak louder than words.
- ▶ नाचता येईना, अंगण वाकडे. - A bad workman quarrels with his tools.
- ▶ बुडत्याला काडीचा आधार. - A drowning man catches at a straw.
- ▶ गरजेला हात देतो तोच खरा मित्र. - A friend in need is a friend indeed.
- ▶ वाचवलेला पैसा म्हणजे मिळवलेला पैसा. - A penny saved is a penny gained.
- ▶ वेळीच केलेल्या उपायाने संभाव्य मोठी हानी टाळते. - A stitch in time saves nine.
- ▶ शहाण्याला शब्दाचा मार - A word is enough for the wise.
- ▶ प्रेमात आणि युद्धात सर्व काही क्षम्य असते. - All is fair in love and war.
- ▶ ज्याचा शेवट गोड ते सारेच गोड. - All is well that ends well
- ▶ जे चकाकते ते सर्व सोनेच नसते. - All that glitters is not gold.
- ▶ उथळ पाण्याला खळखळाट फार. - An empty vessel makes much noise.
- ▶ गर्जेल ते पडेल काय ? - Barking dogs seldom bite.
- ▶ भिकेची भाकरी आणि म्हणे शिळी का ? - Beggars cannot be choosers,
- ▶ कधीही न करण्यापेक्षा, उशिरा का होईना करणे श्रेयस्कर. - Better late than never.
- ▶ एकाच माळेची मणी. - Birds of a feather flock together
- ▶ औदार्याची सुरुवात आपल्या घरापासूनच करावी. - Charity begins at home.
- ▶ अंथरुण पाहून पाय पसरावेत. - Contentment is happiness.
- ▶ चार दिवस सासूचे, चार दिवस सुनेचे. - Every dog has its day.
- ▶ घरोघरी मातीच्या चुली. - Every house has its skeleton.
- ▶ अनुभव हा सर्वश्रेष्ठ गुरु होय. - Experience is the best teacher.
- ▶ अति तेथे माती. - Familiarity breeds contempt.
- ▶ उपास घडण्यापेक्षा अर्धी भाकरी बरी. - Half a loaf is better than none.
- ▶ आरोग्य हीच खरी संपत्ती. - Health is wealth.
- ▶ प्रामाणीकपणा हेच सर्वोत्तम धोरण. - Honesty is the best policy.
- ▶ उशीर झाला तरी सुधारणा करणे चांगले. - It is never too late to mend.

- ▶ गतकाळाचा शोक फुका. - It is no use crying over spilt milk.
- ▶ संकटे ही एकटीदुकटी येत नसतात. - It never rains but it pours.
- ▶ टाळी एका हाताने वाजत नाही. - It takes two to make a quarrel.
- ▶ हसा आणि लड्डू व्हा. - Laugh and grow fat.
- ▶ ऐकावे जनाचे करावे मनाचे. - Listen to people but obey your conscience.
- ▶ कोल्हा काकडीला राजी. - Little things please little minds.
- ▶ पूर्ण विचार केल्याशीवाय कृती करू नका. - Look before you leap.
- ▶ तापल्या तव्यावर पोळी भाजून घ्या. - Make hay while the sun shines.
- ▶ अनेकांच्या सहकार्याने काम सोपे बनते. - Many hands make light work.
- ▶ बळी तो कान पिळी. - Might is right.
- ▶ पैशापाशी पैसा जातो. - Money begets money.
- ▶ दाम करी काम. - Money makes the mare go.
- ▶ फार घाई, कमी वेग. - More haste, less speed.
- ▶ गरज ही शोधाची जननी आहे. - Necessity is the mother of invention.
- ▶ कष्टाशिवाय फळ नाही. - No pains, no gains.
- ▶ काट्यावाजून गुलाब नाही. - No rose without a thorn.
- ▶ विस्तवाशिवाय धूर नाही. - No smoke without fire.
- ▶ उपकाराची फेड उपकारानेच करावी. - One good turn deserves another
- ▶ दृष्टी आड सृष्टी. - Out of sight, out of mind.
- ▶ आगीतून फुफाट्यात. - Out of the frying pan. into the
- ▶ सरावाने पूर्णत्व येते. - Practice makes perfect.
- ▶ पेरावे तसे उगवते. करावे तसे भरावे. - Reap as you sow
- ▶ महत्वाची कार्ये तडकाफडकी होत नसतात. - Rome was not built in a day
- ▶ चोराच्या वाटा चोरालाच माहीत. - Set a thief to catch a thief.
- ▶ तवा तापलेला आहे तोवर पोळी भाजून घ्या. - Strike while the iron is hot.
- ▶ मुलाचे पाय पाळण्यात दिसतात. - The child is father of the man.
- ▶ ज्याचे जळते त्यालाच कळते. -
- ▶ जशास तसे. ठोशास ठोसा. - Tit for Tat
- ▶ पाच पन्नास आचारी, वरणामध्ये मीठ भारी. - Too many cooks spoil the broth.
- ▶ एकी हेच बळ. ऐक्य हेच सामर्थ्य. - Union is strength.

